

РОБИН ХОБ
ПРИДВОРНИЯТ
УБИЕЦ
КНИГА ПЪРВА
ТАЙНИТЕ
НА ЗАНАЯТА

ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ФЕНТЪЗИ ЗА МАГИЯ И СТРАСТ, ЧЕСТ И СЛАВА!

РОБИН ХОБ

ТАЙНИТЕ НА ЗАНАЯТА

Превод: Юлиян Стойнов

chitanka.info

Пред вас е книга първа ТАЙНИТЕ НА ЗАНАЯТА от трилогията на Робин Хоб ПРИДВОРНИЯТ УБИЕЦ. Робин Хоб е сред онези имена от края на последното десетилетие на 20. век, за които дълго ще се говори и през новото хилядолетие.

Младият Фиц е незаконороден син на принц Рицарин.

Отхвърлен от обществото, той се превръща в тайното оръжие на крал Умен, който заповядва да го посветят в изкуството на политическото убийство. Ала в кръвта на Фиц е заложена магията на Умението, която се предава по наследство само сред членовете на кралската фамилия.

Скоро край бреговете на кралството се появяват зловещи варвари — пиратите от Далечните острови с техните алени кораби. Фиц е изпратен на тайна и опасна мисия, която ще го промени изцяло. Макар враговете му да го смятат заплаха за трона, може би той е единственият ключ за оцеляване на кралството. Ако оцелее!

Изключително фентъзи за магия и страст, чест и слава!

Робин Хоб е най-даровитата фентъзи писателка от новото поколение.

Напълно заслужено читателите я обявиха за „фентъзи кралица“.

*На Джайлс
и в памет на Ралф и Ориндж,
а също и на Фреди Кугър,
Принц сред убийците*

1

НАЙ-РАННАТА ИСТОРИЯ

По необходимост историята на Шестте херцогства е и история на Пророците — управляващата ги фамилия. Един подробен разказ би се разпрострял далеч отвъд времето на основаването на Първото херцогство и ако подобни имена още се помнят, би обхванал първите морски нашествия на островитяните пирати, които слизали на този гостоприемен и топъл бряг, преследвани от спомени за суровите, вледенени зими по Външните острови. Но ние не знаем имената на тези някогашни смелнаци.

Много малко е известно също и за първия истински крал, макар легендата да е запазила поне името му. Наричал се Граблин и вероятно с неговото име наченала традицията потомците му да бъдат кръщавани с имена, присъщи на характера и поведението им. Според народните поверия кръщаването на новороденото с подобно име било скрепвано с магия, толкова сила, че впоследствие никой от кралските потомци не бил в състояние да измени на качествата, за които загатвало името. Минали през огън и закалени в солена морска вода, а после обрулени от свирепия северен вятър, такива били имената, с които кръщавали онези избрани деца. Или поне така разказват старите хора. Навярно в далечното минало действително е имало подобен ритуал, но историята ни показва, че не винаги е било достатъчно да обвържеш детето с достойнствата, скрити в неговото име...

Перото ми спира, сетне изпада от пръстите ми и оставя закривена следа върху хартията на Федрен. Ето че похабих още един

безденен лист в нищо повече от напразни усилия. Питам се дали ще мога да напиша тази история, или на всяка страница ще оставя следа от непреглътната горчивина, която смятах за отдавна забравена. Вярвах, че съм се излекувал от злобата, но щом перото докосне хартията, с мастилото започва да се излива и болката на онова малко момче, докато накрая не ме завладеят подозренията, че всяка от внимателно изрисуваните букви е само почернял, незараснал белег на рана.

Федрен и Търпение бяха толкова ентузиазирани от мисълта да бъде написана история на Шестте херцогства, че аз позволих да ме убедят в ценността на подобна идея. Дори повярвах, че занимание от такова естество ще ме накара да забравя болката и да понасям неумолимо бавния ход на времето. Но всяко историческо събитие, на което се спирам, само изостря и без това непоносимото усещане за самота и невъзвратима загуба. Боя се, че ще бъда принуден да се откажа от тази идея или да подложа на преоценка всичко, превърнало ме в това, което съм сега. И ето че започвам отново и отново, но всеки път откривам, че пиша за себе си, а не за възникването на тази страна. Дори не зная на кого се опитвам да обясня смущението си. Жivotът ми беше паяжина от тайни, които дори сега не е безопасно да разкривам. Да ги поверя ли на девствения лист хартия, само за да го превърна в гориво на пламъците и в пепел? Може би.

Спомените ми датират от времето, когато бях на шест години. Преди това няма нищо, само непрогледна завеса, която умът ми нито веднъж не успя да пробие. Сякаш всичко започна с онзи първи ден в Лунно око. Затова пък първият спомен е запазен с цялото си искрящо великолепие. Понякога ми се струва толкова завършен, че се питам дали наистина е мой. Дали го извличам от собствената си памет, или го пресъздавам по разказите на легионите от кухненски прислужнички и безчислените орди ратайчета в конюшнята, които обясняват един другому как съм се появил в техния живот. Откъде инак толкова много подробности, или умът на онова шестгодишно момче е бил тъй превъзбуден, че е запечатвал всичко, което е ставало около него? А може би тази завършеност е дело на Умението и на лекарствата, които човек приема, за да поставя под контрол пристрастеността си към него, лекарствата, които носят със себе си само болка и страдание? Много по-вероятно обяснение. Дано обаче да не е вярно.

Споменът е почти осезаем: мразовитата сивота на отминаващия ден, безпощадният дъжд, който се просмуква в дрехите ми, хълзгавият калдъръм по улиците на непознатия град, дори мазолестата грапавина на голямата ръка, която е стисната моята ръчичка. Често си спомням тази ръка — тя е твърда и грапава и е хванала здраво моята, ала същевременно излъчва приятна, уютна топлина. Тя не ми позволява да се подхълзну на влажните павета, но и не ми дава да избягам от вече отредената ми съдба. Тя е също толкова неизбежна, колкото и ледено студеният сив дъжд, примесен с големи мокри снежинки, който се ръси върху гранитната плоча пред големия дървен портал на твърдината, вдигната в самото сърце на града.

А порталът наистина е висок — не само за едно шестгодишно момче, но достатъчно висок, за да пропусне през себе си гиганти и да превърне в джудже върлинестия старец, който се извисява над мен. Чудати са тези врати, макар да не помня дали преди това съм виждал други, с които да ги сравня. Те са резбовани, обковани с дебели железни пирони и закачени на яки, също железни панти и са украсени с глави на чудовища, има и лъскаво медно хлопало. Спомням си, че кишата се е просмукала през обувките ми и че краката ми са студени и мокри. Не помня обаче дали съм вървял по заснежените хълзгави пътища, или някой ме е носел. Не, всичко започва там, тъкмо пред онези порти на вътрешната крепост, с моята малка ръка, мушната в лапата на дългурестия старец.

Понякога тази сцена ми напомня за началото на куклена пиеса. Да, дори я виждам в мислите си — завесата се вдига и ето ни там, застанали пред грамадната врата. Старецът вдига медното хлопало и удря с него, веднъж, два пъти, три пъти върху плочката, която выбира под ударите му. След това някъде встрани от сцената се обажда глас. Не зад портата, а зад нас, оттам, откъдето идваме.

— Татко, моля те — чувам женски глас. Обръщам се да я погледна, но снегът се е усилил и млечноватата му пелена полепва по миглите ми. В спомените ми няма образ. Не помня да съм се дърпал от ръката на стареца, нито да съм викал „мамо, мамо“. Зная само, че стоях там като ням и безпомощен зрител и тогава зад портата отекнаха стъпки, последвани от стърженето на вдигнато резе.

Още веднъж чух гласа ѝ. Дори днес, след толкова много години, долавям отчаянието, с което го зовеше: „Моля те, татко, умолявам те!“

За миг ръката, която ме държеше, потрепери, но така и не можах да разбера дали от гняв, или от мъка. Бърз като спускаща се над просено зърно врана, старецът се наведе, вдигна кална ледена буца и я запрати беззвучно, със спотаена ярост към гласа, а аз се свих от страх, без да мръдна от мястото си. Не помня вик, нито звук от сблъсък с човешко тяло. Помня само, че портите се отвориха навън и че старецът припряно скочи към мен и ме дръпна след себе си.

Това е. Мъжът, който отвори вратата, не беше от прислугата, както бих предположил, ако някой ми разказваше тази история. Не, в спомените си виждам ратник, войник, но с оредяла побеляла коса и голямо отпуснато шкембе. Той ни оглежда с добре премерено войнишко подозрение и се изправя пред нас мълчаливо — очаква да чуе какво ни води насам.

Струва ми се, че тази гледка обърква стареца, но това, което пробужда в него, не е страх, а по-скоро гняв. Защото внезапно той пуска ръката ми, сграбчва ме за яката и ме вдига във въздуха, където се полюшвам като кученце пред новия си притежател.

— Ето, водя ви това момче — произнася старецът с хриплив глас.

И когато стражникът продължава да го гледа втренчено, без следа от разбиране или любопитство, продължава припряно:

— Шест години се храни в дома ми и нито думичка от баща му, нито грош дори. Нито веднъж не мина да го навести, макар според дъщеря ми да знае, че той е баща на копелдака. Повече няма да го храня, нито ще се прегърбвам от работа да осигуря парцалите на гърба му. Нека го хрантути този, дето го е направил. Стигат ми и другите грижи. Жена ми остана без сили, а и майка му също иска да яде. Никой вече не я иска, още повече с този дребоськ, дето се мотае около полите й. Вземай го значи и го води право при баща му. — При тези думи той ме пуска толкова неочеквано, че аз се пълосвам на окаляната плоча пред краката на ратника. Не смея да стана, а само сядам и чакам да видя какво ще се случи между двамата.

Войникът ме поглежда със стиснати устни, сякаш се опитва да прецени как да постъпи с мен.

— И чий е копелдакът? — питат той, не толкова от любопитство, колкото за да получи необходимата информация преди да докладва на своя началник.

— На Рицарин — отвръща старецът. Вече ми е обърнал гръб и слиза по каменните стъпала. — Принц Рицарин — повтаря той, без да ме погледне. — Онзи, дето сега е престолонаследник. Негов си е. Нека си го гледа и да се радва, че най-сетне поне една жена го е дарила с отроче.

За момент войникът изпровожда стареца с учуден поглед. Сетне се навежда беззвучно, сграбчва ме за яката, дръпва ме навътре и захлопва вратата. Когато привършва с резето, отново спира и ме оглежда. Без повече изненада, само със стоическо приемане на този неочекван случай от инак скучната служба.

— Хайде, момко — подканя ме той.

Ставам и го последвам навътре по коридора, покрай спартански мебелиирани стаи със залостени заради студа прозорци. Най-сетне стигаме нова редица врати, ала тези са от хубаво, лакирано дърво и са резбовани. Тук той спира и набързо си оправя униформата. Помня съвсем ясно как се подпря на коляно, за да ми дръпне ризата и да приглади с длан косата ми, но дали това е напълно човешко желание да направя добро впечатление, или проява на старание към доверения му багаж — не мога да кажа. Той се изправя и почуква на вратата. Сетне натиска дръжката, без да чака отговор, или поне аз не чувам такъв. Той отваря вратата, побутва ме вътре пред себе си и я затваря зад нас.

Тази стая е много по-уютна от ветровития студен коридор. В ъгъла огнени езици облизват сводовете на голяма камина и изпълват помещението с приятна топлина. Между мен и камината има тежка дървена маса, зад която, наведен над някакви листа, седи набит мъж. Той не вдига веднага глава и аз получавам възможност да огледам разчорлената му черна коса.

Когато най-сетне ме поглежда, той сякаш оценява ситуацията за не повече от секунда.

— Е, Джейсън? — чувам глас, изпълнен с раздразнение заради нежеланото прекъсване. — Какво е това момче?

Войникът ме побутва отново и аз се приближавам към седналия.

— Доведе го един стар селянин, принц Искрен. Рече, че бил копелдак на принц Рицарин.

През следващите няколко секунди чорлавият мъж ме оглежда с видимо объркване. После лицето му се стопля от усмивка, той се изправя, заобикаля масата и застава пред мен, опрял юмруци на кръста

си. Във втренчения му поглед не се тай заплаха, той изглежда по-скоро развеселен от нещо, свързано с появата ми. Аз го оглеждам с любопитство. Има къса черна брада, рошава и несресана като косата му, над нея се виждат зачервените му бузи. Гъсти вежди са надвиснали над черните му очи. Гърдите му са изпъкнали като бъчва, а раменете му подлагат на изпитание здравината на плата, от който е ушита дрехата му. Юмруците му са големи и покрити с белези, но по пръстите му се виждат петна от мастило. Докато ме разглежда, усмивката му постепенно се разширява. Накрая чувам пресипнал смях.

— Проклет да съм! — възклика той. — Момчето май наистина е одрало кожата на Рицарин, какво ще кажеш? В името на Плодовитата Еда! Кой би повярвал това за моя примерен и добродетелен брат?

Войникът не казва нищо, а и вероятно от него не се очаква коментар. Просто продължава да стои изпънат в очакване на следващата заповед. Войникът си е войник.

Другият продължава да ме разглежда любопитно, после пита:

— На колко е години?

— Селянина съзира, че бил на шест. — Вдига ръка и се почесва, после си спомня, че докладва на началник, и добавя: — Господарю.

Набитият сякаш не забелязва този пропуск в дисциплината. Тъмните му очи оглеждат лицето ми и усмивката му става още поширака.

— Значи общо седем с бременността. Ами да. Тъкмо първата година, когато чуйрдейците се опитаха да затворят прохода. Проклятие! Рицарин прекара горе три или четири месеца в преговори да го отворят заради нас. Но изглежда, не само това е уговарял. Проклятие! — Той се замисля за миг и добавя: — Коя е майката?

Войникът пристъпва смутено от крак на крак.

— Не зная, господарю. Доведе го един стар селянин и каза, че не щял повече нито да го храни, нито да го облича. Нека, вика, сега баща му да се грижи за него.

Набитият свива рамене, сякаш това няма особено значение.

— Момчето изглежда добре гледано. Най-много до седмица майка му ще дотича да хленчи пред кухнята за него. Тогава и ще разберем коя е. Ей, момче, как се казваш?

Кафтанът му е закопчан с лъщящи катарами, от които не мога да откъсна очи.

— Момче — казвам аз. Не зная дали наистина това е името ми, или е просто механично повторение на въпроса. За миг мъжът изглежда учуден и по лицето му преминава сянка на съжаление. Но тя изчезва също толкова бързо, заменена от нещо като обида. Той поглежда към картата, която го чака на масата.

— Хубаво де — казва, сякаш за да прогони тишината. — Все нещо трябва да се направи с него, поне докато Рицарин се върне. Джейсън, нахрани момчето и го настани някъде да спи, а аз ще помисля какво да го правим утре. Не можем да оставим кралския копелдак да се скита бездомен.

— Слушам, господарю. — Джейсън се покланя, след това слага тежката си ръка на рамото ми и ме побутва към вратата. Тръгвам малко неохотно, защото в стаята е топло. Но ръката на ратника е неумолима, аз напускам уютната стая и отново излизам в студения коридор.

След топлината и светлината тук изглежда още по-мрачно и мразовито. Войникът върви бързо, аз се опитвам да не изоставам и може би хленча от изтощение и уплаха, защото най-сетне той спира и ме мята на рамо.

— Нещастно хлапе — е всичко, което чувам, докато продължаваме по безкрайните каменни коридори, спускаме се по стъпала и най-накрая се озоваваме в просторната кухня.

Петима-шестима войници са насядали край масите и пият и ядат, озарени от светлината на пламъците в огнище, поне два пъти поголямо от онова в стаята с набития мъж. Мирише на храна, на бира и на мъжка пот, на влажни вълнени дрехи, на дим и на изгоряла в огъня мазнина. На закривените куки в стената висят големи сушени бутове. Зад масите са подредени дървени бъчонки. Зървам къс месо да цвърчи върху шиш над огъня и стомахът ми се свива. Джейсън ме настанява възможно най-близо до топлината на огъня, като отмества лакътя на някакъв мъж, чието лице е скрито в глинена чаша.

— Гледай, Бърич — важно казва Джейсън. — Виж какво съм ти довел.

После се обръща с гръб към мен. Наблюдавам с гладен интерес как отчува голямо парче от кръглия хляб и отрязва резен сирене от питата. След това ми ги тиква, навежда се над огъня и започва да реже от цвърчащото ароматно месо. Без да се двоумя, натъпквам в устата си голям залък, а мъжът до мен оставя чашата и поглежда Джейсън.

— Какво е това? — пита той досещ като набития мъж в топлата стая. Дори лицата им си приличат, Бърич има къдрава черна коса и ъгловати черти. Само че очите му са кафяви, а пръстите му — издължени и сръчни. И мирише на коне и кучета, на кръв и кожи.

— Сега ти отговаряш за него, Бърич. Така нареди принц Искрен.

— Че защо?

— Щото служиш при Рицарин, затуй. Гледаш му конете, кучетата и соколите.

— Е, и?

— А сега ще наглеждаш и малкия му копелдак, докато Рицарин не се върне и не реши какво да прави с него. — Джейсън ми предлага парче сочно, горещо месо. Разколебан съм между хляба, сиренето и месото, но накрая избирам последното.

— Копелдака на Рицарин? — повтаря учудено Бърич. Джейсън повдига рамене, но е твърде зает да отреже и на себе си от месото.

— Тъй каза старият селяндур, дето го оставил. — Той слага месото върху резен от хляба и отхапва юнашка хапка, след което продължава с пълна уста: — Рицарин, казва, да е доволен, че си има отроче, и затуй сега да го храни вместо нас.

Внезапно в кухнята се възцарява необичайна тишина. Другите мъже са спрели да ядат и са извърнали очи към Бърич. Той поставя внимателно чашата си на масата. Гласът му е тих и бавен, сякаш обмисля всяка дума, преди да я каже.

— Щом господарят ми няма наследник, такава е волята на Еда и това няма нищо общо с неговите мъжки достойнства. Лейди Търпение винаги е била много деликатна и аз...

— Тъй де, тъй де — бързо го уверява Джейсън. — Ей го живото доказателство, че на принца всичко си му е наред, както рече и брат му съвсем преди малко. Не е виновен принцът престолонаследник, че неговата лейди Търпение не е в състояние да износи семето му...

Бърич внезапно се изправя и Джейсън отстъпва няколко крачки. Час след секунда осъзнавам, че не той, а аз съм целта на Бърич. Той ме сграбчва за раменете, обръща ме към огъня, хваща с пръсти брадичката ми и впива очи в мен. От уплаха изпускам къшея хляб. Очите му изследват всяка черта на лицето ми, сякаш изучават карта. За миг погледът му среща моя и виждам в очите му искрици на безумие, като че ли онова, което е зърнал, го е наскърбило или обидило

дълбоко. Опитвам се да се освободя, но той ме стисва още по-здраво. Ето защо отвръщам на погледа му с цялата напереност, на която съм способен, и виждам смущението му, примесено с нещо като спотаена почуда. Той затваря очи, разтърква ги с болезнено изражение и тихо казва:

— Това нещо ще е последната капка, дето ще подложи на изпитание всички достойнства на името й.

После пуска брадичката ми и несръчно се навежда да вдигне хляба и сиренето, които съм изпуснал. Поглеждам превръзката на коляното му, която му пречи да си свие крака. Бърич се отпуска на скамейката и отново напълва чашата си от една стомна и я надига, без да откъсва очи от мен над ръба й.

— Че коя ще е майка му? — пита някой от другия край на масата. Бърич го стрелва гневно с очи.

— Която и да е, не е наша работа, а на принц Рицарин.

— Тъй де, тъй де — повтаря умиротворително пазачът. Другите са притихнали и аз — колкото и да съм малък и неопитен — се учудвам какъв ще е този човек, дето с превързан крак може да накара да замълкне цяла стая с войници.

— Момчето си няма име — престрашава се да наруши тишината Джейсън. — Като го питаш как се казва, вика: „ момче“.

Всички ме поглеждат изненадано, но изглежда никой, дори Бърич, не знае какво да каже по въпроса. Тишината продължава, докато привързвам хляба и сиренето и гаврътвам няколко глътки бира от чашата, която ми предлага Бърич. Двама-трима мъже излизат, останалите пият бира и ме разглеждат мълчаливо и замислено.

— Е — казва Бърич накрая, — ако познавам добре баща ти, той ще знае как да постъпи най-справедливо. Но само Еда знае какво ще е това най-справедливо решение. Сигурно обаче ще е онуй, от което ще боли най-много. — Той ме оглежда мълчаливо и добавя: — Нахрани ли се?

Кимам. Бърич ми дава знак да сляза от скамейката.

— Мърдай тогава, Фиц — казва той и ме повежда към другия край на кухнята, откъдето започва нов коридор.

Заради превръзката, или от изпитата бира, ходи бавно и накуцва, така че не ми е трудно да го следвам. Спираме пред массивна врата с часовий, който ни кима да излезем.

Навън духа пронизващо студен вятър. Дъждът се е превърнал в сняг, а локвите са заледени. Снегът скърца под краката ми, а вятърът се промушва през всяка пролука в дрехите ми. Краката и обувките ми са се стоплили на огъня в кухнята, но изглежда, не са изсъхнали достатъчно, защото мигновено замръзват. Спомням си враждебния мрак и умората, която незабавно ме налегна, непреодолимото желание за сън, с което се влачех зад Бърич, докато прекосявахме тъмния студен двор. Около нас се издигат високи крепостни стени — сенките на часовите се местят по тях. Студът ме хапе по ръцете, подхлъзвам се, но нещо в поведението на Бърич ме кара да преглътна хленченето и да забравя молбите. Стигаме на среќната сграда и той дръпва тежката врата.

Заедно с мъждукащата жълтеникова светлина вътре ни посреща топлата миризма на коне. Сънено момче се надига от гнездото си в сламата, гледа ни и мига объркано. Бърич му казва нещо и момчето бърза да се свие отново в леговището си. Минаваме покрай него и Бърич взима един фенер и осветява пътя, по който ме повежда.

И тогава попадам в съвсем друг свят, изпълнен с пръхтене и тропот на копита, с блещукащите очи на кучетата, които ме разглеждат на светлината на фенера. Докато минаваме покрай яслите, конете надничат да ни огледат с черните си очи.

— Клетките на ловните птици са в дъното — обяснява ми Бърич, сякаш това ме интересува.

— Ето — казва той накрая. — Това ще свърши работа. Поне на първо време. Проклет да съм, ако знам къде другаде да те настаня. Ей, Носльо, я се отмести малко и пусни момчето в сламата. Точно така, гушни се до Лиска. Тя ще те пусне, най-много да те оближе като кутре.

Озовавам се в малка яsla, обитавана от три кучета. И трите са се надигнали и махат с опашки, дочули познатия глас на Бърич. Намествам се плахо между тях и опират гръб в гърба на старата кучка с побеляла муцуна и едно клепнало ухо. Мъжкото ме оглежда с неприкрита подозрителност, но Носльо се върти радостно около мен и ме драчи с лапичките си. Прегръщам го, за да го успокоя, и се намествам така, както ме е посъветвал Бърич, а той ме завива с одеяло, напоено с миризмата на коне. Един голям сив кон се размърдва в съседната яsla и тропва с копито по дъската, която ни разделя, след

това вирва глава, за да види какво е нарушило покоя му. Бърич се пресяга и го успокоява с едно докосване.

— Тук не разполагаме с кой знае какви условия, но като се върнем в Бъкип, ще ти намерим по-уютно местенце. Е, засега поне ще си на топло и безопасно. — Той се изправя и ни оглежда от високо. — Коне, кучета и ловни соколи, Рицарин. Твои са, а ги наглеждам от години, и мисля, че го правя добре. Но виж, този твой копелдак май ще ми дойде малко отгоре.

Не зная дали говори на мен. Гледам го изпод одеялото, как се отдалечава, като продължава да си мърмори. Помня добре онази първа нощ, топлината на кучетата, бодливата слама и че накрая все пак заспах и прегърнах кутрето. Помня как сънят ми се смеси с неговия и как преследвах някаква невидима, богата на примамливи миризми плячка, която в края на краищата ми се изплъзна.

Ала след този сън спомените като че ли малко започват да се объркват. Поне денят след първата нощ със сигурност не е оставил толкова ясен отпечатък в спомените ми.

Виждам се как всяка сутрин си проправям път през локвите в двора от конюшнята към кухнята. Понякога там е пълно, а върху огъня е поставено поредното току-що одрано животно. По-често няма никого и хапвам от това, което е оставено по масата, като естествено го споделям великодушно с кученцето, което бързо се е превърнало в мой неразделен спътник. В кухнята влизат и излизат познати и непознати, хранят се, пият и ме оглеждат с нескрито любопитство, с което вече съм свикнал. Повечето от мъжете носят груби дрехи, наметала и гамashi и са грубовати, привикнали към суров живот и дисциплина. Присъствието ми обаче кара някои от тях да се чувстват неудобно. Постепенно свиквам с това, че разговорът се оживява веднага, щом затворя вратата след себе си.

Бърич присъства неизменно във всеки един от онези дни, като наглежда еднакво загрижено конете и мен. Грижи се да съм сит и облечен и да получа полагащата ми се порция упражнения, която се изразява в топуркане след него, докато обикаля из конюшнята. От всичко най-добре си спомням моето кутре, Носльо. Има червениковка козина и мършаво телце, към което се притискам всяка вечер, докато споделяме топлината си. Очите му са зеленикови, носят му е с цвета на сварен дроб, а вътрешността на устата му е яркорозова, с черни петна.

Когато не ядем в кухнята, се боричкаме на двора или се ровим из сламата в конюшнята. Такъв е този мой свят от най-ранните спомени. Кой знае защо, той е свързан с ветрове и виелици, макар все някога зимата да е трябвало да свърши.

Помня добре един друг момент от онова далечно време, макар и не с такива ярки подробности. Картината сега е малко размътена по края, като голям гоблен, окачен на стената в задимена стая. Спомням си, че ме събуджат от сън между кучетата и че съм осветен от жълтеникавото сияние на фенера. Двама мъже са се навели над мен, но зад тях се е изправил Бърич и това прогонва страховете ми.

— Видя ли, че го събуди — казва единият и веднага го познавам — принц Искрен, набитият мъж от топлата стая в деня на пристигането ми.

— И какво от това? Пак ще заспи, щом си тръгнем. Проклет да е, дори очите на баща си е взел. Кълна се, че бих надушил роднинска кръв дори да го бях срещнал на другия край на света! И кой би ми възразил? Ама вие с Бърич нямале ли чувство за мярка? Откъде ви хрумна да настанявате детето при животните? Нямаше ли по-удобно място?

Мъжът, който говори, има брадичката и очите на принц Искрен, но приликата свършва дотук. Той е много по-млад, страните му са гладко избръснати, а косата му е кестенява и пригладена назад. Бузите му са зачервени, от нощния студ, но съвсем не така червендалести, като тези на Искрен. Обширни със златни и сребърни нишки, кръстът на гърдите му сияе по-ярко от този на Искрен, наметалото му е алено и поне два пъти по-дълго, отколкото е нужно за мъж с подобни размери. Жилетката, която се подава отдолу, е кремава, пристегната с червени връзки. Шалчето на шията му е закопчано със златна катарама, украсена с блещукащи зелен скъпоценен камък. На фона на грубоватия и отсечен език на Искрен речта му е гладка и добре премерена.

— Виж, за това не помислих, Славен. Пък и какво разбирам аз от деца? Оставил го на Бърич. Той е човек на Рицарин и след като и без това се грижи за...

— Не съм проявявал неуважение към кралската кръв, господарю — спокойно казва Бърич. — Аз съм слуга на Искрен и винаги съм мислил само добро на детето. Можех да му сложа легло в караулното, но сметнах, че компанията на войниците ще му се отрази зле, пък и

там непрестанно е шумно. Тук е на топло, а и кучката се грижи добре за него. Никой няма да посмее да припари до него, защото ще опита зъбите на Лиска. Прощавайте, господарю, ама не съм човек, който да разбира от гледане на деца...

— Няма нищо, Бърич, няма нищо — прекъсва го тихо Искрен. — Моя работа беше да помисля за това. Ти не си виновен. Пък и детето наистина е настанено на топло и сигурно. По-добре от всички други хлапета в крепостта. Засега е добре.

— Но няма да е така, когато се върнем в Бъкип — възразява Славен. Не изглежда никак доволен.

— Значи баща ни е пожелал да го вземем с нас в Крепостта? — питат учудено Искрен.

— Да, пожела. Но не и майка ни.

— Аха. — По тона на Искрен може да се съди, че той не гори от желание да продължава с обсъждането на тази тема. Но Славен се намръщува и продължава:

— Майка ми, кралицата, остана крайно недоволна от новината. Двамата с краля, нашия баща, спориха дълго, но усилията ѝ бяха напразни. Ние с мама смятаме, че момчето трябва да бъде изпратено... някъде другаде. Това е единственото разумно решение. И без това си имаме достатъчно ядове, та да ги умножаваме.

— Аз пък не виждам с какво ви пречи момчето — възразява Искрен. — Първо Рицарин, аз, после ти. След това идва братовчед ни Август. Копелето е чак пето.

— Зная много добре, че стоиш пред мен, не е необходимо да ми го напомняш при всяка възможност — студено казва Славен и ме поглежда ядосано. — Но никой не може да ме убеди, че това тук ни е нужно. Какво ще стане, ако Рицарин така и не се сдобие със законен наследник от лейди Търпение? Ако вземе и признае копелето за свой пълноправен наследник? Тогава вече ще си имаме ядове! Защо да разбутваме жаравата? Тъй рече и майка ми. Но баща ни, кралят, никак не обича да прибързва, както всички знаем. Умен си е крал Умен, както обичат да казват сред народа. „Славен — казва ми с ония глас, дето не можеш му възрази — не прави нищо, което не би могъл да промениш, докато не разбереш какво не бива да правиш, след като си го направил.“ И се смее. — Славен също се смее, като ли имитира баща си. — Не мога да понасям тези негови шегички.

— Уф — възклика Искрен и аз не зная дали се опитва да открие смисъла в думите на краля, или се въздържа да отговори на репликата на брат си.

— Трябва обаче да различаваш истинската причина.

— Която е?

— Той все още покровителства Рицарин — обяснява явно недоволно Славен. — Въпреки глупавия му брак. Въпреки цялата тази каша. Дори вярва, че случаят ще накара хората още повече да заобичат неговия любимец. Ей го значи доказателството, че Рицарин си е мъж на място. Или че е човек и допуска грешки като всички останали. — По тона на Славен може да се съди, че не одобрява нищо от казаното.

— И тогава ще го подкрепят, когато му дойде време да се възкачи на престола, така ли? — пита объркано Искрен. — Само задето е станал баща на дете, макар и от друга жена, не от кралицата?

— Казах ти вече, така смята кралят — кисело отвръща Славен.

— Нима не разбира, че сме опозорени? Само че още не знаем какво е казала добрата женица на Рицарин. Когато лейди Търпение заговори — тогава ще стане напечено. Както и да е, кралят нареди да вземеш с теб копелдака и да се върнеш в Бъкип.

Искрен кима, но по лицето му се чете беспокойство. Бърич също изглежда необичайно мрачен и потиснат.

— Господарят ми няма ли право на глас в тази история? — пита неочеквано той. — Готов съм да се закълна, че не би наранил чувствата на лейди Търпение, пък и сигурно би искал да се срещне със семейството на момчето и да уреди нещата дискретно...

— Мина времето на дискретните решения — прекъсва го принц Славен почти гневно. — Пък и лейди Търпение няма да е първата жена, която ще трябва да се примери с копелето на съпруга си. Освен това, благодарение на непохватното ми братче, вече всички знаят за съществуването му. Безсмислено е да се опитваме да го крием. Рицариновият копелдак е опасно оръжие, Бърич, като кинжал, опрян в гърлото на краля. Дори един кучкар би трябало да го знае. Ако не ти, поне господарят ти.

Лицето на Славен става суро и неотстъпчиво и Бърич трепва, когато чува как се променя гласът му. Никога не съм го виждал да се стъписва и това ме кара да се сгуша в сламата. До мен Лиска започва едва чуто да ръмжи. Струва ми се, че принц Славен отстъпва назад, но

не съм сигурен. Малко след това мъжете си тръгват и дори да са казали още нещо, то се е изтрило от паметта ми.

Минават две или три седмици и една хладна утрин се озовавам на седлото зад гърба на Бърич, вкопчен в кожените му дрехи. Вече сме поели по безкрайно дългия — както ми се стори тогава — път към потоплите земи. Предполагам, че по някое време Рицарин е наминал да види копелето, на което е баща, и че е дал някакви разпореждания относно съдбата ми. Но нямам спомен от срещата с баща ми. Единственият образ, който нося в себе си, е от портрета му на стената в Бъкип. Години по-късно узнах, че благодарение на опитните му дипломатически ходове чуирдейците склонили да сключим мир, който продължи до много след младежките ми години.

С други думи, в онази тежка година аз бях единственият неуспех на моя баща, но затова пък достатъчно знаменателен. Беше се върнал малко преди нас в Бъкип, за да обяви официално, че се отказва от претенции към трона. Когато пристигнахме, двамата с лейди Търпение бяха напуснали двора, за да живеят като господари на имението Върбови гори. Бил съм във Върбови гори. Имението е разположено в речна долина, която се извива сред ниски хълмове. Удобно местенце да отглеждаш грозде, пшеница и деца, достатъчно далече от границите, двора и политиката — от всичко, с което преди това бе неразрывно свързан животът на Рицарин. Мирна и скромна обител за един човек, призван да стане крал. Плюшено легло за изнурения воин и тиха беседка за размисли на опитния дипломат.

А аз пристигнах в Бъкип — дете без родители и копеле на човек, когото никога нямаше да познавам. Принц Искрен стана официален престолонаследник, а принц Славен се придвижи една стъпка нагоре в редицата. Ако целта на живота ми беше само да се родя и да бъда забелязан, раната, която оставил с появата си, бе зейнала достатъчно широко. И тъй, бях обречен да израсна без баща и майка в двор, където всички ме възприемаха като натрапник, от когото може да се очаква всичко. И аз станах такъв.

2

НОВИЯТ

Има многобройни легенди за Граблин, храбрия островитянин, който превзел Бъкип, основал Първото херцогство и дал началото на кралския род. Според една от тях той предвождал своя първи и единствен набег, организиран на някакъв студен и негостоприемен остров, и когато слязъл на материка и видял дървените укрепления на Бъкип, обявил на висок глас: „Ако там има огън и топла храна, никога вече няма да си тръгна“. И наистина имало огън и топла храна и той останал.

Но според слуховете Граблин бил лош моряк, и трудно понасял застоялата вода и вмирисаната риба, с която се хранели островитяните през дългите месеци на плавания. Казват също, че той и хората му били изчерпали запасите си от вода и че имало опасност екипажът да го хвърли в морето, ако се провалели отчаяните опити за превземането на крепостта. Въпреки това в Голямата зала е окачен един стар гоблен, на който Граблин е показан като мъжествен капитан — изправил се е гордо на носа, а хората му гребат към древния Бъкип — дървено селище със схлупени колиби и крепост от зле издялан камък.

Бъкип започва съществуването си като отбранителен пост в устието на плавателна река с удобен залив за акостиране. Някакъв дребен вожд, чието име отдавна е потънало в забрава, пръв забелязал възможностите на това място за развитие на търговия нагоре по реката. По-късно вдигнал малка крепост, която да защитава устието от набезите на островитяните, които се появявали всяко лято, за да плячкосват околностите. Това, което не предвидил, било, че враговете ще проникнат зад стените на крепостта с предателство. Така кулите и стените се превърнали в тяхно мощно предмостие. Постепенно те

разширили влиянието си нагоре по реката, а крепостта била преустроена и подсилена с речни камъни. Така не след дълго Бъкип се превърнал в столица на първото от Шестте херцогства.

Пророците, управляващата фамилия на Херцогствата, са преки наследници на същите тези островитяни. Няколко поколения те поддържали тесни връзки с Външните острови, до които приемали смели пътешествия, за да се завърнат със съпруги от своята кръв. И до ден днешен в жилите на кралската фамилия тече кръвта на островния народ и децата на аристократите са чернокоси, синеоки и с мускулести крайници. С тези качества се предава и склонността към овладяване на Умението, но и всички опасности и слабости, скрити в тази кръв. Тъй че аз също получих своя дял от наследството.

Но първите ми впечатления от Бъкип нямат нищо общо с историята или наследствеността. За мен това бе само крайна спирка на продължително и изнурително пътешествие, панорама от шумотевица и човешки лица, каруци и кучета, къщи и тесни извити улички, които най-сетне ни отведоха пред вратите на огромна страховита крепост, кацнала върху скалистия хълм над долината. Конят на Бърич беше изморен и копитата му често се хълзгаха по влажните павета на градските улици. Бях се вкопчил в колана му, твърде изплашен, за да се оплаквам. Извих глава, за да огледам стърчащите кули и града зад нас. Крепостта ми изглеждаше студена и неприветлива, въпреки необично топлия морски вятър. Опрях чело в широкия гръб на Бърич — призляваше ми от непривичната миризма на йод и водорасли. Ей това е първият ми спомен от Бъкип.

Бърич имаше стая над конюшните, по покривите на които бяха накацали чайки. Там ме отведе, заедно с кучетата и ловните соколи на своя господар. Първо се погрижи за птиците, защото бяха посърнали от пътуването. Кучетата подскачаха от радост, че са си у дома, и бяха преизпълнени с енергия, която само усиливаше умората ми. Но съльо ме бутна поне десет пъти, преди да внуша на дебелата му глава, че съм изстискан до предела на силите си и не ми е до игра. Най-сетне ме заряза и тръгна да търси старите си приятелчета.

След като се погрижи за животните, Бърич влезе да огледа конюшните, за да се увери, че през време на отсъствието му всичко е било наред. Ратаи, коняри и соколари дотичаха да отбиват критичните

му бележки. Кретах по петите му, но накрая се предадох на умората и се отпуснах на една купчина слама. По лицето на Бърич пробяга раздразнение, сменено от огромна умора.

— Коб! — провикна се той. — Вземи малкия Фиц, заведи го в кухнята, нахрани го и го доведи в моята стая.

Коб беше ниско чернокосо момче на десетина години и отговаряше за кучетата. Изглежда, се беше справил добре, защото само преди минута Бърич го бе похвалил пред всички. Сега обаче усмивката му помръкна и той ме огледа със съмнение. Накрая повдигна примирено рамене, клекна до мен и ме попита:

— Гладен ли си, Фиц? Искаш ли да ти потърся нещо за хапване?
— Обръщащ се към мен със същия глас, с който сигурно говореше на кученцата. Кимнах, облекчен, че не очаква повече от мен, и го последвах.

От време на време той се обръщаше, за да провери дали съм зад него. Щом излязохме от конюшнята, към нас се присламчи и Носльо. Очевидната му привързаност към мен ме издигна в очите на Коб и той продължи да се обръща към нас с кратки окуражителни думи като: „вървете след мен, не, не там, не души това, остави котката на мира, браво“.

В конюшните кипеше оживена работа, на двора беше по-спокойно, но когато наблизихме кухнята, се озовахме в гъст двупосочен поток. Срещахме момчета, които носеха грамадни късове пушено месо, застигахме кикотещи се групички момичета, натоварени с кошници зеленчуци, и намръщени рибари, които носеха улова си.

Подуших, че вече сме близо до кухнята, но движението продължаваше да се усиљва и когато стигнахме вратата, трябаше да си пробиваме път през гъста тълпа. Коб спря, огледа множеството пред нас и се намръщи:

— Голяма навалица! Всички се готвят за тазвечерното посрещане на принц Искрен и принц Славен. Щели да пристигнат и шестимата херцози. Пък и тази мълва за абдикирането на Рицарин... Чух, че чурдейците изпратили вестоносец, за да се увери, че склонените с Рицарин договори още са в сила.

И мълкна внезапно засрамен, задето бе заговорил пред мен за баща ми — може би се бе досетил, че всъщност аз съм причината за

абдикрането му. А може би просто не смяташе, че си заслужава да го споделя с едно шестгодишно момче. След това се огледа и каза:

— Чакай ме тук. Ще вляза и ще ти взема нещо. Дано не ме стъпчат или... хванат. Стой тук. — И подсили командалата си с нетърпящ възражение жест. Отстъпих към стената и клекнах там, по-настрана от хората, а Ноство послушно се сгущи до мен. Наблюдавах с възхищение как Коб си пробива път към вратата на кухнята и изчезва вътре. Едва след това вниманието ми бе привлечено от хората, които минаваха покрай нас. Повечето бяха прислужници и носачи, но имаше менестрели, търговци и доставчици. Разглеждах ги с изморено любопитство — вече бях видял толкова много през този ден, че нищо не можеше да ме учуди. Жадувах за тихо местенце, далеч от тази шумотевица, където да се отпусна. Приседнах на напечената от слънцето плоча и отпуснах глава между коленете си. Ноство се притисна към мен.

Събуди ме опашката му — тропаше по плочата. Вдигнах глава и забелязах пред мен два лъскави кафяви ботуша. Проследих с поглед грубите кожени бричове, над тях вълнената риза и накрая рошавата глава, обрамчена с огненочервена брада. Мъжът, който бе спрял пред мен, крепеше на рамото си малко буренце.

— Ти ли си копелдакът?

Вече бях чувал тази дума и дори имах смътна представа какво означава, без да схващам цялостния ѝ смисъл. Кимнах, а лицето на мъжа блесна от интерес.

— Ей — извика той на влизашите и излизашите. — Ето го копелето! Ама е направо копие на Рицарин, нали? Какво ще кажете? Коя е майка ти, момче?

За тяхна чест, повечето от хората си позволиха само любопитни погледи към едно шестгодишно момче, седнало до стената. Но имаше и такива, които се спряха и ме загледаха втренчено. Привлечени от шума, от кухнята излязоха още неколцина и се приближиха, за да чуят отговора ми.

Но аз нямаше какво да им отговоря. Споменът за майка ми бе избледнял невъзвратимо. Така че само си седях и го гледах.

— Ей, момче. Как ти викат сега? — Той се обърна към зяпачите и поясни: — Чух, че не си помнел името. Пък и върви да го нарекат на

простолюдието, откъде произхожда. Тъй ли е, момче? Дадоха ли ти име?

Групата зяпачи нарастваше. В очите на някои се четеше съжаление, но никой не се намесваше. Нещо от това, което чувствах, взе да се предава и на Носльо, който се пълосна на една страна и си показа шкембето в израз на пълно покорство. Тупкащата му по паважа опашка подаваше древни кучешки сигнали, които означаваха: „Оставете ме. Аз съм само едно кутре и не мога да се защитавам. Имайте милост.“ Ако бяха кучета, щяха да ни подушат и да си тръгнат. Но хората не разполагат с подобна вродена учтивост. Ето защо след като не отвърнах, мъжът се наведе към мен и повтори по-високо:

— Питам те как се казваш!

Изправих се бавно. Стената, която допреди миг бе топла и уютна, сега ми се струваше покрита с лед бариера пред моето отстъпление. Носльо се сгърчи в краката ми и уплашено заскимтя.

— Не — рекох едва чуто и когато мъжът се приближи, недочул думите ми, повторих, изкрешях „НЕ“ и го отгласнах от себе си, и се плъзнах настрани покрай стената. Той се олюя, направи крачка назад, изпусна бурето и го се строши на камъните. Никой не разбра какво точно е станало. Аз също. Повечето се засмяха на мъжа, отстъпил пред едно малко момче. В този момент обаче бе изкована репутацията ми, защото преди да се спусне нощта, хората вече приказваха, че копелдакът си показвал зъбните и дори знаел как да се справи с никакъв си нахалник.

Носльо скочи и задраска с лапички след мен. За миг мернах притеснения Коб, който тъкмо излизаше от кухнята. Ако беше Бърич, вероятно щях да изтичам при него. Но Коб ми беше чужд, затова побягнах, като оставих на Носльо да ме води.

Тичахме през двора, малко момче и неговото кученце, и никой не ни обръщаше внимание. Носльо ме отведе на мястото, което вероятно смяташе за най-безопасно на света. Далече от кухнята и вътрешната крепост, в една дупка, изровена от Лиска под ъгъла на паянтова постройка, в която складираха чували със зърно, грах и фасул. Само Бърич знаеше, че кучетата са тук — долових го от несвързаните мисли на Носльо. Беше малко трудно да пропълзя през тесния отвор, но затова пък вътре се озовах в топло и приятно леговище, сравнително сухо и потънало в сумрак. Носльо се притисна до мен и аз го

прегърнах. Щом разбрахме, че сме на сигурно място, най-сетне си отдъхнахме и сърцата ни понамалиха лудешкия си бяг. Малко по-късно се унесохме в неспокоен сън.

Часове по-късно се събудих разтреперан. Мракът беше непрогледен, топлината си бе отишла с чезнешия пролетен ден. Но също се събуди заедно с мен и двамата издрапахме навън от леговището.

Нощното небе над Бъкип бе обсипано със звезди, ярки и студени. Вятърът гонеше откъм залива миризмата на водорасли, по-силна от мириса на коне, хора и топла храна, сякаш за да докаже, че океанът е вечен, а човешката цивилизация — само временна. Поехме по опустялата уличка, покрай складовете за храна, винарните и манежите за упражнения. Навсякъде цареше тишина. Едва когато се приближихме към вътрешната крепост, забелязах светлините на факли и дочух приглушени гласове. За всеки случай я заобиколихме отдалече, и двамата завладени от нежелание да се срещаме с хора.

Скоро открих, че Но също ме води към конюшните. Когато наблизихме масивните врати, се зачудих как ще попаднем зад тях. Но Но също изведнъж замаха радостно с опашка и дори аз можех да доловя в тъмнината тръпчивия мирис на Бърич. Той се надигна от един сандък до вратата и каза спокойно:

— Ето ви най-после. Хайде, идвайте тук. Хайде, хайде.

После отвори масивните порти и ни подканни да влезем.

Озовахме се в мрак, минахме покрай спящите в сламата коняри и пръхтящите тихичко коне и се изкатерихме по каменната стълба, която отделяше конюшнята от клетките на ловните птици. Бърич спря и отвори една врата, която изскърца пронизително. Мъждукащата жълтеникова светлина на единственото горящо кандело за кратко ме заслепи. Таванът на стаята беше скосен, тук ухаеше приятно на кожи, на билките, мехлемите и мазилата, които Бърич използваше в работата си. Той затвори вратата, запали и една свещ на масата и долових дъха му — миришеше на вино.

В стаята стана по-светло. Бърич седна на един стол до масата и ни огледа. Изглеждаше променен, издокаран с дрехи от фин плат и с изящна сребърна верижка, която закопчаваше кафтана му. Протегна ръце, с обърнати нагоре длани и Но също изтича при него. Бърич го почеса зад ухoto, сетне разроши козината му и се намръщи на прахоляка, който се вдигна в стаята.

— Ама и вие сте една двойка — рече той, обръщайки се по-скоро към кученцето, отколкото към мен. — Я се погледнете само. Мръсни сте като просяци. Днес трябваше да изльжа краля заради теб. За пръв път в живота си. Май това дето Рицарин е в немилост, ще ми се отрази и на мен. Казах му, че съм те изкъпал и сега спиш като пребит, защото си изморен от пътя. Хич не му се понрави, че не може да те види, но изглежда, си имаше по-сериозни проблеми. Абдикирането на Рицарин е изплашило доста от приятелите му. Е, някои виждат в това възможност да намерят светлинка под слънцето, други тъгуват, защото са го харесвали. Та крал Умен трябваше да ги успокоява. Нареди да разпространят новината, че последния път Искрен водил преговорите с чурдейците. Някои може и да са повярвали, щото взеха да гледат принца с по-други очи, като че още утре ще го коронясват. Мда, постъпката на Рицарин здраво размъти водицата.

Бърич откъсна очи от засмяната муцуна на Ноство.

— Е, Фиц. Разбрах, че и ти днес си имал малко премеждие. Ама здравата си подплашил нещастника Коб, когато си офейкал. Удариха ли те? Да не ти е вдигнал някой ръка? Трябваше да се сетя, че ще се случват и такива неща. Ела тук.

Аз се поколебах, но той посочи една купчина одеяла до огъня.

— Виж какво местенце съм ти измислил. На масата има хляб и сушено месо.

Едва сега осъзнах, че съм прегладнял. Месото си го бива, потвърдиха сетивата на Ноство и аз побързах да се настаня до масата. Бърич се засмя, докато гледаше как се тъпча и давам и на кученцето. Когато привършихме — не след дълго, защото челюстите ни работеха здравата — почувствах зова на одеялата пред огъня. С добре натъпкани кореми, двамата се увихме в тях, обрнахме гръб на пламъците и заспахме.

Когато се събудихме, слънцето вече беше високо в небето и Бърич бе излязъл. Двамата с Ноство доядохме остатъците от богатата среднощна гощавка, а той накрая изглозга и костите. Едва тогава излязохме. Никой не ни повика, изглежда, дори не ни забелязваха.

Гълчавата отново бе в пълна сила. Имах усещането, че хората в крепостта дори са повече от предния ден. Конници вдигаха прахоляк, чуваха се викове и над всичко това — свистенето на вятъра и тътенът на прибоя. Ноство разтвори ноздри и пое всичко до последния мириз,

до последния звук. За миг останах като замаян от смесването на въздействията върху моите и неговите възприятия. Докато вървяхме, долавях откъслечни фрази, от които узнах, че пристигането ни съвпадало с подготовката на някакъв пролетен панаир. Абдикирането на Рицарин все още бе сред главните теми, но изглежда, нищо не можеше да попречи на жонгъорите и кукловодите, които бяха окупирали кръстовищата. Във всеки случай, повечето от куклените представления бяха посветени на тази тема, превърната ту в сълзлива мелодрама, ту в шумна комедия за многобройните зяпачи.

Скоро обаче гълчката и тълпите взеха да ни действат потискащо и аз дадох на Ноство да разбере, че искам да се махнем оттук. Напуснахме вътрешната крепост през массивните порти, охранявани от часови, които не обръщаха внимание на закачащите ги смешници и жонгъори. Нас също не забелязаха — дребничко момче и кучето му, тръгнали да дирят забавление. Поехме по една от уличките, които се извиваха между къщите на рибарите.

Бъкип се оказа ветровито и сурово място. Улиците му бяха стръмни и криволичещи, павирани с грубо издялани камъни. Вятырът носеше миризмата на гниещи водорасли и рибешки вътрешности, крясъците на чайките и албатросите бяха като зловещ припев на ритмичния тътен на вълните. Градът бе вкопчен в скалист бряг, къщите му имаха каменни основи и дървени покриви. Тук долу врявата и шумотевицата от крепостта бяха само неприятен спомен. Никой от двама ни не си даваше сметка, че крайбрежният град не е най-безопасното място за скиторенията на едно шестгодишно момче и неговото кученце, и се хвърлихме ентузиазирано в това малко начинание, което ни се струваше като интересно приключение, и скоро се озовахме на Улицата на пекарните — привлечени по-скоро от миризмата, отколкото от нещо друго. Тук морето беше съвсем близо и доста често паважът под краката ни се сменяше с дървени кейове. Търговията вървеше както обичайно, само дето я нямаше карнавалната атмосфера на крепостта. В залива се поклащаха кораби, които чакаха реда си да бъдат разтоварени и натоварени наново.

Не след дълго срещнахме деца — някои заети с това, което им бяха поръчали родителите им, други — свободни като нас. Повечето бяха по-големи от мен, което не ми попречи бързо да установя контакт с тях. Показаха ми с гордост всички по-важни забележителности на

града, включително и подутия труп на една умряла крава, изхвърлена на брега при последния прилив. Посетихме една строяща се в момента рибарска ладия, върху скеле от прясно издялани трупи, под които имаше купища примамливо ухаещи трици. Дори не забелязах, че децата, с които се бях заиграл, са много по-парцаливи и грубовати от тези в крепостта, а и от ония, които бях видял в горната част на града. Ако някой ми беше казал, че съм попаднал в компания на крадливи джебчии, на които дори е забранено да влизат в крепостта, сигурно щях ужасно да се изплаша. Но тогава единственото, което имаше значение, бе, че се забавляваме на място, пълно с интересни неща.

Разбира се, имаше и няколко по-големи и отракани хлапета, които със сигурност щяха да ме сложат на място, ако Ноство не си бе показал зъбите при първата им по-агресивна проява. Но тъй като очевидно не можех да представлявам никаква заплаха за тяхното водачество, скоро престанаха да ми обръщат внимание. Бях ужасно впечатлен от света, който ми откриха тези деца, и ще посмея да заявя, че привечер познавах бедняшките квартали на града далеч по-добре от мнозина възрастни в крепостта.

Не ме попитаха за името ми — за тях бях просто Новия. Имената на останалите бяха или достатъчно прости и лесни за запомняне, като Дирк и Кери, или подсказваха някои техни качества, като Плетача на мрежи и Кървящото носле. Последно прозвище се носеше с нескрита гордост от момиченце, което сигурно бе едва година или две по-голямо от мен, но не оставаше по-назад в нищо от момчетата. Имаше пъргав ум и дори бе духовита. Веднъж се скара с едно дванайсетгодишно момче, но не само че не се изплаши от юмруките му, а така го нареди с острия си език, че всички взеха да му се присмиват. Тя прие победата си спокойно, а аз бях дори произплашен от грубостта ѝ. Лицето и ръцете ѝ бяха покрити със синини — едни пресни, други по-стари, а коричката под носа ѝ бе очевидната причина за прякора ѝ. Малко след случая тя отново бе жизнерадостна и писклива като чайките, които летяха над нас. Късният следобед завари Кери, Кървящото носле и мен на скалистия бряг отвъд разпънатите рибарски мрежи — Кървящото носле ни учеше как да изльскваме до блясък крайбрежните камъчета. Тя самата го правеше умело, с помощта на една заострена пръчка. Тъкмо ни показваше как да

отваряме черупките на мидите с един крив ръждясал пирон, когато ни повика едно по-голямо момиче.

Лъскавото синьо наметало и кожените обувки подсказваха, че не е от чергата на моите нови познати. Тя не се приближи към нас, а само извика:

— Моли, той те търси навсякъде. Събуди се преди час, изтрезнял е и веднага взе да те ругае. Ядосан е, че те няма и огънят е угаснал.

По лицето на Кървящото носле премина сянка на страх, но изразът ѝ остана все тъй инатлив.

— Бягай, Китни, и ти благодаря. Няма да те забравя другия път, когато вълните се отдръпнат от леговищата на раците.

Китни кимна, обърна се и си тръгна.

— Да не си загазила нещо? — попита Кървящото носле, когато забелязах, че е забравила за мидата в ръката си.

— Да съм загазила ли? — Тя тръсна ядосано глава. — Е, зависи. Ако баща ми остане трезвен достатъчно дълго, за да ме открие, може и да си изкарам боя. Но най-вероятно довечера отново ще е пиян и едвали ще уцели, като почне да хвърля по мен разни неща. — И се зае да търси нова мида.

Пълзяхме по брега досущ като многокраките същества, които откривахме в локвите морска вода. Изведнъж тропот на тежки ботуши ни накара да вдигнем уплашено глави. Пръв скочи Кери, извика уплашено и побягна по брега, без да поглежда назад. Двамата с Носъло подскочихме едновременно, кученцето се притисна към мен и заплашително оголи зъбки. Моли Кървящото носле или не беше достатъчно бърза, или просто се беше примирила с онова, което предстоеше. Намръщеният мъж я сграбчи и я защлеви с опакото на ръката си. Беше мършав, с безформен червен нос и костеливи ръце, но ударът бе достатъчно силен, та Моли да залитне. Тя се спъна в купчина водорасли и падна.

— Ах ти, мръсна малка кучко! Колко пъти ще ти казвам да почистиш, преди да излезеш! И къде те намирам — на брега, сред също такива безделници като теб! Знаеш ли, че огънят е загаснал и лойта в гърнето е засъхнала? Довечера започва панаирът и в крепостта щяха да имат нужда от двойно повече свещи. Какво ще им продам сега?

— Ще им продадеш трите дузини, които направих тази сутрин. Нали заради тях не ме остави да поспя, пияница такъв! — Моли бавно се изправи и обърса сълзите си. — Какво трябаше да направя? Да изгоря всичките съчки, само и само да поддържам размекната лойта, та когато най-сетне благоволиш да се събудиш, да нямаме достатъчно дърва да си стоплим вечерята?

Вятърът бълсна мъжа в лицето и той се олюя. Завъртяна от вихъра, миризмата му внезапно долетя до нас — пот и бира, информира ме чувствителното носле на моето вярно кученце. За миг по лицето му се плъзна сянка на съжаление, но болката в главата я прокуди. Той се наведе и вдигна един изсъхнал клон.

— Не смей да ми говориш така, малка мръснице! Заварвам те с просяците и кой знае какво правиш тук? Сигурно пак сте намислили да оберете някоя рибарска колиба, или знам ли? Сетне пак ще трябва да се срамя заради теб! Посмей да ми избягаш и ще си получиш двойна порция бой!

Сигурно Моли му повярва, защото само пристъпи от крак на крак колебливо, а когато той се приближи към нея, се наведе и скри главата си с изранените си ръчички. Стоях, втрещен от ужас, който Носъло също долови, защото взе да скимти и да подскача край мен. Не видях, колкото чух шибането на пръчката. Сърцето ми подскочи в гърдите — и аз тласнах мъжа, усещайки този път как силата извира право от корема ми.

Той падна назад, също както по-рано бе паднал нахалникът с бъчонката. Беше изпуснал пръчката и се държеше за гърдите. Тялото му се сгърчи в кратка конвулсия, сетне замря.

Миг по-късно Моли събра кураж да отвори очи, така и не получила удара, който бе очаквала. Видя тялото на баща си на пясъка и на лицето ѝ се изписа удивление. Изведнъж се хвърли върху него и извика:

— Татко, тате, какво ти е? Моля те, не умирай, съжалявам, че бях толкова лоша. Не умирай, моля те! Обещавам да бъда добра. — Зарови глава в гърдите му и захлипа.

— Той щеше да те убие — казах ѝ, сякаш това можеше да я успокои.

— Не. Вярно че ме плясва понякога, когато направя беля, но никога не би ми сторил нещо лошо. А когато е трезвен, все плаче и ме

моли да му простя, задето ми се е карал. Не биваше да го ядосвам толкова. О, Новия, мисля че е умрял.

Аз също не бях съвсем сигурен какво е станало, но в този момент мъжът изстена и отвори очи. Пристыпът, какъвто и да бе той, беше преминал. Мъжът изслуша със замаяно изражение извиненията и молбите за прошка на малкото момиченце, след това дори ми позволи да му помогна да се изправи, облегна се на двама ни и закретахме към близката уличка. Но също ни последва, като кръжеше на известно разстояние от пияния.

Малцината минувачи, които срещнахме, не ни обърнаха никакво внимание. Предполагам, че и друг път бяха срещали Моли да крепи баща си. Помогнах ѝ да го отведе до вратата на тяхната малка работилничка за свещи, като през целия път трябваше да слушам извиненията на Моли. Оставил ги там, а после двамата с кутрето се върнахме по една извита уличка при хълма.

След като открих по този начин малките просяци и техния свят, те ме привличаха като магнит всеки следващ ден. Бърич бе прекалено зает със задълженията си, а вечерите прекарваше в приятна компания нейде из панаира. Почти не обръщаше внимание на скиторенията ми, стига вечер да се прибирах на топло при огъня. Ако ме питате, той нямаше ни най-малка представа с какво се занимавам — за него важното беше, че се храня с апетит и раста добре. Вероятно е имал свои грижи по онова време. Той беше човек на Рицарин, а ето че сега господарят му бе изпаднал в немилост. Каква ли участ го очакваше? Сигурно ей такива неща не са му давали мира. Пък и раната на крака му не зарастваше — въпреки непрестанните му грижи и очевидно добрите му познания в билколечението. Веднъж или дваж я видях, след като си бе свалил превръзката, и потреперих при вида на зейналия кървавочервен кратер, който отказваше да се затвори и продължаваше да бълва жълтеникав секрет. В началото Бърич се ядосваше на лошия си късмет, с течение на времето обаче като че ли го завладя тихо, смилено отчаяние. Все пак накрая раната се затвори, но неравният ѝ белег остави траен отпечатък върху походката му. Нищо чудно, че не му беше до дребния копелдак, с когото бе принуден да дели постелята си.

И тъй бях свободен да се скитам из града. По времето, когато Пролетният панаир приключи, пазачите при вратите вече бяха

свикнали с ежедневните ми излизания и връщания. Вероятно ме смятаха за момче за доставки, каквito в крепостта имаше много, макар обикновено да бяха по-големи от мен. Научих се да измъквам малко храна рано сутрин за мен и за Носльо — било пушена риба, варени зеленчуци или голям комат хляб. Взимах колкото мога и за приятелите си — най-често за Моли, която бе станала мой постоянен спътник. След онзи случай не видях баща ѝ да ѝ посяга, но вярно, че през по-голямата част от времето той бе ужасно пиян. Почти не се замислях над онова, което му бях сторил тогава, радвах се само, че Моли не бе разбрала за намесата ми.

Сега моят свят бе градът, а крепостта — само място, където прекарвах нощите. Дойде лято, чудесно време за един пристанищен град. Където и да иде, Бъкип кипеше от жизненост, всеки ден пристигаха и си заминаваха различни хора. По реката, върху плоски баржи, караха стоки от вътрешните херцогства и ги разтоварваха в складовете на търговците. Моряците, които слизаха на пристана, разказваха вълнуващи истории за бури в морето, за грамадни вълни и за облачни нощи, в които звездите криели лицата си и нямало какво да ги упъти. По кейовете бяха привързани пълни с улов рибарски ладии.

Кери ме разведе из пристанището и кръчмите и ме научи как всяко по-чевръсто момче може да изкара няколко дребни монети, като разнася съобщения между крепостта и града. Смятахме се за умни и дръзки нахалници, когато изпреварвахме по-големите момчета и им измъквяхме парите под носа, като извършвахме някая задача срещу дваж по-малко заплащане. Не зная дали някога след това съм бил толкова храбър. Това бяха незабравими дни и те оставиха силен отпечатък в мен. Помня добре сладникавата миризма на прясна риба и отровния мириз на накачени по стените чирози, дъха, който лъхаше от балите с вълна, струпани върху огрените от слънцето дървени кейове, в очакване да бъдат натоварени, уханието на влажната слама и незабравимия аромат на свежи пъпеши от вътрешността. Всички тези миризми бяха разбъркани в странна смесица от ветровете на пристанището и подправени с мириса на йод и морска сол. Носльо, ето кой ми обърна внимание върху тях, с неговото неизмеримо по-остро обоняние.

Понякога с Кери ни пращаха да търсим някой запилял се лоцман или да отнесем мостри на нови подправки в някой дюкян. Управлятелят

на пристанището пък ни пращаše да съобщим на някой екипаж, че не са вързали кораба правилно и че има опасност отливът да го отнесе. Но любимата ми задача бе да ме пращат в таверните. Тук бе царството на разказвачите — заслушвах се в легендарни истории за героични плавания, за потресаващи открития, за смели екипажи, преодолели не една и две страховити бури, за глупави капитани, които откарвали корабите си право в ръцете на врага. Скоро научих много от тях наизуст, но предпочитах да ги чувам не от професионални разказвачи, а от самите моряци, защото бяха по-автентични и често преживяни лично.

Разказваха за незабравимо богати улови, за странни и чудати риби, които откривали в мрежите си, за морски чудовища, чиито люспи сияели като пълна луна посред нощ. Разказваха за нападнати от островитяни селца по крайбрежието и по вътрешните острови, за пирати и морски битки, за кораби, завзети отвътре с предателство. Най-завладяващи бяха историите за пиратите от алените кораби, прословути свирепи островитяни, които нападали не само корабите на херцогството, но и тези на своите сътечественици. Не всички вярваха на тези истории, имаше и такива, които се подсмиваха на невероятните разкази или дори открито възразяваха.

Но ние с Кери бяхме сред най-захласнатите слушатели, скрити под масите, между краката на посетителите, ние слушахме с широко отворени очи разказите за алените кораби, с мачти, по които се полюшвали тела на завързани, но живи нещастници, чиито викове и писъци били по-пронизителни от тези на чайките. Седяхме и слушахме, докато не се спуснеше нощта и студът не ни прогонеше обратно по домовете.

Веднъж тримата — Кери, Моли и аз — построихме сал от изхвърлени на брега трупи и го завързахме под кея. Когато дойде приливът обаче, въжето се скъса и нашият сал се бълсна и повреди две лодки. Дни наред треперехме от страх, че някой ще ни посочи за виновни. Размина ни се, но пък след седмица един от кръчмарите издърпа ушите на Кери и ни обвини на всеослушание, че сме крадци. Отмъщението ни беше една вмирисана херинга, която скрихме умело в една дупка под масата. Доста време мина, преди да се отърват от вонята ѝ.

По време на скиторенията ми из града понаучих и някои полезни неща: как се избира прясна риба, как се кърпи рибарска мрежа, как се поправя пробит корпус на лодка. Започнах да опознавам и някои страни на човешката природа. Научих се да преценявам бързо кой ще ми плати за доставката и кой ще се изсмее, когато си поискам дължимото. Знаех от кой пекар мога да изпрося вкусно хлебче и от кой дюкян най-лесно се краде. И през цялото това време Ноство бе мой неизменен спътник, толкова привързан към мен, че рядко откъсвах ума си от неговия. Използвах носа му, очите, дори челюстите, като да бяха мои; и нито за миг не сметнах това за странно и необичайно.

Така мина по-голямата част от лятото. Но един хубав ден, когато слънцето вече се бе издигнало в синьото небе, късметът внезапно ми изневери. С Моли и Кери тъкмо бяхме отмъкнали няколко наденички от една гостилница и търчахме по улицата, преследвани от разгневения стопанин, а Ноство, както обикновено, ни следваше с радостен лай по петите. От доста време другите деца го бяха приели за неотменна част от мен. Не мисля, че това им се е струвало странно. За тях ние бяхме просто Ноство и Новия и сигурно просто са се радвали, че кучето знае къде ще хвърля пръчката още преди да го направя. И тъй, бяхме четирима, търчахме по улицата и нагъвяхме наденичките, докато разгневеният гостилничар напразно се опитваше да ни настигне.

И изведенъж от един дюкян се показа Бърич.

Тичах право към него. Той ме позна, аз също, и двамата се стъписахме. Сянката, която премина по лицето му, не ми остави никакви съмнения относно това как оценява събитията. Бягай, рекох си, и опитах да избегна разперените му ръце, но след миг се озовах право в тях.

Не обичам да си спомням какво се случи след това. Напердашиха ме — първо Бърич, а след това и разгневеният гостилничар. Приятелите ми, с изключение на Ноство естествено, се изпариха. Кутрето храбро пристъпи към Бърич и заскимтя да ме пусне, само за да получи своя дял от пердаха. Накрая Бърич извади няколко монети и плати на гостилничаря, с което само засили унижението ми. След това ме сграбчи за яката и ме вдигна от земята.

Държа ме така, докато гостилничарят не си тръгна и малката тълпа около нас не се разпръсна. Едва тогава ме пусна и ме огледа с

нескрито отвращение. Накрая замахна, перна ме леко по бузата и ми нареди:

— Марш у дома. Веднага!

Прибрахме се по-бързо отвсякога, строихме се пред огнището и зачакахме продължението. Чакахме и чакахме, докато дългият следобед не се превърна във вечер. И двамата бяхме гладни, но не смеехме да помислим за кухнята. В лицето на Бърич имаше нещо, което ни плашеше много повече от най-страшния гняв на Молиния баща.

Бърич се прибра чак през нощта. Чухме стъпките му по стълбите и аз не се нуждаех от изострените сетива на Ноство, за да позная, че е пиян. Притиснахме се един към друг насред потъналата в мрак стая. Бърич дишаше тежко и загуби доста време, докато запали няколко свещи. Когато свърши, си отпусна изнурено на пейката и ни огледа. Ноство изскимтя и се пълосна по гръб, признавайки слабостта си. Щеше ми се да последвам примера му, но вместо това останах прав, като се стараех да не показвам страхът си. След малко Бърич заговори:

— Какво е станало с теб, Фиц? Какво стана с нас двамата? Играеш с уличните просяци и крадците, а в жилите ти тече кралска кръв. Спиш с животните.

Мълчах.

— Но вината е колкото твоя, толкова и моя. Хайде, ела тук. Ела при мен, момче.

Пристигах плахо напред, но не посмях да се приближа. Бърич видя това и се намръщи.

— Страх ли те е?

Поклатих глава.

— Ами ела тогава.

Отново се поколебах, а Ноство изскимтя нерешително. Бърич го погледна учудено. Сетне сбърчи вежди, опитвайки се да надмогне алкохолната пелена. Погледът му подскачаше между мен и кучето и лицето му се издължаваше все повече. Той поклати глава и бавно се изправи, като се подпрая на здравия се крак. В ъгъла на стаята имаше прашен шкаф и Бърич се приближи до него. Затършува по долните рафтове и взе някакъв предмет, изработен от дърво и кожа, който очевидно отдавна не бе влизал в употреба — дълъг кожен камшик.

— Знаеш ли какво е това, момче?

Поклатих мълчаливо глава.

— Кучешки камшик.

Погледнах го озадачено. Нищо в детинския ми опит не ми подсказваше как трябва да реагирам. Бърич забеляза объркането ми и се усмихна, но можех да доловя, че очаква скоро нещо да се промени.

— Това е уред, Фиц. Средство за обучение. Ако кучето не те слуша — например, като му кажеш да дойде при теб — са достатъчни няколко леки шибвания и следващия път ще знае какво да прави. — Говореше с равен глас, и поклащаше лекичко камшика. Двамата с Носльо не откъсвахме очи от него. Неочаквано Бърич завъртя пръчката и камшикът изплюющя, а кучето нададе изкимтя изплашено и се скри зад мен.

Бърич се отпусна на пейката и захлупи лицето си с длани.

— О, Еда — чух го да възклика, нещо средно между проклятие и молитва. — Споходиха ме подозрения още като ви видях да тичате заедно, но никак не ми се искаше да съм прав. Тъй де, не исках и това си е. Никога не съм удрял кученцето с това проклето нещо и Носльо нямаше никакви причини да се бои от него. Освен ако не знае какво става в ума ти.

Усещах, че опасността — каквато и да е тя — вече е отминала. Приседнах до Носльо, който се покатери в скута ми и започна разтревожено да ближе лицето ми. Успокоих го, като му внущих да потърпи, докато и двамата разберем какво ще последва. Така седяхме и чакахме Бърич да вземе някакво решение. Когато най-сетне той вдигна глава, с изненада установих, че по лицето му се стичат сълзи.

— Фиц. Ела тук, момчето ми — каза той сподавено. Изправих се и се доближих до него, Носльо ме следваше по петите. — Не ти — рече той на кучето и му посочи да остане при ботушите, а мен вдигна на пейката до себе си.

— Фиц — почна той, после спря, въздъхна и ме погледна внимателно. — Фиц, това не е правилно. Говоря за това, което правиш с кучето — то е лошо нещо. Не е естествено, разбираш ли? По-лошо е дори отколкото да крадеш и да лъжеш. Защото ти отнема човешкото. Разбираш ли ме?

Погледнах го смутено. Той въздъхна и опита отново.

— Момче, ти си от кралска кръв. Може и да си копеле, но баща ти е самият принц Рицарин и ти принадлежиши към един древен род.

Това, което правиш, е много погрешно. Не си заслужава да се захващаш с него, разбра ли ме?

Поклатих мълчаливо глава.

— Ето, виждаш ли? Дори не ми говориш вече. Хайде, говори! Кой те научи да го правиш?

— Какво да правя? — попитах аз. Гласът ми беше прегракнал.

Бърич ме погледна ококорено. Долових, че полага усилия да се овладее.

— Знаеш за какво говоря. Питам кой те е научил да общуваш по този начин с кучето, да влизаш в ума му, да виждаш през очите му и да му позволяваш да вижда през твоите. Кой ви е научил да се единявате?

Това ме накара да се замисля. Да, наистина го правехме.

— Ами никой — отвърнах най-сетне. — От само себе си стана. Нали сме все заедно... — добавих, сякаш това можеше да обясни всичко.

Бърич ме изгледа смръщено.

— Не говориш като дете — отбеляза неочеквано той. — Чувал съм, че е нормално при онези, които притежават старото Осезание. Че от самото начало те не са като другите деца. Винаги знаят твърде много, а когато останат, рано познават мъдростта. Затова в стари времена не се е смятало за престъпление такива хора да бъдат преследвани като диви животни. Сега разбираш ли за какво ти говоря, Фиц?

Поклатих глава и когато отново ме погледна втренчено, добавих:

— Но се опитвам да разбера. Какво е това Осезание?

— Уф, момче, момче — въздъхна Бърич, помълча малко и продължи с поуспокоен глас: — Старото Осезание — при тези думи лицето му помрачня, сякаш ми разкриваше таен грях — е силата на животинската кръв, също както Умението идва с кръвта на кралете. То се явява като благословия, защото те дарява с езика на животните. Но след това те овладява и започва да те тегли надолу, превръщайки те в чудовище, в едно от тях. Накрая в теб не остава и капчица от човешкото и ти тръгваш с тях, жадуваш да вкусиш кръв и се превръщаш в един от глутницата, сякаш не си познавал нищо друго. — Гласът му притихна, той не смееше да ме погледне, а гледаше в пламъците на огъня. — Някои твърдят, че накрая човек може дори да възприеме облика на животно, но продължава да убива с човешка

страст, а не гонен от глад, както правят животните. Убива заради самото убийство... Това ли искаш, Фиц? Да превърнеш кръвта на кралете, която тече в жилите ти, в животинска кръв? Да бъдеш чудовище между чудовища, само заради познанието, което това ще ти даде? Още по-лошо, помисли какво идва след това — когато усетиш притегателната сила на прясната кръв и мисълта за плячката замъгли ума ти? — Гласът му стана още по-тих, но въпреки това долових беспокойството му. — Представи си как се събуждаш изпотен и трескав само защото спътникът ти еоловил мириса на разгонена кучка. С такова усещане ли ще споделяш леглото на бъдещата си съпруга?

— Не зная — отвърнах, завладян от неговото беспокойство.

— Не знаеш — повтори разгневено Бърич. — Казах ти докъде ще те доведе това, а ти ми отвръщаш, че не знаеш?!

Езикът ми беше пресъхнал. Но съль трепереше в краката ми.

— Но аз наистина не зная. И откъде бих могъл да знам, преди да съм го направил?

— Щом не можеш, аз мога! — кресна той, отново разпален от гнева и погълнатия алкохол. — Ти оставаш тук, а кучето си заминава. Сега вече аз ще те държа под око тук, в крепостта. Щом Рицарин не желае да ме вземе при себе си, поне това мога да направя за него. Ще се погрижа синът му да израсте като мъж, а не като вълк. И ще го сторя, та дори ако трябва да погубя и двама ни!

Той скочи от пейката и сграбчи Но съль за кожата на врата. Или поне имаше такова намерение, но кучето му се изплъзна. Двамата изтичахме до вратата, но резето беше спуснато и докато го вдигнем, Бърич вече беше при нас. Срита Но съль настрихи, стисна ме за рамото и ме тласна назад.

— Ела при мен, куче — нареди той, но Но съль не се откъсваше от мен. Бърич остана на място, запъхтян и гневен, и аз долових моментното му желание да ни довърши още тук и сега. Той бързо се овладя и въпреки това за миг почувствах истински ужас от намерението му. И когато отново се хвърли към нас, го отгласнах с цялата сила на страха си.

Той се строполи така, както пада простреляна птица, и за миг остана на пода. Наведох се, сграбчих Но съль и го притиснах към мен.

Бърич бавно завъртя глава, сякаш отръскваше дъждовни капки от косата си, изправи се и се надвеси над нас.

— Това е в кръвта — чух го да си мърмори. — От проклетата кръв на майка му е и хич не бива да се учудвам. Но момчето трябва да получи един хубав урок. — Той вдигна глава и ме изгледа.

— Фиц. Никога повече не прави така с мен. Никога. А сега ми дай кучето.

Бавно се приближи към нас и отново долових едва съдържания му гняв. Не можех повече да се сдържа и отново го тласнах. Но този път защитата ми бе посрещната от стена, която отхвърли тласъка обратно към мен, аз се олюлях, проснах се по гръб и едва не изгубих съзнание. За миг пред очите ми се спусна черна пелена.

— Предупредих те — произнесе шепнешком той. Гласът му беше като тихо вълче ръмжене. И тогава, за последен път, усетих пръстите му върху вратлето на Носльо. Той вдигна кученцето и го понесе към вратата. Без затруднение вдигна резето, с което не бях успял да се справя преди малко, и след секунда чух тежките му ботуши надолу по стълбите.

Измина почти минута преди да си възвърна силите и да скоча на крака. Но Бърич беше залостил вратата отвън и аз само задрасках по нея безпомощно. Връзката ми с Носльо отслабваше, колкото по-далеч от мен го отнасяше Бърич, и на нейно място оставаше само отчаяна пустота. Заскимтях, после от гърлото ме се изтръгна сподавен вой и аз задрасках още по-силно по вратата. Внезапно почувствах заслепяваща болка и Носльо изчезна завинаги. Заедно с утихващите вопли на кучешкото съзнание в мен се пробуди неистово отчаяние и аз заплаках така, както може да плаче само едно шестгодишно момче. И заблъсках с юмрucheta по тежката дървена врата.

Стори ми се, че минаха часове преди Бърич да се върне. Долових стъпките му и вдигнах глава от пода, където се бях строполил в крайно изтощение. Той отвори вратата и ме сграбчи за ризата, когато направих опит да се шмугна край него. Хвърли ме обратно в стаята, затвори и залости вратата. Отново се метнах към нея, а от гърлото ми се надигна скимтене. Бърич уморено седна на пейката.

— Дори и не си го помисляй, момче — предупреди ме той, сякаш бе предугадил безумните планове, които кроях за първото си излизане навън. — Няма го вече твоето куче. Жалко, наистина, защото беше от

добра порода. Родът му е почти толкова стар, колкото твоят. Но по-добре да погубя него, вместо теб. — Аз не отговорих, а той добави с поомекнал глас: — Не тъгувай за него. Хубаво ще е по-бързо да го забравиш.

По гласа му познавах, че не мисли така. Той въздъхна, загаси свещите и си легна. Дълго след това го чувах да се върти неспокойно, а малко преди зазоряване стана и ме премести на топло до огъня. След това излезе и не се върна часове наред.

Що се отнася до мен, няколко дни се въргалях с треска и болки в гърдите. Бърич, както узнах по-късно, разказвал, че съм настинал, но да не ме закачат, защото можело и да е нещо заразно. Мина близо седмица преди да намеря сили да изляза отново.

Както обеща, Бърич се погрижи никога вече да не се сближа и обвържа с друго животно. Вярваше, че е успял, и до известна степен беше прав, но не повече. Зная, че ми е мислел само доброто. Но не се чувствах защiten от него — по-скоро ограничен. Той беше пазачът, който се грижеше с фанатична увереност за моята изолация. И пак той посади онova ужасно усещане за самота, което пусна дълбоки корени в душата ми.

3

СЪГЛАШЕНИЕ

Първоначалният произход на Умението вероятно ще остане завинаги забулен в тайна. Склонността към неговото овладяване е неразрывно свързана с кралската фамилия, ала това съвсем не значи, че то се среща само сред нейните наследници. Изглежда, вярно е онова, което казват хората: „Когато морската кръв се смеси с кръвта от равнините, тогава Умението ще процъфти“. Интересно е да се отбележи, че жителите на Външните острови нямат предразположение към Умението, също както и потомците на първите обитатели на Шестте херцогства.

Дали светът е така устроен, че всички неща търсят ритъм и в този ритъм — спокойствие? На мен поне винаги ми се е струвало, че е така. Всички събития, независимо колко потресаващи или необясними са, губят своето значение дни след появата си, разредени от ежедневната рутина на живота. Хората отиват на бойното поле да дирят ранени сред избитите, но по пътя спират, за да кихнат, да се прокашлят, да си издухат носа и дори вдигат поглед към небето, за да проследят ято птици. Виждал съм селяни да засяват нивите си дори когато на миля от тях се сражават армии.

Така стана и с мен. Понякога си спомням с почуда за онова малко момче. Отделен от майка си, отведен в непознат град, изоставен от баща си, оставен на грижите на един суров човек, който прекъсна безапелационно връзката ми с най-любимото ми същество, аз преодолях треската на болестта и отново се хвърлих с неистово любопитство в живота. За мен това означаваше да ставам, когато Бърич ме буди, да го следвам до кухнята и да ям в негова компания. След това му бях като сянка. Вече рядко ме изпускаше от очи.

Навъртах се край него, зяпах, докато той се справяше със задълженията си, и понякога му помагах в някои по-дребни задачи. Вечеряхме в стаята си и той се грижеше да спазвам добрите маниери на масата. След това ме оставяше в компанията на огъня и излизаше. Странно е, като си помисля, че в подобен ритъм минаха почти три години.

Научих се да се оправям така, както се справяше с баща си Моли — крадях по малко време за себе си в дните, когато вземаха Бърич да помага по време на лов, или ако се ожребваше някоя кобила. Понякога се измъквах след като се прибираще солидно пийнал, но това бяха рисковани начинания. Всеки път, когато се озовавах на свобода, бързах да се върна при старите си приятели в града и оставах с тях толкова дълго, колкото ми стискаше. Липсваше ми Ноство, сякаш някой бе отрязал част от мен, но нито веднъж не дръзнах да споделя това с Бърич.

Като си помисля, вероятно тогава Бърич е бил точно толкова самoten, колкото и аз. Рицарин не му позволи да го последва в неговото изгнание. Вместо това го оставил да се грижи за един безименен копелдак, който на всичко отгоре притежаваше склонност, почти граничеща с перверзност. Дори след като кракът му заздравя, Бърич не можеше нито да язди, нито да върви както някога — твърде тежко бреме за човек като него. Никога не го чух да се оплаква, не мога и да си представя, че би го направил. Двамата с него бяхме затворници на самотата си и вечер, когато очите ни се срещаха, всеки от нас обвиняваше мълчаливо другия за съдбата си.

Времето лекува всяка болка и докато месеците и годините се търкаляха, аз постепенно започнах да забравям преживените страдания. Привързах се към Бърич, подавах му, каквото поиска, преди още да го е произнесъл на глас, почиствах след заниманията му с неговите питомци, носех прясна вода на ловните соколи и риех изпражненията на кучетата и конете. Хората свикнаха с мен и престанаха да ми обръщат внимание. Постепенно и Бърич свали зоркия си поглед от мен. Излизах и се връщах свободно, но все още се стараех да не разбере за подвизите ми из града.

В крепостта имаше и други деца, много от тях мои връстници. Някои дори ми бяха роднини — втори или трети братовчеди. Ала не се сприятелих с никой от тях. Не се държаха зле с мен, просто аз

съществувах извън техния кръг. Ето защо, въпреки че понякога не виждах с месеци Дирк, Моли или Кери, те си оставаха най-близките ми приятели. По време на скиторенията ми из крепостта и в зимните нощи, когато всички се събираха в Голямата зала, за да слушат песните на менестрелите или да гледат куклени представления, аз бързо узнах къде съм добре дошъл и къде — не.

Избягвах да се мяркам пред очите на кралицата, защото тя неизменно намираше пропуски във възпитанието ми, за които естествено укоряваше Бърич. Принц Славен също се оказа източник на неприятности. Макар да беше мъж с положение, той не се стесняваше да ме срита от пътя си, дори ако клечах някъде и си играех хрисимо. Открих, че е способен на дребнави заяждания и е отмъстителен — нещо, което въобще не можех да кажа за брат му — Искрен. Вярно, че принц Искрен рядко ме забелязваше, но затова пък винаги протягаше ръка да разроши косата ми и ми подхвърляше някоя дребна монета. Веднъж един слуга донесе в стаята на Бърич някакви малки дървени играчки — войничета, каляска и коне, покрити с олющена боя. Имаше и бележка от Искрен, че ги открил на дъното на някакъв сандък и се надявал да ги харесам. Не помня да съм се радвал толкова на друг подарък в онези години.

Коб от конюшните беше друг източник на неприятности. В присъствието на Бърич се държеше с мен любезно, дори приятелски, но останехме ли сами, ми даваше да разбера, че не желае да му се мотая в краката, когато работи. С течение на времето открих, че ми завижда, задето Бърич ми обръща повече внимание, отколкото на него. Не се държеше лошо, нито веднъж не ми поsegна, нито ми се скара. Но усещах, че съм му неприятен и че ме избягва.

Виж, затова пък ратниците обичаха да ме закачат и се държаха приятелски, но не можеха да заместят другарите ми от града, просто защото нямахме общи интереси. Оставяха ме да гледам как играят на зарове и да слушам разказите им, но това бяха само редки часове в дългите дни на самота. Бърич не ми забраняваше да се навъртам край тях, но държеше да разбера, че това му е неприятно.

И така — хем бях част от обществото на крепостта, хем се чувствах извън него. Едни избягвах, други гледах, на трети се подчинявах. Но към никого не се чувствах привързан.

Една сутрин, когато бях на десет, си играех под масата на Голямата зала. Беше още рано и след продължилото до късно през нощта празненство в залата цареше спокойствие. Бърич се беше напил до забрава. Почти всички — господари и прислуга, бяха още в леглата и кухнята още не беше отворила врати, за да приеме сутрешните гладници. Масите на Голямата зала бяха отрупани с остатъци от късната гощавка. Имаше купи с ябълки, чинии с лоясало месо, резенчета сирене — накратко, изобилие за едно малко момче. Кучетата вече бяха отмъкнали по-големите кокали и бяха оставили на кутретата да се боричкат за дребните. Бях си взел една чиния с лакомства под масата и я споделях щедро с кученцата край мен. След смъртта на Носльо внимавах Бърич да не ме заподозре в привързаност към което и да било от тях. Все още не разбирах кое го бе разгневило тогава, но не исках да рискувам живота на някое невинно пухкаво създание, само за да узная истината. Тъкмо подавах къс месо на едно кутре, когато чух стъпки по покрития с червен килим под на Залата. Двама мъже тихо обсъждаха нещо.

Взех ги за прислужници от кухнята, дошли да почистят. Показах се изпод масата, за да попълня запасите си от храна, преди да се захватат за работа.

Но двамата, които спряха и ме погледнаха втрещено, не бяха прислужници. Пред мен стоеше старият крал — моят дядо, а на крачка зад него бе спрял принц Славен. Ако се съдеше по подпухналите му очи, все още не беше преодолял последствията на шумната нощ. Зад тях подскачаше шутът на краля, който замръзна и се ококори в мен с престорено изражение на почуда и уплаха. Беше наистина чудато същество, с бледа сипаничава кожа и кой знае защо, не смеех да го погледна. За разлика от принца, крал Умен беше съвсем бодър, с ясен поглед, гладко сресана коса и брада и безупречни одежди. За миг той ме изгледа изненадано, после въздъхна:

— Виждаш ли, Славен, стана точно както ти казвах. Възможността ти се предоставя сама, достатъчно е само да я видиш и да се възползваш от нея. Пропуснеш ли и обаче, втора може и да няма. Защото младостта, с нейната неизчерпаема енергия, за съжаление не е вечна.

Той ме заобиколи, като продължаваше да говори, а Славен ме изгледа навъсено с кръвясалите си очи. Небрежно махване на ръката

трябваше да ми подскаже, че съм нежелан тук. Кимнах, че съм разбрал, но все пак огледах масата и прибрах две сочни ябълки. Тъкмо вдигах чинията, когато кралят внезапно се обърна и ме посочи. Кралският шут замря в комична имитация на жеста му. Аз застанах като вкопан.

— Погледни го — произнесе старият крал. Славен ме погледна. Не смеех да мръдна.

— Какво мислиш за него?

Принц Славен изглеждаше смутен.

— За него ли? Това е Фиц. Копелето на Рицарин. Дошъл е да открадне нещо, както винаги.

— Глупак — рече с усмивка кралят. Шутът помисли, че става дума за него и се усмихна угоднически. — Да не си си запечатал ушите с воськ? Не чуваш ли нищо от онова, което ти казвам? Не исках да ми казваш кой е това, а какво смяташ да правиш с него. Погледни го само — млад, кипящ от жизненост, силен. Във вените му тече също толкова кралска кръв, колкото и в твоите, само дето се е родил на друго място. Е, какво е той според теб? Оръдие? Оръжие? Приятел? Враг? Или ще го оставиш да се навърта наоколо, докато някой реши да го използва срещу теб?

Славен примижа, вдигна глава към тавана и въздъхна. Усетих едно от кученцата да се търка в крака ми.

— Копелето ли? Та той е още хлапе.

Старият крал въздъхна.

— Днес. Тази сутрин, сега, той е дете. Но следващия път, когато го срещнеш, ще бъде момък, после мъж и тогава ще е твърде късно да го изваеш такъв, какъвто ти трябва. Но вземеш ли го сега, ще бъде податлив като глина и ще можеш да разполагаш с лоялността му. Вместо забравено от всички копеле, което — при определени обстоятелства — току-виж си направило устата за трона, той ще стане паж, оръженосец, пълт от пълтта на нашата фамилия. Копелето, синко, е нещо уникално. Постави пръстен с кралски печат на ръката му и ще разполагаш с дипломат, на когото никой чуждоземен владетел не би посмял да откаже. Можеш да го пратиш там, където е опасно да стъпва принц, без да рискуваш живота на наследника. Да го размениш за заложник. Да го проводиш при непокорни съюзници. Да му възложиш тайна и опасна мисия. Дипломацията на кинжала.

При последните думи на краля Славен се ококори, после каза така, сякаш е гълтнал сух залък.

— И смееш да говориш за тези неща пред момчето? Че може да го използваш като оръдие? Не се ли страхуваш, че ще си припомни думите ти, когато порасне?

Крал Умен се засмя и смехът му отекна в стените на пустата зала.

— Да си ги спомни? Разбира се, че ще си ги спомни. Погледни очите му, синко. Той е интелигентен и може би има наклонност към Умението. Не съм глупак, че да го лъжа. Още по-глупаво би било да започна обучението му без необходимите обяснения. Защото тогава умът му ще остане открит за всяко семенце, което попадне там. Така ли е, момче?

Той ме изгледа строго и аз осъзнах, че отвръщам на погледа му. Изведнъж открих, че в очите на человека, който ми беше дядо, макар така и да не го бе признал, виждам силна, непоклатима искреност. В тях нямаше състрадание, но въпреки това си дадох сметка, че на този човек винаги може да се разчита. Кимнах бавно.

— Ела тук.

Приближих се колебливо към него. Когато спрях, той се отпусна на коляно, за да ме гледа право в очите. Щутът мълчаливо коленичи до нас, като местеше очи от моето лице към неговото. Славен ни гледаше втрещено. Кралят взе чинията от ръката ми и я оставил на кутретата, които се навъртаха край мен. След това извади от диплите на копринения си шал сребърна игла и внимателно я забоде на ризата ми.

— Сега си мой — каза той тържествено. — Вече няма да ти се налага да се храниш с останките от чужди гощавки. Аз ще се грижа за теб и Бога ми — ще го правя добре. И ако някой, който и да било — мъж или жена, — се опита да те обърне срещу мен, като ти предложи повече, отколкото ще ти давам, ела и ми кажи за това и аз ще ти дам двойно. Никога няма да ти обърна гръб, нито ще ти дам повод да ме мразиш. Вярва ли ми, момче?

Кимнах мълчаливо, както вече ми бе станало навик, но той продължи да ме изследва с кафявите си очи.

— Да, господарю.

— Добре. Скоро ще се разпоредя за съдбата ти. Гледай да спазваш заповедите ми. Ако някоя от тях ти се стори странна,

посъветвай се с Бърич. Или с мен. Просто ела при вратата на покоите ми и си покажи иглата. Незабавно ще те допуснат.

Погледнах червения камък; който се гушеше в сребърен обков.

— Да, господарю.

— Ах — въздъхна той и долових следа от съжаление в гласа му. Той откъсна поглед от мен и едва сега отново осъзнах къде се намирам и че Славен продължава да ме гледа с отвращение. Кралят се изправи и шутът го последва като сянка. Когато се извърна с гръб към мен, почувствах по гърба ми да пробягват тръпки, като че ли някой ми бе свалил дрехите. За пръв път изпитвах върху себе си действието на Умението, при това в ръцете на истински майстор.

— Не одобряваш, нали, Славен? — попита небрежно кралят.

— Моят крал може да постъпва както желае.

Крал Умен въздъхна.

— Не за това те питах.

— Майка ми, кралицата, със сигурност няма да е съгласна. Фаворизирането на момчето би могло да означава, че е признато. Хората ще почнат да си мислят какво ли не.

— Глупости! — възклика кралят засмяно.

— Господарю — продължи малко по-развълнувано Славен, — помисли си само колко ще е разгневена майка ми. Кралицата...

— Кралицата не одобрява нито една моя постъпка от години. Но аз отдавна не ѝ обръщам внимание. Нека мърмори, нека ме заплашва, че ще се върне във Фароу и отново ще стане херцогиня. Нека заплашва, че стига само да пожелае и Фароу ще се вдигне на бунт, а след него и Тилт, и че ще си направи отделно кралство.

— В което аз може да стана крал! — добави заплашително Славен.

Кралят кимна.

— Да, зная, че посажда подобни идеи в ума ти. Слушай, момче. Тя може да плаши слугите и придворните, но не очаквай повече от това. Защото дълбоко в себе си дава сметка, че е по-добре, ако е кралица на мирно кралство, отколкото херцогиня на разбунтувано херцогство. А Фароу, приятелю, няма никакви причини да въстava срещу мен, освен глупавите идеи в главата ѝ. Майка ти едва ли ще позволи амбициите да надделеят над възможностите ѝ. Това е най-голямата грешка, която би допуснал един владетел.

Доловяха затихващите вълни на гнева на Славен, който бе свел поглед към пода.

— Върви с мен — нареди му кралят и той го последва послушно. Но погледът, който ми хвърли, бе изпълнен със злоба.

Проследих ги с очи. Усещах странна, ехтяща болка. Чуден човек. Аз бях копеле, но той можеше да ме признае за свой внук, а вместо това предпочиташе да купи лоялността ми. Изведнъж забелязах, че шутът е спрял при вратата. За миг ме погледна, сетне направи неразбираем жест с малките си ръце — дали беше подигравка, или благословия? След това се усмихна, изплези ми се и затича след краля.

Въпреки кралските обещания предпочетох да натъпча джобовете на кафана си с храна. Останалото хвърлих на кутретата. Закуската се оказа по-голяма, отколкото бях свикнал, и часове след това стомахът ми мъркаше в доволно безгрижие. Надявах се, че кралят ще забрави думите си, но не познах.

Цял ден се чудех какви последици може да има тази среща. Можех да си спестя усилията, защото веднага щом се прибрах, Бърич вдигна глава от юздите, които поправяше, и втренчи поглед в мен. Не каза нищо. Нещо се беше променило и недвусмислено го усещах. Откакто изчезна Носльо, в мен се загнезди увереността, че Бърич разполага със сила над живота и смъртта — моя включително — и че би могъл да постъпи с мен точно така, както постъпи с кученцето.

— Тъй — каза той и това бе само встъпление в разговора. — Ето че се напъха в очите на краля. Привлече значи вниманието му. Добре. Защото той вече знае какво иска да направи с теб. — Той въздъхна и потъна в умислено мълчание. За миг ми се стори, че ме съжалява. Но скоро разговорът продължи.

— Наредиха ми утре да ти избера кон. Кралят смята, че ще е най-подходящо да е някой млад и че аз трябва да го тренирам за теб. Все пак го убедих да изберем някое по-улегнало животно. Имам си свои причини да не ти позволявам да се сближаваш с млади животни... те са много по-податливи. Все пак искам и ти да внимаваш какво правиш и накъде насочваш мислите си. Разбиращ ли за какво говоря?

Побързах да кимна.

— Отговаряй ми, Фиц. Използвай езика, когато общуваш с господари и наставници.

— Да, господарю.

— Сега вече ще ставаш със слънцето, момче. Сутрин аз ще се занимавам с теб. Искам не само да се научиш да язиш, но и да се грижиш за коня си. Искам да се научиш да командаш кучетата и да ги подчиняваш на волята си. Ще те науча как да го правиш, без да използваш ума си. — Той подчертва последните думи и направи пауза, за да подсили значението им. Сърцето ми подскочи, но въпреки това кимнах и произнесох:

— Да, господарю.

— Следобедите са за оръжия и прочее. Вероятно и за умението, като му дойде времето. През зимните месеци ще имаш и занимания на закрито. Писмо, четмо, числа, езици. История също. Нямам представа за какво ще ти трябват, но гледай да се учиш добре, защото инак ще разгневиш краля. А той не е човек, който проща лесно. Най-умното, което можеш да направиш, е да не му се набиваш в очите. Да знаех само, щях да те предупредя по-рано.

Той се изкашля, после продължи:

— А, още нещо, което също няма да е както досега. Вече ще разполагаш със собствена стая. Горе, в крепостта, където спят благородниците.

— Какво? — подскочих аз. — Собствена стая?

— А, значи можеш да говориш, когато ти отърва. Чу ме добре, момче. Ще имаш собствена стая горе в крепостта. А аз най-сетне ще разполагам с моята — добави той, може би малко натъжено. — Утре ще ти вземат мерки за нови дрехи. И ботуши. Макар че, ако питаш мен, не виждам смисъл да се слага ботуш на крак, който още расте...

— Не искам да ми дават стая горе. — Колкото и потиснат да се чувствах от съжалството си с Бърич, го предпочитах пред този нов и непознат живот. Представях си голямо каменно помещение с витаещи из ъглите сенки.

— Искаш или не, вече я имаш — обяви непреклонно Бърич. — Пък и отдавна ти беше време. Ти си син на Рицарин, дори и да си заченат в грях, и не е редно да живееш в конюшня.

— Но аз нямам нищо против.

— Брей, брей — завъртя глава Бърич. — Ама че сме разговорливи тази вечер.

— Но нали ти живееш тук — възразих аз. — Защо да не мога и аз?

— Аз не съм незаконен син на принца — посочи той. — Свиквай с мисълта, че ще живееш в крепостта.

Погледнах го крадешком. Говореше с наведена глава.

— Какво ли не бих дал да съм като другите. Да ме оставят на мира, за да мога да живея там, където ми харесва...

— Уф... — въздъхна той. — Ела тук, Фиц. Ела при мен, момче.

И аз се приближих към него като послушно кученце до единствения господар, който е имало. Той ме потупа по гърба, разроши перчема ми и ме погали, сякаш наистина бях любимото му куче.

— Не се плаши. Няма нищо, от което да се страхуваш. Пък и никой не е казал, че трябва да нощуваш на всяка цена в крепостта. Предадоха само, че са ти осигурили стая. Понякога, когато е спокойно, ще прескачаш насам. Нали, Фиц? Това как ти се струва, момчето ми?

— Ами... добре — промърморих аз.

Но през следващия месец промените в живота ми следваха една след друга като капки на пороен дъжд. Още на следващия ден Бърич ме събуди в ранни зори. Изкъпах се с негова помощ, след това той ми подряза перчема, а отзад завърза косата ми на плитка, както я носеха мъжете от крепостта. Каза ми да се облека в най-хубавите си дрехи, след това поклати недоволно глава, установил, че са ми омалели. Накрая сви рамене и заяви, че не може да се направи нищо.

Отидохме в конюшните и той ми посочи кобилата, която отсега щеше да е моя. Имаше черна грива и опашка, сякаш беше преминала през облак сажди. И се казваше така — Сажда. Беше спокойно животно, добре сложено и израсло в грижовни ръце. В момчешките си мечти се бях надявал на нещо по-героично. Но какво да се прави, Сажда беше моят кон. Опитах се да скрия разочарованието си, но Бърич го бешеоловил.

— Не ти харесва, а? Фиц, не подценявай Сажда заради външния вид. Искам да се държиш с нея както подобава. Досега я тренираше Коб, бяха му възложили да я подготви за надбягвания.

Бърич пригоди едно старо седло за мен — заяви, че нямаме време да чакаме, докато направят друго по поръчка. Сажда пристъпваше наперено и се подчиняваше безпрекословно на командите, които й подавах чрез юздите. По темперамент и ум ми приличаше на спокойно езеро. Ако въобще имаше някакви мисли, те не бяха за онова, което правехме, но Бърич ме следеше твърде

внимателно, за да не ми позволи да започна да общувам с нея. Ето защо я управлявах на сляпо, като ѝ говорех само чрез коленете и юздите и като премествах тежестта си. Не бях свикнал с подобен род физически усилия и се изморих още преди края на първия урок и Бърич го забеляза. Което обаче не му попречи да ме накара да я почистя и избръша, а след това да почистя и седлото. Позволи ми да отида в кухнята едва след като гривата и опашката ѝ бяха сресани, а седлото — изльскано до блясък.

Но когато понечих да се затичам към вратата на кухнята, почувствах тежката му ръка на рамото си.

— Вече нямаш работа там — каза той. — Може да е добре за ратниците и градинарите, но благородниците се хранят в гостната, където ги обслужва прислуга. От днес ще ядеш там.

След което ме отведе в мъждиво осветена стая, в която имаше голяма маса и още една, по-малка — поставена на челно място. На масата бяха подредени най-различни ястия, а около нея бяха насядали благородници в различни стадии на солидно похапване. Защото когато кралят и кралицата не бяха на челната маса, никой не спазваше приетите формалности.

Бърич ме настани на едно свободно място от лявата страна. Бях гладен и без да обръщам внимание на любопитните погледи, се заех да задоволявам апетита си. Ястията идваха направо от кухнята, поради което бяха топли и ароматни. Само че подобни неща едва ли биха направили впечатление на едно малко момче, особено когато е изгладняло.

След като се натъпках до пръсване, мислите ми се насочиха към някое песъчливо и слънчево местенце, където да прекарам известно време в дрямка. Понечих да стана от масата, но в същия миг зад мен застана едно момче от прислугата и каза:

— Господарю?

Огледах се, за да видя към кого се обръща, но всички наоколо бяха заети с усилено хапване. Момчето беше по-високо от мен и вероятно с няколко години по-голямо, така че го погледнах учудено, когато повтори, като този път гледаше право в мен:

— Господарю? Нахранихте ли се?

Кимнах колебливо, твърде смутен, за да отговоря.

— В такъв случай ще ви помоля да ме последвате. Изпраща ме Ход. Днес следобед ще имате занимания в двора на оръжейната. Стига, разбира се, Бърич да е приключил с уроците.

Изведнъж Бърич се появи до мен и ме изненада, като коленичи, вдигна ръка, приглади косата ми и ми изпъна кафтана.

— Приключил съм и още как — обясняваше същевременно той.

— Не се кокори такъв, Фиц. Да не смяташе, че кралят не държи на думата си? Избръши си устата и тръгвай. Ход е по-строг учител от мен и в оръжейната се гледа с лошо око на закъсненията. Хайде, тичай с Брант.

Подчиних се със замряло сърце. Докато следвах момчето по коридора, се опитвах да си представя този „по-строг учител от Бърич“. Идеята ми се струваше страшничка.

Щом излязохме от столовата, момчето заряза превзетите маниери и попита:

— Как се казваш?

Вдигнах рамене, сякаш имах по-важни неща, за които да мисля.

Брант многозначително изсумтя.

— Е, все никак ти викат. Как те нарича старата лисица Бърич?

Останах изненадан от пренебрежението, с което говореше за Бърич, и едва промълвих:

— Фиц. Викат ми Фиц.

— Фиц ли? — Той се засмя. — Ама че именце! Брей, тоя куц хитрец!

— Един глиган му е разпразнил крака — обясних аз. Ядоса ме начинът, по който говореше за недъга на Бърич. По никаква причина останах обиден от подигравателния му тон.

— Оставаше да не го знам! — изсумтя той. — Разкъсал го чак до костта. И мал страхотни бивни и се носел право към принц Рицарин и Бърич му преградил пътя. И си получил заслуженото, заедно с поне десет кучета — тъй поне разправят. — Излязохме във вътрешен двор. Момчето продължи: — Рицарин трябвало да го довърши, но тъкмо си сменял копието, защото първото се строшило.

Следвах го по петите и слушах разказа му. Момчето неочеквано спря и се обърна. Бях толкова изненадан, че отскочих. Момчето се засмя.

— Ама и Бърич извади един късмет със своя господар, а? Първо го спаси от смъртта за сметка на недъгав крак, след това взе копелето на принца и го направи свой питомец. Питам се само защо изведенъж решиха, че трябва да те учат да се биеш? Че и кон ти дали, както чух.

В тона му имаше нещо повече от обикновена завист. Усещах нарастващата му враждебност, сякаш бях навлязъл в територия, запазена от друго куче. Но с кучето щеше да е по-лесно, защото бих могъл да проникна в ума му и да му внуша доверие. При Брант имаше само необяснима враждебност, като зараждаща се буря. Зачудих се кога ли ще ме нападне и дали трябва да му отвръщам. Почти бях решил да избягам, когато зад Брант се появи снажна, облечена в сиво фигура и го сграбчи за врата.

— Аз също чух какво е наредил кралят — момчето да получи военно обучение и да се научи да язди. И това ми е напълно достатъчно, както трябва да е достатъчно и за теб, Брант. Доколкото знам, било ти е наредено да го доведеш и да докладваш за това на учителя Тулуме, който има и други задачи за теб. Поправи ме, ако греша.

— Да, госпожо — отвърна Брант, чиято напереност се бе стопила в миг.

— И докато „споделяш“ всички тези важни „новини“, ще ми се да ти напомня, че никой мъдрец не казва всичко, което знае. И че този, който се занимава със сплетни, го прави, защото не е способен на друго. Разбиращ ли какво ти казвам, Брант?

— Мисля, че да, госпожо.

— Мислиш? Тогава нека бъда още по-ясна. Престани да се занимаваш с клюки и си гледай задълженията. Бъди приложен и скромен и току-виж другите започнали да си шепнат, че си мой „питомец“. Защото аз ще се погрижа да не ти остава време за клюкарстване.

— Да, госпожо.

— А ти, момче. — Брант вече бързаше по коридора, а жената се обърна към мен. — Последвай ме.

Изобщо не си направи труда да провери дали съм се подчинил, а закрачи към двора. Последвах я припряно. Земята под краката ми беше суха опечена глина, а слънцето удряше с горещи потоци раменете ми.

Почти мигновено се покрих с пот. Но жената, изглежда, не изпитваше никакви неудобства.

Както вече казах, беше облечена в сиво: дълго тъмносиво наметало, светлосиви кожени гамashi и над всичко това сива престилка, която се спускаше почти до коленете ѝ. В началото я помислих за градинарка.

— Прашат ме на уроци... при Ход — успях да кажа задъхано и на пресекулки.

Тя кимна отсечено. Стигнахме сянката на оръжейната и аз въздъхнах облекчено.

— Трябва да взимам уроци по фехтовка — отново почнах аз, разтревожен да не ме поведе някъде другаде.

Тя отново кимна и отвори вратата към едно от помещенията, където се държаха учебните оръжия. Истинските бяха складирани в крепостта. Вътре беше прохладно, прозорците едва прецеждаха светлината на деня. Миришеше на свежи тръстики. Жената се отправи към един рафт, на който бяха подпрени грижливо издялани пръчки.

— Избери си една — нареди ми тя: пъrvите думи, откакто ми бе казала да я последвам.

— Не е ли по-добре да почакаме Ход? — попитах аз.

— Аз съм Ход — отвърна тя нетърпеливо. — А сега си избери пръчка, момче. Искам да поработя малко с теб насаме преди да дойдат другите. Нека видим как те е издялала природата и какво е заложила в теб.

Не ѝ отне много време, за да установи, че нямам никаква представа от фехтоваческо изкуство иставам лесна плячка на всичките ѝ атаки. Още след пъrvите няколко удара, срещнати от неумелите ми опити за париране, тя успя да избие пръчката ми със своята.

— Хъм — изсумтя Ход и докато обмисляше как да продължи, аз се пресегнах внимателно към ума ѝ, за да се натъкна на необичайно спокойствие, каквото бяхоловил и в моята кобила. За разлика от Бърич, жената не разполагаше с никаква защита. Струва ми се тогава за пръв път си дадох сметка, че някои хора, подобно на животните, нямат никаква представа, че други биха могли да се ровят из мислите им. Бих могъл да остана още малко там, но предпочетох да не прекалявам, за да не разбудя неволно враждебност, каквато за момента

не съществуваше. Ето защо сведох глава и оставил да реши как да постъпи с мен.

— Как ти казват, момче? — попита ме тя внезапно.

— Фиц.

Тя се намръщи, защото бях отговорил съвсем тихо. Изправих рамене и повторих с по-ясен глас:

— Бърич ми казва Фиц.

— Така и предполагах. Нарича кучката кучка, а копелдака копелдак, и туйто. Е, сигурно си има свои причини. Нека да бъде Фиц. А сега ще ти покажа защо пръчката, която избра, е твърде дълга и тежка за теб. След това ще те оставя да си избереш друга.

Свършихме първия урок тъкмо когато се появиха другите ученици. Бяха четирима, всичките почти на моята възраст, но доста по-опитни от мен. Бяха четно число и тренираха помежду си. Никой не искаше да ме вземе за спаринг партньор.

Не зная как издържах онъ първи ден, защото ударите, които получих, нямаха брой. Помня колко изтощен се чувствах, когато най-сетне ни освободиха, и как другите се затичаха към крепостта, докато аз се влачех след тях и не давах пукната пара дали няма да ме види кралят. Изкачването беше дълго и мъчително, а столовата се оказа шумна и препълнена. Бях твърде изтощен, за да ям много. Малко печено месо, комат хляб, след което се надигнах от масата и закуцухах към вратата — мечтаех да се отпусна в някоя топла купчина слама на конюшнята. Изведенъж до мен отново се появи Брант и каза:

— Стаята ти е готова.

Метнах отчаян поглед на Бърич, но той бе погълнат от разговора със седналия до него мъж и изглежда, въобще не забеляза умоляващия ми поглед. Тъй че за втори път бях принуден да последвам Брант, този път нагоре по извити каменни стълби, в една част на крепостта, където досега не бях попадал.

Спряхме на една массивна площадка и той взе от масичката един свещник.

— Това крило принадлежи на кралската фамилия — обясни ми той шепнешком. — Казват, че спалнята на краля била голяма колкото конюшните. — Той ме поведе към горния етаж и там отново спря. — Това са стаите за гости — рече ми, като махна със свещника. — За по-важните, разбира се.

Още един етаж, където стълбите забележимо се стесняваха. Когато се озовахме на площадката, с нарастваща уплаха видях, че стълбището нагоре е съвсем тясно. За щастие Брант ме поведе навътре по коридора, подминахме три врати и спряхме при четвъртата. Той я побутна и вратата със скърцане се отвори.

— Тук от доста време не е живял никой — каза Брант. — Но сега е твоя, тъй че си добре дошъл. — След което сложи свещника на един сандък, извади от него една свещ, запали я и си тръгна. Когато тежката врата хлопна, се озовах в сумрака на непознатата стая. Едва се сдържах да не изтичам след него. Забелязах, че има и огнище — някой бе положил безуспешни усилия да го запали. Захванах се да довърша това, жадувайки по-скоро за светлина, отколкото за топлина, а след това се заех да огледам стаята.

Беше квадратна, с един-единствен прозорец, каменен под и стени, на една от които бе окачен килим. Вдигнах свещта, за да го разгледам, но не постигнах кой знае какъв резултат. Успях да различа някакво сияещо крилато същество и кралски персонаж в почтителна поза пред него. По-късно узнах, че това е крал Мъдрост, който се сприятелива с един от Праотците. Но тогава картината ми навяваше страх и аз й обърнах гръб.

Някой бе положил не особено старателни усилия да освежи стаята. По пода бяха разхвърляни прясно нарязани тръстики и изсушени листа, завесите на леглото бяха дръпнати и то бе застлано с чисти завивки. Прахта от пейката и сандъка беше обърсана. Любувах се на истинското легло, с голяма мека възглавница, на рисунките по таблата му и на резбования сандък — мебели, каквито досега не бях притежавал. Тяпърва трябваше да свикна с мисълта, че ми принадлежат. Хвърлих още малко съчки в огнището, подадох глава през прозореца и вдъхнах влажния нощен въздух, който идеше право от морето.

Сандъкът беше съвсем обикновен, с меден обков. Отвън бе боядисан в черно, но когато го отворих, се оказа, че вътрешността му е светла и благоуханна. Тук открих доста ограничения си гардероб, донесен от конюшнята. Към него бяха добавени две нощици и вълнено одеяло. И това беше всичко. Извадих една нощица и спуснах капака.

Поставих нощницата на леглото и се покатерих отгоре. Беше още рано да си лягам, но усещах болка във всеки мускул, а и нямаше какво друго да правя. Представих си, че Бърич вече се е приbral долу в стаята си, напалил е огъня и поправя някоя юзда. В стаята мирише на кожа и олио, през пода се дочуват приглушени удари от копитата на конете. Съблякох се, хвърлих дрехите до леглото и нахлуших нощницата. След това се сгущих под завивките. Бяха студени. Постепенно тялото ми ги затопли и започнах да се отпускам. Денят наистина беше дълъг и напрегнат. Знаех, че утре ме чакат нови изпитания и че трябва да стана и да угася свещта, но нямах никакви сили да го направя, нито желание да допусна отново стаята да се изпълни с тъмнина. Ето защо се унесох в дрямка, с полуотворени очи, втренчени в мигащото пламъче. След това сънят ме обори.

4

ЧИРАКУВАНЕ

Има една легенда за крал Победител, според която той пръв завладял вътрешните земи, които по-късно били наречени Фароуско херцогство. Малко след като добавил територията на Сандседж към своето кралство, той наредил да му доведат жената, която трябвало да стане кралицата на Сандседж, ако не била неговата успешна кампания. С вълнение и трепет тя пристигнала в Бъкип: бояла се да тръгне, ала същевременно била изплашена от последствията, които можели да се стоварят върху народа ѝ, ако се скрие. Когато се озовала в крепостта, останала, изненадана и донякъде огорчена, защото крал Победител не възнамерявал да я превърне в своя слугиня, а поискал да стане наставник на децата му, за да изучат както езика, така и обичаите на нейния народ. А когато го попитала защо кралят е пожелал децата му да познават обичаите и езика на народа, той отвърнал: „Всеки управник трябва да е плът от плътта на народа. За да управляваши нещо, първо трябва да го познаваш добре.“ По-късно тя станала съпруга на неговия най-голям син и на коронацията била кръстена с името кралица Грациозност.

Събудих се от слънчева светлина върху лицето си. Някой бе влязъл в стаята ми и бе дръпнал завесите на прозореца. Върху сандъка бяха оставени леген, кана с вода и чиста кърпа. Почувствах благодарност към този, който бе положил грижи за мен, но дори измиването не ме освежи. Тялото ми беше схванато, а мисълта, че не съм усетил, когато са влизали в стаята, пробуди беспокойствието ми.

Както бях предполагал, прозорецът гледаше към морето, но нямах много време да се любувам на гледката. Достатъчно бе да погледна слънцето, за да си дам сметка, че съм се успал. Навлякох дрехите и затичах надолу към конюшнята, без да се отбивам за закуска.

Но тази сутрин Бърич нямаше много време за мен.

— Връщай се в крепостта — каза той. — Госпожа Чевръстка вече прати Брант да те търси тук. Най-добре бягай веднага при нея. Не напразно са я кръстили така и сигурно няма да понесе, ако й объркаш сутрешното разписание.

Докато търчах обратно към крепостта, в тялото ми се пробудиха всички вчерашни болежки. От една страна, не виждах никакъв смисъл да си губя времето с тази шивачка, за да ми ушият дрехи, от които едвали имах чак такава нужда, но от друга, тайно в себе си се радвах, че са ми се разминали упражненията.

След като поразпитах за пътя в кухнята, най-накрая се добрах до работилницата на госпожа Чевръстка, която — оказа се — бе само през няколко врати от моята стая. Спрях пред вратата и надникнах срамежливо вътре. Три високи прозореца снабдяваха помещението с достатъчно светлина и свеж въздух от морето. Покрай стените бяха подредени кошове с платове и вълна, а високият шкаф на отсрешната стена бе пълен с най-различни облекла. Две млади жени разговаряха, надвесени над стана, а в дъното едно момче почти на моите години се поклащаше в такт с въртенето на чекръка. Не се съмнявах, че третата жена, с гръб към мен, е госпожа Чевръстка.

Жените ме забелязаха и мъкнаха. Госпожа Чевръстка се обърна и само след секунда се озовах в ръцете ѝ. Без да губи време за запознанства или за обяснения, тя ме постави на един стол, завъртя ме във всички посоки, огледа ме ѝ взе всички необходими мерки, независимо от отчаяните ми усилия да запазя някои интимни части на тялото си. Направи съкрушителна оценка на облеклото ми — предназначена за двете ѝ помощнички — и с мил глас отбеляза, че ѝ напомням на младия принц Рицарин и че размерите ми са досущ като неговите, когато е бил на моята възраст. След това настоя да узнае мнението им по един въпрос, като посочи два различни плати.

— Според мен синият — рече първата млада жена. — Той ще подчертава мургавата му кожа. Баща му често носеше синьо. Жалко, че

лейди Търпение не пожела да види момчето. Толкова прилича на баща си, че сигурно сърцето ѝ щеше да се стопи.

Докато седях там, заобиколен от тези жени, узнах за първи път онова, което всички в Бъкип вече знаеха добре. Шивачките обсъдиха с подробности как вестта за моето съществуване достигнала Бъкип и лейди Търпение преди баща ми да успее да ѝ разкаже историята сам и колко дълбока била мъката ѝ. Защото вече се знаело, че лейди Търпение е безплодна, и макар принцът никога да не казвал лоша дума за нея, всички предполагали, че му е много трудно да понесе тази мисъл. И така лейди Търпение приела новината за моето съществуване като съкрушителен удар и разклатеното ѝ от многобройните помятания здраве се сринало напълно. Тъкмо за да я предпази от по-нататъшни удари, Рицарин взел решение да се откаже от претенции към престола и да я отведе в топлите южни земи, откъдето произхождала. Там нещата се позакрепили, здравето на принцесата започнало да се възстановява, а принцът — вече променен и доста по-смирен отпреди — посвещавал цялото си свободно време на лозарството и винарството. Кой знае защо, лейди Търпение стоварила вината за изневярата му върху Бърич и заявила, че не желае да вижда повече стария воин. Още една плесница за верния слуга на принца, отбелязаха единодушно жените, но колко тежко я понесъл той! Само допреди няколко години всяка жена, приковала погледа му, додето пресича двора, би си навлякла ревността на останалите. А сега как го наричали? Старият Бърич — за мъж в разцвета на силите си! Нима са постъпили честно с него, вайкаха се шивачките. Та кой слуга може да казва на господаря си какво да прави — и какво не бива? Но може пък да е за добре, заключиха те. Може принц Искрен да се окаже по-добър крал в края на краищата. Рицарин, с неговата безупречна благородна осанка не карал ли другите около себе си да се чувстват твърде размъкнати и превзети? Принцът никога не си позволявал да се отпусне, държал на справедливостта, не обичал да се присмива на слабостите на другите и изобщо, с непогрешимото си поведение като че ли непрестанно укорявал останалите в липса на самодисциплина. Докато накрая не се появило копелето — живото доказателство, че принцът също има трески за дялане. Искрен, ето кой бил най-пръв сред първите и най-достоен сред достойните. Умеел да язди, живеел рамо до рамо с ратниците и ако понякога си пийвал или казвал нещо не

на място, това било защото бил прям и честен като името си. Народът щял да го разбере, и да тръгне след него, само да поиска.

Слушах всичко това внимателно и мълчаливо, докато ме усукваха с различни платове, избираха и спореха. Едва сега започнах да разбирам защо децата от крепостта избягваха да играят с мен. Не зная дали шивачките смятала, че може да имам собствено мнение по въпросите, които обсъждаха, защото се преструваха, че не съществувам. Единствената забележка, която ми направи госпожа Чевръстка, бе, че трябвало по-често да си мия врата. Малко след това ме изпъди от стаята, като че ли бях досадна кокошка, и най-сетне имах възможност да се отправя към кухнята, за да похапна.

Същия следобед отново се явих при Ход и тренирах до момента, когато установих, че пръчката ми по някакъв мистериозен начин е удвоила теглото си. След това вечеря и ранно лягане, а на следващата сутрин вече бях в конюшнята при Бърич. Обучението изпълваше дните ми докрай и дори малкото свободно време, което понякога ми оставаше, бе посветено на изучаване на различни неща, свързани с тренировките. Един следобед открих в сандъка си не един или два, а цеди три ката нови дрехи, включително чорапи. Два от тях, изглежда, бяха предназначени за ежедневна употреба, но костюмът в синьо, с извезана на гърдите еленова глава, събуди възхищението ми. Бърич и останалите ратници носеха емблеми със скачещи елени на дрехите си, но само принцовете имаха извезани еленови глави. Моята обаче имаше червена резка, която минаваше диагонално през картинаката.

— Това означава, че си незаконороден — обясни ми Бърич, когато го попитах. — Сиреч, че си от кралска кръв, но си копеле. Това е, за да си знаеш мястото. Смени го, ако не ти харесва. Сигурен съм, че кралят ще го одобри. Поискай друго име и нов герб.

— Друго име?

— Разбира се. Не е толкова сложно. Копелетата са рядкост в кралските фамилии, но не са чак такова изключение. Измисли си име и емблема и помоли краля...

— Какво име?

— Ами... каквото ти харесва. Ако искаш, и аз мога да ти помогна.

— Само че няма да е истинско.

— Защо? — попита той и ме погледна внимателно.

— Защото аз ще съм си го измислил. Такова име не може да е истинско.

— И какво предлагаш тогава?

Въздъхнах.

— Смятам, че кралят трябва да ми даде име. Или поне ти. А може би баща ми? Какво мислиш?

Бърич се намръщи.

— Ама че странни идеи имаш. Защо не опиташ сам? Все нещо ще ти хрумне.

— Като Фиц например — рекох подигравателно и Бърич стисна ядосано челюсти.

— Я ми помогни да оправя седлото — рече след малко той.

Отнесохме го при тезгяха и той се зае да го поправя.

— Копелетата не са чак такава рядкост — отбелязах аз. — В града родителите им дават имена.

— Така е, в града копелетата не са рядкост — съгласи се Бърич.

— Войниците и моряците имат нужда от разтуха. Но не и благородниците. Какво би си помислил за мен, ако всяка вечер си водех жена в стаята? Любовта е хубаво нещо, стига да не се превръща в търговия. Помня, в Бинг, търговците извеждаха на пазара млади момичета и ги продаваха редом с конете и кокошките. А децата, които се раждаха, нямаха много повече освен имената си. Дори и някое от момичетата да се омъжи, то не се разделя така лесно с навиците си. Знаеш ли, ако някога срещна жена за мен, ще ѝ дам да разбере, че друга няма да търся. И нека децата ѝ да бъдат мои.

Той сведе глава и потъна в мълчание.

— А как е станало с баща ми? — попитах не след дълго.

— Не зная, момче — отвърна уморено той. — Не зная. Тогава беше млад, едва двайсетгодишен. Далеч от къщи, натоварен с трудна задача. Това не са нито причини, нито извинения. Но е почти всичко, което аз и ти ще узнаем.

За което беше прав.

Животът ми продължи да следва своя нов установен ред. Имаше вечери, които прекарвах в конюшнята в компанията на Бърич, и други — в Голямата зала, с пътуващи менестрели и поредното куклено представление. Понякога, макар и рядко, успявах да се измъкна в града, но това означаваше, че на следващия ден ще трябва да се боря с

последиците от недоспиването. Следобедите бяха посветени на моята наставничка по фехтовка. Узнах също така, че това били летни занимания, а зимните щели да бъдат посветени на хартията и перото. Ала въпреки напрегнатата програма се чувствах самoten.

Самота.

Застигаше ме всяка вечер, когато се опитвах да заспя в голямото си легло. Долу, в стаята на Бърич над конюшните, сънищата ми се смесваха с тези на животните, а когато нощем се будех, лежах заслушан в пръхтенето им или в похъркването на Бърич. Но тук, изолиран зад дебелите каменни стени, оставах насаме с онези кошмарни, страшни съновидения, които са неотменна част от живота на хората. Понякога лежах и си мислех за баща ми и майка ми и за лекотата, с която ме бяха прогонили от живота си. Чудех се какво ли ще стане с мен, когато порасна, а крал Умен умре. Понякога се питах дали Моли и Кери се сещат за мен, или са приели внезапното ми изчезване за нещо естествено и нормално. Но най-често се борех със самотата, защото в цялата тази голяма и многолюдна крепост нямах нито един приятел. Не чувствах близък никого, освен животните, но Бърич ми бе забранил да общувам мислено с тях.

Една вечер, след като изтърпях поредната порция страдание и най-сетне се унесох в неспокоен сън, се събудих от блеснала в лицето ми светлина. Не бях спал дълго, а и светлината беше жълтеникова и потрепваша като от свещ и не идеше откъм прозореца. Надигнах се неохотно и разтърках очи.

Той стоеше до леглото, вдигнал пред очите си фенер, каквito рядко се срещаха в крепостта. Мантията му беше в цвета на небоядисана овча вълна, косата и брадата му — в същия цвят и също така чорлави. Не можех да определя възрастта му, въпреки бялата коса и брада. Лицето му беше покрито от белезите на страшна болест и тъкмо те криеха годините му. Приличаха на безброй следи от изгаряния — жълтеникови, виолетови и червеникови рани, още пострашни на трепкащата светлина. Очите му бяха зелени и проницателни — като котешки, но когато котката е зърнала плячка, защото в тях се четеше същата странна смесица от радостна кръвожадност. Неволно вдигнах завивката към брадичката си.

— Буден си — каза той. — Добре. Ставай и тръгвай след мен...

И тръгна към най-тъмния ъгъл, между огнището и стената, погледна ме и разклати нетърпеливо фенера.

— Побързай, момче — подкани ме той и тропна с бастуна, който носеше, по таблата на леглото.

Скочих от леглото и потреперих, усетил студения камък под босите си крака. Посегнах да си взема дрехите, но той дори не ме изчака. Един смразяващ поглед бе достатъчен да захвърля всичко и да се затичам след него, както бях по нощница, без дори да зная защо го правя. Последвах го през една врата, за чието съществуване не бях подозирал, и нагоре по тясна извита стълба, озарена единствено от фенера, който той държеше над главата си. Сянката му падаше назад и аз се движех в сумрак. Стълбите бяха студени, изтъркани и съвсем гладки. Изкачвахме се нагоре и нагоре, докато накрая ме завладя мисълта, че сме се изкатерили далеч над най-високата кула в крепостта. Някъде отдолу полъхваше хладен вятър, който проникваше под тънката ми риза и ме караше да треперя неудържимо. Повървяхме още малко и най-сетне той се пресегна и побутна една тежка врата, която се отмести с необичайна лекота. Зад нея започваше просторно мрачно помещение.

От тавана висяха няколко мъждукащи лампи. Стаята бе поне три пъти по-голяма от моята. В единия ѝ край имаше голямо легло със спуснати завеси. Подът беше застлан с килими, които се застъпваха и си съперничеха по цветове и шарки. Масата бе изработена от материал в цвета на пчелен мед, а фруктиерата върху нея бе пълна с плодове, чийто аромат ми се стори омаен. Навсякъде в безпорядък бяха разхвърляни пергаментови свитъци и стари книги, сякаш притежателят им не беше в състояние да оцени значението им. Три от стените бяха покрити с gobлени, върху които бе изрисуван пейзаж на открита равна местност, с мержелеещи се в далчината планини. Спрях и се загледах в картината.

— Ела насам — подкани ме моят водач и ме поведе към другия край на стаята.

Тук сцената бе малко по-различна. Имаше маса с каменен плот, целият покрит с петна и белези от обгаряния. И с най-различни неща — стъкленици и кутийки, везни, една малка мортира, хаван и чукало и още много предмети, които ми бяха непознати. Всичко това под фин слой прах, сякаш за последен път е влизало в употреба преди месеци и

дори години. Зад масата имаше шкаф с богата колекция от свитъци, някои със сини или позлатени ръбове. Миризмата в стаята бе едновременно приятна и отблъскваща. Огледах се и върху друг рафт забелязах да съхнат билки. Чух шумолене и зърнах някакво движение в отсрещния ъгъл. Огнището, което трябваше да осветява и топли тази част на стаята, бе загаснало и дори въглените в него изглеждаха влажни и отдавна изстинали. Вдигнах очи и погледнах стареца. Той като че ли остана изненадан от смущението, което се четеше по лицето ми и бавно огледа стаята. Изглежда, за пръв път я виждаше с други очи, защото долових в него малко засрамено недоволство.

— Ама че бъркотия. Дори повече от бъркотия, нали? Но нищо. Доста време мина. И още много ще трябва да мине. Хубаво. Скоро всичко ще си дойде на мястото. Но първо, нека се запознаем. Сигурно е доста неудобно да си само по нощница. Насам, момче.

Последвах го към едно уютно ъгълче на стаята. Той се настани в очукано дървено кресло, върху което беше метнато одеяло. Почувствах с облекчение мекия и топъл килим под босите си крака. Стоях пред него и чаках, докато странните му зелени очи ме разглеждаха. За няколко минути се възцари тишина. Той пръв я наруши.

— Та както вече казах, първо да се запознаем. Твоето родословие е изписано на лицето ти. Кралят предпочете да го признае официално, пък и какъв смисъл да отрича очевидното? — Той спря за момент и се усмихна, сякаш нещо го беше развеселило. — Жалко, че Гален отказва да те учи на Умението. Но от години има забрана — страх ги е да не се превърне в твърде разпространено средство. Нищо чудно, ако стariят Гален накрая склони, да открие, че си възприемчив. Но сега не е време да се беспокоим за онова, което би могло да стане. — Той въздъхна и отново замълча. След секунди продължи: — Бърич вече те е научил на две важни неща — да работиш и да се подчиняваш. Две неща, за които го бива. Не се отличаваш нито със сила, нито с бързина, или остьр ум. Запомни го веднъж и завинаги. Но затова пък си достатъчно упорит да източиш по-силния, по-бързия или по-умния от теб. А това е качество, което заслужава уважение. Може засега да не ти се стори толкова важно. Друго искам да запомниш. Ти си слуга на краля — официално признат и приет. Ето това е най-важното. Кралят те храни, той те облича и се грижи за възпитанието и образоването ти. И всичко, което иска в замяна, е да му бъдеш верен. Защото ще настъпи час, когато ще

започнеш служба при него. Такива са условията, при които ще те обучавам. Запомни, че си слуга на краля и че си му верен до гроб. В противен случай ще бъде твърде опасно да овладееш знанието, в което ще те въведа. — Той спря и една дълга минута ме разглежда внимателно. — Съгласен ли си? — попита накрая и това не беше обикновен въпрос, а сключване на сделка.

— Съгласен съм — казах и тъй като той продължаваше да мълчи, добавих: — Давам ви думата си.

— Добре — отвърна той с видимо облекчение. — А сега да се заемем с други въпроси. Но първо — виждал ли си ме досега?

— Не. — Изведнъж си дадох сметка колко странен е този факт, защото този човек очевидно живееше тук отдавна. А аз познавах по лице и име всички обитатели на крепостта.

— Знаеш ли кой съм аз, момче? Или защо си тук?

Поклатих два пъти глава в отговор на всеки от въпросите.

— Хубаво, защото никой не би трябвало да знае. Ти също ще се погрижиш за това. Запомни го веднъж и завинаги — на никого няма да разказваш за това, което правиш тук, нито за това, което си научил. Разбрано ли е?

Кимнах и това, изглежда, беше достатъчно, защото той се отпусна в креслото. Костеливите му ръце стиснаха дръжките.

— Добре. Добре. Сега. Можеш да ме наричаш Сенч. А аз ще ти казвам? — Той направи пауза, но след като не отговорих, предложи сам: — Момче. На първо време ще бъде достатъчно. И тъй — аз съм Сенч, твой учител по избор и заповед на краля. Беше му необходимо известно време, докато си спомни за мен, а и малко кураж, за да ме повика. Трябваше също така да ме склони да се съглася, но това е друга работа. И ето че опирате до въпроса на какво по-точно ще те уча... хъм.

Той стана и се приближи към огъня. Завъртя глава, загледан в него, след това се наведе, взе ръжена и разрови въглените.

— А то е как да убиваш, по един или друг начин. Да убиваш хора. Финото изкуство на дипломатическото отстраняване. Или ослепяване, оглушаване. Отслабване на крайниците, прогресивна парализа, помрачаване на ума, мъчителна кашлица, импотентност... Рано настъпваща старческа склероза, дори безумие... ей такива нещцица. Това е естеството на моя занаят. Който ще бъде и твой, стига

да се съгласиши. Но засега, в началото на нашите занимания, ще те уча как да убиваш хора. Заради и в името на твоя крал. Не по шумния начин — както те учи Ход, защото няма да се изправяш срещу тези противници на бойното поле, където всички могат да те видят. Не. Аз ще те уча как да бъдеш подъл, лукав и любезен спрямо хората, които убиваш. Времето ще покаже дали те бива за тази работа. Не мога да те накарам да си обичаш професията, мага само да те научи на нея. Ще се погрижа и за още нещо, защото такава беше уговорката ни с крал Умен. Казах му, че искам от самото начало да знаеш за какво те готвя — защото с мен не постъпиха така. Вече знаеш — ще те уча да бъдеш убиец на хора. Но съгласен ли си, момче?

Кимнах отново, този път колебливо и смутено. Не знаех какво друго да направя. Той втренчи очи в мен.

— Можеш да говориш, нали? Не си ням, освен че си копеле.

Прегълтнах и произнесох.

— Не съм, господине. Мага да говоря.

— Ами говори тогава. Не ми кимай. Кажи ми какво мислиш за това. За мен и за предложението ми.

Не знаех какво да кажа. Гледах обезобразеното му лице, съсухрената кожа на ръцете му и усещах пронизващите му очи. Раздвижих език, но от устата ми не излезе нито звук. С думи ме подканяше да говоря, ала същевременно присъствието и осанката му потискаха у мен всякакво желание към откровение.

— Момче — рече той и в гласа му имаше такава нежност, че аз се облещих. — Мага да те уча, дори и да ме мразиш и да ненавиждаш уроците. Мага да те уча, когато ти е скучно, ако си мързелив, или глупав. Но не мага да те обучавам, ако те е страх да говориш с мен. Не и по начина, по който бих искал да го правя. Сега искам да чуя мислите ти. Говори, не се бой.

— Ами... истината е, че не ми се ще да убивам хората — казах.

— Аха. На мен също, да ти призная. Още от самото начало. — Той въздъхна дълбоко. — Всеки път, когато опре до това, трябва да взимаш решение. Първия път, разбира се, е най-трудно. Бъди спокоен обаче, до този момент има още много години. Години, през които ще научиш доста неща. Така е, момче. Сигурно след време ще си спомниш за този разговор. И не веднъж, обзалагам се. Учението не е лошо нещо. Дори когато касае убийството на друго човешко същество. То е само

знание и нищо повече. Тъй че приеми го такова, каквото е, и остави за по-нататък часа на решението. Разбрахме ли се?

Труден въпрос за едно малко момче. Не знаех какво да отговоря, а и вече бях жертва на възбуденото си любопитство.

— Мисля, че мога да го науча.

— Добре. — Той се усмихна, но на лицето му се четеше умора.

— Това е достатъчно. Напълно достатъчно. — Той огледа стаята. — Бихме могли да започнем още тази вечер. Първо, нека подредим малко. И да сменим тази твоя нощница с нещо по-удобно. Не е необходимо от първата сутрин да даваш обяснения защо нощницата ти е изцапана и мирише на камфор и лекарства, нали? Така, а сега помети пода, докато аз събера някои неща.

Така преминаха първите няколко часа от моето обучение. Пометох и измих каменния под, а той ми даваше наставления от голямата маса. Подредих сушените билки по рафтовете, нахраних трите гущера в клетката, измих всички купички и ги прибрах по шкафовете. През цялото време той ми помогаше, рамо до рамо с мен, а разговорът вървеше като между приятели.

— Какво, още не познаваш буквите? И числата също? Уф. Какво смята, че прави старецът? Хубаво, ще взема мерки за това. Знаеш ли, момче, имаш веждите на баща си и ги бърчиш досущ като него. Казвал ли ти го е някой друг преди мен? А, ето те и теб, Слинк, стари миризливецо. Къде беше досега?

Една кафява катерица подаваше муцунка иззад дебелия гоблен. Сенч ми позволи да я нахраня с орехи от купичката на масата и избухна в смях, когато дребното животинче се залепи за мен и взе да ме моли за допълнително. Подари ми една медна гривна, която намерих под масата, но ме предупреди, че от нея кожата на китката ми може да позеленее и че ако ме попитат откъде я имам, трябва да кажа, че съм я намерил зад конюшните.

По някое време спряхме да се подкрепим с медени сладки и гряно вино с подправки. Седяхме на една ниска масичка пред огнището и се любувахме на пламъците, чиито отражения танцуваха по белязаното му лице. Той забеляза погледа ми и се усмихна.

— Изглежда ти познато, нали, момче? Лицето ми.

Не беше. Гледах страшните белези върху белезникавата му кожа и се чудех какво ги е причинило. Замълчах, надявайки се да се досети

за причината на любопитството ми.

— Не си прави труда, момче. Тя оставя следите си върху всеки от нас, рано или късно и ти ще получиш своя дял. Но засега... — Той се надигна. — Късно е вече. Или по-скоро рано, зависи откъде го поглеждаш. Както и да е, време е да се връщаш в леглото. Хайде. И помни, че всичко трябва да бъде запазено в тайна. Не само аз и тази стая, но и това, на което ще те уча. Уроците как да убиваш хора, разбра ли?

— Разбрах — рекох и тъй като той продължи да ме гледа втренчено, добавих отново: — Имате думата ми.

Той се изкиска, после кимна почти тъжно. Преоблякох се в нощницата и той ме изпрати надолу по стълбите. Остана в стаята ми със запален фенер, докато се покатеря в леглото, след това оправи завивките ми, както не беше правил никой, откакто напуснах стаята на Бърич. Мисля, че заспах преди още да е излязъл.

Брант дойде да ме потърси на идната сутрин — бях се успал. Когато станах, имах усещането, че в главата ми удрят чукове. Ала щом той си тръгна, скочих и изтичах чевръсто във Ѹгъла. Плъзнах ръка по стената, но не открих и най-малка цепнатина, само грапав камък там, където трябваше да е тайната врата към покоите на Сенч. Нито за миг не си помислих, че всичко е било сън, още повече че медната гравна тежеше на ръката ми.

Облякох се набързо, минах през кухнята за резен хляб и парче сирене и все още дъвчех, когато се появих в конюшнята. Бърич ме посрещна навъсено заради закъснението и стана още по-раздразнителен, когато забеляза колко съм невнимателен тази сутрин.

— Не си мисли, че само защото имаш стая в крепостта и хубави дрешки, можеш да се излежаваш до късно като някой знатен мързеливец. Няма да ти го позволя, момче. Може и да си копелдак, но ти си син на принц Рицарин и аз ще те направя такъв, че той да се гордее с теб.

Дръпнах юздите на коня и го погледнах учудено.

— За кого говориш? За Славен, нали?

— Какво? — попита ме той учудено.

— Имаше предвид принц Славен, когато спомена знатните поспаливци.

Той отвори и затвори уста, премисли и добави с по-умерен тон.

— Нито ти, нито аз имаме право да обсъждаме поведението и навиците на принцовете. Не съм имал предвид никого конкретно, когато казах „знатен мързеливец“.

— Най-малкото някой принц — добавих аз и изведнъж се учудих откъде ми е хрумнала тази мисъл.

— Най-малкото някой принц — кимна мрачно Бърич. — През целия си живот баща ти нито веднъж не е проспивал светлината на утрото заради среднощно пиянство. Разбира се, той си знаеше мярката и никога не прекаляваше с виното. Ставаше сам от леглото, не позволяваше да го будят и даваше пример на своите подчинени. Войниците го уважаваха, макар да беше взискателен. Защото това, което искаше от тях, искаше и от себе си. Ще ти кажа още нещо. Баща ти не е платил и един грош, за да се кипри като някой шарен папагал. Помня, беше съвсем млад, на вечеря в една от провинциалните крепости, преди още да се сгоди за лейди Търпение. Бяха ме настанили недалеч от него, наистина голяма чест за мен, и успях да дочуя разговора му с дъщерята на местния владетел, който сигурно се надяваше да я омъжи за престолонаследника. Тя го попита какво мисли за изумрудите, с които се е накичила, и той отвърна, че са много красиви. „Питах се, господарю, дали харесвате скъпоценни камъни, защото вие самият не носите“ — добави тя закачливо. А той ѝ отвърна, напълно сериозно, че камъните, които притежавал, сияели дори по-ярко от нейните. „О, и къде ги държите, защото наистина бих искала да им се полюбувам?“ „С радост ще ви ги покажа — отвърна той, — веднага щом се стъмни, за да е по-сilen блъсъкът им.“ Видях я да се изчервява, помислила, че ѝ се подиграват. Но по-късно той наистина я покани да излязат на терасата заедно с всички останали гости. И ѝ посочи трепкащите светлини на стражевите кули по крайбрежието, които се виждаха съвсем ясно в тъмнината, и ѝ заяви, че това били неговите най-скъпоценни камъни и че е използвал парите от данъците на бащината ѝ хазна тъкмо за да поддържа блъсъка им. След това посочи на гостите фактите на часовите, подредени край бойниците на крепостта, и им каза, че всеки път, когато поглеждат към своя херцог, трябва да виждат тези светлинки върху челото му. Истински реверанс пред херцога, който гостите — искат или не — бяха принудени да одобрят. През онова лято островитяните не можаха да се похвалят с големи успехи в набезите си. Ето така управляващия принц Рицарин. С

личен пример и с умела дипломация. Такъв трябва да е всеки истински принц.

— Аз не съм истински принц. Аз съм копеле. — Думата прозвучава странно в устата ми, въпреки че я бях чувал често от други.

Бърич въздъхна.

— Бъди какъвто си, момче, и не обръщай внимание на това какво мислят останалите за теб.

— Понякога е досадно и тежко да вършиш всичко, което ти нареджат.

— Напълно съм съгласен. Но не искам от теб повече, отколкото от себе си.

— Зная — отвърнах кратко.

— Искам само да даваш най-доброто.

Виж, това ме изненада. След кратко размишление попитах:

— Мислиш си, че ако накараш Рицарин да се гордее с мен, той може да се върне?

Бърич спря и ме погледна изненадано.

— Не — отвърна той. — Не мисля. Едва ли нещо на този свят би го накарало да се върне. А дори и да го направи — продължи той, като заговори още по-бавно — вече няма да е същият. Какъвто беше някога, искам да кажа.

— Аз съм виновен, че си замина, нали? — попитах, като си спомних какво си бяха говорили шивачките.

— Не, момчето ми... не си виновен нито ти, нито никой. — Той въздъхна и продължи малко по-неохотно. — За съжаление няма никакъв начин да върнеш времето. Истината е, че Рицарин стовари вината за всичко върху себе си и реши сам да изпие горчивата чаша.

— Но ти също пострада — добавих аз и потупах Сажда по шията, за да я успокоя.

Измина почти цяла минута, преди той да отвърне:

— Мога да преживея всичко, Фиц. Мога да преживея... Но ти... ти днес си по-хаплив от обичайното. Какво ти става?

Мой ред беше да замълча. Наистина, какво ме караше да водя този разговор? Ношта, прекарана при Сенч? Това, че той искаше първо да разбера какво възнамерява да прави с мен и едва тогава да му дам съгласието си? Накрая своих рамене и подхвърлих небрежно:

— Просто от известно време се питам за тези неща.

Бърич кимна и изсумтя.

— Е, да. Растеш и започваш да си задаваш разни въпроси. Виж, не обещавам винаги да разполагам с най-добрите отговори. Но все пак се радвам, като те слушам да разсъждаваш. Поизплаших се, когато се беше сближил с животинчетата. — Той вдигна глава, погледна ме многозначително, след това стана и се отдалечи. Изпратих го с поглед. Спомних си онази първа нощ, когато с няколко думи бе накарал цяла стая мъже да млъкнат. Не беше същият мъж. Не само недъгавият крак бе накарал хората да го гледат и преценяват по друг начин. Все още бе всепризнатият господар в конюшнята и никой не дръзваше да постави под въпрос авторитета му тук. Но той вече не беше дясната ръка на престолонаследника. Единствената му връзка с Рицарин бе фактът, че са го оставили да наглежда неговия копелдак. Нищо чудно, че все почесто в погледа му се четеше негодувание. Не той бе виновният за позора и падението на своя господар. За пръв път, откакто го познавах, изпитах съжаление към него.

5

ПРЕДАНОСТ

В някои кралства и в някои страни има обичай мъжките отрочета да разполагат с предимство пред женските, когато става въпрос за наследство. Но не такъв е обичаят в Шестте херцогства, където титлите се наследяват изключително по реда на раждането.

Наследникът на титлата трябва да разглежда полученото право единствено и само като служба. Ако някой господар или господарка например реши да изсече твърде голяма гора или с бездействието си доведе до занемаряването на лозята, народът на херцогството може да се вдигне на бунт и да поисква от краля да възстанови справедливостта. Историята познава не един или два подобни случая и те са като обеца на ухoto на всеки владетел. Народът има право да отстоява своето благодеенствие и да изисква от своя господар да си изпълнява стриктно задълженията.

Когато наследникът на титлата се ожени, съпругата му също носи част от бремето на властта. Ако е наследничка на титла в друга земя, трябва да я предаде незабавно на следващия по ред. Никой няма право да се нагърбва с управлението на повече от едно херцогство или владение. Понякога тази необходимост е водела до преждевременно разделяне. Когато крал Умен се оженил за кралица Желана, тя трябвало да се откаже от титлата херцогиня на Фароу или да отхвърли предложението му за женитба. Казват, че често съжалявала за своето решение и дори открыто заявявала, че щяла да разполага с много повече власт, ако била останала на предишния си трон. Приемайки ръката му, тя знаела, че ще бъде неговата втора кралица и че първата вече му е родила двама наследници.

Нито веднъж обаче не си направила труда да скрие презрението си към двамата по-големи принцове и често подмятала, че положението ѝ е по-високо от това на първата кралица, поради което и синът ѝ — принц Славен — би трябвало да стои над двамата си братя по бащина линия. Опитала се внуши идеята за неговата величествена предначертаност чрез избора на подобаващо име, но за нейно разочарование повечето виждали в действията ѝ само проява на лош вкус. Някои дори я наричали подигравателно Кралицата на Вътрешните земи, заради склонността ѝ всеки път, когато е разгневена, да заплашва, че разполага с достатъчно политическо влияние, за да обедини Фароу и Тилт в ново кралство, в което ще се чува само нейната дума. Други отдавали странното ѝ поведение на привързаността ѝ към определени упоителни вещества, както алкохолни, така и билкови. Истина е обаче, че преди окончателно да се отдаде на своята страст, тя застанала в основата на зейналата пропаст между Вътрешните земи и Крайбрежните херцогства.

Постепенно свикнах със среднощните уроци и дори взех да ги очаквам с нетърпение. Те нямаха предварително определена програма, нито логична схема. Случваше се между срещите ни със Сенч да мине седмица или две, друг път ме будеше всяка вечер в продължение на много нощи, а дните се превръщаха в истинско мъчение. Понякога ме викаше едва щом в замъка припалеха фенерите. В други случаи това ставаше в последните часове на нощта. Това беше наистина изтощащо усилие за едно малко момче, но нито веднъж не си помислих да се оплача, камо ли да поискам да ме остави на мира. Не зная дали въобще се е досещал какво изпитание бяха за мен тези нощни занимания. Самият той бе нощна птица и вероятно възприемаше времето на срещите ни като нещо напълно естествено и нормално. Трябва да призная, че по някакъв странен начин онova, което учех, подхождаше на тези най-мрачни часове от денонощието.

Обхватът на заниманията ни беше невероятен. Някой път трябваше упорито да изучавам рисунките от неговата енциклопедия с

билки, като за домашно още на следващия ден трябваше да открия и донеса поне шест от тях. Друг път играехме на различни игри. Например той ми нареждаше на идната сутрин да отида при готвачката Сара и да я попитам дали тазгодишната шунка е по-тълста от миналогодишната. На следващата вечер трябваше да представя подробен доклад за разговора си със Сара, като не пропусна нито една незначителна думичка, и да отговоря на десетки негови въпроси за това къде точно е стояла, дали е левачка, забелязал ли съм, че недочува, и какво е приготвяла в този момент. При тези занимания не се гледаше с добро око на каквите и да било прояви на срамежливост или невнимание и така постепенно привикнах да се срещам и да разговарям с най-различни хора от простолюдието в крепостта. И макар въпросите да бяха измислени от Сенч, всеки от подложените на разпит посрещаше добродушно интереса ми и проявяваше желание да задоволи любопитството ми. Така, без да съм го искал преднамерено, аз се сдобих с репутацията на „умно и любознателно хлапе“ и „добро момче“. Години по-късно осъзнах, че целта на уроците е била не само да развива паметта и наблюдателността си, но също така и един вид инструкция за това как да се сближавам и да печеля доверието на обикновените хора, да опознавам интересите им и начина им на мислене. Много пъти след това една предложена на място усмивка, похвала или проява на загриженост са ми осигурявали информация, която не бих получил и срещу цяла торба злато.

Други игри тренираха самообладанието ми, а също и моята наблюдателност. Един ден Сенч ми показа чиле прежда и ми каза, че — без да питам госпожа Чевръстка — трябва да узная точно къде държи запасите си от прежда точно в този цвят и какви треви са били използвани при оцветяването ѝ. Три дни по-късно ми бе наредено да отмъкна най-хубавите ѝ ножици, да ги скрия зад един определен рафт с бутилки във винарната, да ги оставя там три часа и след това да ги върна на мястото им, при това без никой да забележи. Подобни упражнения винаги вдъхновяваха момчешката ми изобретателност и склонност към пакости и аз рядко се провалях в тях. Но когато това ставаше, всички последствия бяха за моя сметка. Сенч ме предупреди, че не възнамерява да ме защитава от ничий гняв, и ме посъветва да си подгответям подходящо обяснение за това какво и защо съм правил.

Научих се да лъжа много добре. Не смятам, че това е било случайно.

Такива бяха уроците на моя нов учител. Имаше и още. Ловкост на ръката и умението да се прокрадвам незабележимо. Къде да ударя човек, за да изпадне в безсъзнание. Как да го ударя, че да умре, без да издаде звук. Къде да промуша, та да издъхне без много кръв. Овладях всичко това сравнително бързо, горд от честите похвали, с които ме даряваше Сенч.

Не след дълго той започна да ме използва за някои дребни задачи из крепостта. Така и не разбрах дали бяха проверки на наученото, или действително трябваше да се вършат. За мен това нямаше особено значение, изпълнявах ги с еднакво увлечение, без да се замислям или да подлагам думите му на съмнение. През пролетта на същата година сипах упойващи прахчета във виното на няколко знатни търговци, дошли на посещение от Бинг, и те се натряскаха много по-бързо, отколкото беше нормално. По-късно същия месец скрих една от куклите на гостуващия куклен театър, с което ги принудих да представят „Сценката с еднаквите чаши“ — шеговита народна пиеска, вместо много по-продължителната и драматична историческа драма, която предварително бяха обявили. По време на Лятното празненство добавих отвара от една билка в следобедния чай на разносвачките и три от тях получиха разстройство, поради което не можаха да обслужват многолюдната клиентела през същата нощ. В края на лятото стегнах с конец една от ставите на коня на гостуващ благородник, животното започна да накуцва, без да е пострадало, и господарят му бе принуден да удължи посещението си с още два дни. Нито веднъж не узнах причината за тези мои действия, нито посмях да попитам за това Сенч. Тогава по-скоро се вълнувах от успеха или евентуалния неуспех. Което също беше един важен урок — да изпълнявам и да се подчинявам, без да давам излишни въпроси.

Една от задачите направо ме изпълни с възторг. Дори тогава знаех, че не е само прищявка на моя учител. Повика ме една утрин, малко преди зазоряване, и каза:

— Лорд Джесъп и жена му гостуват в крепостта от две седмици. Виждал си ги — той има дълги мустаци, а тя непрестанно си нагласява прическата, дори по време на хранене. Сещаш ли се за кого говоря?

Намръзих се. Вярно, че неколцина благородници бяха пристигнали в Бъкип, за да обсъждат зачестилите нападения на островитяните. Предполагах, че Крайбрежните херцогства ще настояват за повече бойни кораби, а Вътрешните ще се опъват, заради повишаването на данъците във връзка с нещо, което виждаха като чисто крайбрежен проблем. Лорд Джесъп и лейди Далия бяха от вътрешността.

— Сетих се — тази, дето носи цветя в косата си. И те все падат.

— Точно така — кимна доволно Сенч. — Добре. Значи я познаваш. Ето какво искам да направиш. По някое време днес тя ще изпрати един от пажовете в покоите на принц Славен. Пажът ще трябва да отнесе нещо — бележка, цвете или някакъв предмет. Каквото и да е, ти ще го вземеш от стаята на принца преди той да го е видял. Разбра ли?

Кимнах и понечих да кажа нещо, но Сенч ненадейно се изправи и ме пропъди от стаята.

— Няма време, зазорява се вече!

Постарах се да се прокрадна до стаята на принц Славен и да се скрия там преди да е дошъл пажът. По начина, по който се прокрадваше — оказа се момиче, — разбрах, че й е за първи път. Тя остави един малък свитък и цвете на възглавницата на принца и излезе. След миг и двете бяха под кафтана ми, а малко по-късно — под моята възглавница. Мисля, че най-трудната част бе да се сдържа да не разгърна бележката. Същата вечер предадох плячката си на Сенч.

Очаквах през някой от следващите дни да се разрази скандал и се надявах да видя принца смутен и дори засрамен. Но за моя изненада не се случи нищо подобно. Принцът се държеше както обикновено, освен че бе малко по-рязък и флиртуваше демонстративно с всяка срећната дама. Що се отнася до лейди Далия, тя изведнъж прояви жив интерес към въпросите, които се обсъждаха в съвета, и предизвика объркането на мъжа си, като се превърна в ентузиазиран поддръжник на идеята за увеличаване на данъците за военни нужди. Кралицата бе крайно недоволна от неочеквания обрат и изключи лейди Далия от списъка на поканените за дегустацията на изискани вина в покоите си. Всичко това ме обърка и озадачи едновременно, но когато най-сетне споделих смущението си със Сенч, той ме съмри.

— Не забравяй, че ти служиш на краля. Получи задача и я изпълни успешно. Трябва да си доволен от своето представяне: това е всичко, което ти е нужно да знаеш. Единствено кралят може да планира ходовете на играта. Ние с теб сме само пешки, нищо повече. Но бъди сигурен, че сме сред най-елитните му воини.

Сенч обаче бе принуден да познае и границите на моето послушание. Поиска да срежа едно от сухожилията на коня, чийто притежател трябваше да се забави с още два дни в крепостта. Аз обаче възразих дръзко, уповавайки се на опита от годините, прекарани в конюшнята, че има и други начини да накараши един кон да накуцва, при това без да се прибягва до толкова драстични мерки. И до ден днешен не зная какво си е помислил тогава Сенч. Не каза нищо и ме остави да действам както бях решил и както в много други случаи, запази мнението си само за себе си.

Веднъж на всеки три месеца крал Умен ме викаше в покоите си. Обикновено това ставаше много рано сутрин. Заставах пред него, най-често докато се къпеше в банята или му сресваха косата, за да я пристегнат със златна катарама, която имаше право да носи само кралят, или докато го обличаха. Ритуалът неизменно оставаше един и същ. Той ме оглеждаше внимателно, за да види колко съм пораснал и как се развива, сякаш бях многообещаващ породист кон. Задаваше ми няколко въпроса, свързани с подготовката ми, и внимателно изслушваше отговорите ми. След това питаше със съвсем обикновен тон:

— Смяташ ли, че изпълнявам моята част от сделката с теб?

— Да, ваше величество — отвръщах аз.

— В такъв случай пострай се и ти да изпълняваш твоята част — бе постоянният отговор. След което ме освобождаваше.

В края на тази година, когато вече се усещаше леденият дъх на зимата, получих и най-трудната си задача. Сенч ме повика в стаята си почти веднага след като бях духнал пламъчето на свещта. Настанихме се на ниската масичка и похапнахме сладкиши. Сенч ме похвали за успешното изпълнение на последната ми задача — която се състоеше в това да обърна наопаки всички проснати на простора ризи, без никой да ме забележи, естествено. Задачата не беше от лесните, най-вече заради пристъпите на непреодолим кикот, които трябваше да потискам, докато я вършех, и най-вече когато се бях спотаил наблизо и

прислужниците, които забелязаха последиците от постъпката ми, я отдаха на действията на някакъв крепостен призрак. Сенч, както обикновено, знаеше всички подробности от случката още преди да му ги разкажа. Уведоми ме, не без видимо задоволство, че майстор Лю, управителят на гладачницата, заръчал да окачат амулети против духове въглите на двора.

— Ти имаш дарба, момче — заяви той, разроши косата ми и се засмя доволно. — Започвам да си мисля, че няма задача, с която да не можеш да се справиш. Всъщност скоро ще разберем — добави той.

— Какво е този път?

— Няма да е лесно, дори за някой с умение като твоето.

— Изпитай ме! — предизвиках го аз.

— Защо не след месец-два, когато ще си още по-подготвен? Тази вечер ще ти покажа една игра, дето ще изостри окото и паметта ти. — Той бръкна в една кесия и извади нещо. Разтвори за миг шепата си и я поднесе към очите ми. Вътре имаше разноцветни камъни. После стисна юмрук.

— Имаше ли жълти камъчета?

— Да. Сенч, кажи ми за трудната задача!

— Колко бяха?

— Две, поне толкова видях. Сенч, моля те.

— Възможно ли е да са били повече?

— Възможно, ако някое е било скрито под другите. Хайде, Сенч, не ме измъчвай.

Той разтвори костеливата си ръка и прерови камъчетата с пръст.

— Прав си бил. Само две жълти. Да опитаме ли пак?

— Сенч, мога да го направя.

— Така ли мислиш? Я пак погледни камъчетата. Едно, две, три, затварям шепа. Имаше ли червени?

— Сенч, каква е задачата?

— Червените повече ли бяха от сините? Да ми донесеш един предмет от покоите на краля.

— Какво?!

— Червените камъчета повече ли са от сините?

— Не. Питам за задачата.

— Сгреши, момче! — обяви радостно той и разтвори шепа. — Погледни — три сини и три червени. Поравно са. Трябва да си малко

по-бърз.

— И седем зелени. Зная отговора, Сенч. Но... нима искаш да открадна нещо от краля? — Не можех да повярвам на ушите си.

— Не да откраднеш, само да го заемеш. Като ножицата на Чевръстка. Нямаше нищо лошо, нали?

— Не, освен че щяха да ме напердашат, ако ме бяха хванали. Или по-лошо.

— А, сега пък се боиш да не те хванат. Разбирам. Нали ти казвах, че ти е рано още за подобни изпитания?

— Не се боя от наказанието. Въпросът е, че ние с краля... сключихме договор. — Не знаех как да продължа и го погледнах сконфузено. Сенч знаеше за това — той ме инструктираше лично какво да говоря преди всяка среща с краля. Бях дал клетва за вярност и пред двамата. Нима не разбираше, че ако действам против краля, това ще е нарушаване на клетватата?

— Това е само игра, момче — обясни търпеливо Сенч. — Нищо повече. Една невинна пакост. Не е нещо сериозно, каквото и да си мислиш. Единствената причина, поради която избрах покоите на краля, е, че се охраняват денонощно. Всеки може да открадне ножицата на шивачката. Но сега говорим за трудна и опасна задача — да се промъкнеш в покоите на краля и да вземеш нещо, което му принадлежи. Успееш ли да го направиш, ще повярвам, че не съм си изгубил времето с теб.

— Добре знаеш, че не си си изгубил времето — отвърнах малко припряно. Струваше ми се, че Сенч въобще не разбира за какво говоря.

— Чувствам се... като предател. Сякаш използвам всичко, на което си ме учили, за да измамя краля. Сякаш му се надсмивам.

— Охо! — въздъхна Сенч и се облегна в креслото, с усмивка на уста. — Не се притеснявай за това, момчето ми. Крал Умен може да оцени добрия жест и с теб ще е така. Каквото и да вземеш, аз лично ще го върна. Това ще е знак колко добре си подгответ и колко много си научил. Ако толкова те беспокои, вземи нещо съвсем обикновено, не е необходимо да е короната или пръстенът! Избери ако щеш четката за коса, някое късче хартия, може и ръкавицата му. Нищо ценно не искам. Достатъчен е символът.

— Не мога да го направя — отвърнах без колебание. — Или по-скоро, няма да го направя. Няма да крада от своя крал. Посочи ми

всеки друг и ще го направя. Помниш ли бележката на Славен? Ето, виждаш ли, мога да се промъкна навсякъде...

— Момче! — каза той и нещо в гласа му ме накара да мълкна. — Не ми ли вярваш? Вече ти казах, че в това няма нищо лошо. Гледай на него като на предизвикателство, а не като че е предателство. И този път ако те хванат, обещавам да се явя лично и да обясня всичко. Няма да бъдеш наказан.

— Не е това — признах откровено. Усещах нарастващото недоумение на Сенч, заради упоритата ми съпротива. Чудех се как да му го обясня. — Обещах да съм лоялен към краля. А това означава...

— Но в тази задача няма нищо нелоялно! — прекъсна ме Сенч. В очите му проблясваха гневни пламъчета. Отдръпнах се уплашен. — Какво се опитваш да кажеш, момче? Че искам от теб да предадеш своя крал? Не ставай глупак. Това е само малко изпитание, моят начин да те преценя и да покажа на краля докъде си стигнал. А ти се опъваш. Опитваш се да прикриеш страха си зад тези приказки за вярност. Момче, ти ме разочароваши. Мислех те за замесен от по-друга мая, инак въобще нямаше да се захващаш с теб.

— Сенч! — подхванах аз почти завладян от ужас, но той викна:

— По-добре си върви в леглото, момче! И помисли върху това колко жестоко ме обиди тази нощ. Как можа да си помислиш, че ще искам от теб да измениш на верността ти към краля? Пълзи надолу по стълбите, малък червей такъв. А следващия път, когато те повикам... ако въобще някога те повикам пак, бъди готов да ми се подчиняваш във всичко. Или не ми се мяркай пред очите. Сега си върви!

Никога не ми беше говорил по този начин. Не помнех въобще някога да ми е повишавал тон. Когато се надигнах, имах чувството, че съм пламнал от треска. Обърнах се и се подпрях на креслото. Но все пак продължих към вратата, неспособен да направя нищо друго. Сенч, човекът, превърнал се в опора на моя живот, накарал ме да повярвам в собствената ми значимост, ме прогонваше. Лишаваше ме не само от одобрението си, но и от надеждата, че ще постигна нещо важно в моя живот.

Препътайки се заслизах надолу по стълбите. Никога досега не ми се бяха стрували толкова дълги и студени. Долната врата изскърца зад мен и се озовах в непрогледен мрак. Намерих пипнешком пътя до леглото, но дори завивките не можеха да ме стоплят, нито сънят ме

споходи през онази нощ. Мятах се в мъчителна агония. Най-лошото беше, че не можех да се накарам да съжалявам за решението си. Знаех, че нямам сили да направя онова, което Сенч искаше от мен. Което означаваше, че щях да го загубя. Без неговите инструкции вече нямаше да съм ценен за краля. Но не това бе най-мъчителното, а страхът от раздялата със Сенч. Не можех да си представя, че отново ще остана сам. Завръщането към скучното и еднообразно ежедневие ми се струваше невъзможно.

Отчаяно се опитвах да измисля нещо, но не намирах никакъв отговор. Можех да отида пред покоите на краля, да покажа иглата, да поискам да ме пуснат при него и да му разкрия своята дилема. Но какво щеше да каже той?

Дали щеше да сметне, че съм просто глупаво момче? Щеше ли да каже, че е трябвало да се подчиня на Сенч? Или, което бе още по-лошо, да ме похвали, че съм отказал, но да се разсърди на Сенч? Твърде сложни въпроси за ума на едно момче — и нито един отговор.

Когато утрото най-сетне настъпи, се надигнах уморено от леглото и слязох както обикновено при Бърич. Заех се със задачите с мрачна неохота, която скоро беше забелязана. Трябваше да отговоря дали не съм се разболял и какво ми е. Обясних, че не съм спал добре, след което Бърич ме оставил на мира. Толкова бях разсеян през този ден, че позволих на едно от по-малките хлапета да ме халоса с дървения меч по главата. Ход ни се скара и на двамата за невниманието, а на мен нареди да поседна на една пейка.

Когато най-сетне се върнах в крепостта, главата ми бутеше, а краката ми трепереха. Прибрах се в стаята, защото усещах, че не ще мога да понеса глупавите разговори в столовата. Проснах се на леглото, с намерение да подремна малко, но вместо това съм заспал дълбоко. Събудих се чак в късния следобед и веднага си представих как ще ме сгълчат, че съм пропуснал по-голямата част от заниманията. Но дори тази мисъл не беше достатъчна да ме накара да стана и аз отново заспах. Следващия път ме събуди една от прислужниците, пратена от Бърич да провери дали съм добре. Отпратих я с обяснението, че имам разстройство и ще си остана в стаята, докато ми мине. След това се опитах отново да заспя, но не можах. С настъпването на ноцта в стаята ми се възцари мрак и крепостта постепенно затихна. Лежах в мрака и чаках да ме повикат. Но какво

щях да направя, ако вратата наистина се отвореше? Не можех да тръгна със Сенч, нито да не му се подчиня. Кое щеше да е по-лошо — да не ме потърси, или да дойде и аз да откажа да го последвам? Продължавах да съм раздвоен чак до зазоряване. Никой не ме повика през онази нощ.

Дори сега не обичам да си припомням следващите няколко дни. Влачех се през тях потиснат и болен, и толкова нещастен, че не можех нито да ям, нито да пия. Не успях да се съсредоточа върху нито една задача и понасях наказанията на учителите с мрачно примирение. Имах постоянно главоболие и стомахът не ми даваше покой, поради което не проявях никакъв интерес към храната. Самата мисъл за ядене ме караше да се чувствам отвратително. Бърич ме изтърпя два дни, преди да ме подгони с неговите билки и лечебни отвари, от които взех да повръщам неспирно. Караше ме да си плакна устата със сливово вино, но от него гаденето ми се усиљваше. Накрая, за моя изненада, ме отведе в стаята си и ми нареди да остана там и да си почивам. Вечерта ме придружи до столовата и ме накара да изпия един бульон и да хапна резен хляб. Готов беше да ме върне в стаята си, но аз упорито настоях да си легна в леглото. Истината беше, че се надявах Сенч да ме потърси след стъмване, но само прекарах поредната безсънна нощ, която допълнително задълбочи мъченията ми.

Следващото утро бе най-сивото в живота ми. Изтърколих се от леглото, прекалено слаб да надвия нещастието си. Всички възможни решения ми се струваха напълно неприемливи. Главоболието ми беше още по-нетърпимо. Легнах пак и затворих очи, но сънят не идваше. Чувах гласове, или по-скоро един глас, който сякаш спореше със себе си: „Искаш да го прекършиш, както прекърши и предишния, нали?“ — мърмореше той гневно. „Ти и твоите тъпи изпитания!“, а после: „Не зная как иначе. Трябва да съм сигурен, че ще мога да му се доверя. Гласът на кръвта ще покаже. Ще изпитаме куражата му.“ „Куражата му! Искаш безгласно оръдие, което да ти се подчинява сляпо!“ И малко по-тихо: „Не ми говори за кръв и наследство. Спомни си кой съм аз за теб! Не за неговата и за моята преданост се беспокой тя.“

Гневните гласове утихнаха, превърнаха се отново в един глас, тънък, почти писклив. Опитах се да повдигна клепачи. Стаята ми се беше превърнала в сцена на ожесточен спор между Бърич и госпожа Чевръстка, която, изглежда, ме защитаваше. Бе донесла пълна

кошница, от която се подаваха гърлата на няколко шишета. Миризмата на синап и лайка бе толкова неприятна, че едва не повърнах. Бърич стоеше непоклатимо между нея и леглото. Беше скръстил ръце на гърдите си, а в краката му се бе свила Лиска. Думите на Чевръстка отекваха в главата ми като хвърлени камъни:

— В крепостта... тези чисти чаршафи... знам всичко за момчетата... това миризливо куче...

Не чувах какво й отвръща Бърич. Стоеше там и я гледаше.

По-късно си тръгна, но Лиска остана до леглото ми, дори се покатери в краката ми. Следващия път, когато отворих очи, вече се зазоряваше. Бърич ме повдигна несръчно от възглавницата и я обърна откъм хладната страна, после приседна до мен на леглото.

— Фиц, не зная какво ти е, но такова нещо досега не съм виждал. Във всеки случай, каквото и да е то, не е нито в червата ти, нито в кръвта. Ако беше малко по-голям, щях да заподозра, че си се влюбил. Държиш се като войник след тридневен запой, но не си пил нито гълтка. Момче, какво става с теб?

Гледаше ме с искрена тревога, по същия начин, по който гледаше някоя закъсала жребна кобила или прободено от глиган ловно куче. Опитах се да надникна вътре в него.

Както винаги стената си беше на мястото и само Лиска изскимтя неспокойно и премести муцунка на другата си лапичка. Накрая реших да поговоря за това, което ме измъчва, без да споменавам Сенч.

— Самотен съм — признах и това ми прозвуча като оплакване.

— Самотен ли? — сбърчи вежди Бърич. — Фиц, аз съм до теб.

Как можеш да кажеш, че си самотен?

С което разговорът приключи още преди да е започнал. По-късно той ми донесе храна, но не настоя да се храня. Тази нощ Лиска остана да ме пази. Питах се как ли ще реагирам, ако тайната врата се отвори, но същевременно си повтарях, че няма за какво да се беспокоя. Защото вярвах, че вратата вече никога няма да се отвори.

Отново настъпи утрото. Лиска ме побутна и изтича при вратата. Твърде измъчен, за да ме е грижа дали Бърич няма да ме залови, аз надникнах в нея и открих глад, жажда и препълнен пикочен мехур. Навлякох един халат и я изведох до двора, после отидох в кухнята да взема нещо за закуска. Готовачът се зарадва да ме види на крака, както и други, дошли в този ранен час. Лиска получи шест кокала от нощното

пиршество, а на мен готвачът предложи прясна шунка с яйца. Апетитът на Лиска ми подейства заразително и скоро вече нагъвах лакомо от още топлия тиган, пришпорван от изострените сетива на животното.

След закуската кучката ме отведе в конюшните и макар че предвидливо изтеглих ума си от нейния, преди да влезем вътре, се почувствах странно ободрен от нашия контакт. Бърич ме огледа внимателно, погледна Лиска, изсумтя нещо и ми подаде бутилка мляко и биберон.

— Няма нещо в главата на човек — рече ми той, — което да не може да бъде излекувано с работа и грижа за някой друг. Една от плъховите кучки роди преди две нощи и най-малкото от кутретата отказва да се храни. Погрижи се да не умре от глад до вечерта.

Кутрето беше наистина съвсем дребно и грозно, с розова кожа, която прозираше през рядката козина. Беше стиснало очи, твърде слабо и отпуснато, за да се интересува от околния свят. Опашката му беше дълга и тънка, досущ като на плъховете. Имаше розово хълтнало коремче. Бърич ми беше разказал за плъховите кучета — че можели да увиснат на носа на някой побеснял бивол и да си останат там, каквото и да направи. Изглежда, ги уважаваше заради упоритостта и издръжливостта им, макар че единственото, за което се използваха, бе да ловят плъхове из конюшните и близките полета. Прекарах там цялата сутрин и си тръгнах доволен от себе си, след като успях да напълня коремчето на кутрето с мляко. Следобедът премина в почистване на яслите. Бърич се навърташе край мен и ми измисляше нова работа веднага щом приключех с предишната. Не говореше много, не ми задаваше въпроси, но все беше наблизо — сякаш за да не ми даде повод да се оплаквам от самотата си. Привечер отново се върнах при кутрето и го нахраних — и с радост установих, че е по-силно от сутринта. Докато се любувах на розовото му носле и на сладките усещания, които долавях в ума му, Бърич се наведе към мен пред една от преградите и ме тупна по главата.

— Хайде стига вече — предупреди ме той. — Това не е занимание за човек. А и няма да реши проблемите в главата ти. Върни кутрето на майка му.

Така и направих, макар и с известна неохота, въпреки че не бях съвсем сигурен в думите на Бърич. Струваше ми се, че едно докосване

до топлия и чист свят на кутрето ще ми възвърне поне частица от изгубените сили.

Тази вечер Бърич ме заведе във войнишката столова, където маниерите бяха непосредствени, а разговорите — грубовати. Беше ми много по-приятно, отколкото в залата, макар че никой не ми поднасяше храна. Бърич гледаше дали се храня, а след това двамата приседнахме на стълбището пред вратата. Аз пих бира и вино и за пръв път той ме окуражаваше да продължавам. Не след дълго готвачката намина да ни види и се скара на Бърич, че позволява на едно малко момче да свиква с алкохола, но си спечели един от онези погледи, с които бях запомнил Бърич през първите дни от запознанството ни, и бързо се махна.

Тази вечер той ме отведе до стаята, помогна ми да се съблека, след това ме нагласи в леглото и метна завивките върху мен.

— Спи сега, а утре ще правим същото. И така нататък, докато не се оправиш и ме прогониш онова, което те яде отвътре.

После духна свещта и излезе. Главата ми се въртеше, а тялото ме болеше от упорната работа. Но въпреки това не можех да заспя. Вместо това заплаках. Алкохолът бе отпуснал нервите ми и аз оставил сълзите да се стичат по бузите ми. Усетих как всичко, което съм стискал в себе си, тръгва навън като неудържима лавина и се разревах с цяло гърло, толкова силно, че не след дълго не можех да дишам. Сигурно съм изплакал всички сълзи, които бях събирал в себе си, откакто майка ми и баща ми се бяха отказали от мен.

— Сам! — отрониха устните ми и изведенъж почувствах, че нечии ръце ме прегръщат и ме стискат здраво.

Сенч ме държеше в прегръдката си и ме полюшваше, сякаш бях бебе. Дори в мрака можех да позная костеливите му ръце и миризмата на билки. Още невярващ, аз се вкопчих в него и отново заплаках, докато не прегракнах и от устата ми не можеше да излезе нито звук.

— Ти беше прав — повтаряше той и галеше косата ми. — Ти беше прав. Това, което исках от теб, не беше правилно и ти не сърка, като ми отказа. Повече няма да те подлагам на това изпитание. Не и аз.

— И когато най-сетне се успокоих, излезе за малко и ми донесе чаша с топла ароматна напитка, почти безвкусна като вода. Опрая чашата в устните ми и аз изпих съдържанието й, без да задавам въпроси. След това се отпуснах и заспах. Дори не помня кога Сенч е излязъл от стаята.

Събудих се на сутринта и се представих на Бърич, след като си похапнах здравата. Този ден всичко ми се удаваше лесно и не можех да разбера защо Бърич е станал с кисело настроение и главобол. Само веднъж го чух да мърмори нещо като „и ти като баща ти не знаеш що е махмурлук“, след което бях освободен по-рано, с троснатата забележка да вървя да си свиркам някъде другаде. След три дни бях повикан при крал Умен. Вече беше облечен и на масичката пред него беше сервирана закуска, с прибори за двама. Щом се появи, той отпрати прислугата и ми нареди да седна. Настаних се на столчето срещу него и без да ме пита дали съм гладен, кралят ми оказа невъобразимата чест да ми сервира със собствените си ръце. Бях толкова развлнуван от неочекваната му постъпка, че се хранех с огромна неохота. Кралят говореше за различни вкусни ястия и не каза нито дума за нашата сделка и взаимните обещания във вярност. Когато видя, че съм приключил със закуската, той също побутна чинията си встрани и каза с видимо неудобство.

— Идеята беше моя. — Каза го почти сърдито. — Не беше негова. Той въобще не я одобряваше. Аз настоях. Не можех да рискувам, дори с теб. Но му обещах, че ще узнаеш истината от моите уста. Обещах му също повече да не искам подобни неща от него. Ти също имаш кралската ми дума.

И махна с ръка в знак, че мога да си вървя. Изправих се бавно и в същия миг взех сребърния гравиран нож, който той използваше за белене на плодове. Погледнах краля право в очите и същевременно пуснах ножа в ръкава си. Кралят се облещи, но не каза нито дума.

Сенч ме повика две нощи след тази среща. Уроците ни бяха възстановени, сякаш въобще не бе имало прекъсване. Той говореше, аз го слушах, а в промеждутъците играехме с разноцветните камъчета — нито веднъж не сърках. Даде ми една малка задача и после двамата се посмяхме на местни шаговити случки. Показа ми как катерицата Слинк танцува, за да получи наденица. Всичко беше както някога. Но преди да напусна стаята му в онази нощ, аз се приближих до огнището, извадих безмълвно сребърния нож и го поставих върху перваза отгоре. Всъщност не го поставих, а го забих в дървото. След това излязох — без да чакам думите му, дори без да го погледна. Никога не говорихме за това.

Предполагам, че ножът още стои там.

6

СЯНКАТА НА РИЦАРИН

Има две традиции относно обичая кралските наследници да бъдат дарявани с имена, които да подсказват вродените им наклонности, или способности. Според по-често цитираната, по някакъв необясним начин тези имена имат обвързващо значение, дотолкова, доколкото ако детето започне да изучава Умението, последното през време на този процес го променя така, че детето постепенно придобива и проявява достойнствата, приписани му с даденото име. Най-яростните защитници на тази първа традиция обикновено са хора от простолюдието, готови да смъкнат шапки и да наведат покорно глава при появата и на най-дребния благородник.

Една по-древна традиция отдава значението на подобни имена на случайността, поне в началото. Знае се, че крал Граблин и крал Властелин, първите двама островитяни, които управлявали земите на Шестте херцогства още преди създаването на кралството, въобще не носели тези имена. Според легендата имената им на островитянски език просто наподобявали по звучене тези, с които станали известни по-късно, без обаче да носят някакъв смисъл. Може и да е така, но за да се спази кралската традиция, редно е народът да вярва, че когато един знатен наследник получава своето благородническо име, той рано или късно ще се сдобие и с благородна натура.

— Момче!

От десетината или повече юноши, подредени край огъня, аз бях единственият, който подскочи. Никой не ми обърна внимание, когато

се изправих и заобиколих групата, за да заема мястото си на ниската маса срещу учителя Федрен.

Свих колене под масичката, седнах върху скръстените си крака и подадох изписания от мен лист на учителя. Докато проверяваше написаното, си позволих да отклоня за кратко вниманието си.

С настъпването на зимата заниманията ни се прехвърлиха в Голямата зала. Зад стените на крепостта бушуваше сурова морска буря, а вълните се удряха във вълнолома с такава сила, че от време на време се разтърсваха дори каменните основи на крепостната стена. Ниските облаци ни лишаваха и от няколкото часа светлина, на които доскоро се радвахме, и аз заживях с усещането, че мракът е всъщност мъгла, която се е спуснала навсякъде около нас. Заради липсата на слънце имах чувството, че живея в непрестанна дрямка. За момент отпуснах вътрешните си сетива на воля иолових потъналите в зимна мудност умове на кучетата, свили се на двора под стрехите. Дори там не успях да открия някоя интересна мисъл или усещане.

И трите огнища бяха запалени и пред всяко от тях се бе събрала различна група. Едната стягаше такъми за утрешния лов и аз жадувах да съм там и да слушам разказите на Шерф, прекъsvани от възклицианията и веселия смях на слушателите. Втората група, в далечния край, се състоеше от деца, които напяваха монотонни песни. Познах „Песента на пастира“, която знаех добре и аз. Там имаше и няколко майки, които потропваха с крака в такт на песните, докато плетяха вълнени шалове.

Тук, край нашето огнище, повечето от децата вече бяха навлезли в юношеска възраст. Федрен ни учеше на четмо и писмо. Проницателните му сини очи не пропускаха нищо.

— Ето тук — посочи ми той като чукна с нокът по листа. — Забравил си да им кръстосаш опашките. Нали ти ги показвах? Хайде, хващай се отново за писане. Но внимавай да не задремеш, инак веднага ще те пратя да носиш дърва. И ти, Великодушна, ще идеш да му помагаш, ако пак заподсмърчаш. Но от друга страна... — той отново съсредоточи поглед върху написаното от мен — трябва да призная, че краснописът ти се е подобрил значително, но само по отношение на нашенските знаци, но и на островитянските руни. Макар че последните едва ли могат да се рисуват върху толкова грапава хартия. Пък и мастилото не е най-доброто. Гладък бял лист и добра

четчица — ето какво е нужно за руните. — Той прокара нежно пръсти по хартията, над която работеше. — Момче, продължавай да напредваш в същия дух и още преди да е свършила зимата ще ти позволя да ми направиш копие на „Кралски справочник за церове“. Какво ще кажеш, а?

Опитах се да се усмихна и да покажа, че съм поласкан. Подобни задачи обикновено не се даваха на ученици — добрата хартия наистина бе рядкост, а едно небрежно движение с четката можеше да опрости часове упорит труд. Знаех, че „Кралския наръчник“ е доста опростен сборник от билкови рецепти, но дори работата върху него щеше да е истинска чест за такъв като мен. Когато се надигнах, за да се върна на мястото си, той протегна ръка и ме спря.

— Момче?

Погледнах го въпросително. Изглеждаше малко смутен.

— Не зная кого другого освен теб да помоля за това. Правилно би било да попитам първо родителите ти, но нали... — Той спря и се почеса по брадата с омастилените си пръсти. — Зимата скоро ще свърши и аз отново ще потегля на път. Знаеш ли какво правя през лятото, момче? Сkitам се из Шестте херцогства, събирам билки, треви и корени за моите изследвания и поръчвам на различни места да ми правят хартия. Хубав живот, всички пътища са мои, а когато наближи зимата, се прибирам тук.

Той ме погледна замислено. Очаквах какво ще каже по-нататък.

— Веднъж на няколко години вземам с мен помощник, някои от тях припечелват след това с писарски услуги за различните крепости. Други са по-мързеливи. Ти обаче си стриктен. Мисля, че ще свършиш добра работа. Как мислиш? Би ли желал да станеш писар?

Въпросът ме завари съвсем неподгответен и аз го погледнах онемял. Не заради идеята да стана писар, а заради предложението на Федрен да му бъда помощник и да тръгна с него из широкия свят. Изминали бяха няколко години, откакто бях дал дума да служа на краля. Като изключим нощите, които прекарвах със Сенч, или редките, откраднати следобеди с Моли и Кери, никой друг не бе проявявал желание да общува с мен, камо ли да ме вземе за свой помощник. Не знаех какво да кажа. Федрен навсярноолови объркването ми, защото се усмихна с познатата ми великодушна усмивка.

— Е, ще ти дам време да си помислиш, момче. Писарството е добър занаят, а и какво друго те очаква? Казано между нас двамата, ще бъдеш много по-добре, ако се махнеш за известно време от Бъкип.

— Да се махна от Бъкип? — повторих невярващо. Все едно че някой бе дръпнал завеса пред очите ми. Тази мисъл не ми бе хрумвала никога. Стори ми се необичайно завладяваща и привлекателна.

— Ами да — повтори Федрен. — Да се махнеш от Бъкип. С годините сянката на Рицарин ще става все по-тънка. Не винаги ще я има над теб, за да те предпазва. По-добре хвани живота си в собствените си ръце и стани такъв, какъвто искаш да бъдеш, без да разчиташ на другого. Но, както ти казах, не е необходимо да ми отговаряш веднага. Помисли си първо. Обсъди го с Бърич, ако искаш.

После ми подаде листа и ме отпрати на мястото ми. Обмислях думите му, но не Бърич бе този, когото възнамерявах да попитам. В сивкавите часове на следващия ден двамата със Сенч клечахме, опрели глави, и събирахме парченцата от вазата, която катерицата бе бутнала на земята. Вазата беше пълна със семенца.

— Представяш ли си — възмущаваше се Сенч — да донеса тези семена чак от Калибар, за да ги пръсне тази гадна миризлива животинка.

— Калибар — повторих аз. — Това е на ден път отвъд границата със Сандседж.

— Точно така, момче — промърмори одобрително Сенч.

— Бил ли си някога там?

— Аз ли? О, не. Исках да кажа, че пратих хора да ми ги донесат. Имат голям пазар, където се събират търговци от Шестте херцогства.

— О, Елов хребет! А там ходил ли си?

Сенч се замисли.

— Веднъж или два пъти, когато бях млад. Голяма шумотевица и беше много топло. Във вътрешността е така горещини, суша. С удоволствие се върнах в Бъкип.

— Има ли други места, където си ходил и които са ти харесали повече от Бъкип?

Сенч бавно се изправи и внимателно ме погледна.

— Защо ми задаваш всичките тези въпроси? Нещо се мъти в главата ти, момче.

И аз му казах за предложението на Федрен, а също и за внезапно споходилото ме желание да видя с очите си всички тези чертички и точки от картата на света. Обясних му, че ако се съглася да стана писар, ще мога да стана някой друг, да пътешествам и да...

— Не — прекъсна ме тихо Сенч. — Където и да идеш, ти винаги ще бъдеш копелето на Рицарин. Федрен просто не разбира от тези неща. Свикнал е да гледа в подробностите, но не умеет да вижда цялостната картина. Смята, че изведе ли те оттук, веднага ще станеш благородник. Но това, което не разбира, е, че докато си в крепостта, под вешкото око на краля, ти не представляваш заплаха за него. Вярно е, че сега си под сянката на Рицарин. Истина е и че тя те защитава. Но заминеш ли оттук, лишиш ли се от нейната защита, ти ще станеш опасен за краля, много по-опасен, отколкото са неговите наследници. Повярвай ми, няма да се добиеш с лелеяната свобода като писар. Най-много да те открият в леглото с прерязано гърло или да те застигне стрела в гърба нейде по пътищата.

Потреперих, макар да не ми беше студено.

— Но защо?

Сенч въздъхна, изсипа съхраните семенца в една чинийка, изтупа ръцете си и размърда пръсти.

— Защото си незаконороден принц и заложник на собственото си кръвно наследство. За момента, както вече казах, не представляваш заплаха за краля. Твърде си млад, освен това си му подръка и може да те управлява. Но той гледа напред във времето. И ти също трябва да гледаш напред. Островитяните стават все по-дръзки в нападенията си. Идат неспокойни времена. Населението от крайбрежието започва да недоволства, хората настояват да се увеличи броят на патрулните кораби, някои дори говорят, че е време да построим свой боен флот и да нападаме, вместо да чакаме да ни нападнат. Но Вътрешните херцогства не желаят да плащат за строеж на кораби, нито за подготовката за морска война. Оплакват се, че кралят мисли само за крайбрежието и не се интересува от земеделието. Планинците също гледат ревниво на използването на техните проходи. Търговските такси се покачват, с всяка година. Търговците пък на свой ред недоволстват и се оплакват от това. На юг, в Сандседж и земите отвъд, е настъпила небивала суша и времената са трудни. Там всички ни проклинат, сякаш кралят и принц Искрен са виновни за това. Искрен е чудесен партньор

за чашка, но е далеч от войника и дипломата, какъвто несъмнено беше Рицарин. Предпочита да ходи на лов за елени или да слуша менестрели край огнището, а не да пътува по заснежени пътища, само за да поддържа връзките с останалите херцогства. Рано или късно, ако нещата не се променят, хората ще се огледат и ще кажат: „Какво пък толкова, като има копеле? Рицарин трябва да вземе властта, той отдавна да се е справил с всичко. Може да е строг и упорит, но знае как да преодолява трудностите и не би позволил на чужденците да ни тъпчат.“

— Значи Рицарин все още може да стане крал? — попитах аз и изведнъж усетих беспокойство и вълнение. Представих си триумфалното му завръщане в Бъкип, евентуалната ни среща и... После какво?

Сенч сякаш четеше мислите ми.

— Не, момче. Избий си го от главата. Дори народът да го поиска, съмнявам се той да прекърши думата си и волята на краля. Но не изключвам открито негодувание, бунтове и въстания, с други думи, все неприятни събития за един тръгнал да се скита на свобода незаконороден. Въпросът с теб трябва да бъде решен окончателно — по един или друг начин. Или ще си оръдие в ръцете на краля, или отиваш в гроба.

— Оръдие в ръцете на краля. Ясно. — Изведнъж се почувствах потиснат. Трябваше да кажа сбогом на прекрасното синьо небе и свободните пътища. Представих си, че съм като кучетата и ловните соколи на краля — винаги подръка, постоянно готов да се хвърля след посочената жертва. Но само по негова воля.

— Няма да е чак толкова лошо — успокой ме Сенч. — Повечето затвори си ги вдигаме самите ние. Също както и свободата е само наше дело.

— Значи никога няма да мога да пътувам, така ли? — попитах и кой знае защо, това ми се стори ужасно важно.

— Не бих казал. Всъщност ще видиш много места. Без излишен шум, когато е в полза на кралската фамилия. Не е кой знае колко по-различно от начина, по който пътуват принцовете. Да не мислиш, че Рицарин можеше да си избира къде да иде? Смяташ ли, че на Искрен му е приятно, когато го пращат да посещава градовете, опустошени от островитяните, да слуша оплакванията на пострадалите нещастници и

укорите им, задето никой не се е погрижил да ги защити? Един истински принц няма кой знае каква свобода, когато въпросът опре до това къде да отиде и какво да прави. Само Рицарин сега разполага с времето си.

— Но не може да се върне в Бъкип, нали? — попитах аз и гласът ми неволно потрепери.

— Не може. Не си заслужава да разбърква умовете на хората, като се мярка насам. По-добре да остане в забрава.

Хвърлих парченцата от вазата в жарта.

— Е, поне може да се скита където иска... — помърморих. — А аз не мога да сляза дори до града...

— Толкова ли е важно това за теб? Да се скиташ из един мръсен пристанищен град?

— Там има други хора... — Спрях разколебан. Дори Сенч не знаеше за моите приятели. Накрая събрах смелост и продължих: — Те ме наричат Новия. И не си мислят „този е копелето“ всеки път, когато ме поглеждат. — Никога не го бях казвал, но изведнъж осъзнах с какво ме привлича градът.

Сенч въздъхна и потъна в мълчание. След няколко минути взе да ми разказва как може да се отрови човек с помощта на ревен и спанак, стига да са замесени в подходяща пропорция, без въобще да се използва истинска отрова. Доста по-късно ми хрумна, че думите му относно Рицарин са били почти пророчески.

Два дни след това с изненада научих, че Федрен поискал да бъда изцяло на негово разположение за няколко часа. Бях още по-учуден, когато той ми връчи списък на припаси, които искаше да бъдат закупени от града, заедно с достатъчно злато, за да го направя, че даже и две допълнителни медни монети за мен. Очаквах Бърич или някой друг от учителите ми да възрази, но вместо това те ме подканаха да се захващам незабавно със задачата. И ето че излязох през портата, с голяма кошница в ръка и безброй радостни мисли, свързани все с неочеквано придобитата свобода. Взех да пресмяtam месеците, от които не бях слизал в града, и се оказа, че са се превърнали в година. Никой не ми бе казал кога трябва да се върна и бях сигурен, че ще успея да открадна час или два за себе си.

Разнообразието на продуктите в списъка изискваше да кръстосвам из целия град. Нямах представа за какво биха могли да

послужат неща като „гребен за суха коса на морска русалка“, или „шиник диви орехи“. Може би му трябваха, за да си прави мастило, реших, след като не успях да ги открия в първите няколко магазина и се отправих към пристанищния пазар, където всеки с чаршаф и нещо за продан можеше да се обяви за търговец. „Сухата коса на морска русалка“ се оказа морска тръстика, която открих почти веднага и научих, че е често използвана съставка при задушената риба. Орехите ми отнеха малко повече време, защото, както се оказа, ги карали от вътрешността, а не по море, и търговците, които ги предлагаха, се брояха на пръсти.

Но най-сетне намерих и тях, сред кошници с таралежови бодли, дървени мъниста и зелени шишарки. Жената, която клечеше до чаршафа, беше на преклонна възраст и косата ѝ беше по-скоро сребриста, отколкото сивкавобяла. Ако се съдеше по чертите на лицето ѝ, тя идваше от планините.

— Кепет — обади се жената от съседната сергия, след като приключих с покупките. Погледнах я и реших, че се обръща към старицата, на която току-що бях платил. Но тя гледаше мен.

— Кепет — повтори настойчиво и аз се зачудих какво ли означава това на нейния език. Приличаше на молба, но старицата се загледа към улицата, аз свих рамене, кимнах на по-младата ѝ съседка и повдигнах пълната кошница.

Не бях изминал и десетина крачки, когато отново чух някой да вика: „Кепет!“. Обърнах се и видях, че двете жени са се вкопчили една в друга. Възрастната държеше младата за китките, а тя на свой ред се дърпаше и риташе, за да се освободи. Околните търговци бяха наскочили и прибраха стоката си преди да е пострадала. Изведнъж сред хората край мен се мярна странно познато лице.

— Кървяще носле! — възкликах аз.

Тя се извърна към мен и за момент си помислих, че съм сбъркал. Все пак беше минала цяла година от последния път, когато я бях видял. Възможно ли бе да се е променила толкова много? Черната коса, която преди се полюшваше на къси къдици, сега се спускаше до раменете ѝ. Вместо познатите оръфани панталони и износено палто, тя носеше блуза и пола. Всичко това в първия момент ме обърка. Дори бях готов да си тръгна, но тя ме погледна втренчено и повтори:

— Кървяще носле ли казахте?

— Ами да. Кървяще носле. Не си ли ти Моли Кървящото носле?

Тя вдигна ръка и отметна един кичур от челото си.

— Аз съм Моли Свещарката. Но май не ви познавам. Кой сте вие, благородни господине?

Смутен, реагирах, без да мисля. Наострих вътрешните си сетива и долових в нея нервност и необясним страх.

— Не ме ли помниш? — попитах. — Аз съм Новия.

Очите ѝ се разшириха от изненада, после тя се засмя, сякаш се бях пошегувал. Бариерата между нас се пръсна като сапунен мехур и изведнъж тя отново стана онази Моли, която познавах. След минута между нас съществуваше такава близост, каквато бях изпитвал само към Носльо. Смущението ни изчезна. Около вкопчените в схватка жени се беше образуvalа тълпа, но ние тръгнахме по павираната улица. Похвалих я за избора на полата и тя с гордост ми съобщи, че от няколко месеца вече предпочитала да носи поли и рокли вместо панталони. Тази била на майка ѝ, но трябвало да се преправи малко, преди да ѝ стане. На свой ред Моли изрази възхищение от дрехите ми и едва сега осъзнах колко различен ѝ изглеждам. Бях си сложил най-хубавата риза, а ботушите ми лъщяха като на войник пред парад — въпреки опасенията на Бърич ги носех вече повече от година. Попита ме с какво си изкарвам прехраната и аз ѝ казах, че един от писарите в крепостта ме е взел за чирак. Казах ѝ също, че ще му трябват две рула на смолена хартия — пълна измислица от моя страна, която обаче ми даде възможност да повървя малко повече с нея. Тя също носеше кошница, пълна с пакетчета, в които имаше изсушени треви за ароматизиране на свещи, както ми обясни. Похвали се, че правела най-добрите свещи в Бъкип, дори другите двама майстори свещари в града го признавали. Наминавала през пазара често, за да търси нови миризми за свещите си. Имала дори свещи с билки в тях — димът им успокоявал коликите на разплакано бебе.

Говореше със спокойно увереност и самочувствие, които ме подтикнаха да потърся някакъв начин да се изтъкна на свой ред пред нея.

— Чувал съм за тази билка. Коренче от вършачка. Някои я използват, за да замесват мехлем за изгорели от слънцето рамене. Но ако я дестилираш и я смесиш с вино, ще накара дори възрастен мъж да проспи една нощ и два дни, а дете — да умре в съня си.

Очите ѝ се разшириха, докато говорех, а последните ми думи предизвикаха ужас на лицето ѝ. Мълкнах, усетил, че съм казал нещо нередно.

— Откъде знаеш тези неща? — попита ме тя.

— Ами... чух да говорят за това в крепостта. Една от жените в кухнята разказваше някаква тъжна история, как някакви хора объркали отварите и детенцето им умряло. Много тъжна история. Разказах ти я, за да си по- внимателна с тази билка. Не я оставяй някъде, където да попадне в ръцете на дете.

— Благодаря ти. Ще внимавам. И ти ли се интересуваш от билки и корени? Не знаех, че писарите се занимават с подобни неща.

Изведнъж осъзнах, че тя наистина ме смята за чирак на писаря. Не виждах причина да променям заблуждението ѝ.

— Ами... Федрен ги използва понякога за мастилата си. Особено когато в текста са вплетени рисунки и трябва да се използват различни цветове.

— Виж, това е нещо, което бих искала да видя с очите си — каза тя чистосърдечно и аз без колебание взех да мисля как да го уредя до няколко дни.

— Може да успея да ти изнеса някое копие, за да го прочетеш — обещах ѝ.

Тя се засмя, но малко напрегнато.

— Че аз не мога да чета! Е, ти сигурно си се научил, обаче аз...

— Малко — отвърнах и останах изненадан от завистта, която прочетох в очите ѝ, когато ѝ показвах списъка с поръчките и добавих, че мога да го прочета.

Стигнахме вратата на работилницата и спряхме. Тя постоя, свела глава, после си пое дъх и неочеквано попита:

— Ще опиташ ли да ми прочетеш нещо?

— Да — отвърнах радостно.

— Когато... откакто започнах да нося поли, татко ми даде вещите на мама. Като момиче е била прислужница на една знатна дама в крепостта и там са я учили на четмо и писмо. Имам няколко дългици, останали от нея. Искам да знам какво е написала.

— Ще ти помогна — казах.

— Баща ми е в работилницата — каза тя, сякаш ме предупреждаваше за нещо.

— Трябва да отнеса тези покупки на писаря Федрен — напомних й аз. — Не бива да закъснявам.

— Прави се, че се познаваме от скоро — предупреди ме тя и отвори вратата.

Последвах я, но без да бързам, сякаш се бяхме срещнали случайно. Оказа се, че предпазливостта ми е излишна.

Баща ѝ беше заспал на един стол до огнището. Останах потресен от това колко се е променил. Беше още по-мършав, кожата на лицето му бе като кора на загниващ плод.

Погледнах цвета на ноктите и устните му и разбрах, че няма да живее още дълго. Вероятно бе престанал да бие Моли просто защото нямаше сила за това. Тя ми даде знак да не вдигам шум и изчезна зад завесата, разделяща дома им от работилницата.

Огледах обстановката. Стаята беше достатъчно просторна и уютна, въпреки ниския таван. Подът беше пометен и вещите подредени — вероятно за това се беше погрижила Моли. Ухаеше приятно на ароматизирани свещи. Готовата продукция беше подредена в сандъци покрай стените, за да бъде представена на евентуалните купувачи. Освен свещите забелязах няколко гърнета с мед, страничен продукт от пчелина в двора, където семейството добиваше воська.

Моли влезе и ми даде знак да я последвам. Носеше няколко дълчици и ги сложи на масата в другото помещение. След това ме погледна, стисната устни, сякаш се питаше дали постъпва правилно.

Дълчиците бяха обработени по старовремски начин — дялани и загладени с пяськ. Буквите бяха изписани внимателно, след това покрити с прозрачен лак. Бяха пет на брой, всичките изписани до края. Четири от тях представляваха рецепти за изцеряващи свещи. Докато четях полугласно всяка рецепта на Моли, виждах как се опитва да ги запомни. На петата обаче се поколебах, после казах:

— Това не е рецепт.

— А какво е?

Свих рамене и започнах да чета.

— „На този ден се роди моята Моли Чипоноска, сладка като медена питка. За нейното раждане изгорих две свещички, напоени с къпинова микстура, и две големи свещи, подправени с шепа стрити на прах виолетки, дето растат зад воденицата на Доуъл, както и шепа червено коренче, смесено с вино. Дано и тя направи същото, когато

удари часът да дава живот, и тогава родилните ѝ мъки ще се облекчат като моите и плодът ще е чудесен. Така знам аз.“

Това беше всичко и след като го прочетох, в стаята се възцари тишина. Моли взе последната дъсчица от ръката ми и я притисна към гърдите си, след това впери очи в нея, сякаш се опитваше да разчете буквите, които не познаваше. Накрая събра мълчаливо всички дъсчици и излезе от стаята.

Когато се върна, се наведе над сандъка с восьчните свещи, след това отвори съседния, където имаше тънки розови свещички.

— Но аз исках само...

— Шишт. Тези са безплатно. Миришат на рози и ще ти осигуряват спокойни сънища. На мен са ми любими и съм сигурна, че ти също ще ги харесаш. — Говореше с приятелски тон, но когато ги постави в кошницата ми, почувствах, че иска да си тръгна. Изпрати ме до вратата и я отвори внимателно, за да не събуди баща си.

— Довиждане, Новия — рече тя и ми се усмихна. — Чипоноска. Не знаех, че ме е наричала така. А и никой от съседите не ми е казвал. Може пък и да са забравили. Както и да е. Важното е, че вече го знам. Името, дадено ми от майка ми.

— Отива ти — казах аз във внезапен изближ на галантност и когато тя се загледа в изчервените ми бузи, побързах да си тръгна. Останах изненадан, че навън вече се стъмва. Имах да купя още няколко неща и за последното — кожа на катерица — се наложи да моля пред вратата на един вече затворен магазин. Накрая продавачът отключи с неохота, като не пропусна да ми натякне, че обичал вечерята си топла.

Подтичвах нагоре по една стръмна уличка към крепостта, когато неочеквано чух зад мен тропот на копита. Конете идваха откъм пристанището и ако се съдеше по звука, ездачите им ги пришпорваша здраво. Да се препуска из тесния пренаселен град бе наистина опасно занимание. Отдръпнах се встрани и зачаках, любопитен да узная кой е този смелчага, дето рискува да си навлече гнева на Бърич, ако някой от конете пострада. За моя изненада това бяха Славен и Искрен, яхнали два еднакви врани коня. Искрен носеше виолетов жезъл, каквито дават на вестоносци с особено важни новини. Когато ме зърнаха до стената, и двамата дръпнаха юздите толкова рязко, че конят на Славен се подхълъзна и едва не падна.

— Бърич ще припадне, ако разбере как се отнасяте с конете — извиках уплашено, забравил с кого говоря. Славен издаде нечленоразделен звук, а Искрен се засмя дрезгаво.

— Значи и ти като мен си помисли, че е призрак. Ей, момко, здравата ни изплаши, да знаеш. Ама прилича на него, нали, Славен?

— Искрен, ти си глупак. Дръж си езика зад зъбите. — Славен дръпна юздите, за да овладее коня си, после си оправи кафтана. — Какво правиш толкова късно на пътя, копелдако? Какво беше намислил, да не си тръгнал към града?

Бях свикнал с омразата в думите на Славен. Но този път долавях нещо повече. Обикновено той не си даваше труда да направи нещо друго, освен да ме заобиколи с някое презрително подмятане или да се дръпне настани, сякаш мириша неприятно. Изненадата ме накара да отвърна припряно:

— Не, господине, връщам се от града. Федрен ме прати на покупки. — И вдигнах за доказателство кошницата.

— Пратил те значи. Добре го измисли, няма що. Ама че съвпадение, копеле. — Отново запрати тази дума в лицето ми.

Сигурно съм изглеждал обиден и смутен, защото Искрен изсумтя недоволно и се намеси:

— Не му обръщай внимание, момче. И двамата бяхме изненадани да те срещнем тук. Току-що пристигна един речен кораб, с вдигнат флаг, че носи важно съобщение. А когато двамата с принца слязохме долу да узнаем какво е то, се оказа, че е от лейди Търпение. Принц Рицарин е мъртъв. И изведенъж те виждаме като призрачно подобие на мъртвия и естествено...

— Ти си пълен идиот, Искрен — изсъска злобно Славен. — Защо не събереш целия град на площада и да съобщи новината на всички още преди кралят да я е узнал? И не внушавай на това копеле разни идеи, че приличал на Рицарин. И без това, доколкото чух, е започнал да надига твърде много глава. Хайде, размърдай се. Трябва да отнесем съобщението.

Славен отново дръпна юздите на коня и заби шпори в хълбоците му. Изпроводих го с поглед и за един кратък миг си помислих, че би трябвало веднага щом се прибера да намина към конюшните и да прегледам дали устата на бедното животно не е разранена. Но по никаква неясна причина вдигнах глава към Искрен и казах:

— Значи баща ми е умрял.

Той стоеше неподвижно на коня. Макар и по-едър и набит от Славен, Искрен яздеши много по-добре от него. Вероятно защото беше роден войник. Той ме изгледа мълчаливо, след това каза:

— Да, момко. Брат ми е мъртъв. — С което призна, макар и между двама ни, че е мой чичо, и струва ми се, оттогава започнах да го гледам с други очи. — Скачай на седлото зад мен, момче. Ще те откарам в крепостта.

— Не, благодаря ви. Бърич ще смъкне две кожи от гърба ми, ако разбере, че съм позволил да натоварят с двойна тежест животно от неговата конюшня по този калдъръм.

— Прав си — съгласи се Искрен. А после добави: — Съжалявам, че трябваше да го узнаеш по такъв начин. Просто не помислих. А и видението беше толкова нереално... — За момент долових тъгата, която се опитваше да прикрие, после той се наведе към ухото на коня, прошепна му нещо и препусна нагоре. Останах сам на вече тъмната уличка.

Ръмеше ситен дъждец. Погледнах към крепостта, черен масив на фона на нощното небе, с единични светлинки по стената. Искаше ми се да захвърля кошницата и да побягна накъдето ми видят очите, и никога да не се връщам. Дали някой щеше да ме потърси? Съмнявах се. Но накрая преместих натежалия си товар в другата ръка и започнах бавно да се изкачвам по хълма.

7

ЗАДАЧАТА

Когато кралица Желана умря, се разнесоха слухове, че била отровена. Реших да напиша истината, такава, каквато я знам. Кралица Желана наистина почина от отравяне, но вината бе само нейна и кралят нямаше нищо общо с това. Напротив, той често я предупреждаваше, че не бива да прекалява с употребата на опияняващи вещества. Дори викаше прочути лекари и знахари да я преглеждат и съветват, но тя ги прогонваше.

Към края на последното лято от своя живот тя стана още по-безразсъдна, използваше по няколко препарата едновременно и дори не правеше опити да крие навиците си. Поведението ѝ беше истинско изпитание за Умен, защото в състояние на опиянение кралицата забравяше всякакви правила на благоприлиchie и езикът ѝ ставаше груб и невъздържан. Човек би си помислил, че с подобно поведение кралицата би трябвало да отблъсне и най-близките си съмишленици, но противно на очакванията, след смъртта ѝ мнозина от тях взеха да разправят, че тъкмо крал Умен бил виновен за кончината ѝ.

Бърич ме подстрига за траура. Остави косата ми дълга не повече от един пръст. След това си обръсна брадата, косата, дори веждите. Бледите петна по лицето му контрастираха ярко с червендалестите му бузи и нос и сега той изглеждаше по-странныо даже от горяните с техните начернени зъби, които понякога слизаха в града. Децата втренчваха ужасени очи в тези странни хора и си шепнеха уплашено зад гърбовете им, но при вида на Бърич направо онемяваха от ужас. Мисля, че имаше нещо в погледа му, нещо, което ги стряскаше.

Виждал съм кухи отвори в череп с повече живот, отколкото през онези дни трепкаше в очите на Бърич.

Славен прати някой да се скара на Бърич, задето ме е подстригал и си е обръснал главата. Траурът бил подходящ за коронован крал, не за човек, който абдикира доброволно. Бърич само погледна человека и той побърза да си тръгне. Искрен също отряза косата си и се обръсна, за да покаже, че скърби за брат си, и някои от старите войници в крепостта последваха примера му, защото Рицарин бе техен боен другар. Но това, което направи Бърич, ми се струваше прекалено. Хората се спираха и го гледаха втрещени, а аз исках да го попитам защо трябва да скърбя по баща, когото никога не съм познавал и който не бе пожелал дори да ме види. Но и този път ме спираше изражението на очите му.

Понякога имах чувството, че умрелият е Бърич. Сякаш тялото му се задвижваше от никаква хладна, изкуствена сила, която го караше да изпълнява ежедневните задачи със студена и безчувствена прецизност. През тези дни Лиска се сближи още повече с господаря си и не изоставаше от него нито на крачка. На няколко пъти надниквах в ума ѝ, но долавях само мъка заради страданията на нейния господар.

Зимната буря продължаваше да изпитва издръжливостта на скалите. Дните бяха студени, без никакъв намек за наближаване на пролетта. Погребаха Рицарин в имението Върбови гори. В крепостта имаше пости, но само за един ден. Изглеждаше по-скоро като дежурно спазване на ритуала. Да се скърби открито беше проява на лош вкус. Общественият живот на принца бе приключил с неговото абдикиране, толкова по-нетактично от негова страна бе да привлече вниманието към себе си със своята преждевременна смърт.

Близо седмица след като баща ми почина се събудих от вече добре познатото раздвижване на въздуха из стаята и жълтеникавата светлина ме подканни даставам. Изправих се и изтичах нагоре по стълбите. Посрещнах с радост възможността да намеря утеха в една позната и уютна обстановка. Когато седнах до Сенч, той вдигна ръка и я положи на щръкналата ми коса. Известно време стоя така, загледан в огъня.

— Ето ни отново заедно, момче — промърмори накрая, сякаш нямаше какво повече да се каже. След това потърка косата ми.

— Бърич ме подстрига.

— Видях.

— Отвратително е. Боде ме и не мога да спя. Качулката ми пада.
И изглеждам глупаво.

— Изглеждаш като момче, което скърби за баща си.

Замълчах. Досега смятах, че подстригването ми е само страничен акт от траура на Бърич. Но Сенч беше прав. Това беше знак, че синът скърби за баща си, и нямаше нищо общо с кралските традиции. Но мисълта само ме ядоса още повече.

— И защо трябва да скърбя за него? Та аз дори не го познавах.

— Той ти беше баща.

— Оставил е майка ми да ме гледа. Тръгнал си, като узнал за мен. Баща! Не го беше грижа за мен. — Никога не бях произнасял гласно тези думи. Това ме разгневи още повече — безсмисленият траур на Бърич и сега тихата печал на Сенч.

— Откъде си толкова сигурен? Слушаш каквото ти казват другите. Още си малък, за да разбираш всичко. Никога не си виждал как дива патица се преструва на ранена, за да отвлече хищниците от малките си.

— Не вярвам в това — заявих, но изведнъж почувствах, че съм изгубил доскорошната си увереност. — С нито една своя постъпка той не показва, че държи на мен.

Сенч ме загледа. Изглеждаше по-стар и уморен от друг път. Очите му бяха зачервени.

— Ако ти знаеше, че го е грижа, щяха да го узнаят и други. Когато порастеш и станеш мъж, ще разбереш какво му е струвало всичко това. Да се откаже от теб, само за да те запази. Да накара враговете си да те игнорират.

— И затова така и не го видях и няма да го видя, докато съм жив — отвърнах прегракнало.

Сенч въздъхна.

— Което ще е много по-далеч от този момент, отколкото ако те беше признал за свой наследник. — Той мъкна, после попита предпазливо: — Какво искаш да знаеш за него, момче?

— Всичко. Но ти откъде го познаваш?

— Познавал съм го през целия му живот. Аз... съм работил с него. Много пъти. Бяхме като ръка и ръкавица, както казват сред народа.

— Ти ръката ли беше, или ръкавицата?

Колкото и грубо да се държах, Сенч отказваше да ми се ядоса.

— Ръката — отвърна той след кратко замисляне. — Невидимата ръка, облечена в кадифената ръкавица на дипломацията.

— Какво искаш да кажеш?

— Че има дела, които могат да се извършат... — Той се покашля.

— Има действия, които помагат за решаването на трудни дипломатически въпроси. Да накарат противници да седнат на масата за преговори. Уж случайни събития...

В този момент светът ми се преобърна. Реалността се стовари върху ми с внезапността на видение и аз за пръв път осъзнах какъв е Сенч и какъв ще стана аз.

— Като например, ако някой умре, а наследникът му е по-сговорчив в преговорите ли? По-склонен да приеме нашия възглед за нещата, или може би по-страхлив...

— Да. Сега си по-близо до истината.

Заля ме хладна вълна. Ето значи за какво са били всички уроци. Понечих да се надигна, но Сенч внезапно ме хвана за рамото.

— Човек може да преживее две години, или пет, или още повече, отколкото е смятал, че са му отредени, и да спомогне с мъдрост и толеранс за важни и продължителни преговори. Друг път малко детенце може да се излекува неочеквано от мъчителна кашлица и от благодарност майка му да открие положително зрънце в предложения, които доскоро е отхвърляла. Ръката не винаги носи смърт, момчето ми. Не винаги.

— Но достатъчно често.

— Никога не съм те лъгал за това. — Долових две неща в гласа на Сенч — оправдание и болка. — Но младостта е безжалостна.

— Не искам да уча повече при теб. Мисля да отида при Умен и да му кажа, че трябва да си намери някой друг, който да убива хора заради него.

— Това е решение, което можеш да вземеш само ти. Но аз те съветвам да не го правиш. Поне засега.

— Защо? — попита, стреснат от спокойствието му.

— Защото ще обезсмисли всички усилия, които Рицарин положи за теб. И ще привлече към теб ненужно внимание. А точно в този

момент това не е никак желателно. — Говореше бавно и аз знаех, че всяка дума е вярна.

— Защо? — повторих, този път шепнешком.

— Защото има такива, които жадуват да напишат „край“ на историята на твоя баща. Най-лесно това може да стане, като те премахнат. Точно тези хора ще следят внимателно как реагираш на вестта за смъртта му. Дали не си намислил нещо? Ще се превърнеш ли в проблем, който трябва да решават?

— Какво?!

— О, момчето ми — рече той и ме притегли към себе си. За пръв пътолових в думите му състрадание. — Дошло е време да си понисък от тревата. Разбирам защо Бърич те подстрига, но съжалявам, че го е направил. Ще ми се никой да не си спомня кой е баща ти. Ти си толкова неопитен още... но послушай ме. Засега се постараи да не променяш нищо в поведението си. Изчакай поне няколко месеца, по-добре година. После ще решаваш. Не сега...

— Как е умрял баща ми?

— Не чу ли, че паднал от коня?

— Да. Чух и коментара на Бърич. Баща ми не е човек, който би паднал от коня, нито конете му биха го хвърлили.

— Бърич трябва да внимава с приказките.

— Тогава как е умрял?

— Не зная. Но също като Бърич, не вярвам да е паднал от коня.

— Сенч замълча. Прилекнах в краката му, загледан в огъня.

— И мен ли ще убият като него?

— Не зная — отвърна той след малко. — Ще се постараи да им попречи. Мисля, че първо трябва да убедят краля в необходимостта да го сторят. А направят ли го, аз пръв ще науча.

— Значи смяташ, че убийците са в крепостта?

— Да, така смяtam. Повярвай ми, не знаех какво се готови, докато не се случи. Нямам участие в тази работа. Дори не са ми искали съвета. Вероятно защото са знаели, че не само ще откажа, но и повече... Щях да се погрижа никога да не се случи.

— Ох. — Поотпуснах се малко. — Значи, решат ли да се справят с мен, пак няма да се обръщат към теб. Инак ще ме предупредиш за това.

Той ме хвана за брадичката и вдигна лицето ми към своето.

— Смъртта на баща ти е достатъчно предупреждение. Сега и занапред. Ти си копеле, момче. Ние винаги сме изложени на риск. Ние можем да бъдем прежалени. Освен когато това заплашва тяхната собствена сигурност. Повтарял съм ти го не веднъж и дваж през последните години. Запомни този урок завинаги. Позволиши ли да си помислят, че не си им нужен, веднага ще те убият.

— Но аз и сега не съм им нужен.

— Не си ли? Аз оstarявам, момче. Ти си млад, способен, произходът ти е изсечен на лицето. Достатъчно е да не проявяваши погрешни амбиции и ще доживееш до моите години. — Той спря, погледна ме и продължи натъртено. — Ние сме служители на краля, момче. Принадлежим му изцяло и във всичко, ако досега не си го осъзнал. Никой не знае с какво се занимавам, повечето дори са забравили, че съществувам. Ако някой знае за нас, научил го е от краля.

— Но нали... ти каза, че убийците са в крепостта. Щом не са те използвали и кралят не знае, тогава... кралицата! — Чак подскочих, завладян от неочеквана увереност.

Очите на Сенч прикриха мислите му.

— Това са опасни предположения. Още по-опасни, ако смяташ да предприемеш нещо по въпроса.

— Защо?

Сенч въздъхна.

— Когато стигнеш до някаква идея и сметнеш, че тя отговаря на истината, но нямаш доказателства, ти си затваряш очите към другите възможности. А трябва да преценяваш и тях, момче. Може да е било случайност. Или убиецът да е от имението и околностите. Да няма нищо общо с произхода на принца. Или пък кралят разполага с друг убиец, за когото дори аз не знам, и е разпоредил синът му да бъде убит.

— Не вярваш в това, което казваш — рекох уверен.

— Прав си. Не вярвам. Защото нямам доказателства. Също както не разполагаме с доказателства, че смъртната присъда е издала кралицата.

Това е всичко, което помня от онзи разговор. Сигурен съм обаче, че Сенч нарочно ме насочи към идеята, че от всички потенциални кандидатури най-вероятната е на кралицата и че трябва да се пазя от нея. Тази мисъл се загнезди в мен и не ме напускаше през следващите

дни. Продължавах да си изпълнявам задълженията, косата ми постепенно израсна и към края на лятото животът сякаш се върна в нормалното си русло. Веднъж седмично ме пращаха в града с различни поръчки. Скоро след това забелязах, че независимо кой ме праща, една или две от покупките бяха от магазинчето на Моли. Започнах да се досещам кой стои зад моите скъпоценни часове на свобода. Не всеки път имах възможност да прекарвам времето си с Моли, но за мен беше достатъчно да спра пред прозореца на магазина, докато ме забележи, или дори само да си кимнем. Веднъж чух някой в магазина да хвали добрата й продукция и как никой друг не можел да прави такива ароматни свещички, откакто починала майка й. Усмихнах и се, радостен от успеха ѝ. Лятото дойде и доведе със себе си топлото време и островитяните. Едни идваха като почтени търговци, със стоки от студените земи — кожи, кехлибар, резбовани фигури от кост и бурета с мас, както и истории за далечни страни, от които понякога настръхвах. Моряците от града се отнасяха подозрително към тях и ги наричаха шпиони и съгледвачи. Но стоките им намираха добър прием, а златото, което предлагаха за нашите вина и жито, беше чисто и търговците го прибраха охотно.

Но и други островитяни посещаваха бреговете ни, само че не толкова близо до Бъкипската крепост. Те идваха с мечове и факли, с лъкове и тарани, за да плячкосват селата и да насиливат жените. На пръв поглед приличаше на надлъгване — те се опитваха да открият някое незащитено, но богато селце, а ние — да ги примамим там, където можем да ги ударим най-силно. Но и да е било надлъгване, през онова лято не беше в наша полза. При всяко посещение в града научавах за нови опожарени и разграбени селища.

Недоволството сред войниците в крепостта нарастваше. Островитяните се изпълзваха с лекота на нашите кораби и нито веднъж не попаднаха в предварително подготвената им клопка. Нападаха ни където сме слаби и не ги очакваме. Най-тежко го преживяваше принц Искрен, който след абдикирането на Рицарин бе поел делата по от branata на кралството. Чух из кръчмите да се шепне, че откакто изгубил своя по-голям брат, нещата тръгнали към по-лошо. Никой не говореше открито срещу Искрен, но и никой не го защитаваше.

По онова време все още не се трогвах от разказите за нападенията. За мен те бяха нещо отвлечено, което не ме засягаше.

Разбира се, това бяха неприятни инциденти и аз съжалявах за жертвите, чиито къщи са били разграбени и опожарени. Но настанен на сигурно зад дебелите стени на Бъкип, не можех да позная постоянния страх и тревожната бдителност, в които живееха обикновените хора, само за да видят как всичкият им труд отива на вятъра. Но не ми беше писано още дълго да живея в неведение.

Една сутрин слязох при Бърич за моя „урок“. Напоследък бях поел и част от задълженията на Коб в конюшнята, тъй като той бе произведен в личен коняр и кучкар на Славен. Ала за моя изненада този ден Бърич ме отведе в стаята си и ме настани на масата. Опасявах се, че ще прекарам цялата сутрин в досадна поправка на такъми.

— Днес ще те уча как да се държиш — заяви неочеквано Бърич. В гласа му обаче се долавяше съмнение, сякаш беше настроен скептично към моите възможности.

— С конете ли? — попита недоумяващо.

— Не. Това вече го знаеш. С хората. На масата, а и след това, по време на разговори.

— Защо?

Бърич се намръщи.

— Защото по причини, които не разбирам, ти предстои да придружаваш Искрен, който скоро потегля за Нитбей, за да се срещне с херцог Келвар Рипонски. Напоследък лорд Келвар не се погажда добре с лорд Шемшай по въпроса за поддръжката на стражевите кули. Шемшай го обвинява, че оставял кулите без часовници, което позволявало на островитяните да ги подминават незабелязано и дори да пускат котва от външната страна на Стражевия остров, откъдето извършвали набези срещу селцата в Шоукското херцогство. Принц Искрен отива да обсъди тези твърдения с Келвар.

Веднага схванах ситуацията. Всъщност вече бях дочул някои неща в крепостта. Лорд Келвар от Рипонското херцогство трябваше да поддържа три стражеви кули. Две от тях, построени на двата носа край Нитбей, бяха в отлично състояние, тъй като охраняваха най-голямото пристанище на Рипон. Но кулата на Стражевия остров нямаше особена полза за отбраната на херцогството, а и самият остров бе добре защитен зад високите крайбрежни скали. Островитяните не проявяваха особен интерес и към южния бряг на острова, който бе обитаван главно от гларуси, кози и миди. От друга страна, кулата на острова

имаше стратегическо значение за ранното предупреждаване на Сауткоув в Шоукското херцогство. От нея се наблюдаваха като на длан както външните, така и вътрешните канали и можеше да се праща светлинни сигнали за опасност далеч навътре в материка. Шемшай разполагаше с кула на Яйчния остров, който обаче при прилив е само една ниска пясъчна дюна сред вълните. Тамошната кула нямаше добър обзор, а и постоянно трябваше да се укрепва, заради подвижните пясъци и пораженията при нередките морски бури. Все пак кулата можеше да приеме светлинни съобщения от тази на Стражевия остров и да ги предаде на сушата. Стига, разбира се, някой на острова да ги пратеше.

По традиция рибните пасажи и мидените плантации на Стражевия остров бяха в територията на Рипонското херцогство, поради което на него сепадаше задължението по поддръжката на кулата там. Но да се държи гарнизон на острова би означавало постоянен превоз на хора и припаси, доставка на дърва и горивна мас за сигналните огньове, както и средства за поправки по кулата, която също бе изложена на произвола на силните морски ветрове и бури. Ето защо службата на острова беше една от най-непопулярните сред ратниците. Говореше се, че войниците, които обикновено пращат там, са се провинили в нещо или са немарливи в службата си. Неведнъж лорд Келвар бе заявявал, че щом кулата на острова е толкова важна за безопасността на Шоукското херцогство, нека с поддръжката ѝ се заеме Шемшай. Но че Рипон никога няма да се раздели с богатите рибни пасажи край острова.

И когато в началото на пролетта няколко шоукски селца бяха нападнати и плячкосани, къщите изгорени, добитькът — изклан, откраднат или прогонен, а нивите — подпалени, лишавайки оцелелите от каквато и да било надежда да си осигурят прехраната, лорд Шемшай подаде официално прошение до краля, че Келвар е проявил немарливост в поддръжката на кулата. Келвар на свой ред отхвърли обвиненията, като посочи, че на острова е разположен неголям, но напълно достатъчен да изпълнява задълженията си гарнизон.

— Наблюватели, а не войници за охрана, от това се нуждае островът — заяви той, обяснявайки защо за кулата на Стражевия остров се грижат само старци. Някои от тях наистина имаха някакъв опит, но повечето бяха бегълци от Нитбей, подгонени от кредитори, а

също джебчии и застаряващи курви — представени от Келвар като улегнали хора, които се нуждаят от сигурно препитание. Както вече споменах, всичко това ми беше известно от приказките в кръчмите и от политическите обзори, които ми правеше понякога Сенч. Но въпреки това запазих за себе си всички коментари и изслушах мълчаливо Бърич, докато описваше в подробности предстоящите ми задължения. Не за пръв път си давах сметка, че ме смята за малко изостанал. Изглежда, приемаше мълчанието ми за смущение или объркане.

И така, заехме се с маниерите, които според Бърич, другите деца възприемали дори само като се навъртали около възрастните: първи аз трябва да поздравявам, когато срещна някого, или ако вляза в стая, където има хора, а да си тръгвам, без да се сбогувам, не е възпитано. Трябва да наричам хората по име, а ако са по-възрастни и по-издигнати от мен, каквито ще бъдат повечето хора от свитата по време на пътуването, да добавям и титлата им. След това какво трябва да правя, преди да изляза от стаята. Накрая стигнахме до поведението на масата. Да внимавам къде ми е мястото, кой е настанен на челно място, да се храня със същата бързина като него, да следя тостовете и да не отпивам преди другите. Да поддържам разговор със съседите и да слушам внимателно, когато ме заговорят. И така нататък. И така нататък. Докато накрая не започнах да си мечтая за няколко часа работа с такъмите. Забелязал, че се разсейвам, Бърич ме сръга в ребрата.

— Гледай това също да не го правиш. Приличаш на идиот, като седиш и кимаш с празен поглед. Не си въобразявай, че никой няма да го забележи. И не се блещи така, когато те поправям. Седни изправено и си придай любезно изражение. Не тази глуповата усмивка. Ах, Фиц, какво ще правя с теб? Как да те пазя, като ти сам викаш „ела мечко, изяж ме“? И защо ли въобще си им притрябал?

Последните два въпроса издадоха истинските му притеснения. Май наистина бях малко глупав, за да не ги забележа. Не той заминаваше, а аз. Без никаква уважителна причина изборът им да падне върху мен. За пръв път, откакто се познавахме, нямаше да може да ме наглежда и пази. А от смъртта на баща ми не беше минало чак толкова много време. Бърич сигурно се питаше дали някой не подготвя още един подобен фатален удар. Представих си какво щеше да е за него, ако се окаже, че съм „изчезнал“. Въздъхнах, сетне побързах да

добавя с небрежен глас, че най-вероятно им трябва още някой, който да наглежда конете и да изпълнява прищевките на благородниците. Искрен не тръгваше без своя, верен вълкодав Леон. Само преди два дни ме бе похвалил колко добре се грижа за него. Разказах за това на Бърич и забелязах, че на лицето му се изписва облекчение. Темата неусетно се прехвърли от маниерите към правилните грижи за кучето на принца. И ако уроците по маниери бяха досадни, тези бяха просто непоносими. Когато той най-сетне ме освободи, си тръгнах с олекнали крака.

Останалата част от деня ми беше като в мъгла, което ми спечели няколко забележки и дори пошлияпване от страна на Ход. Накрая тя поклати глава, въздъхна и ми каза да си вървя и да се върна, когато мислите ми отново са в учението. Изслушах я с нескрита радост. Мисълта, че ще напусна Бъкип и ще пътувам, ме изпъльваше с трепетно очакване. Все още не знаех причината, поради която ме бяха избрали, но не се съмнявах, че Сенч ще разполага с нужния отговор. По суша ли ще пътуваме, или по море? Пътищата до Нитбей не бяха от най-добрите, както бях чувал, но това не ме беспокоеше. Двамата със Сажда все още не бяхме излизали на продължителен поход. Но пътуване по море, с истински кораб... Затичах към крепостта по една пътека, която минаваше през скалистия хълм. Единствената растителност бяха няколко прегърбени от постоянния вятър брези и нисък храсталак. Слънцето и лекият ветрец играеха с короните на храстите и мятаха стрелкащи се сенки по пътеката. Вдигнах очи, заслепен от светлината, и когато отново погледнах пред себе си, на пътеката пред мен стоеше кралският шут.

Заковах на място и го погледнах учудено. Дори се огледах машинално за краля, въпреки че беше абсурдно да го срещна тук. Не, шутът беше съвсем сам. При това навън! Само тази мисъл бе достатъчна, за да ме побият тръпки. Всички знаеха, че кралският шут не може да понася дневната светлина. Но ето го пред мен — с разноцветната риза и шарените панталони. Очите му не бяха така безцветни, както ги бях видял при първата ни среща. Докато ме оглеждаше, застанал на няколко крачки от мен, забелязах, че са сини, но съвсем избледнели, като капка синкав восък върху снежнобяла покривка. Белотата на кожата му също се оказа илюзорна, защото на ярка светлина се виждаха множество розови жилки, които я покриваха

като оплетена мрежа. Ами това е кръв, осъзнах и потреперих. Кръвта прозираше през кожата.

Шутът не обрна внимание на втренчения ми поглед, а вдигна бавно пръст и го насочи към челото ми, сякаш заповядваше да спрат не само мислите ми, но и ходът на времето. Вече не можех да съсредоточа вниманието си върху нищо и това, изглежда, го задоволи, защото устните му бавно се разтеглиха в усмивка.

— Фиц! — напевно каза той: — Фиц, фис, финес, фиц. Фац, Сфиц. — Спра и пак ми се усмихна. Гледах го объркано, без да кажа нито дума.

Шутът отново вдигна пръст и го разклати пред лицето ми.

— Фиц! Фиц финс фице фиц. — Завъртя глава и дългата му коса се люшна.

Първоначалният ми страх започна да се разсейва.

— Фиц — казах бавно и се чукнах по гърдите. — Фиц, така се казвам. Името ми е Фиц. Изгубил ли си се? — Опитвах се да говоря с кротък и доброжелателен глас, за да не подплаща този нещастник. Сигурно се беше заблудил извън коридорите на крепостта и сега се радваше, че е зърнал позната физиономия.

Той въздъхна, после рязко тръсна глава и косата му се разпиля пред лицето като оранжеви огнени езици.

— Фиц! — повтори той натъртено, с малко по-дрезгав глас. — Фиц фрацес финес фиц.

— Няма нищо, успокой се — казах и се наведох, макар да не бях по-висок от него. — Ела с мен. Ще ти покажа как да се върнеш. Искаш ли? Не се плаши.

Изведнъж шутът отпусна ръце, повдигна глава и погледна към небето. После ме погледна и сви устни, сякаш се готвеше да ме заплюе.

— Хайде, тръгвай с мен — подканах го отново.

— Не — отвърна той. — Чуй ме, малко глупаче. Фиц фаворизира финеса. Това сигурно е послание, което подсказва начин на действие. И тъй като ти си единственият, когото наричат Фиц, вярвам, че е предназначено за теб. Що се отнася до значението му, кой би могъл да знае? Аз съм шут, не се занимавам с тълкуване на сънища. Довиждане. — Той се обрна, но вместо да тръгне по пътеката, потъна в близкия храсталак. Втурнах се след него, но той вече беше изчезнал. Спрях

объркан и се огледах с надеждата да зърна шарените му дрехи сред дърветата, но от него нямаше и следа.

На всичко отгоре не виждах никакъв смисъл в това глупаво послание. Повтарях си го през целия обратен път, но накрая реших, че е само брътвеж на слабоумен. Сенч ме повика чак следващата нощ. Изгарян от любопитство, изтичах нагоре по стълбите. Но когато стигнах, спрях, защото разбрах, че въпросите ми трябва да почакат. Сенч седеше до ниската масичка, Слинк бе на рамото му, а пред него имаше разгънат свитък. Старецът бавно отпиваше вино и плъзгаше пръст по редовете на дълъг списък. Надникнах над рамото му. Списъкът беше на селища и дати. Под названието на всяко селище имаше равносметка — толкова войници, толкова търговци, толкова овце, толкова бъчонки ейл или крини жито и тъй нататък. Седнах срещу него и зачаках. Бях се научил, че не бива да го прекъсвам, когато работи.

— Момчето ми — тихо каза той, без да вдига глава от списъка.
— Какво би направил, ако някой бандит те нападне изотзад и те удари по главата? И после пак, но всеки път само когато си с гръб към него. Как би се справил, а?

Замислих се над странния въпрос.

— Ще му обърна гръб и ще се престоря, че гледам нанякъде. Но преди това ще си намеря една дълга тояга. И когато отново понечи да ме удари, ще се извъртя и ще му строша главата.

— Хъм. Да. Е, и това опитахме. Но колкото и на безразлични да се преструвахме, островитяните винаги знаеха, когато ги примамвахме, и нито веднъж не скочиха в клопката. Вярно, че успяхме да спипаме няколко обикновени бандити, но никога пиратите с алените кораби. А тъкмо тях най-много държахме да подмамим.

— Защо?

— Защото техните удари са най-болезнени. Виждаш ли, момчето ми, ние сме свикнали да ни нападат. Можеш да кажеш дори, че сме се приспособили към това. Засявахме допълнителна реколта, развърждахме повече от необходимото домашни животни и така покривахме загубите. Нашите селяни винаги държаха по нещо скътано и когато подпалеха нечий хамбар или склад, съседите събираха каквото могат и помагаха да се възстановят щетите. Но пиратите с алените кораби не се занимават само с плячкосване и разрушаване. Те

унищожават всичко, а това, което отнасят със себе си, е съвсем нищожно като количество. — Сенч мъкна и се загледа в стената, сякаш можеше да вижда през нея.

— Изглежда съвсем безсмислено — продължи той, сякаш разговаряше със себе си. — Или ако има някакъв смисъл, то аз не мога да го открия. Все едно да убиеш кравата, която всяка година ти ражда по едно здраво тело. Пиратите от алените кораби изгарят житото дори когато още не е прибрано от полето. Колят животните, които не могат да вземат със себе си. Преди три седмици, в Торнсби, подпалили мелницата заедно със складираното вътре брашно. Какво полза имат от това? Заслужава ли си да излагат живота си на рисък само за да унищожават? Никога не са се опитвали да задържат някоя територия, нито сме им давали повод да ни мразят. От крадеца можеш да се опазиш, но тези хора са непредсказуеми убийци и разрушители. Торнсби не може да бъде възстановен, оцелелите нямат нито средства, нито запаси. Вече са се разбягали и сигурно се занимават с просия из градовете.

Той въздъхна, после разтърси глава, сякаш за да проясни мислите си. След това неочаквано смени темата — нещо типично за него.

— Ще приджуряваш Искрен, който отива да вразумява лорд Келвар в Нитбей.

— Бърич вече ми каза. Но беше обезпокоен. Аз също. Защо?

— Я чакай малко — погледна ме намръщено Сенч. — Не се ли оплакваше само преди няколко месеца, че ти е омръзно да стоиш в Бъкип и искаш да обиколиш Шестте херцогства?

— Така е. Но не разбирам защо точно принцът ме взема.

Сенч изсумтя.

— Ако мислиш, че го интересува кой е в свитата му, лъжеш се. Той не обича да се занимава с дреболии. Тъкмо затова му липсва умението на Рицарин да борави с хората. Но пък принц Искрен е добър войник, а в бъдеще може би ще ни е нужно точно това. Не се беспокой. Искрен няма никаква представа защо тръгваш със свитата. Кралят ще го уведоми, разбира се, че си обучен за шпионин. И това е всичко. Засега. Двамата с него обсъдихме този въпрос. Готов ли си да започнеш да се отплащаш за всичко, което той направи за теб? Готов ли си да се поставиш в служба на кралската фамилия?

Каза го толкова спокойно, сякаш ставаше дума за нещо съвсем ежедневно.

— Ще трябва ли да убия някого? — попитах.

— Възможно е. — Той се намести в креслото. — Ти ще решиш това. Да решиш и да го направиш е съвсем различно, отколкото просто да ти кажат: „Това е човекът и от теб се иска да го направиш“. Много по-трудно е, а и не съм сигурен, че си готов.

— Ще бъда ли някога готов? — попитах и направих опит да се усмихна, но усмивката ми беше като гърч.

— Едва ли. — Сенч замълча, но изглежда, бе решил, че съм приел задачата. — Ще пътуваш като придружител на една възрастна дама, която също потегля сама, за да се срещне с роднини в Нитбей. Няма да ти тежи да ѝ прислужваш. Тя е много стара и с крехко здраве. Казва се лейди Дайми и пътува в закрита носилка. Ти ще язиши до нея, ще се грижиш да не ѝ друса, ще ѝ носиш вода, когато поиска, и ще изпълняваш всичките ѝ прищевки.

— Не ми изглежда по-различно, отколкото да се грижа за вълкодава на Искрен.

Сенч се засмя.

— Чудесно! Защото това също те чака. Тъкмо ще получиш възможност да ходиш навсякъде и да подслушваш разговорите на другите. И никой няма да те пита какво правиш.

— А истинската ми задача?

— Да слушаш и да запомняш. Двамата с краля сме на мнение, че тези пирати познават добре нашата стратегия и силните ни места. Наскоро Келвар се е поскъпил да даде необходимите средства за поддръжката на кулата на Стражевия остров. На два пъти вече го прави и всеки път селца от Шоукското херцогство заплащат скъпо и прескъпо за небрежността му. Дали става дума за небрежност, или за предателство? Ами ако Келвар сътрудничи на врага срещу някаква изгода? Искаме да слухтиш и да се опиташ да узнаеш нещо повече. За да разберем, невинен ли е, или има за какво да го подозираме. Но ако се натъкнеш на неопровержими доказателства за предателство, трябва незабавно да го премахнеш.

— И по какъв начин? — попитах почти разтреперан.

— Приготвил съм един прах, безвкусен в храната и безцветен във виното. Оставяме на твоята изобретателност да откриеш най-

подходящия момент, когато да го използваш. — Той повдигна похлупака на една пръстена паница на масата. В нея имаше пакетче от много фина хартия, по-тънка от всичко, което ми беше показвал Федрен. Странно, но първата ми мисъл бе колко ще е приятно да се пише върху нея. В пакетчето имаше бял прашец. Сенч запуши устата и носа си с ръка и едва тогава повдигна пакетчето и го уви в пътна хартия. След това ми го подаде и аз премерих на длан теглото на тази смърт. — Как действа?

— Не прекалено бързо. Няма да се строполи мъртъв на масата, ако за това питаш. Най-много да се почувства неразположен. Ще си легне и на сутринта няма да се събуди.

Пъхнах пакетчето в джоба си.

— Искрен знае ли за това?

Сенч се замисли, после каза:

— Искрен е верен на името си. Не би седял на една маса с човек, когото трябва да отрови. Не, поведението му ще ни послужи за добро прикритие. — Той ме погледна право в очите. — Този път ще работиш сам, няма кой да ти дава съвети.

— Разбирам... Сенч?

— Да?

— При теб така ли беше? Първия път?

Той погледна ръцете си, покрити с червеникови белези. Тишината ставаше все по-непоносима.

— Бях около година по-голям от теб — отвърна накрая. — И от мен се искаше просто да го направя, не да решавам защо и как. Това стига ли ти?

— Почти — отвърнах, кой знае защо засрамен.

— Хубаво. Момче, знам, че ме попита, защото си притеснен. Но кавалерите не говорят за часовете, прекарани в прегръдките на дамите. Убийците също не говорят за своята... работа.

— Дори учителят със своя ученик?

Сенч вдигна глава и заби в поглед в един от най-тъмните ъгли на стаята.

— Не — рече той и след малко добави: — Може би само след две седмици ще разбереш защо.

Повече не говорихме за това. Доколкото си спомням, тогава бях на тринаесет.

8

ЛЕЙДИ ДАЙМИ

Историята на Шестте херцогства е изучаване на тяхната география. Федрен, придворен писар на крал Умен, обичаше често да казва тези думи. Не мога да твърдя, че са погрешни. Може би всички истории са всъщност разкази за промени в границите. Морета и ледове се издигат между нас и островитяните, като ни превръщат в различни народи, а плодородните земи на херцогствата създават богатствата, които ни правят врагове — може би това ще е първата глава от историята на Херцогствата. Мечата река и Вин осигуряват така нужната влага за плодородните лозя и градините на Тилт, също както Планините с шарениите върхове, които се издигат над Сандседж, едновременно пазят и изолират тамошния народ.

Събудих се преди луната да предаде небесното си царство, учуден, че въобще съм спал. Предната вечер до късно с Бърич бяхме подреждали багажа ми и на сутринта бях готов да тръгна още несдъвкал последния залък от закуската.

Което е невъзможно, когато ще пътува голяма група. Слънцето беше високо над хоризонта, когато най-сетне всички се събрахме и бяхме готови.

— Кралската свита — предупреди ме Бърич — винаги пътува с много багаж. Пък и Искрен тръгва с тежестта на кралския меч зад гърба си. И това трябва да се вижда дори от зяпачите по друмищата. Вестта ще стигне до Келвар и Шемшай преди принцът да пристигне. Ръката на господаря е на път да уреди противоречията им. И то с такава строгост, че втори път да не посмеят да ни занимават с дребните

си ежби. Това е хитростта на доброто управление. Да накараш народа да живее по такъв начин, че почти да не се налага да се намесваш.

И така Искрен потегли с помпозност, която със сигурност дразнеше войника в него. Ратниците носеха на гърдите си неговите цветове, както и Еленовите гербове на Пророците, а зад тях яздеши един отряд редовна армия. Гледката, поне в моите младежки очи, беше достатъчно впечатляваща. Но за да смекчи малко засиленото военно присъствие, Искрен бе поканил неколцина благородници, на които вероятно разчиташе, за да разсее скуката от дългия път. Имаше също ловни соколи и кучета и соколари и кучкари и музиканти и бардове, един кукловод, многобройна прислуга, носачи, готвачи, миячи, перачи и какви ли още не, които оформяха опашката на нашата колона.

Моето място бе някъде по средата на колоната. С моята вярна Сажда яздехме до една богато украсена носилка, поклащаща се между два кротки сиви коня. Хендс, едно доста интелигентно момче от конюшнята, отговаряше за тях, а аз трябваше да се грижа за старата лейди Дайми, която никога не бях виждал. Когато най-сетне благоволи да се покаже на площада, беше така омотана в шалове, че не можах да различа почти нищо от лицето ѝ, а острият ѝ парфюм накара Сажда да се отдръпне с недоволно пръхтене. Веднага щом се настани на меките възглавници и кожи в носилката, старата дама нареди перденцата да бъдат дръпнати, въпреки че утрото бе приятно и прохладно. Двете момичета, които я придружаваха, си тръгнаха с видимо облекчение и на нейно разположение останах аз. Сърцето ми се сви. Бях се надявал, че поне една от девойките ще пътува в носилката с Дайми и ще се грижи за нея. Кой ще го прави сега? Какво разбирах аз от нуждите на една възрастна жена? Реших да следвам съветите на Бърич относно това как трябва да се държи един млад човек с възрастна дама: да бъда внимателен и любезен, да се усмихвам и да се опитвам да я забавлявам. Старите жени нямат нищо против да прекарват времето си в компанията на млади мъже, бе повторил на няколко пъти Бърич. Приближих се към носилката и вежливо попитах:

— Лейди Дайми? Удобно ли сте настанена? — Измина една дълга минута без никакъв отговор. — Удобно ли ви е? — повторих малко по-високо.

— Млади човече, престанете да ми досаждате! — чух свадлив глас отвътре. — Ако има нещо, ще ви повикам.

— Моля за прошка — отвърнах тихо.

— Казах да ме оставите на мира! — продължи да мърмори жената. — Ама че глупак.

Реших, че ще е най-добре да послушам съвета ѝ, въпреки че бях смутен и объркан. Малко след това чух да надуват рог и колоната потегли, за което можеше да се съди по вдигналите се далеч пред нас облаци прах. Измина още известно време преди конете пред нас да се размърдат. Хендс даде знак и ние също поехме по пътя. Свириах тихичко на Сажда и тя наостри уши, готова да следва всяка моя команда.

Помня добре този ден. Помня прашната завеса, увиснала във въздуха, и как двамата с Хендс разговаряхме тихо, но когато за момент забравих къде съм и се изсмях, лейди Дайми ме сгълча гневно с думите „Я тихо там!“. Помня също синьото небе, прекрасната гледка към морето от върха на първия хълм и уханието на цветя, което се носеше откъм полето. Спомням си пастирчетата, които ни гледаха и се кискаха — бяха се покатерили на една висока каменна стена и полюшваха мургавите си крачета.

През деня спирахме на два пъти, за да се поразтъпчим и да напоим конете. Лейди Дайми нито веднъж не се показа от носилката, затова пък измърмори иззад завесите, че трябвало да се сетя да ѝ донеса вода. Прехапах устни и побързах да изпълня заръката. Това беше единственият случай, в който завързахме разговор. Спряхме когато слънцето все още бе над хоризонта. Двамата с Хендс разпънахме павилиона на възрастната дама, докато тя вечеряше в носилката си от кошница с печено дивечово месо, сирене и вино, които предвидливо си беше осигурила. За нас с Хендс имаше войнишки порции — корав хляб, твърдо сирене и сущено месо. Още преди да се нахраня, лейди Дайми ме повика и настоя да я придружда до павилиона. Когато се показа от носилката, отново бе цялата усукана, сякаш навън бушуваше виелица. Докато се подпираше на ръката ми и креташе край мен, усетих неприятната миризма на прах, плесен и парфюм, подправена с едваоловим мирис на урина. Освободи ме пред вратата на павилиона, но ме предупреди, че имала нож и щяла да го използва, ако дръзна да вляза вътре и да я обезпокоя.

— Зная добре как да го използвам, младежо! — заплаши ме възрастната дама.

За двама ни с Хендс леглата и спалнята бяха същите, каквото и за останалите войници — меката трева и наметалата ни. Но нощта бе приятна, а и ние си запалихме огън. Хендс се посмя здравата, когато му разказах за заплахите на лейди Дайми, и известно време бях обект на закачките му относно предполагаемата ми страст към нея. Накрая дори се сборичкахме и тя ни сгълча, че сме й пречили да заспи. Когато се умирихме, Хендс шепнешком ми разказа, че никой не ми завиждал за задължението и че всички, които били пътували със старата дама, били подлагани на подобни изпитания. Предупреди ме също, че най-трудната част предстои, но категорично отказа — макар да се задъхваше от смях — да ми обясни в какво ще се състои тя.

Събудих се призори от цвърченето на птиците и нетърпимата воня от препълненото нощно гърне, оставено пред вратата на павилиона на лейди Дайми. Доста усилия ми струваше да задържа малкото останало в стомаха ми от късната вечеря, докато изсипвах съдържанието на гърнето и го почиствах. По това време тя вече крещеше иззад завесата, че все още не съм й донесъл вода — и студена, и топла — и че не съм й направил кашата, чийто съставки бе оставила отвън. Хендс изчезна към огъня на ратниците, като ме оставил да се справям както мога с моята тиранка. Докато успея да й поднеса закуската и да изслушам безброй упреци, останалата част от процесията почти беше готова за път. Но възрастната дама не позволи да съберем павилиона й, докато не се премести на безопасно място в носилката. Успяхме да се справим с трескава бързина и когато накрая с облекчение яхнах Сажда, установих, че не съм имал време да сложа в устата си нито залък.

Червата ми къркореха от глад. Хендс изгледа мрачното ми лице с известна симпатия и ми даде знак да се приближа към него. След това се наведе и ми заговори шепнешком:

— Изглежда, всички освен нас двамата знаят каква е. — Той кимна към носилката на лейди Дайми. — Скандалите, които вдига всяка сутрин, са почти пословични. Уайллок каза, че често пътувала със свитата на принц Рицарин... Имала роднини навсякъде из Шестте херцогства и никаква работа, освен да ги навестява. Войниците ми разказаха, че отдавна се били научили да не й се мяркат пред погледа, защото веднага им намирала работа. А, Уайллок ти праща и това. Каза

да не очакваш, че ще имаш време да се нахраниш нормално, докато й прислужваш. Но ще се опита да ти заделя по нещичко всяка сутрин.

И ми подаде изсъхнал комат хляб с три резена шунка, покрита със студена мазнина. Вкусът им ми се стори очарователен и преглътнах лакомо първите няколко хапки.

— Ей, момко! — разнесе се пискливият глас на лейди Дайми. — Какво се мотаеш? Хвалиш се колко си умен, сигурно. Я идвай тук!

Бързо дръпнах юздите на Сажда и я насочих към носилката. Отхапах още една парче хляб и шунка и след като го посдъвках, попитах:

— Желае ли нещо достопочтената госпожа?

— Не говори с пълна уста — изсъска злобно тя. — И престани да ми досаждаш. Глупак!

И така се продължи. Пътят следваше извивките на бреговата линия и с темпото, с което се движехме, ни бяха необходими цели пет дни, за да стигнем до Нитбей. Освен две малки селца, сцената около нас се състоеше предимно от обветрени скали, чайки, зелени ливади и от време на време по някое криво дръвче. Но за мен този пейзаж притежаваше неописуема красота, защото всеки завой на пътя ме отвеждаше в места, които не бях виждал.

Към края на пътуването лейди Дайми стана още по-нетърпима и на четвъртия ден се превърна в несекващ водопад от оплаквания, за повечето от които не можех да направя нищо. Носилката й се клатела твърде много и й ставало лошо. Водата, която съм й бил носел от потока, била прекалено студена, тази от моя мях — прекалено топла. Ездачите и конете пред нас вдигали прах и разбира се, го правели нарочно. Да съм им кажел да престанат с тези просташки песни. Докато се занимавах с нея, не ми оставаше време да мисля за лорд Келвар и за това дали наистина ще се наложи да го убия.

Рано на петия ден видяхме дима от огнищата на Нитбей. По обед вече можехме да различим по-големите сгради, както и стражевата кула. Пътят се спусна в широка долина, а отпред се ширнаха сините води на залива. Брегът тук бе покрит с пясък и рибарските ладии бяха плоскодънни, а платната им пърхаха на вятъра като чайки. Нитбей е плитък залив, в който не могат да навлизат тежки кораби, но затова пък гледката е направо чудесна.

Келвар изпрати почетната гвардия да ни посрещне, което ни забави допълнително, докато офицерите си разменяха любезности.

— Погледни ги само — сръга ме Хендс. — Като кучета, които се душат под опашките.

Кимнах на забележката му. След малко отново потеглихме и скоро се озовахме на улиците на Нитбей.

Всички останали се отправиха към двореца на лорд Келвар, само ние с Хендс трябваше да придружим лейди Дайми по няколко тесни странични улички до странноприемницата, в която тя настояваше да се настани. Ако се съдеше по унилата физиономия на съдържателя, тя бе идвала тук и преди. Хендс откара конете с носилката в конюшнята, а аз трябваше да хвана старата госпожа за ръката и да я подкрепям по пътя ѝ към стаята. Чудех се какво ли толкова пикантно е яла — едвам понасях дъха ѝ. Тя ме освободи на вратата и ме заплаши с най-ужасни наказания, ако посмея да не се върна точно след седем дни. Когато си тръгвах, почувствах симпатия и съжаление към съдържателя, защото гласът на лейди Дайми вече кънтеше из къщата и се виждаха забързани слуги.

С олекнало сърце яхнах Сажда и подканах Хендс да побързаме. Препуснахме по улиците на града и успяхме да се присъединим към опашката на процесията тъкмо когато тя влизаше в крепостта.

Бейгардската твърдина е издигната върху равно плато, което не предлага никакви стратегически предимства, но затова пък е укрепена със стени и ровове, които евентуалният противник трябва да преодолее преди да се изправи пред каменните стени на самата крепост. Хендс каза, че нито една атака не е достигала отвъд втория пръстен ровове и аз бях склонен да му вярвам. Докато минавахме по моста, работниците, които укрепваха различни участъци от стената и разширяваха рововете, спряха работата си и почтително склониха глави пред пристигащия в града престолонаследник.

Щом вратите на крепостта се затвориха зад нас, започна втора тържествена церемония. Наложи се да останем на конете, под палещите лъчи на следобедното слънце, докато Келвар и градската аристокрация приветстваха Искрен. Зазвучаха фанфари, имаше възторжени речи — и всичко това примесено с тропот на копита и конско пръхтене. Най-после се свърши. Изведенъж започна всеобщо движение на хора и животни, а стройните редици се разпаднаха.

Мъжете наскочаха от седлата и се смесиха с конярите на Келвар, които поеха юздите и почнаха да обясняват къде може да се намери вода и овес. И което бе най-важното за войниците — къде има храна и подслон за тях.

Тръгнах след Хендс, хванал юздите на Сажда — и неочеквано чух да споменават името ми. Обърнах се и видях, че Сиг от Бъкип ме сочи на един от хората на лорд Келвар.

— Ето го — това е Фиц. Ей, Фиц! Ситсуел казва, че те викали! Искрен наредил незабавно да се явиш при него. Леон не бил добре. Хендс, погрижи се за Сажда.

Почти усещах как лелеяната вечеря ми се изплъзва. Но вместо това въздъхнах и се усмихнах любезно на Ситсуел, както ме беше учили Бърич. Съмнявам се, че той въобще забеляза усмивката ми. За него аз бях само човек, когото да повика и да отведе на нужното място в този хаотичен ден. Той ме отведе до покоите на принца и си тръгна. Почуках на вратата и един от стражите ми отвори незабавно.

— Слава на Еда, че дойде. Влизай. Горкото животно не иска да хапне нищо и принцът е сигурен, че е нещо сериозно. Побързай, Фиц.

Мъжът носеше герба на принца, но не го познавах. Изненадващо бе колко много различни хора знаеха името ми, без никога да съм разговарял с тях. В съседната стая принц Искрен нареждаше на някого на висок глас какви дрехи да му пригответят за вечерта. Но не той ме интересуваше сега, а Леон.

Приближих се до него и без да губя време, надникнах в ума му — сега Бърич беше далеч и не можеше да ми попречи. Леон вдигна тежката си глава и ме изгледа. Беше му горещо, очевидно скучаше и жадуваше за просторни поля и весел лов.

За всеки случай приклекнах до него, погледнах му зъбите и опипах корема му, но това бе по-скоро за пред другите. После се почесах зад ухото и казах на човека, който ме бе придружил:

— Нищо му няма. Просто не е гладен. Хайде да му дадем вода и да почакаме да огладнее. А тази храна я отнесете, че ще се развали от топлото и ако я изяде, наистина ще се разболее. — Посочих препълнената с месо купа, оставена до муциуната на кучето, при вида на която стомахът ми отново се обади. Не зная за Леон, но аз с радост бих се нахвърлил на тези остатъци от гощавката. — Как мислите, дали

в кухнята ще намерят нещо прясно за него? Нещо, което по-скоро да посъбуди апетита му?...

— Фиц? Ти ли си — чу се гласът на принца. — Какво му е на Леон?

— Ще ида да проверя — увери ме мъжът, разбивайки надеждите ми сам да отскоча до кухнята и да намеря нещо вкусно за хапване. Приближих се до вратата за съседната стая.

Принцът тъкмо бе излязъл от ваната и един прислужник го загръщаше с кърпа.

— Как е Леон?

Типично за Искрен. От седмици не бяхме разговаряли, но той не си губеше времето в приветствия. Сенч твърдеше, че това била една от слабите му страни, защото пропускал възможността да внушава на хората колко са важни за него. Принцът вероятно мислеше, че ако с мен се е случило нещо важно, някой ще му го съобщи. В него имаше никаква грубовата чистосърдечност, която харесвах, и вкоренена вяра, че нещата от само себе си винаги вървят към по-добро.

— Нищо му няма, господарю. Мисля, че е прегрял от пътуването. Нека преспи на хладно, да пие вода и да хапва по малко и утре ще се оправи.

— Чудесно. — Искрен се наведе да си избърше краката. — Сигурно както винаги си прав, момче. Бърич каза, че страшно разбиращ от кучета, а аз имам вяра на стария воин. Но се притесних, Леон е тъжен и унил, а пък винаги е имал страхотен апетит. — Наистина изглеждаше разтревожен, сякаш в стаята му имаше болно детенце. Не знаех какво да кажа.

— Ако това е всичко, господарю, мога ли да се връщам в конюшните?

Той ме погледна учудено.

— Изглежда ми чиста загуба на време. Хендс ще се погрижи за твоя кон. Ти трябва да се изкъпеш и да се преоблечеш за вечеря. Чарим? Имаш ли достатъчно вода за него?

Прислужникът, който подготвяше дрехите на леглото, се изправи.

— Разбира се, господарю. Ще подредя и неговите дрехи.

През следващия час светът, който познавах, се преобръна с главата надолу. Трябваше да се досетя, че ще се случи нещо подобно.

Въсъщност Бърич и Сенч ме готвеха тъкмо за това. Сякаш всички останали освен мен знаеха какво става.

Принцът се облече и излезе още преди да скоча във ваната. Чарим каза, че отишъл да разговаря с капитана на стражата. Зарадвах се, че прислужникът е от приказливите. Изглежда, в неговите очи аз бях само едно наивно момче и това развърза допълнително езика му.

— За тази нощ ще ти подгответя едно легло в предната стая. Принцът каза, че иска да си му подръка, за да се грижиш по-добре за кучето. А сигурно има и други задачи за теб.

Кимнах и потопих глава в пяната. Показах се едва когато трябваше да си поема въздух.

— Добре, отивам да ти пригответя дрехите — рече Чарим. — И ще се погрижа за мръсното бельо. Ще го изпера и ще го сгъна.

Беше ми странно, че някой се навърта край мен, носи ми това-онова и ми помага да се обличам. Чарим настоя да изпъне невидимите гънки на кафтана ми и се погрижи ръкавите на ризата ми да увиснат точно толкова, колкото го изискваше протоколът. Косата ми бе пораснала достатъчно, за да оформя къдици, които се спускаха към раменете.

— Кръвта си е кръв — каза нечий пресипнал глас. Обърнах се и видях, че принц Искрен ме разглежда със смесица от болка и почуда.

— Той е живо копие на Рицарин на неговата възраст, господарю — потвърди Чарим, който изглеждаше необично доволен от себе си.

— Така е. — Искрен се покашля дрезгаво. — Никой не може да се усъмни кой е баща ти, Фиц. Питам се, какво ли е имал предвид баща ми, кралят, когато ми нареди да те покажа на всички? Не напразно го наричат крал Умен, но какво ли е намислил този път? Уф, както и да е.

— Той въздъхна. — В края на краищата, това е неговото кралство, от мен се иска само да разбера от стария глупак защо не желае да поддържа онази проклета кула в ред. Време е да слизаме.

Той се обърна и излезе, без да ме чака. Когато тръгнах към вратата, Чарим ме хвана за ръката.

— На три стъпки зад него и вляво. Запомни.

Така и направих. Докато вървяхме по коридора, от вратите наизлизаха останалите членове на антуражата и заеха местата си. Всички бяха издокарани в най-пищните си одежди, използвайки възможността да блеснат с дрехите и накитите си извън стените на Бъкип. С радост

открих, че моите ръкави съвсем не са най-дългите. И във всеки случай от обувките ми не висяха разноцветни топчици, нито дрънкаха кехлибарени мъниста.

Принц Искрен спря на площадката на стълбата и присъстващите в залата утихнаха. Огледах извърнатите към него лица и имах възможност да прочета най-разнообразни чувства. Някои от жените се усмихваха превзето, други се кискаха надменно. Някои от младите мъже бяха заели пози, които да изтъкнат достойнствата на одеждите им, други стояха изпънати, сякаш са на пост. Видях завист, обич, пренебрежение, страх, а върху няколко лица и омраза. Но Искрен не ги дари с повече от мимолетен поглед, преди да започне да слизат. Тълпата пред него се разтвори, разкривайки лорд Келвар и свитата му, които ни очакваха, за да ни въведат в трапезарията.

Келвар не изглеждаше така, както си го бях представял. Искрен го бе нарекъл суeten, но всъщност видях един бързо остаряващ слаб мъж, който носеше екстравагантните си дрехи, сякаш бяха броня срещу времето. Побелялата му коса бе сплетена на плитка, както я носеха ратниците, а походката му беше гъвкава като на опитен фехтовач.

Наблюдавах го така, както ме бе учили Сенч, и мисля, че започнах да го разбирам, още преди да заеме мястото си (аз самият бях изненадан да установя, че съм настанен съвсем близо до най-знатната част от благородниците). Но едва след като седнахме успях да надникна право в душата му — не заради нещо друго, а защото се появи неговата съпруга.

Съмнявам се, че лейди Грация беше много по-възрастна от мен, но затова пък беше накичена като панаирджийска сергия. Никога не бях виждал подобна комбинация от безвкусни дрехи и скъпи накити. Младата дама зае мястото си след поредица от нескопосани ръкомахания, които ми напомниха на разтревожена птица. Миризмата й достигна до мен като упояваща вълна, в която си даваха неравностойна среща цената и качеството на парфюмите. В ръцете си държеше малко проскубано кученце с ококорени очи. Щом седна, лейди Грация го настани в ската си, а малкото същество подпрая муцунка на ръба на масата. През цялото време тя не откъсваше поглед от принца, опитвайки се да установи какво впечатление му е направила. Аз пък гледах Келвар и изражението му, докато лейди

Грация флиртуваше с Искрен, и си мислех, че поддръжката на кулите няма да е единственият ни проблем тук.

Вечерята бе истинско изпитание за мен. Бях прегладнял, но правилата на добрия тон ми забраняваха да го показвам. Хранех се, както ме бяха учили, вдигах вилица, когато Искрен вдигаше своята, и оставях блюдото, към което той не проявяваше интерес. Мечтаех за пълна чиния със сочни мръвки и топъл хляб, а вместо това ни поднасяха късчета подправено месо, екзотични плодове, миниатюрни питки и печени зеленчуци. Храната бе по-скоро добре подредена, отколкото сготвена, а и за присъстващите на масата не остана незабелязана очевидната липса на апетит у Искрен. Принцът, изглежда, не се впечатляваше лесно от подобни представления. Сенч ме беше подготвил по-добре, отколкото предполагах. Вече можех да кимам любезното на съседката до мен, млада жена с луничаво лице, и да следя разговора ѝ за това колко било трудно напоследък да се намерят добри ленени платове в Рипон, докато същевременно наострил слух ловях откъслечни фрази от други разговори. Никой от тях не беше посветен на въпроса, заради който бяхме тук. Принц Искрен и лорд Келвар щяха да се усамотят на сутринта, за да решават проблема на четири очи. Но някои от нещата, които чух, имаха косвено отношение към поддържането на кулата на Стражевия остров и хвърляха нова светлина върху този проблем.

Дочух например оплаквания, че пътищата вече не били толкова добри, колкото преди. Някой спомена, че крепостните съоръжения също не били в най-доброто си състояние. Друг добави, че крадците по пътищата се увеличили и станали много по-нагли и че губел почти половината от продукцията си заради грабежите. Погледнах към лорд Келвар и забелязах, че той погльща всяко движение на своята млада жена. Сякаш Сенч прошепна в ухото ми и аз чух преценката му: „Виж го, умът му въобще не е в управлението на херцогството“. Започнах да подозирам, че тъкмо лейди Грация се бе възпротивила на заделянето на средства за поправка на пътищата и за борба с крадците. Може би скъпоценните камъни, с които се бе накичила, бяха закупени с парите, които трябваше да отидат за поддръжка на злополучната кула на острова.

Вечерята най-сетне свърши. Стомахът ми беше пълен, но гладът ми — незадоволен, толкова префърцуно и нехранително бе яденето.

Междувременно се появиха двама менестрели и един поет, за да ни забавляват, но аз отново наострих уши за разговорите на придворните и пропуснах изпълненията на артистите. Келвар седеше отдясно на принца, докато младата му съпруга бе настанена отляво и не изпускаше от прегръдките си любимото си кученце.

Близостта на принца внесе допълнителна трескавост в движенията на лейди Грация. Тя често нервно докосваше с пръсти обещите си, след това си наместваше гривните. Очевидно не беше привикнала да носи толкова много накити. Започнах да подозирам, че не произхожда от знатно семейство, ако въобще родителите ѝ бяха благородници, и че просто не знае как да се държи в обществото. Един от менестрелите запя „Бледа роза сред детелини“, като гледаше към нея, и по бузите ѝ изби руменина. Но към края на вечерта лейди Грация започна да показва видими белези на умора. Тя се прозя, като вдигна ръка твърде късно, за да прикрие устата си. Кученцето беше заспало в ската ѝ и помръдваše и скимтеше в съня си. Като я гледах, уморена и готова всеки миг да задреме, младата господарка на крепостта ми заприлича на малко момиченце с любимата си кукла. На два пъти главата ѝ клюмна и за да не заспи, тя се ощипа по бузата. Когато лорд Келвин най-сетне даде знак на менестрелите да си вървят, на лицето ѝ се изписа облекчение, тя се надигна, хвана съпруга си под ръка, без да изпуска кученцето от прегръдката си, и двамата се оттеглиха.

Аз също с облекчение тръгнах към покоите на Искрен. Чарим ми бе намерил меко легло и вече го беше застлал с чаршафи и завивки. Жадувах за малко сън, но той ми даде знак да отида в стаята на принца. Като истински войник принцът не държеше около себе си многобройна прислуга. Двамата с Чарим трябваше да му свалим ботушите — прислужникът ги отнесе в другата стая и веднага се зае да ги почиства и лъска. Искрен съмъкна дрехите, нахлузи нощницата и едва тогава се обърна към мен.

— Е? Какво ще mi кажеш?

Докладвах му така, както докладвах на Сенч, припомняйки си всичко, което съм чул на масата. Накрая добавих и собствените си наблюдения за причината, която според мен се криеше зад всичко това.

— Келвар си е изbral за съпруга млада жена, която лесно се впечатлява от богатство и подаръци. Тя няма никаква представа за

отговорността на собственото си положение, още по-малка за тази на мъжка си. Келвар отклонява пари, време и мисли от своите задължения, за да ѝ доставя удоволствие. Ако ми позволите да се изразя с малко по-голяма прямота, според мен напоследък мъжествеността му изневерява и той търси начин да я замести с подаръци.

Искрен уморено въздъхна. Беше се изтегнал на леглото и подпираше глава на меката възглавница.

— Проклетият Рицарин — произнесе унесено той. — Тази задача е в неговия стил, не в моя. Фиц, знаеш ли, говориш като баща си. Ако той беше тук, щеше да открие някакъв ловък и незабележим начин за измъкване от ситуацията. Досега Риц да се е оправил, при това без да спира да раздава усмивки и да целува елегантно женски ръчички. — Той се извърна на една страна и отново въздъхна. — Келвар е благородник и херцог. Той има свои задължения. Едно от тях е да се грижи за онази проклета кула. Това не е нищо особено и аз възнамерявам да му го кажа. Ще поискам да постави там свестни войници и да отдели необходимите средства, за да си гледат работата както трябва и да не мислят за прехраната си. Нямам никакво намерение да превръщам цялата работа в дипломатически танц.

Той се обърна с гръб към мен и подвикна:

— Чарим, изгаси светлината.

Чарим побърза да изпълни заръката, а аз се върнах в предната стая и седнах на леглото. Докато лягах, се замислих за това каква малка част от целия проблем вижда Искрен. Вярно, той можеше да накара лорд Келвар да задели средства за кулата. Но не можеше да го принуди да го върши по собствено желание и с добра воля, нито да се гордее от постъпката си. Това вече бе въпрос на дипломация. А и какво щеше да стане с пътищата и занемарената крепост? Все наболели за решаване въпроси. Всички те трябваше да намерят отговор незабавно, при това по такъв начин, че да не бъде накърнена гордостта на лорд Келвар. По възможност трябваше да се оправят и отношенията му с Шемшай. Някой трябваше да посочи на лейди Грация какви са задълженията ѝ. Толкова много проблеми... Но още щом главата ми докосна възглавницата, потънах в сън.

9

ФИЦ ФАВОРИЗИРА ФИНЕСА

Шутът пристигнал в Бъкип на седемнадесетата година от управлението на крал Умен. Това е един от малкото известни факти за него. Казват, че бил подарък от Бинградските търговци, а за произхода му може само да се гадае. Съществуват различни предположения. Според едно от тях шутът бил пленник на един от пиратските кораби и при поредното нападение успял да избяга. Други твърдят, че бил намерен в младенческа възраст изоставен в лодка, под навес от козя кожа, но тази история вероятно е по-скоро рожба на нечие богато въображение. Не разполагаме с потвърдени факти за живота на шута преди да се появи в двора на крал Умен.

Няма съмнение, че по произход той принадлежеше към човешката раса, но дали в кръвта му е текла само човешка кръв остава неизвестно. Съществуващите предположения, че той произхожда от народа на другоземците, най-вероятно не отговарят на истината, защото пръстите на ръцете и краката му нямаха ципи и никога не е проявявал страх от котките. Необичайният му външен вид (невероятно бялата, лишена от пигментация кожа) може да бъде обяснен както с индивидуални отклонения, така и с принадлежността му към някакъв непознат подвид на човешкия род.

Това, което със сигурност не знаем за него, е с какво всъщност се е занимавал. Възрастта му в момента на пристигането му в Бъкип е била обект на различни предположения. Позовавайки се на личните си впечатления, мога да заявя със сигурност, че шутът изглеждаше много млад и жизнерадостен. Дали обаче става въпрос за преминаване от

едно продължително детство към зряла възраст, не мога да твърдя със сигурност.

Под въпрос остава също и полът на кралския шут. На въпросите по този повод той самият отговарял, че това е само негова работа.

Много се говори за неговата способност да предвижда събитията и тук отново това се отдава на принадлежността му към друга, непозната и доста надарена раса. Някои дори смятат, че шутът е можел да гледа в бъдещето и че винаги знаел когато някой някъде говори за него. Според други предсказанията му били мъгляви и двусмислени, подкрепяни след това от изявления като „казвах ли ви?“, и че в действителност той не притежавал пророчески талант. Възможно е и да са прави, но има многобройни случаи, на които не бях единственият свидетел, при които шутът предсказа съвсем точно развитието на събитията.

Гладът ме събуди малко след полунощ. Полежах известно време, заслушан в болезненото къркорене на червата си. Затварях очи, но гладът не ме оставяше на мира. Накрая станах и отидох до масата, където вечерта имаше чиния със сладкиши, ала присугата я бе отнесла. Обсъдих проблема със себе си и накрая стомахът взе надмощие над главата.

Отворих лекичко вратата на външната стая и излязох в коридора. Двамата часови отвън ме погледнаха въпросително.

— Умирам от глад — рекох им. — Знаете ли къде е кухнята?

Едва ли има войник, който да не знае отговора на този въпрос. Благодарих им и им обещах да им донеса нещичко, стига да намеря. Забързах по коридора и се спуснах по стълбите. Вървях безшумно, както ме бе учили Сенч, като се придържах към сенчестата страна на коридорите и избягвах дъскените подове, които можеха да изскърцат.

Лесно намерих кухнята. Оказа се просторно приземно помещение с неизмазани стени. Имаше три големи огнища, но огньовете в тях горяха съвсем слабо. Въпреки късния, или по-скоро ранния час, тук бе светло и топло. Видях покрити с похлупаци тигани

и ме посрещна миризмата на печен хляб. Едно голямо гърне с топло месо димеше близо до огъня. Когато надникнах в него, открих, че никой няма да забележи, ако си взема няколко по-едри късчета. Взех си купичка и вилица от близкия рафт, сипах си солидна порция и се настаних на една от пейките.

Тъкмо привършвах втората купа, когато дочух тихи забързани стъпки. Обърнах се с най-разоръжаващата усмивка, на която бях способен, надявайки се тукашният готвач да е точно толкова гостоприемен, колкото и бъкипският. Но влязлата беше млада прислужница, наметната небрежно с одеяло, под което притискаше повито бебе. Видях, че плаче, и извърнах смутено поглед.

Без да ми обръща внимание, жената остави бебето на масата и отиде да сипе в една купичка студена вода, като през цялото време шепнеше уплашено. След това се наведе над бебето и му заговори:

— Хайде, миличко, хайде, малкото ми агънце. Ето, пийни си водичка. Хайде, миличко, поне една гълтчица. Моля те, отвори си устенцата.

Изглежда, срещаше съпротива, защото насила се опита да разтвори устата на бебето. Не можех да откъсна очи от тази мъчителна сцена. Освен това ми се струваше, че използва много повече сила, отколкото би употребила някоя майка спрямо детето си. Тя наклони купичката, чух гъргорещ звук и след това кашлица. Скочих изплашен и в този момент от вързопа се показа главата на малко кученце.

— О, то пак се задави! Нима ще умре? Моето малко кученце умира и никой не го е грижа. Непрестанно скимти, а аз дори не зная какво му е.

Тя притисна кучето към гърдите си, а то продължаваше да хърка, полузадушено. Ако не чуха мъчителното свистене, с което въздухът напускаше ноздрите му, щях да се закълна, че ще издъхне в прегръдките ѝ. Черните му лъскави очички срещнаха моите и аз почувствах едновременно силната паника и уплаха, които го бяха завладели.

„Спокойно“ — опитах се да му внуша.

— Почакайте малко — чух собствения си глас. — С нищо не му помагате, като го стискате толкова силно. Та то едва диша. Поставете го тук. Развийте го. Нека само да реши как му е най-удобно. Ето, дайте на мен. Животинчето има нужда от свобода.

Беше с една глава по-висока от мен и за момент ми се стори, че ще се наложи да ѝ го издърпам със сила. Но тя ми позволи да взема малкия вързоп от ръцете ѝ и да освободя кученцето от няколкото ката плат. Поставих го на масата.

Малкото животно изглеждаше ужасно измъчено. То се изправи, но главата му веднага увисна. От муцунката му се стичаше гъста слюнка, а коремчето му беше твърдо и надуто. То разтвори уста и за миг мернах острите му зъбки. Езичето му беше зачервено от продължителното повръщане. Жената изпищя и понечи отново да го сграбчи, но аз я спрях решително и дори малко грубичко.

— Не го пипайте! — рекох ѝ нетърпеливо. — Опитва се да повърне нещо, което не може да слезе надолу по червата.

— Да повърне ли? — попита тя.

— Ами да, така изглежда. Възможно ли е да е намерило отнякъде птича кост?

Тя ме погледна уплашено.

— Рибата... рибата беше със съвсем тънки кости.

— Риба ли? Кой идиот му е дал риба? Прясна ли беше, или развалена? — Бях виждал умиращи кучета на брега на морето, които се бяха задавили с рибена кост, и знаех, че шансовете му да оцелее са нищожни.

— Прясна и добре сварена. Същата пъстьрва, каквато ядох вечеря и аз.

— Е, в такъв случай поне не е отровна. Но ако се спусне надолу, гибелта му е сигурна.

— Не — проплака отново тя. — Това е невъзможно! Сигурна съм, че ще му мине. Има болно стомахче — трябва да съм го пре хранила. А и ти, прислужник, какво разбираш от кучета?

Наблюдавах животинчето, което отново започна да се гърчи мъчително. От устата му не излизаше нищо освен жълчка.

— Не съм прислужник. Аз съм кучкар. Аз гледам кучетата на принца. И ако не помогна на нещастното същество, то скоро ще умре. Много скоро.

Тя ме погледна втрещено, със замръзнало от ужас и страх лице. Протегнах ръце към кученцето. „Спокойно, опитвам се да ти помогна.“ То също като нея не ми повярва. Разтворих челюстите му и пъхнах пръст в гърлото му. Кученцето отново се задави и започна да се дърпа

яростно. Ноктите му драскаха по ръката ми. Успях да напипам костта с върха на показалеца, опитах се да я избутам настани, но тя не помръдваше — беше се забила напряко в гърлото му. Кучето изхърка и аз го пуснах.

— Така. Вече знаем какво му е и няма да се оправи, ако не му помогнем.

Оставил я да се вайка над него, прегледах рафтовете и сложих в купичката бучка масло. Сега ми трябваше нещо закривено, най-добре метална, но не твърде голяма кука. Разрових едно сандъче с принадлежности и почти най-отдолу се натъкнах на тънка метална кука с дървена дръжка. Вероятно я използваха, за да вадят горещите картофи от жарта.

— Сядайте — наредих.

Тя се облечи, но все пак седна на пейката, която й сочех.

— А сега го дръжте здраво. И не го пускайте, колкото да драци, да се дърпа и да скимти. Ще държите предните му лапички, за да не ме издраска. Разбрахте ли?

Тя си пое дълбоко дъх и бавно кимна. По лицето ѝ се стичаха сълзи. Сложих кученцето в скута ѝ и я накарах да го стисне.

— Дръжте здраво — повторих и вдигнах една бучка масло. — Това ще улесни изваждането. Ще закача костта с куката и ще я издърпам. Готова ли сте?

Тя кимна. Сълзите ѝ бяха секнали и устните ѝ бяха стиснати решително. Добре поне че си беше възвърнала присъствието на духа.

Да се постави маслото бе най-лесната част. То обаче запуши гръклена и кучето изпадна в паника. Нямах много време да внимавам с разтварянето на челюстите. Пъхнах куката, като се молех да не му пробия гърлото, но само след миг почувствах, че съм закачил костта. Извъртях я лекичко и я издърпах.

Заедно с костта от гърлото бликна кръв и жлъчка. Не беше рибена кост, а костица от гърдите на малка птичка. Хвърлих я на масата.

— Нали ви казах, че не бива да яде пилешко.

Не мисля, че ме чу. Кученцето стенеше облекчено в скута ѝ. Вдигнах купичката с вода и му я подадох. То я подуши, пи няколко гълтка, после се сви изтощено на кълбо. Тя го вдигна и го притисна до бузата си. — А сега искам нещо от вас — казах.

— Каквото и да е — отвърна тя, без да отлепя буза от кученцето.
— Поискай и ще го получиш.

— Първо, престанете да му давате от вашата храна. Давайте му само месо и по малко варено жито. За кученце с такива размери количеството не бива да надхвърля една ваша шепа. И не го носете навсякъде. Оставете го да потича, за да си изтърка ноктите. Освен това трябва да го къпете. Ако не ме послушате, едва ли ще живее повече от година-две.

Тя ме погледна учудено. Ръката ѝ се стрелна към устата и нещо в жеста ѝ изведнъж ми напомни вечерята и ми подсказа с кого говоря. Та това беше самата лейди Грация. А аз оставил кученцето да повърне в ската ѝ.

Изглежда, лицето ми ме издаде. Тя се усмихна доволно и отново притисна кученцето.

— Хубаво, кучкарю, ще послушам съветите ти. Но за себе си какво искаш? Не желаеш ли никаква награда?

Вероятно смяташе, че ще поискам пари, пръстен или нещо от този род. Но вместо това аз втренчих очи в нейните и произнесох бавно и спокойно:

— Ще ви помоля следното, лейди Грация. Направете така, че вашият съпруг да се погрижи за поддръжката на кулата на Стражевия остров и да сложи край на конфликта между Рипонското и Шоукското херцогство.

— Какво?!

Тази кратка дума ми разказа цели томове история за нея. Акцентът и позата не приличаха никак на една знатна дама.

— Моля ви, поискайте от мъжа си да се погрижи за островната кула. Наистина ви умолявам.

— Че какво ти влиза в работата на теб, момче?

Въпросът ѝ бе прекалено груб. Където ѝ да я бе намерил Келвар, едно бе сигурно — тя едва ли можеше да се гордее с произхода си, нито с богатство. Задоволството ѝ, когато прочете по лицето ми, че съм я разпознал, начинът, по който бе донесла кученцето тук, в познатия уют на кухнята, това, че го бе направила сама, без да търси помощ, всичко говореше за бърз възход от едно доста ниско положение. В новата си позиция тя се чувстваше самотна, неуверена и недостатъчно подгответена за онова, което се изискваше от нея. И което бе още по-

лошо, тя осъзнаваше невежеството си и това я измъчваше и плашеше. Ако не съумееше да се научи на аристократично поведение преди да повехне младостта ѝ, я чакаха дълги години на самота и скрити подигравки. Имаше нужда от съветник, но потаен, като Сенч. Нуждаеше се от съвета, който можеш да ѝ дам още сега. Но трябваше да действам предпазливо, защото едва ли би приела съвета на един кучкар. Само момиче от простолюдието би го сторило, а тя отчаяно се надяваше, че вече е станала аристократка.

— Сънувах сън — заговорих аз, споходен от неочеквано вдъхновение. — Съвсем истински. Като видение. Или предупреждение. А когато се събудих, нещо ме накара да сляза в кухнята. — Погледнах я с размътен поглед. Очите ѝ се разшириха. Бях привикал вниманието ѝ. — Сънувах жена, която говореше като истински мъдрец и с думите си накара трима храбри мъже да се сплотят в стена, която дори алените кораби на пиратите не биха могли да пробият. Тя стоеше пред тях, протягаше им скъпоценните си камъни и им казваше: „Нека стражевите кули сияят по-ярко от диамантите в моите накити. Нека бдителните войници, които ги охраняват, да обикалят по бреговете ни тъй, както тази огърлица обикаля шията ми. Нека наново бъдат подсилени крепостите срещу онези, които заплашват народите ни. И знайте, че ще бъда щастлива да се явя без украсения пред моя крал и народ, стига кулите и крепостите, които ни пазят от зло, да се превърнат в моите най-ценни съкровища.“ След това кралят и неговите херцози се надигнаха, изумени от мъдростта на думите ѝ и от благородната ѝ осанка. А народът я обичаше, защото знаеше, че той ѝ е по-скъп от златото и диамантите.

Речта ми бе малко нескопосана, защото нямах време да я подгответя. Ала, изглежда, ѝ се понрави. Виждах я да си представя как се е изправила пред престолонаследника и свитата му, за да ги спечели със своята саможертва. Усещах в нея пламтящото желание да се изтъкне, да стане обект на всеобща почуда и възхищение. Може би никога е била прислужница в кухнята или доячка и все още тези които я познаваха, я възприемаха като такава. Ето една възможност да им докаже, че е замесена от финото тесто на истинска херцогиня. Лорд Шемшай и неговият антураж щяха да отнесат разказа за постъпката ѝ в Шоукското херцогство. Менестрели щяха да я възпяват в песните си. И мъжът ѝ отново щеше да бъде изненадан и впечатлен от нея. И да я

види като жена, която се грижи за страната и народа си, а не като малко глуповато украшение. Ето какви мисли според мен преминаваха през главата й. Гледаше ме с унесен поглед и едва забележимо се усмихваше.

— Лека нощ, малки кучкарю — тихо каза тя и излезе от кухнята, прегърнала своя малък любимец. Носеше одеялото на раменете си, сякаш беше атласена наметка. Не се съмнявах, че ще изиграе добре ролята си. Изведнъж се засмях и се запитах дали не съм осъществил мисията си, без да прибягвам до отровата. Всъщност дори не бях разследвал дали лорд Келвар е виновен в предателство, но имах чувството, че съм напипал корена на проблема. Готов бях да се обзаложа, че кулата скоро ще претърпи някои съществени подобрения.

Взех два резена хляб и малко сланина и ги занесох на часовите пред вратата на Искрен. Пъхнах се в леглото с пълен корем и поуспокоен дух, заради представлението, което лейди Грация вероятно щеше да изиграе утре. Докато се унасях в сън, се зачудих, дали ще носи нещо простичко и семпло, но с намек за спотаен финес, и дали косата й ще е разпусната.

Така и не узнах отговора. Имах чувството, че са изминали само няколко секунди, когато някой ме разтърси. Отворих очи и видях, че над мен се е навел Чарим. Мъждивата светлина на свещите хвърляше издължени сенки по стените.

— Събуди се, Фиц — прошепна прегракнало той. — Дойде вестоносец от града. Лейди Дайми иска да се явиш при нея незабавно. Конят ти вече те чака.

— Аз ли? — попитах глупаво.

— Разбира се. Ей сегичка ще ти пригответ дрехите. Облечи се тихо. Принцът още спи.

— Че за какво съм й притрябал?

— Знам ли? Може да се е разболяла. Вестоносецът каза само, че искала незабавно да идеш при нея. Там ще разбереш какво е станало.

Слабо успокоение. Но достатъчно, за да пробуди любопитството ми, а и без това нямах избор. Облякох се набързо и излязох от стаята, за втори път през тази нощ. Долу ме чакаше Хендс, който държеше оседланата Сажда за юздите. Часовоят при външната порта на крепостта беше предупреден, че ще излизам.

На два пъти свърнах в погрешна посока из града. Беше тъмно, а и не се бях постарал да запомня пътя. Най-накрая открих странноприемницата. Разтревоженият съдържател ме чакаше пред вратата със запален фенер.

— От близо час пъшка и настоява да ви повикаме, господарю — обясни ми той разтревожено. — Боя се, че е сериозно.

Забързах към стаята на госпожата. Почуках предпазливо на вратата, като очаквах познатия писклив глас да ми нареди да си вървя и да не я беспокоя. Но вместо това чух:

— Ти ли си, Фиц? Побързай, момче. Трябваш ми спешно.

Въздъхнах и влязох. Въздухът беше застоял, носеше се неприятна миризма. Кой знае защо, си помислих, че мирише като в гробница.

Леглото бе скрито от плътни завеси. Единствената светлина идваща от малко кандило на стената.

— Лейди Дайми? — попитах и доближих леглото. — Какво има?

— Момче. — Гласът дойде от най-тъмния ъгъл на стаята.

— Сенч — ахнах и се почувствах като кръгъл глупак.

— Няма време за обяснения. Не се самообвинявай, момче. Не си първият измамен от лейди Дайми, нито ще бъдеш последният. Поне така се надявам. Довери ми се и не задавай въпроси. Ще правиш само каквото ти кажа. Първо, иди при съдържателя и му кажи, че лейди Дайми е прекарала поредния си тежък пристъп и се нуждае от продължителна почивка. Поне няколко дни да не я закачат, ама по никакъв повод. Кажи им, че правнучка ѝ идва да се грижи за нея...

— Кой?

— Това вече е уредено. Та значи правнучка ѝ ще ѝ носи храна и всичко, от което се нуждае. Наблегни на това, че лейди Дайми има нужда от пълен покой. Хайде, тръгвай.

Излязох и за своя изненада се държах доста убедително. Съдържателят ми обеща, че ще направи всичко, както е наредено, само и само щедрата лейди Дайми да се оправи.

Върнах се в стаята и затворих грижливо вратата зад себе си. Сенч пусна резето и постави нова свещ в свещника. След това разгъна на масата малка карта. Забелязах, че е облечен за езда — ботуши, тесен клин, кафтан и наметало. Изглеждаше ми променен, енергичен и решителен. Зачудих се дали старецът с халат не е само поза. Той ме

погледна и за миг бях готов да се закълна, че срещу мен стои изправен войнът Искрен. Но той не ме остави да се чудя дълго.

— Ще трябва да оставим Келвар и Искрен сами да уреждат противоречията си. Двамата с теб имаме важна задача другаде. Тази нощ получих вест. Пиратите с алените кораби са ударили съвсем близо, ето тук, във Фордж. Никога досега не са нападали в такава близост до Бъкип. Това е не само оскърбление, но и истинска заплаха. При това в момент, когато Искрен е в Нитбей. Не ми казвай, че те не са го знаели. Но и това не е всичко. Взели са заложници и са ги отвели на корабите си. А след това пратили вест до Бъкип, до самия крал Умен. Искат злато, много злато, или заплашват да върнат заложниците в селото.

— Да не искаш да кажеш, че заплашват да ги убият, ако не получат златото?

— Не. — Сенч поклати ядосано глава. — Не, посланието е било съвсем ясно. Ако получат откупа, ще ги убият. В противен случай ще ги освободят. Вестоносецът от Фордж каза, че жена му и единственият му син са сред заложниците. Настояваше, че е предал заплахата дословно.

— Тогава къде е проблемът? Не разбирам.

— Аз също, но само на пръв поглед. Мъжът, който отнесъл вестта на Умен, треперел от ужас. Не могъл да обясни причината, нито да каже дали златото трябва да бъде платено, или не. Развязвал само, отново и отново, как се усмихвал капитанът, докато обявявал ултиматума си, и как останалите моряци се превивали от смях. — Тъй че, момчето ми, двамата с теб ще трябва да идем на място — въздъхна той. — Още сега. Преди кралят да вземе официално решение, преди Искрен да узнае. Погледни тук. Това е пътят, по който дойдохме. Виждаш ли как следва извивките на брега? А това тук е по-прям път. Не става за каруци, но конници могат да минат, достатъчно широко е. Ето тук ще ни чака лодка — като пресечем залива с кораб, ще спестим много мили път. Ще слезем ето тук и право към Фордж.

Разглеждах картата. Фордж беше на север от Бъкип. Питах се колко време е било необходимо на вестоносеца да стигне дотук и дали пиратите вече не са изпълнили заканата си. Но нямаше време за двоумене.

— А твой кон?

— Всичко е уредено — от човека, който донесе съобщението. Хайде, размърдай се.

— Момент — спрях го аз, въпреки че той се намръщи. — Трябва да те попитам нещо. Защо дойде тук? Защото не ми вярваше ли?

— Умен въпрос. Не. Дойдох да усетя настроението в града, както от теб се искаше да го направиш в двореца. Понякога от уличния търговец също става мъдър съветник на краля. Е, ще тръгваме ли вече?

И тръгнахме. Излязохме през задния вход и морето се ширна вдясно от нас. Долавях нетърпението на Сенч, но той поддържаше равномерно темпо, докато се намирахме в пределите на града. Щом и последната светлинка остана зад нас, пришпорихме конете. Сенч водеше и аз останах изненадан от това колко умело язи и как бързо се ориентира в тъмнината. Ако не беше пълната луна, едва ли щях да успея да го следвам.

Никога няма да забравя тази нощна езда. Само на най-опасните места забавяхме ход и дори слизахме от конете, за да ги поведем. На зазоряване спряхме да се подкрепим — моят учител предвидливо бе взел храна. Намирахме се на върха на обрасъл с гора хълм ивиждахме съвсем малка част от небето. Чувах тътена на океана, дори усещах мириза му, но не го виждах. Пътеката, по която яздехме, почти се губеше сред ниските шубраци. Сега, когато не препускахме, можех да чуя звуците на гората около нас. Птичи песни, шумолене на животинчета в тревата. Сенч се беше облегнал на един дънер. Отпи от мяха с вода, след това и една малка глътка от манерката с бренди. Личеше, че е уморен, дневната светлина разкриваща с болезнена искреност истинската му възраст. Зачудих се дали ще издържи до края на това бясно препускане, или ще припадне.

— Не се беспокой за мен — каза той, сякаш прочел мислите ми.
— И друг път ми се е налагало да се справям с подобни задачи, при това без да мигна дни наред. Освен това разполагаме поне с пет или шест часа почивка на кораба, стига морето да е спокойно. Тогава ще посъберем сили. Да тръгваме, момче.

След два часа пътеката се раздвои и отново избрахме по-обраслото отклонение. Съвсем скоро след това се наложи да лягам върху шията на Сажда, за да премина под ниските клони на дърветата. Пътеката се разкаля, на всичко отгоре се появиха досадни мухи, които не даваха покой на конете и се провираха в дрехите ни, жадни за

запотената ни плът. Бяха толкова много, че когато реших да извикам на Сенч дали не сме събркали пътя, едва не се задавих с няколко от тях.

По обед излязохме на един обветрен хълм, който бе почти открит. Отново видях океана. Вятърът откъм морето охлади заморените коне и прогони насекомите. Истинско удоволствие бе отново да седя изправен в седлото. Пътеката беше достатъчно широка, за да мога да яздя до Сенч. На яркото слънце белезите по кожата му приличаха на едри синини от удари. Той забеляза, че го гледам, и се намръщи.

— Докладвай ми, вместо да ме зяпаш като някакъв селски идиот!

Не беше никак лесно да следя пътя и същевременно да се обръщам към него, но докато говорех и разделях вниманието си между двете, на няколко пъти чух развълнуваното му сумтене. Най-сетне приключих с доклада и той поклати глава.

— Късмет. И ти си късметлия като баща ти. Твоята кухненска дипломация може да се окаже достатъчна, за да промени положението, ако само това е била причината. Слушовете, които чух, го потвърждават. Келвар беше достоен човек преди да започнат тези дребни дрязги и може би отново ще възвърне предишното си положение. — Той неочеквано въздъхна. — Жалко само, че трябваше да се разкарва и принцът. Но сега не това е важното. Проклятие! Да знаех само как пиратите от алените кораби са прокраднали покрай стражевите кули, без никой да ги забележи! И откъде са узнали, че Бъкип е в Нитбей? Дали въобще го знаят? Или и на тях им е проработил късметът? Какво означава този странен ултиматум? Заплаха ли е, или само подигравка?

Известно време той яздеше умислено, после продължи:

— Да знаех само какво смята да предприеме кралят! — Още не беше решил, когато ми изпрати вестоносца. Току-виж, докато стигнем до Фордж, всичко да бъде уредено. Интересно какво послание е пратил чрез Умението на Искрен? Разправят, че в миналото, когато много повече хора владеели Умението, за всеки войник било достатъчно да напрегне сетива, за да узнае какво мисли неговият водач. Но нищо чудно това да е само легенда. В наше време много малко хора познават Умението. Крал Щедър пръв решил да ограничи разпространението му. Да го запази в тайна, като елитно средство, до което да се прибягва само когато е необходимо. Така са разсъждавали тогава. Никога не съм

разбирал подобна логика. Какво ще стане, ако някога решат същото за добрите стрелци с лъкове или за морските навигатори? Е, съгласен съм, че ореолът на тайнственост може да издигне авторитета на водача сред хората му... чуval съм да говорят за крал Умен например, че можел да разчита мислите на подчинените си, стига да пожелае. Да, такива неща си разправят войниците.

Отначало помислих, че Сенч е разтревожен или дори ядосан. Не бях го чуval да мърмори толкова дълго. Едва не падна от седлото, когато през пътеката претича една катерица и конят се подплаши. Пресегнах се и хванах юздите.

— Добре ли си? Какво има?

Той поклати глава.

— Нищо. Ще се оправя, когато стигнем лодката. Не бива да спираме. Съвсем близо сме вече. — Бледата му кожа бе придобила сивкав оттенък и забелязах, че се полюшва в седлото.

— Да си починем малко — почти му се примолих.

— Ще изпуснем отлива. А и почивката няма да ми помогне. Трябва да продължаваме. Довери ми се, момчето ми — добави той задъхано. — Познавам си възможностите и не съм толкова глупав, че да ги надхвърлям.

Така че продължихме. Стараех се да яздя по-близо до него за да му се притека на помощ, ако се наложи. Шумът на прибоя се усилваше, а пътеката ставаше все по-стръмна. Скоро се озовах отпред и трябваше да водя.

Излязохме от шубрака и се озовахме на тесен пясъчен бряг.

— Слава на Еда, тук са — прошепна зад гърба ми Сенч. Видях малка лодка, полюшваща се до брега, недалеч от нас. Един от мъжете до нея ни забеляза и размаха шапката си.

Когато се приближихме, Сенч ме оставил при конете и се качи на лодката. Не горях от желание да се кача и аз. Опитах се да се пресегна с вътрешните си сетива към конете, за да проверя дали имат нужда от нещо. За пръв път в живота си открих, че съм твърде изморен, за да се получи. Просто не можех да се съсредоточа. Чак сега забелязах, че юздите им са покрити с пълтен слой от сол и ситен морски пясък. Какво щях да кажа на Бърич? Дали нямаше да ми се скара? Това беше последната ми мисъл преди да тръгна към лодката.

10

РАЗКРИТИЯ

Времето и вълните не чакат никого. Това е една безкрайно стара поговорка. Моряците и рибарите я използват, когато искат да кажат, че пътят на кораба е предопределен от океана, а не от човешките желания. Но понякога, докато чакам да изстине чаят и съм обзет от философско настроение, се замислям над нея. Вълните не чакат никого и това е истина. Но времето? Дали времето, в което съм бил роден, не е чакало точно моята поява? Не се ли подреждат едно след друго събитията, както зъбчатките в голямото колело на Сейнтанския часовник, насочвайки живота ми в нужната посока? Не си въобразявам, че животът ми е изиграл историческа роля. Но въпреки това, ако не се бях родил, ако родителите ми не се бяха поддали на зова на плътта, толкова неща щяха да са съвсем различни. Толкова много. По-добри? Не мисля. Интересно, казвам си понякога, откъде се вземат тези мисли? Дали от лекарствата в кръвта ми? Щеше да е чудесно, ако можех да се посъветвам за това със Сенч — поне още веднъж.

В късния следобед някой ме сръга да се събуждам.

— Господарят те вика — чух и разтърках очи. Над главата ми прелиха чайки, усещах мириза на свежия морски вятър, а полюшването на кораба веднага ми подсказа къде се намирам. Изправих се, позасрамен, че съм заспал, без да проверя дали Сенч е по-добре. Забързах към кърмата. Намерих го приведен над една съвсем миниатюрна маса. Разглеждаше разстланата пред него карта, но това, което привлече вниманието ми, бе чинията с пушена риба. Той ми

макна да се възползвам от нея както намеря за добре, без да откъсва поглед от картата. Имаше и сухари и очукана манерка с кисело вино. Не си бях дал сметка колко съм гладен, докато не се нахвърлих лакомо на рибата. Докато оствъргвах дъното на чинията с последния сухар, Сенч попита:

— Какси?

— Доста по-добре. Ати?

— Аз също — кимна той и ми метна познатия ми проницателен поглед. За мое облекчение изглеждаше съвсем наред. Избути чиниите встризи и разпъна картата върху цялата маса.

— Довечера — каза ми, — ще бъдем тук. Слизането ще е доста по-трудно от качването. Ако имаме късмет, може да излезе попътен вятър. В противен случай ще изпуснем най-подходящото време на прилива, течението ще се усили и може да се наложи да плуваме с конете до сушата. Надявам се да греша, но за всеки случай се пригответи. А като слезем на брега...

— Миришеш на семена от карис — казах невярващо.

Бях доловил неповторимия сладникав мириз, примесен с дъха му. Бях ял сладкиши със семена от карис по време на Пролетното празненство и знаех, че придават допълнителна енергия на измореното тяло. Всички си хапваха от карисовия сладкиш на Пролетното празненство. Веднъж в годината какво може да ти стане, казват? Но аз помнех какво ме бе предупреждавал Бърич — никога да не купувам кон, който мирише на карисови семена. И че ако залови някой да натрива кожата на коня с масло от карис, ще го удуши със собствените си ръце.

— Така ли? Виж ти. Значи, ако се наложи да плуваме, по-добре да си прибереш ризата и наметалото във водонепроницаема торба, за да имаш сухи дрехи, когато слезем на брега. Оттам пътят води право...

— Бърич ми е казвал, че дадеш ли карис на някое животно, то вече не е същото. Особено конете. Казва също, че можеш да го използваш, за да спечелиш надбягване или да избягаш от преследвачи, но само веднъж. Недобро известните търговци на коне го използвали, за да накарат животните да се покажат в най-добрата си светлина, защото карисът кара очите им да блестят и ги прави скокливи и енергични, но това скоро преминава. Освен това животното губи разсъдък и може да продължи да се направя до пълно изтощение.

Понякога, когато действието преминава по-рано, то се строполява наред надбягването. — Думите се изтърколиха от устата ми като студени камъни.

Сенч вдигна поглед от картата.

— Не се учудвам, че Бърич знае толкова много неща за карисовите семена. Радвам се, че си го слушал внимателно и си запомнил всичко. А сега може би ще бъдеш така добър да изслушаши плана, който съм замислил.

— Но, Сенч...

Той ме прониза с поглед.

— Бърич е добър познавач на коне. Още като съвсем малък подаваше големи надежди. Истина е, че рядко греши... когато става въпрос за конете. А сега слушай какво ще ти кажа. Ще ни трябва фенер, за да стигнем от брега до скалите отгоре. Пътеката е тясна и много стръмна, може би ще се наложи да преведем конете един по един. Но местните хора твърдят, че може да стане. Оттам продължаваме по сушата чак до Фордж. Няма подходящ път, който да води в нашата посока. Ще препускаме през нощта и ще се ориентираме само по звездите. Надявам се да стигнем Фордж до пладне на идния ден. Ще влезем вътре като пътешественици. Там ще решим какво да правим, в зависимост от обстановката...

Половин час слушах грижливо обмисления му план, след това той ме прати на носа да си пригответя дрехите и да проверя как са конете. И ако ми остане време — да поспя.

Конете бяха на предната палуба, със спънати крака, завързани за борда и доста по-спокойни, отколкото очаквах. Поразходих се по палубата. Корабът имаше и платна, и гребла и плоското му дъно му позволяваше да навлиза нагоре по реките. Изглежда, ние бяхме единствените пътници. Един от моряците ми даде няколко спаружени ябълки, но не беше склонен да си побъбрим, тъй че след като изядох плодовете, се настаних на една купа слама и послушах съвета на Сенч да подремна.

Случихме на благоприятен вятър и капитанът успя да ни откара по-близо до надвесените над водата скали, отколкото лично аз смятах за благоразумно, но разтоварването на конете все пак се оказа неприятна работа. Всички предупреждения на Сенч не бяха в състояние да ме подгответят за непрогледния мрак и тъмните вълни.

Запалените фенери на палубата ни оказаха малка услуга и по-скоро хвърляха объркващи сенки, отколкото да осветяват пътя ни. В края на краищата един от моряците откара Сенч до брега с малка лодка, а аз скочих през борда и поведох конете. Водата беше студена, нощта черна и ако имах капчица здрав разум, щях да си пожелая да съм някъде другаде, но вместо това с момчешки оптимизъм възприемах всичко това като приключение.

Излязох на брега мокър до кости, замръзнал и напълно изтощен. Сенч беше оставил фенера на пясъка и когато ме огледа, взе да се превива от смях. Веднага ми подаде суhi дрехи, но от тях нямаше особена полза, след като ги нахлузих върху мокрите.

— Къде е пътят? — попитах. Зъбите ми тракаха.

— Път ли? — изсумтя презрително Сенч. — Успях да се поогледам, докато те чаках. Това не е никакъв път, а корито на поток в скалите. Но все ще свърши работа.

Беше малко по-добре, отколкото го представяше, но не особено. Тясно и хълзгаво сухо корито, покрито със ситни камъчета. Сенч вървеше напред с фенера, а аз го следвах и водех конете. Когато най-сетне се добрахме до върха на скалата, имах чувството, че сърцето ми ще изскочи. Изведнъж се показа луната и огря околността и духът на предизвикателството отново се пробуди в мен. Мисля, че Сенч също се почувства окрилен от гледката. Очите му все още лъщяха от кариса и се движеше енергично. Дори конете размърдаха глави и запръхтяха нетърпеливо. Сенч вдигна глава към звездите и хълма, който закриваше хоризонта, след това с небрежно презрение захвърли фенера.

— Напред! — викна той, метна се на коня и го пришпори. Сажда не се нуждаеше от втора подкана и скоро се носех в нощта с бързина, каквато не бих дръзнал да постигна при други условия. Цяло чудо е, че не си строших врата в онази нощ. Но изглежда, освен лудите и децата, други също могат да се надяват на късмета си. Тогава това важеше и за двама ни.

Сенч водеше, аз го следвах. В онази нощ разкрих още късче от загадката, която представляваше за мен Бърич. Защото усещането, когато предоставиши живота си в ръцете на някого и му кажеш: „Ти води, а аз ще те следвам и ти вярвам, че няма да ме отведеш при смъртта“, наистина е странно. В онази нощ, когато пришпорвяхме

здраво конете и Сенч се ориентираше само по звездите, не си помислих дори за миг какво може да ни сполети, ако се заблудим или ако някой от конете се подхълзне и се нарани. Не изпитвах никакво чувство на отговорност за действията си. Изведнъж всичко взе да ми се струва ясно и лесно постижимо. Просто следвах напътствията на Сенч и му се доверявах за взетите решения. Духът ми яздеше върху крилете на тази безрезервна вяра и по някое време си дадох сметка: това е, което Бърич е получавал от Рицарин и заради което сега той му липсва.

Препускахме цяла нощ. От време на време Сенч спираше, за да даде възможност на конете да си поемат дъх, но не толкова често, колкото би го правил Бърич, и оглеждаше звездите и хоризонта, за да се увери, че следваме правилната посока.

— Виждаш ли оня хълм там? Очертава се добре на фона на звездното небе. Наричат го Кифашу. Трябва да го държим западно от нас.

Малко по-късно се изкатерихме на един нисък гол връх и Сенч спря, погледна долината пред нас и каза:

— Трябва да вземем малко надясно.

Не виждах нито един от ориентирите, които ползваше или се опитваше да ми посочи — за мен те бяха само тъмни масиви, петна, зле осветени от бледите звезди. След около половин час той посочи вляво от нас, където върху една могила се виждаше самотна светлинка, и каза:

— Тази нощ в Уолкот има някой. Може да е пекарят, ако е станал рано. — Обърна се към мен и видях, че на лицето му е грейнала усмивка. — Знаеш ли, родил съм се само на миля оттук. Хайде, момче, не задрямвай. Тези места не са чак толкова безопасни.

И продължихме, хълм след хълм и долина след долина. Зората превърна хоризонта в сивка мараня и едва тогаваолових мириса на океана. Призори изкачихме поредния хълм и долу пред нас се показва сгущено малкото селце Фордж. Бедно рибарско селище, чието единствено предимство бе удобното пристанище, но само при слабо вълнение. През останалото време корабите хвърляха котва навътре в морето и връзката с брега се осъществяваше с лодки. Единственото, което можеше да предложи селцето за търговия, беше желязна руда. Не очаквах да видя кипящ от живот град, но не бях подготвен за

димящите развалини на разхвърляните покрай брега къщурки. Чуваше се самотно мучене на крава. Няколко изоставени рибарски ладии се полюшваха край брега, мачтите им стърчаха като мъртви дървета.

Утрото озари обезлюдени улици.

— Къде са хората? — попитах изплашено.

— Мъртви, взети за заложници или скрити в гората — отвърна Сенч. Оглеждаше селото напрегнато. Останах изненадан, когато видях на лицето му и зле спотаена болка. Той забеляза, че го гледам, и каза шепнешком:

— Не знаеш какво е когато хората са ти скъпи и започваш да си мислиш, че ти си виновен за сполетялото ги бедствие... ще го разбереш, когато пораснеш. Това е в кръвта... — Той отпусна юздите и конят му заслиза надолу. Спуснахме се по хълма и се озовахме в селцето.

Бавното и предпазливо напредване по улиците бе единствената предпазна мярка, взета от Сенч. Бяхме само двама, невъоръжени, на уморени коне, без да знаем какви опасности можеха да ни дебнат в селцето.

— Кораба го няма, момче. Напуснал е залива, а това е още една загадка. Тук има подводни скали и скрити течения. Откъде са узнали за тях, хайде кажи ми? И защо са нападнали точно това селце? За да отнесат рудата? Много по-лесно е да причакат някой търговски кораб. В това няма никаква логика, момче. Абсолютно никаква логика.

Земята беше покrita с роса. Из въздуха се носеше миризмата на изгоряло. Някои от къщите все още димяха. Тук-там се виждаха купчини изхвърлена покъщнина, но не знаех дали са я изхвърлили собствениците, за да спасят каквото могат, или безогледното плячкосващите пирати. Сандъче за сол без капака, топ окалян зелен плат, обувка, строшен стол: всичко това само засилваше усещането за разруха и отчаяние. Потръпнах от ужас.

— Закъснели сме — тихо каза Сенч, дръпна юздите и конят му закова на място. Сажда спря сама.

— Какво? — попитах глупаво.

— Заложниците. Върнали са ги.

— Къде?

Сенч ме погледна, сякаш бях глупак или безумец.

— Ето там. В руините на онази къща.

Трудно ми е да обясня какво се случи с мен през следващите няколко минути. Толкова много неща станаха едновременно. Погледнах и видях група хора на различна възраст и от различен пол зад обгорелите стени на някакъв срутен дюкян. Шепнеха си приглушено, докато ровичкаха из останките. Носеха ужасно парцаливи дрехи, но това, изглежда, не им правеше никакво впечатление. Изведнъж две жени едновременно откриха опущен очукан чайник, задърпаха го за дръжката и без да го изпускат, взеха да се налагат със свободните си ръце, като всяка се опитваше да причини колкото се може повече болка и вреда на другата. Приличаха ми на гарги, които се бият за парче сирене. Крещяха истерично, наричаха се с най-отвратителни имена и не спираха да дърпат чайната. Останалите дрипльовци не им обръщаха внимание, погълнати от разграбването.

Това беше странно поведение за хора, живели заедно в малко селце. Чувал бях, че след набези селяните се сплотявали още повече, помагали си при възстановяването на разрушените къщи и дори отделяли от залъка си, за да помогнат на изпадналите в беда. Ала тези тук не изглеждаха особено потресени от загубата на домовете и близките си. Вместо това бяха готови да се сбият за всяка, дори най-жалката вещ, изровена от руините. Изводът бе твърде страшен, за да го приема. Опитах да се пресегна към тях, но не долових нищо. Не ги бях видял, нито чул, докато Сенч не ми ги показа. Сигурно щях да ги подмина, но спрях и погледнах Сенч, който клатеше озадачено глава.

— Какво им е станало? — прошепна той. — Какво са направили с тях?

Помислих си, че знаех.

Всички нишки, които свързват хората: неразривната връв между майката и детето, между мъжа и жената, роднинските връзки и приятелството между съседите, симпатията към останалите, съчувствието към животните, дори към рибите в морето и птиците из небесата — всичко това беше изчезнало.

Всеки от нас през целия си живот разчита на тези нишки, без да го осъзнава. Имат ги помежду си дори животните — кучета, котки, коне. Усещах ги в тях всеки път, когато се пресягах, също както ги усещах в хората.

Но в тези нещастници не долавях и следа от чувства.

Представете си вода без тегло и мокрота. Така възприемах и тези хора. Лишени от всичко, което ги превръща в човешки същества, и същевременно живи. Все едно че виждах каменни статуи, които се движат и разговарят помежду си. Едно малко момиченце намери буркан със сладко и пъхна ръчичка вътре. Възрастен мъж захвърли ненужния парцал, който въртеше в ръцете си, и се доближи до него, сграбчи буркана и бълсна детето настрани, без да обръща внимание на гневните му писъци.

Никой не си направи труда да му попречи.

Наведох се и хванах юздите на коня на Сенч. След това извиках и Сажда, изглежда, долови страх в гласа ми, защото изпръхтя и вирна глава. Сенч успя да се удържи на седлото тъкмо когато зад нас отекнаха викове, които по-скоро наподобяваха зловещия вой на изгладнели вълци или писък на вятър в комина на угаснalo огнище през зимата. Не смеех да пусна юздите на другия кон и само се молех Сажда да не се спъне. Стигнахме малка горичка и най-сетне спрях, за да си поемем дъх. През цялото време Сенч ядно бе настоявал да му обясня какво правя.

Всъщност нямах смислен отговор. Наведох се напред и опрях чело във врата на Сажда. Усещах умората и треперенето на тялото й. Долавях също, че споделя безпокойството ми. Достатъчно бе да си помисля за обездушените хора във Фордж и коленете ми неволно стиснаха хълбоците й. Сажда тръгна с бавна крачка и Сенч ме последва — не преставаше да пита какво ме е изплашило. Гърлото ми беше пресъхнало и не успях да проговоря. Не смеех и да го погледна, докато не овладея паниката и страхът си.

Накрая събрах кураж и се обърнах към него. Той ме гледаше скептично и това ме подразни. Ала същевременно в него се спотайваше новоизлюпено недоверие към човек, който е показал нова, непозната страна от себе си.

Ето от какво ме заболя най-много. Онези нещастници в селото му бяха хиляди пъти по-чужди от мен, а той не бе побягнал от тях.

— Те бяха като марионетки — казах прегракнало. — Като оживели дървени играчки, предназначени за някаква жестока игра. Ако ни бяха стигнали, сигурно щяха да ни убият за късче от наметалата ни или залък хляб. Те... — Спрях. Нямах думи. — Те дори не са животни.

В тях няма нищо. Съвсем нищо. Те са като бездушни бублечки. Като скали, като... като...

— Момче — прекъсна ме Сенч, едновременно нежно и някак обидено — стегни се. Имахме тежка и изнурителна нощ и си изтощен. Умът често прави подобни номера, когато сънят е недостатъчен.

— Не — спрях го отчаян от това, че не мога да го убедя в правотата си. — Не е от умората.

— Да се върнем тогава — предложи спокойно той. Погледнах го стреснато — как можеше да запази присъствие на духа в такъв момент? — Това са само нещастни и уплашени хорица, преживели са ужасни неща и затова се държат малко странно. Помня едно момиче — глиган уби баща му пред очите му. Държеше се точно така повече от месец. Когато се оправят, ще бъдат като всички останали.

— Има някой пред нас! — предупредих го. Нито бях чул, нито бях видял нещо, но бях доловил нечие невидимо присъствие. Втренчихме се в здрача и скоро видяхме никаква странна група хора — едни водеха окузели животни, други тикаха колички с нахвърляни вещи. Те спряха и ни загледаха.

— Ей, това е Пъпчивия! — извика един мъж и посочи Сенч. Лицето му бе разкривено от ужас и набръкано от изтощение. — Също като в преданието — добави той. После продължи високо, сякаш цитираше: — „Бездушни призраци в зловещи тела ще ровят руините на домовете ни, а Пъпчивия с черно наметало ще ни донесе незнайни болести. Защото живяхме в грях и охолност и боговете го пращат да ни накаже. Нека смъртта бъде заслужената ни награда.“

— О, проклятие! — въздъхна Сенч. — Не биваше да ме виждат.

Той сграбчи юздите и ми викна през рамо:

— След мен, момче!

И пришпори коня по склона на близкия хълм. Държеше се също като Бърич, когато се изправеше срещу ядосано куче или инатлив кон.

— Бързо! Да не искаш да те пребият с камъни?

Смуших Сажда и го последвах. Хората на пътя продължаваха да крещят нещо неразбрано, на границата между уплахата и гнева. Видях една жена да се навежда за камък, някакъв брадат мъж размахващ коса.

— Побързай! Идват! — подкани ме Сенч и в същия миг няколко камъка прелетяха край мен. Чак сега си дадох сметка, че това

въщност са оцелелите от селото, тези, които пиратите не бяха взели за заложници. Конете ни бяха уморени и тези хора биха могли да ни настигнат. Струва ми се обаче, че ни спаси страхът. Бяха по-скоро облекчени, като ни видяха да бягаме. Мислите им бяха фиксирани върху онова, което се скиташе сега из улиците на селцето им, а не върху двамина непознати, макар и сякаш излезли от старата легенда.

Сенч отново водеше. Скоро забавихме темпо и преминахме в тръс. Извърнах се и огледах облекчено хълмовете, които ни скриваха от опустошеното село. Стигнахме едно поточе и Сенч спря, за да се освежим и да оставим конете да си починат. Свалих им юздите, а седне откъснах трева и изтрих потта им. Сенч изглеждаше потънал в мисли и аз не посмях да го заговоря. Едва по-късно, когато взе да се озърта, дръзнах да го попитам:

— Наистина ли си Пъпчивия?

Той ме погледна стреснато, но след това се засмя.

— Пъпчивия ли? Легендарният предвестник на злащания и болести? О, стига, момче, не бъди глупак. Та тази легенда е на стотици години. Наистина ли смяташ, че съм толкова стар?

Свих рамене. Исках да кажа: „Лицето ти е сипаничаво и носиш смърт“, но се сдържах. Понякога наистина ми изглеждаше ужасно стар, но друг път тялото му кипеше от жизненост.

— Не, не съм Пъпчивия — отвърна той на въпроса ми. — Макар че след одевешната среща из Шестте херцогства сигурно отново ще пълзнат слухове. Ще заговорят за страшни болести, за чумни епидемии и за божествено наказани заради някакви неведоми грехове. Ще ми се да не пробуждах подобни слухове. И без това хората са достатъчно наплашени. Но има по-важни неща от суеверията. Мисля си например за онова, което видях във Фордж. И за онези нещастни селяни, които искаха да ни пребият с камъни. Познавам тамошните жители от доста години. Кротки, хрисими хорица, които и на мравката сторваха път. Не като тези, които застигнахме на пътя. Представяш ли си — да напуснат селото си с по шепа багаж! Да изоставят домовете си. Да зарежат близките си сред онези руини, където се ровеха сякаш са лешояди... Мда, не е била напразна заплахата на пиратите от алените кораби. Сетя ли се за тези хора и се разтрепервам. Нещо тук не е наред, момче, и сега се боя от това, което ще последва. Защото ако пиратите от алените кораби могат да отвличат наши сънародници, а

после да искат откуп срещу заплахата да ни ги върнат в подобно състояние — тогава кой ще се нагърби с един толкова горчив избор! За сетен път ни удариха там, където сме най-малко подгответи. — Той внезапно се олюя и тежко седна на земята. Лицето му беше посивяло.

— Сенч! — извиках уплашено и скочих към него, но той махна с ръка да го оставя на мира и каза приглушено:

— Семената от карис. Най-лошото е, когато действието им премине. Бърич те е предупреждавал за това, момче. В живота нерядко се случва да избираш само между неприятни решения. Още повече в лоши времена като сега. — Погледът му беше помътен. — Май наистина трябва да си отдъхна малко.

Подложих под главата му моето седло и го завих с наметалото. Тази нощ спах опрял гръб в него, а когато се будех, чухах равномерното му дишане. На следващия ден изядохме последните запаси храна.

Но до вечерта Сенч се възстанови достатъчно, за да може да поемем отново. Този път не бързахме за никъде, а и мракът бе още по гъст. Сенч избираше пътя, но аз водех и понякога ми се струваше, че е само като товар на коня си. Два дни ни бяха необходими, за да изминем разстоянието, което бяхме преодолели през онази безумна нощ. Нямахме храна, нито охота за разговори.

Той ми показа къде да запаля сигналния огън и скоро моряците пратиха лодката. Той се качи мълчаливо на борда й. Дори не ми даде съвет как да постъпя с конете — това вече показваше колко е изтощен. Пришпорван от гордостта си, направих всичко възможно да се справя с тази задача, а когато се качих на кораба, легнах и заспах така, както не бях спал от много време. Стигнахме в Нитбей в предутринните часове и лейди Дайми отново се настани в странноприемницата.

Следобеда на следващия ден съобщих на съдържателя, че възрастната дама се е почувствала по-добре и иска да й поднесат солидна вечеря, тъй като е изгладняла от болестта. Сенч наистина изглеждаше по-добре и за щастие улавях по-рядко миризмата на карис. Той се нахвърли лакомо на храната и изпи гигантски количества вода. След още два дни ме прати да съобщя на съдържателя, че лейди Дайми ще си тръгне на идната сутрин.

Аз се възстанових много по-бързо и успях да посветя два следобеда, за да се разходя из Нитбей, да порадвам очите си с

шарените витрини на магазинчетата и да се вслушвам в клюките на местните жители. Именно по този начин узнах всичко, което вече предполагах, че се е случило. Дипломатическите усилия на Искрен се увенчали с успех, а лейди Грация изведнъж се превърнала в любимка на всички. Бroat на работниците край крепостните стени и по пътищата извън града се беше увеличил и работата кипеше с пълна сила. Кулата на Стражевия остров сега се охраняваше от най-добрите войници на Келвар и хората я наричаха Кулата на лейди Грация. Но същевременно чух да си говорят за това как алените кораби се прокраднали незабелязано покрай патрулите на самия принц и за някои странни събития във Фордж. Говореше се също, че из областта се появил страховитият Пъпчив човек, предвестник на нови злини. Сърцето ми се свиваше, като си спомнях за онова, което бях видял в селцето.

Бегълците от Фордж разказваха смразяващи кръвта истории за това как собствените им роднини се превърнали в безжалостни и безчувствени люде. Все още обитавали руините и отдалеч приличали на хора, но само отдалеч. Това, което правели, не подлежало на никакво разумно обяснение. Сякаш всички били обладани от зли духове. Дори корабите заобикаляли отдалеч залива на селцето. Никой не искал да приеме в къщата си и бегълците, хората се бояли, че те са прокълнати и ще ги сполети същото — та нали тъкмо те първи съгледали Пъпчивия. Що се отнася до обладаните от злите духове в селцето, всеобщото мнение било да ги оставят там, докато не се изтрепят взаимно или не умрат от глад. Никой не смеел да вдигне ръка срещу тях, най-вече заради някогашната им слава на хрисими и мирни хорища. Сякаш с това решение им отдавали последна почит. И може би така беше по-добре.

Нощта преди двамата с лейди Дайми да се присъединим към свитата на Искрен, за да се завърнем в Бъкип, се събудих от светлината на запалена свещ. Сенч бе станал и гледаше трепкащите й отблясъци по стената. Без да кажа дума, той ми заговори:

— Трябва да започнеш да изучаваш Умението, момче. Идват лоши времена и имам усещането, че ще са задълго. Ударил е часът добрыте хора да постегнат всичките оръжия, които имат. Този път ще ида право при краля и ще поискам от него да го разреши. Не, ще

настоявам за това. Тежки времена се задават, момчето ми. Питам се, дали някога ще отминат.

Неведнъж през следващите години аз си задавах същия въпрос.

11

„ПРЕТОПЕНИ“

Пъпчивия е добре познат персонаж от фолклора и драмите на Шестте херцогства. Малко са онези куклени театри, които не разполагат с подобна марионетка, и те вероятно ще да са сред най-бедните — не само заради традиционната му роля, но и заради поличбата за нещастия, която той неизменно олицетворява. Достатъчно е куклата да бъде подпряна в дъното на сцената, за да предизвика нужното мрачно и безизходно настроение. В Шестте херцогства Пъпчивия е универсален символ.

Говори се, че корените на тази легенда се простират далеч назад в миналото, до онези първи заселници на Херцогствата, които дошли тук още преди да се появят Пророците от Външните острови. Защото дори островитяните имат своя версия на тази зловеща фигура. В тяхната легенда това е Ел, разгневеният морски, бог, който излязъл да накаже неверниците, задето бил пренебрегнат. Когато морето било още младо, Ел, първият Praotец, се доверил на обитателите на островите, отстъпил им морските богатства и всички земи, които вълните докосвали, станали техни. Години наред островитяните били благодарни на своето божество. Те ловели риба, заселвали се по бреговете, строели селища по крайбрежието и нападали само онези, които дръзвали да навлизат в царството на Ел без разрешение. Корабите, които кръстосвали техните води, се смятали за законна плячка. Тъй островитяните живеели охолно и щастливо, а силите и уменията им нараставали. Вярно, животът им бил суров и опасен, но момчетата им бързо се превръщали в мъже, а девиците им били работни край огнището и безстрашни на палубата. Народът почитал Ел, поднасял му дарове и

проклинал с името му враговете. И Ел се гордеел със своя народ.

Но изглежда, божеството отишло твърде далеч в своето великодушие. Защото недостатъчно островитяни взели да измирят през суровата зима, а бурите, които прашал, били прекалено слаби, за да надавват корабите им. И тъй народът от островите се множал, децата престанали да гладуват, а растели, захващали се със земеделие и скотовъдство и обръщали гръб на морето. А селяните, в които се превърнали, не почитали Ел, защото ветровете и бурите унищожавали тяхната реколта. Вместо него избрали за свое божество Еда, покровителката на орачите и пастирите. На свой ред Еда ги дарила с плодородие за земите и животните им. Макар това да не се поправило на Ел, той не им обърнал внимание, защото все още си имал моряците и рибарите, с които да се забавлява.

Но с течение на времето почитателите му намалявали. Лесният живот на брега привличал моряците и рибарите и децата им вече не поглеждали с интерес към морето. На всичко отгоре все повече островитяни изоставяли студените крайбрежия и се премествали навътре, където времето било меко, а земята — плодородна. Все по-рядко излизали кораби, за да се борят с вълните, които вдигал разгневеният Ел. Все по-рядко чувал той името си — било за благословия, или за проклятие. Докато не настъпил денят, когато само един островитянин помнел и почитал това име. Той бил мършав старец, твърде слаб, за да изпитва силите си в морето, с подути от възрастта стави и редки изгнили зъби. Благословиите и проклятията му по-скоро ядосвали, отколкото да радват Ел, който не намирал утеша в своя последен почитател.

И ето че се извila буря, която трябвало да погуби стареца и неговата малка лодка. Но когато студените вълни се сключили над него, той се вкопчил в жалките останки на своя съд и дръзнал да извика името на Ел, молейки го за пощада, каквато, всички знаят, божеството не познава. Ел се разгневил още повече от това богохулство

и отказал да приеме стареца в своето царство, а го изхвърлил на брега и го проклел никога да не плава, но и да не познае смъртта. И когато изпълзял на брега, тялото и лицето му били покрити с пъпки, сякаш полепени миди. Старецът се изправил и закрачил към топлата и гостоприемна вътрешност. И навсякъде, където отивал, виждал само кротки и покорни орачи и скотовъдци. Предупреждавал ги за тяхната глупост и че Ел ще си намери друг, по-сilen и храбър народ, комуто да остави наследството им. Но хората от вътрешността дори не желаели да го изслушат. А където се появявал Пъпчивия, следвали го болести и злочестия, които никого не подбириали и поваляли еднакво деца и здрави и силни мъже. А хората казвали, че шарките, които разпространявал Пъпчивия, се предавали с пепелта на разораната почва. Така се говори в легендата. Ето как Пъпчивия се превърнал в предвестник на смърт и болести, в упрек за онези, които заживяват безгрижно и охолно, защото земята ги храни.

Завръщането на принц Искрен в Бъкип беше помрачено от вестта за събитията във Фордж. Искрен, прагматичен докрай, бе напуснал града веднага след като Келвар и Шемшай се бяха спогодили за поддръжката на кулата на Стражевия остров. Въсъщност свитата бе потеглила на път още преди двамата със Сенч да се върнем в странноприемницата. Ние тръгнахме с последните заминаващи и през целия път слушахме страховити разкази за онова, което се било случило във Фордж — много от тях рожба на нечие превъзбудено въображение.

Не намерих отдих, защото Сенч отново бе влязъл в ролята на досадна и капризна старица, а от мен се очакваше да играя своята роля. Трябваше да се грижа за него, да търпя забележките му и тъй чак до Бъкип, където няколко девойки поеха грижата за него и аз въздъхнах облекчено. Така и не узнах откъде му бе хрумнала идеята да създаде този образ и да го поддържа жив успешно години наред.

Бях завладян от странното усещане, че съм отсъстввал не дни, а десетки години. Тук вестите се възприемаха по друг начин и

получаваха различна оценка. Дори нещастието във Фордж не беше в състояние да засенчи блестящото изпълнение на лейди Грация. Историята се предаваше от уста на уста, а менестрелите я възпяваха в репертоара си. Научих, че лорд Келвар застанал на коляно и целунал с обожание върховете на пръстите ѝ, след като изслушал желанието ѝ да предостави всичките си бижута за поддръжката на кулата, крепостната стена и пътищата. Според друг източник лорд Шемшай изказал лична благодарност на тази изтъкната дама и помолил за честта да танцува с нея на бала същата вечер, с което едва не предизвикал нови разногласия между двамата херцози.

Радвах се на успеха ѝ. Дори чух да шепнат, че било крайно време принц Искрен да си намери също толкова достойна съпруга. Както обикновено, той пътуваше из страната да урежда разногласия между управниците или да преследва пиратите, ала хората, изглежда, се нуждаеха от силен управник, който да си стои у дома. Вярно, че старият крал Умен все още бе наш законен суверен. Но както бе отбелязал Бърич, хората обичаха да гледат напред.

Искрен, такъв, какъвто го познавах, нямаше време да мисли за бъдещето и за престола, който някой ден щеше да наследи. Фордж бе колкото пример, толкова и заплаха. Скоро долетяха слухове за други обезлюдени селища — общо три на брой. Първо бе „претопено“ селцето Крофт на Вътрешните острови, ала вестта се забави с няколко седмици, заради отдалеченото му разположение. Пиратите бяха действали по познатия начин. В началото бяха взели заложници и бяха поискали откуп, за да ги убият. След поредния отказ пиратите бяха освободили заложниците — всичките здрави телом и напълно лишени от човешки чувства. Хората разправяха, че тамошните жители се справили с проблема много по-безкомпромисно. Вътрешните острови са сувово място, което ражда сувори хора. Но едва ли им е било лесно, когато е трябвало да избият собствените си роднини.

В Рокгейт жителите склонили да платят откупа. На следващия ден вълните изхвърлили на брега труповете на техните близки и селото се събрало да ги погребе. Шипмайър посрещнал предизвикателството с упорство. Хората отказали да платят искания откуп, но след като вече знаели за съдбата на Фордж, се приготвили за последствията. Те посрещнали завръщащите се пленници с оглавници и окови, нахвърлили се отгоре им с тояги, сложили им оковите и ги върнали по

домовете. Жителите на селцето били твърдо решени да се грижат за тях, докато пробудят изгубената им човешина. Сърцераздирателни са разказите за онова, което се случило през следващите няколко седмици — за майка, която се опитвала да захапе ръката на сина си, като я хранел, за детето, което плачело и се дърпало в оковите, но се хвърлило с нож срещу смилилия се да го освободи баща. Някои от заложниците не преставали да проклинат и оскърбяват роднините си. Други се примирili с живота на пленници, започнали да се хранят и да пият, но не отвръщали с доброта на добротата. Освободени от оковите, последните не нападали роднините си, но и не се захващали за работа, нито участвали във вечерните седенки. Те крадели без угрizение, дори от собствените си деца, и с еднаква охота поглъщали храна и дребни монети. Нищо не ги радвало, дори благата дума. Хората в Шипмайър обаче били твърдо решени да упорстват, докато „болестта от алените кораби“ не премине. Другите говореха за тях с уважение и възхищение, сякаш тяхното решение било едничката надежда в този труден момент.

Дори кралят се трогна от упорството им и разпореди да им пратят помош и да разтръбят навсякъде за техния всеотдаен пример. Други средства бяха заделени за строежа на нови патрулни кораби и стражеви кули по крайбрежието.

В началото хората посрещнаха ентузиазирано своите задължения. Тези, които живееха по хълмовете край морето, започнаха да дават доброволни дежурства. В селата бяха избрани вестоносци, кралската служба раздаде пощенски гъльби. Някои селяни откараха добитък и зърнени храни в Шипмайър, за да помогнат на тамошните жители. Но минаваха седмици и месеци, а не се виждаше никаква надежда за възстановяване на върнатите заложници. Отчаяние и пессимизъм взеха да изместват ентузиазма, напразни изглеждаха положените усилия, а поддръжниците им сами взеха да признават, че е щяло да бъде по-добре, ако още от самото начало всички заложници са били избити и труповете им — хвърлени в морето.

Най-лошото според мен беше, че хората около трона не знаеха какво трябва да се прави. Сигурно щеше да е по-добре, ако беше издадена от самото начало кралска заповед, според която да се действа по единия или другия начин. Няма значение кой, важното е да бъде възстановено чувството за ред. Ако кралят бе показал своята позиция,

хората щяха да заживеят с мисълта, че някой там горе знае как да посрещне опасността. Вместо това увеличените патрулни кораби и кули навеждаха на мисълта, че в двореца е настъпила паника пред тази нова заплаха и че няма ясно изградена стратегия. Поради липсата на кралски указ крайбрежните жители взеха нещата в свои ръце. Свикани бяха съвети, на които се взеха решения как да се процедира в случай на евентуално „претопяване“ — на едни места едни, на други — други. Везните склониха на едната или на другата посока.

— Всяко от тези решения — отбеляза уморено Сенч — е удар по кралската власт. Хората вече не казват „ако бъдем претопени“, а „когато бъдем претопени“. Вече няма надежда, само пессимистично очакване да се случи най-лошото. Така духът им е пречупен преди да се предаде пътта. Решението е взето — дали ще е майка, син, или баща — чака го смърт или безчувствено съществуване. Всеки град и село решава сам за себе си, а това означава, че кралството се разпада, че цялото се връща към съставните си части. Скоро току-виж сме се превърнали в хиляди малки градчета и селца, всяко от които е загрижено единствено за своето оцеляване. Ако кралят и принц Искрен не вземат спешни мерки, кралството ще продължи да съществува само на хартия.

— Но какво можем да направим? — настоявах аз. — Нито едно от двете решения не е правилно.

— Понякога — промърмори мрачно Сенч — е по-добре да грешиш, отколкото да мълчиш. Виж какво, момчето ми, щом ти си в състояние да разбереш, че и двете възможности са погрешни, могат и хората. Но подобна заповед ще ни осигури единен начин на действие. Няма да се налага всяко селце само да си ближе раните. Но кралят и принцът трябва да предприемат и други стъпки.

— Като например?

— Да организират ответни удари срещу Външните острови. Да осигурят кораби и запаси за всеки, готов да вземе участие в подобни нападения. Да забранят стадата да се извеждат из крайбрежните ливади, където са лесна плячка за пиратите. Да раздадат оръжия на селяните, да разпоредят нощи дежурства, ако е нужно, дори да заповядат всички да носят в себе си отрова, та ако попаднат в ръцете на врага, сами да сложат край на живота си. Каквото и да е, момче. Каквото и да е ще е по-добре от тази проклета нерешителност.

Погледнах го уплашено. Не го бях чувал да говори толкова разпалено, нито да критикува тъй открито краля.

— Да, това е, което мисля — продължи той. — Само че напоследък кралят не иска да се вслушва в съветите ми. Казах му, че трябва да те обучаваме на Умението, а той ми отвръща: „Искаш го, защото ти самият нямаше тази възможност. Това е нездрава амбиция, Сенч. Избий си го от главата.“ Все едно че духът на кралицата говореше с езика му.

В гласа му се долавяше горчивина.

— Рицарин. Ето кой ни е нужен сега — продължи той след малко. — Кралят протака решението, а Искрен цял живот е бил готовен за втори в кралството. Той не обича да взема инициативата в свои ръце. Трябва ни Рицарин. Досега да е отишъл в околните селца, за да разговаря с хората, изгубили близките си във Фордж. По дяволите, щеше да отиде направо във Фордж...

— Мислиш ли, че това щеше да свърши работа? — попитах тихо. Не смеех да помръдна. Усещах, че Сенч разговаря със себе си, не с мен.

— Нямаше да реши проблемите, разбира се. Но хората щяха да видят, че се прави нещо за тях. Понякога това е много важно, момчето ми. А какво прави Искрен — мести войничета, сякаш си играе на война. А крал Умен чака да види какво ще се случи и не мисли за друго, освен как да държи Славен по-далеч от властта и същевременно достатъчно близо до трона.

— Славен? — попитах изненадано. Славен, с неговите префърцуни дрешки и неприятно държане? Неприятно ми беше дори само да чуя името му.

— Напоследък той е любимецът на баща си — изсумтя Сенч. — Откакто кралицата почина, кралят го допусна близо до себе си. Опитва се да купи сърцето му с дарове и Славен естествено се възползва в пълна мяра. Говори само това, което старецът иска да чуе. Кралят му предоставя все по-широки пълномощия. Отпусна му средства за блъскави и съвършено ненужни пътувания до Фароу и Тилт, където поданиците на майка му се грижат да му пълнят главата с идеи за това колко е важен. Момчето има нужда от здрава ръка и някой, който да държи сметка как харчи отпуснатите средства. С подобни суми

сигурно може да се оборудва цяла галера — добави той обидено. С което разговорът ни през тази нощ приключи.

Прибрах се и на следващия ден продължих прекъснатите си уроци. Седмици наред Сенч не ме викаше при себе си и аз както винаги страдах от това. Знаех, че причината не е в мен, а в задълженията му. Една вечер пресегнах сетивата си към него, но се натъкнах на стена от тайнственост и противоречие. И получих тупване по тила от Бърич.

— Престани да го правиш — изсъска той, без да обръща внимание на невинния ми поглед, и погледна яслата, които почиствах, сякаш очакваше да зърне там куче.

— Няма нищо вътре! — оправдах се аз.

— Тогава какво правеше?

— Ами... мечтаех си — промърморих. — Нищо повече.

— Не можеш да ме изљежеш, Фиц. Няма да ти позволя да го правиш. Особено в конюшните. Няма да ти дам да сееш поквара сред животните. Или да посрамиш кръвта на Рицарин. Спомни си какво ти казах.

Стиснах зъби, сведох очи и продължих работата си. След малко го чух да въздъхва и да се отдалечава.

Останалата част от лятото беше истински водовъртеж от събития, които ми е трудно да си спомня в нормалния им ход. Настроенията на хората се бяха променили само за няколко дни. Когато слязох в града, там вече се говореше само за укрепления и дежурства. Макар общо три селища да бяха нападнати от пиратите, страховете сякаш бяха породени от стотици нападения.

— Имам чувството, че хората не могат да говорят за нищо друго — оплака ми се Моли.

Разхождахме се покрай брега в светлината на залязващото лятно слънце. Вечерният бриз носеше приятна прохлада след дневната жега. Бърич бе заминал за Спрингмоут да провери каква е причината за странното заболяване по тамошния добитък. Това означаваше, че сутрините ми са свободни, но от друга страна, цялата работа по гледането на конете бе паднала на моите плещи. Още повече че Коб бе в Турлейк със Славен и трябваше да се грижа за неговите коне и кучета.

Затова пък вечер бях свободен и можех да излизам в града. Вечерните разходки с Моли се превърнаха в приятно разнообразие от ежедневната скука. С разклатено здраве, баща й вече пиеше доста по-малко и заспиваше рано. Моли взимаше кошница със сирене, няколко филии пресен хляб, шунка или пущена риба, а аз купувах шише евтино вино, след което излизахме на вълнолома. Тук винаги беше прохладно, Моли ми разказваше за работата си и за клюките, които е чула през деня. Понякога, докато се разхождахме, раменете ни се допираха.

— Сара, дъщерята на касапина, ми призна, че чакала с нетърпение да дойде зимата. Ветровете и студовете ще прогонят пиратите по островите им и поне за известно време ще забравим страховете. Но Келти се сети, че дори когато пиратите си заминат, онези бездушни нещастници от нападнатите села ще продължават да се скитат по земите ни и да сеят ужас, да обират пътниците по друмищата и да крадат в селата.

— Съмнявам се — възразих аз. — Крадци по пътищата винаги е имало, още преди да се появят пиратите. — Бях се загледал към залива, притворил очи заради блъсъка на слънчевите лъчи върху водната повърхност. Не беше необходимо да поглеждам към Моли, за да усещам присъствието ѝ. В мен имаше някакво неясно напрежение, което не разбирах напълно. Тя беше на шестнадесет, аз — на четиринадесет и двегодишната разлика се издигаше помежду ни като непреодолима стена. Ала въпреки това тя винаги намираше време за мен и изглежда, харесваше компанията ми. Но всеки път, когато се пресягах към нея, тя се отдръпваше вътре в себе си, докато същевременно външно спираше, навеждаше се за някое камъче или се заглеждаше по прелигата чайка. Друг път, когато аз се чувствах неуверен, тя заставаше пред мен, надничаше в очите ми или ме хващаше за ръката. Не винаги разбирах поведението ѝ, но усещах, че двамата сме свързани с тънка невидима нишка. Но този път, изглежда, думите ми я засегнаха.

— Аха. Щом си такъв специалист, сигурно знаеш какво е сполетяло онези хорица във Фордж?

Думите ѝ ме завариха неподготвен и трябваше да измине минута в напрегнато мълчание, преди да се овладея напълно. Моли не знаеше за връзката ми със Сенч, нито за нашето пътуване до Фордж. За нея аз

бях прислужник от крепостта, помощник в конюшнята и изобщо момче за всякакви поръчки.

— Чух какво си говорят войниците в кухнята — побързах да обясня. — Повечето от тях са се нагледали на какви ли не ужасии, но такова нещо не били виждали. Казват, че „претопените“ губели всякакви връзки с роднини и приятели. Не отричам, че е възможно да се нахвърлят и срещу пътници и търговци.

— Може би — кимна тя със смекчено изражение. — Хайде да се изкатерим горе и да похапнем.

„Горе“ беше една площадка на скалите край вълнолома. Кимнах и протегнах ръка да взема от нея кошницата с продуктите. Пътят до площадката бе доста по-стръмен, отколкото за вълнолома. Това ми даде възможност да подам сякаш небрежно ръка на Моли, за да й помагам нагоре. Изведнъж ми хрумна, че може би с предложението си тя е целяла точно това. Най-сетне се изкатерихме на площадката, седнахме задъхани и се загледахме към морето. Кошницата беше помежду ни и докато я намествах, разглеждах скришом Моли, само за да открия, че тя също ме поглежда косо. Настипи мълчание, което нарастваше като спускаща се по склона снежна топка. Отново я погледнах, но този път тя гледаше встради. Извърна се, но забоде поглед в кошницата и после възклика:

— О, вино от глухарчета! Не знаех, че го бива преди средата на зимата.

— Ами... то е миналогодишно. От предишната реколта — отвърнах и го взех от ръцете й, за да измъкна тапата. Загубих известно време, без да се справя, после тя ми взе бутилката, извади джобното си ножче и с ловки движения изтегли тапата.

— Не се чуди — рече ми, докато го правеше. — Да знаеш само колко бутилки съм отваряла на баща ми. Сега вече няма сила да го прави. — В гласа ѝ се долови горчивина.

— Ей, я гледай там — казах, зарадван от възможността да сменим темата. — Това е „Дъждовната девица“. — Една стройна галера пореше вълните под мощта на многобройни весла и навлизаше в залива с пълна скорост. — За мен това е най-хубавият кораб в пристанището.

— Да, връща се от патрулна обиколка. Търговците на платове са събрали доброволни дарения за него. Аз също пратих няколко вързопа

свещи за палубното осветление. Разправят, че е оборудвана за бой и придружава корабите оттук чак до Хайдоунс. Там ги пресреща „Зеленият призрак“ и ги поема по-нататък край брега.

— Виж, това не знаех. — Наистина бях изненадан, че в крепостта не се говореше за това. Ала Моли продължи още по-смело:

— Ами, хората трябва да предприемат нещо за защитата си, след като кралят само си чеше езика и се мръщи на всяко предложение. Лесно му е на него да ни призовава да бъдем храбри, когато си седи зад дебелите стени на крепостта. Нали неговите деца не са попадали в лапите на онези пирати.

Почувствах се засрамен, задето нямаше какво да кажа в защита на своя крал.

— Но ти също си защитена, макар и извън стените на Бъкипската крепост — подметнах неуверено.

Моли ме изгледа и каза:

— Имах братовчед, бяха го пратили да чиракува във Фордж. Какво според теб изпитах, когато до нас достигна вестта за случилото се там? Колкото и страшно да ти прозвучи, радвам се, че е бил сред загиналите, защото инак го очакваше още по-страшна съдба. Щеше да е като звяр — да причинява болка и мъка на другите, без дори да знае защо.

— Съжалявам — произнесох след кратко мълчание. Стори ми се недостатъчно и я потупах по ръката. Тя въздъхна и бавно поклати глава. — Знаеш ли — продължих, — може би кралят също не знае какво да предприеме. Представи си, че подобно на нас търси правилното решение и не го намира.

— Но той е крал! — възрази тя. — При това са го нарекли Умен, за да бъде такъв! А какво прави сега — стиска кесията си да не изпадне нещо от нея. Защо да плаща на моряците, когато и без това отчаяните търговци от града ще им осигуряват издръжката? Но стига за това... — Тя вдигна ръка, за да спре думите ми. — Не дойдохме тук, за да си говорим за политика и страхове. Това място тай в себе си някакво особено спокойствие. Кажи ми по-добре как върви животът в крепостта? Твоята кучка роди ли най-сетне?

И така заговорихме за кучката и малките ѝ, за черния жребец с особения нрав, след това тя ми разказа как набрала глогинки, за да

подсили с аромата им свещите си, и изсушила билки за зимната продукция.

Докато разговаряхме, хранехме се и отпивахме от виното, слънцето бавно се спускаше към хоризонта. Напрежението между нас оставаше, но присъствието му ми беше приятно, като нещо, на което да се уповавам. Питах се дали Моли също го долавя. Искаше ми се да я попитам, но не знаех как ще реагира. Ами ако погледнеше на моите способности като Бърич и в нея се пробудеше някакво отвращение? Ето защо се усмихвах, говорех за други неща и пазех мислите си за себе си.

На раздяла я изпратих до нейния дом по опустелите улици. Както винаги тя спря на вратата, погледна ме, сякаш търсеше някакъв повод да ме задържи още малко, но след това се усмихна малко тъжно и каза:

— Лека нощ, Новия.

Когато се прибрах, небето вече беше изпъстрено със звезди, а часовите бяха погълнати от играта на зарове. Направих кратка обиколка из конюшните, но там всичко беше спокойно, включително и новородените кученца. Забелязах два непознати коня и още един — с дамско седло, и реших, че са на някой гостуващ в крепостта благородник. Докато се любувах на породистите коне, се зачудих какво е довело притежателите им тук в края на лятото. Накрая излязох и се запътих към крепостта.

По навик първо минах през кухнята. Готовчът бе запознат със завидния апетит на конярите и ратниците и знаеше, че край огнището трябва по всяко време да има топла храна — особено късно вечер. Госпожа Чевръстка насокро бе обявила, че ако не престана да раста толкова бързо, ще трябва да се увивам в чаршафи като някой умопобъркан, защото не смогвала да ми шие нови дрехи. Вече си мислех за голямата глинена купа, в която готовчът оставяше бисквити, покрити грижливо с кърпа, и за резенче от едно много ароматно сирене, което си пасваше чудесно с чаша бира.

Когато влязох, на масата беше седнала непозната жена. Ядеше ябълка и сирене, но като ме видя, внезапно подскочи, лицето ѝ пребледня и тя постави длан на сърцето, си, сякаш бе видяла не друг, а страховития Пъпчив мъж. Спрях на вратата.

— Простете, госпожо, не исках да ви изплаша — побързах да кажа любезно. — Бях гладен, та прескочих насам да си взема нещо за

хапване. Ще ви преча ли, ако остана?

Дамата бавно се отпусна на мястото си. Взех да се чудя какво ли търси жена с нейното положение в кухнята. Защото знатният ѝ произход не можеше да бъде скрит нито от простата кремава рокля, която носеше, нито от умората на лицето ѝ. Пред мен несъмнено стоеше притежателката на красивия кон в конюшнята на Бърич. Нито за миг не мина през ума, че може да е обикновена прислужница.

Ръката ѝ се отпусна, тя си пое дъх.

— Не, разбира се, че няма да ми попречите. — Гласът ѝ се оказа melodичен и приятен. — Просто се стреснах, когато... когато се появихте толкова неочеквано.

— Благодаря ви, госпожо.

Заобиколих масата, сипах си чаша бира от бъчонката и си отрязах хляб и сирене. Където и да отидех, очите ѝ ме следваха. Храната ѝ лежеше забравена на масата, където я бе изпуснала, когато влязох. Извърнах се и я погледнах, а тя веднага сведе очи. Устните ѝ се раздвишиха, но отвътре не излезе нито звук.

— Мога ли да направя нещо за вас? — попитах любезно. — Да ви предложа нещо например? Искате ли бира?

— Ако бъдете така добър — произнесе тя почти шепнешком. Напълних една чаша и я поставих на масата пред нея. Когато я приближих, тя се отдръпна, сякаш бях заразен. Зачудих се дали не мириша на нещо лошо от конюшнята. Едва ли, инак и Моли щеше да го забележи.

Реших да отнеса храната и бирата в стаята си. Несъмнено с нещо бях нарушил спокойствието на знатната дама. Но докато се мъчех да взема всичко, тя внезапно ми посочи пейката срещу себе си и нареди, сякаш ми беше прочела мислите:

— Сядай там. Не виждам защо трябва да се притесняваш заради мен.

Тонът ѝ не беше нито заповед, нито покана, а нещо по средата. Настаних се на посоченото място, наведох глава, за да избегна втренчения ѝ поглед, и започнах да се храня, колкото се може по-бързо, като свръяна в ъгъла мишка, която се бои, че котката я дебне зад вратата. Тя ме разглеждаше открито и пряко, по начин, който караше ръцете ми да треперят на всяка хапка.

Не знаех какво да кажа, ала същевременно тишината ме потискаше. Задавих се с една суха бисквита и се закашлях мъчително, а когато се опитах да я прегълтна с бира, положението стана още по-лошо. Тя повдигна вежди, а устата ѝ се изпъна като струна. Дори свел очи към чинията, пак усещах погледа ѝ върху себе си. Започнах да дъвча още по-припряно, готов на всичко, за да се измъкна час по-скоро от това неприятно положение. Натъпках последните остатъци от хляба и сиренето в устата си и скочих, като едва не съборих пейката. Тръгнах към вратата, после си спомних инструкциите на Бърич как трябва да се държа в присъствието на дама. Прегълтнах залъка, очите ми се просълзиха от усилието и промърморих:

— Лека нощ, госпожо. — Това едва ли бяха най-подходящите думи, но не можех да измисля други. След това протегнах ръка към дръжката.

— Чакай — каза тя и аз замрях. — Горе ли спиш, или в конюшните?

— И на двете места. Както се случи. Тоест... ах... е, лека нощ, госпожо. — Обърнах се и едва не побягнах. Бях стигнал стълбите, когато се зачудих на странния ѝ въпрос. Едва когато влязох в стаята си и започнах да се събличам, осъзнах, че все още стискам чашата. Легнах си с усещането, че съм кръгъл глупак. Само че не знаех защо.

12

ТЪРПЕНИЕ

Пиратите от алените кораби били бедствие и нещастие за своя народ много преди да започнат да тероризират крайбрежието на Шестте херцогства. От последователи на тъмен култ, чрез безскрупулни действия те израстват доста бързо до религиозна и политическа сила. Главатарите и вождовете, които отказват да им се подчинят и да приемат вярата им, стават жертви на това, което по-късно хората от Херцогствата започват да наричат „претопяване“ — в памет на първите жертви на пиратите от селцето Фордж. Островитяните се славят като коравосърдечни и свирепи люде, но те също така са по своему благородни и наказват сурово онези, които дръзнат да изменят на роднинската връзка. Представете си гнева и отчаянието на бащата, чийто син е бил „претопен“. Той или трябва да крие злодеянията на сина си, когато последният започне да лъже, краде и да насила жените, или да го изложи на ударите на справедливия закон, като понесе последствията като изгубен наследник и чест. Заплахата от „претопяване“ била могъщо средство срещу евентуалните противници на кликата на пиратите от алените кораби.

По времето, когато пиратите от алените кораби започнаха да нападат масирано нашите брегове, те вече бяха потиснали всякаква опозиция във Външните острови. Най-яростните им привърженици сред островитяните или бяха избити, или избягаха. Останалите трябваши макар и с неохота да склонят да плащат наложените им данъци. Но мозина с радост се присъединяваха към култа, боядисваха корпусите на корабите си в алено и нито веднъж не подлагаха на съмнение праведността на онова, което

вършеха. Най-вероятно тези новоизлюпени привърженици да са произхождали предимно от по-бедни семейства, които никога преди това не са получавали възможността за бързо издигане в обществото. Но главатарите на братството нехаеха за мотивите на своите последователи, стига да можеха да разчитат на безпределната им вярност.

Общо два пъти срещах благородната дама преди да науча коя е. Втория път беше на следващата вечер, горе-долу по същото време. Моли беше заета в работилницата и аз отидох в една малка кръчмичка заедно с Кери и Дирк. Изглежда, бях пийнал една-две чаши повече от необходимото. Не бях пиян, нито се чувствах зле, но все пак стъпвах внимателно, защото вече се бях спънал в една дупка на пътя.

Непосредствено зад дворчето на кухнята има малка градина, заобиколена от жив плет. Наричат я Женската градина, не защото е само женско царство, а заради грижите, които жените полагат непрестанно за нея. Това е наистина приятно местенце, с малко езеро в средата, много лехи с ароматни и красиви цветя, няколко плодни дръвчета и затревени алеи. Реших, че в състоянието, в което съм, ще е наистина по-добре, ако не си лягам веднага. Инак току-виж почувствам как леглото ми започва да се люлее, което пък щеше да ми докара неприятности със стомаха. Ето защо реших да се поразтъпча на свеж въздух в Женската градина.

В един от ъглите на градината, между затоплената от слънцето стена и малкото езеро, растяха няколко разновидности на машерка. В горещ ден уханието им може да предизвика световъртеж, но сега, когато нощта тъкмо се бе спуснala, то сякаш имаше успокояващ ефект. Наплисках лицето си в езерцето, след това се облегнах на още топлата зидана стена. Заслушах се в крякането на жабите и сведох поглед към гладката водна повърхност, за да успокоя главата си.

Стъпки. Сетне нисък женски глас:

— Да не си пиян?

— Не съвсем — отвърнах приветливо, мислейки, че е Тили, момичето, което се грижеше за цветята. — Нямах достатъчно време, нито пари.

— Бърич те е научил на това. Този човек е покварен и развратен и насаждда същите черти у теб. Дори честни хора се подлъгват по ума му.

Горчивината, която долових в това изказване, ме накара да вдигна глава. Присвих очи, опитвайки се да разпозная в здрава лицето на моята събеседница. Оказа се, че е дамата от предишната вечер. Застанала на алеята, облечена отново със скромна и непретенциозна рокля, тя приличаше по-скоро на момиче, отколкото на знатна дама. Беше стройна, но по-ниска от мен, макар да не бях твърде висок за четиринайсетте си години. Но лицето ѝ беше женствено, а устата ѝ бе изкривена в укорителна гримаса, която се допълваше от бръчките край присвитите ѝ очи. Косата ѝ беше черна и къдрава и макар че се опитваше да я прибира назад, няколко немирни къдици бяха избягали и се полюшваха над ушите и челото ѝ.

Не че бях готов на всяка цена да защитавам Бърич, просто той нямаше никаква вина за сегашното ми състояние. Ето защо отвърнах нещо в смисъл, че той е на много мили оттук, в съвсем друг град, и че едва ли може да е отговорен за онова, което доброволно съм решил да наливам в стомаха си.

Жената бавно пристъпи към мен.

— Затова пък не те научи на нищо по-добро, нали? И нито веднъж не ти каза колко лошо е да се пие!

В Южните земи хората обичат да казват: „във виното е истината“. Сигурно същото важеше и за бирата. Онази нощ нямах проблеми със склонността да говоря правдиво.

— Всъщност, милейди, ако той знаеше в какво състояние съм сега, щеше здравата да ми се накара. И най-вече затова, че не станах, за да ви се поклоня, в момента, в който ме заговорихте. — При тези думи се надигнах и бавно се поклоних. — След това щеше да последва дълга и обстойна лекция за достойнствата, които носи в себе си всеки, в чиито жили тече кръвта на принцовете. Пък макар и да няма право на официалната титла. — Успях да се поклоня криво-ляво и се зарадвах, че мракът скрива руменината по лицето ми. — И така, добър вечер, красива госпожо от градината. А сега ви желая и лека нощ, тъй като възnamерявам да ви лиша от досадното си присъствие.

Вече крачех по алеята към изхода, когато ме застигна разтревоженият ѝ глас:

— Почакай!

Усещах нарастващо напрежение в стомаха и реших, че ще е най-добре, ако се престоря, че не я чувам. Тя не ме последва, но аз бях сигурен, че ме наблюдава, така че продължих с гордо вдигната глава, докато не излязох от градината. Върнах се в преддверието на конюшните, където облекчих стомаха си, и накрая легнах да спя в сеното, тъй като стълбите към стаята на Бърич ми се сториха твърде стръмни.

Но младостта е изумително жила, особено когато усеща заплаха. Станах рано на следващата сутрин, защото знаех, че Бърич трябва да се върне същия следобед. Измих се с две кофи вода, после реших, че куртката, която нося от три дни, има нужда от смяна. Тъкмо я бях свалил и я оглеждах, когато непознатата дама застана пред вратата на конюшнята и ме повика.

— Смени си ризата — нареди ми тя. А след това добави: — И с тези гамаши приличаш на щърkel. Кажи на госпожа Чевръстка, че имат нужда от подновяване.

— Добро утро, госпожо — рекох аз. Това беше единственото, което можах да измисля в объркането си. Вече започвах да си мисля, че и тя е някоя ексцентрична натура като лейди Дайми. Очаквах след тази кратка размяна на реплики да се обърне и да си тръгне, но тя продължаваше да ме гледа право в очите. После ме попита:

— Свириш ли на някакъв музикален инструмент? Поклатих мълчаливо глава.

— Може би пееш тогава?

— Не, госпожо.

— В такъв случай — продължи тя леко разтревожена, — вероятно са те учили да рецитираш Еопеите, строфите на познанието или поне напътствията за билколечение и ориентация... поне нещичко от тези?

— Само онези, които имат отношение към грижите за конете, ловните соколи и кучетата — отвърнах и това бе почти цялата истина. Бърич ме бе накарал да ги науча. От Сенч знаех рецепти за отрови и противоотрови, но сметнах, че ще е по-добре, ако го запазя за себе си.

— Но сигурно танцуваш? И са те учили как да стихоплетстваш? Бях съвсем объркан.

— Госпожо, струва ми се, че ме бъркате с някой друг. Дали пък не ме смятате за Август, кралския племенник. Той е почти на моята възраст и...

— С никого не те бъркам. Отговори на въпроса ми! — прекъсна ме тя почти пискливо.

— Не, госпожо. Уроците, които споменахте, са... за знатното съсловие. Аз не съм един от тях.

Лицето ѝ стана още по-загрижено. Тя сви устни и ме погледна замислено.

— Няма да позволя подобно нещо! — заяви твърдо непозната дама, обърна се рязко и се отдалечи през двора. Постоях малко, загледан след нея, после се върнах в стаята и си смених ризата и гамашите, както ме беше посъветвала. Опитах се да я прокудя от мислите си и да се съредоточа върху ежедневните си задачи.

Следобед, когато Бърич се върна, валеше дъжд. Срещнах го пред конюшните и хванах юздите на коня му, докато той слизаше вдървено от седлото.

— Фиц, пораснал си — бяха първите му думи, докато ме оглеждаше с критичен поглед, сякаш бях многообещаващ кон или ловно куче. Отвори уста да добави още нещо, но после поклати глава и само изсумтя: — Е?

Имаше предвид доклада ми.

Беше отсъстввал точно месец и сигурно искаше да узнае за всички промени до най-дребните подробности. Поведох коня, а той закрачи редом с мен, заслушан в онова, което му казвах.

Понякога ме изненадваше колко много прилича на Сенч. И двамата искаха от мен да предавам всичко в детайли и да си спомням съвсем точно събития отпреди седмица, или две. Не беше трудно да се науча да докладвам на Сенч, главно заради усилията, които бях полагал преди това по настояване на Бърич. Години по-късно осъзнах, че са ме учили да докладвам така, както войникът докладва на своя началник.

Друг на мястото на Бърич сигурно щеше да се отправи към кухнята или банята, но той настоя да отидем в конюшнята, където огледа всичко и спря да размени по няколко думи с всеки от конярите. Когато стигна до коня на непозната дама, видимо се стъписа. Разглежда го мълчаливо няколко минути и накрая каза:

— Този кон аз съм го обучавал. — Конят извърна глава към него, сякаш беше познал гласа му. — Копринен — каза тихо Бърич и конят наостри уши. Бърич въздъхна. — Виждам, че лейди Търпение е тук. Видяхте ли се вече?

Ето един труден въпрос. В главата ми вече се гонеха безброй объркани мисли. Лейди Търпение, жената на моя баща и според мнозина едничката причина той да се откаже от престола и от мен. Значи с нея бях разговарял в кухнята, както и следващата вечер, когато ме срещна подпийнал в градината! Тя ме бе разпитвала тази сутрин за моето образование.

— Не официално — отвърнах. — Но се срещнахме.

За моя изненада той се разсмя.

— Лицето ти е жива картина, Фиц. По твоята реакция съдя, че тя не се е променила много. Първия път, когато я видях, беше в овошните градини на баща ти. Беше се покатерила на едно дръвче. Поиска да извадя трънче от обувката ѝ, която свали, както си седеше там горе. А дори нямаше представа кой съм. Нито пък аз коя е тя. Предполагам, че тогава не е била много по-голяма от теб. — Той спря, чертите му се смекчиха. — Имаше едно малко досадно кученце, което винаги носеше в някаква кошница. Все скимтеше и повръщаше. Викаше му Прахосъбирачка. — Той помълча малко, все така замечтано усмихнат. — Как можах да си го спомня след всички тези години!

— Тя хареса ли те, когато се срещнахте за първи път? — попитах доста нетактично.

Бърич ме погледна, но в мислите си беше далеч във времето.

— Повече, отколкото сега — отвърна неочеквано. — Но това няма значение. Казвай, Фиц. Какво мисли тя за теб?

Не знаех какво да отговоря и взех да му описвам нашите две срещи с всички подробности. Бях някъде към средата на срещата в градината, когато Бърич вдигна ръка и каза:

— Спри.

Мълкнах и го погледнах.

— Когато спестяваш по малко от истината, за да скриеш какъв глупак си бил, изглеждаш дваж по-голям глупак. А сега да започнем отначало.

Така и направих и този път не скрих нищо нито от поведението си, нито от коментарите на дамата. А когато свърших, зачаках

присъдата. За моя изненада той се пресегна и погали коня по муцууната.

— Някои неща се променят с времето, Фиц — замислено каза той и въздъхна. — А други не. Е, Фиц, изглежда, си се представил точно на хората, които е трябвало най-много да избягваши. Сигурен съм, че това ще има своите последствия, но нямам ни най-малка представа какви ще са те. Което пък от своя страна означава, че няма за какво да се притесняваме. Я да видим как са малките кученца. Колко каза, че били — шест ли?

— И всичките живи — отвърнах гордо, защото раждането не беше никак лесно.

— Дано да е тъй и за нас — промърмори той, докато крачехме към другия край на конюшните. Погледнах го и разбрах, че говори на себе си.

— Смятах, че ще имаш благоразумието да я избягваши — беше свадливият коментар на Сенч.

Не очаквах подобно посрещане особено след като толкова време не бях викан в стаята му.

— Но аз дори не знаех, че тя е лейди Търпение. Изненадан съм, че никой не говореше за нейното пристигане.

— Защото тя предпочита да пази идването си в тайна, в която са посветени само ограничен кръг хора — каза Сенч. Седеше край запаления в огнището огън. Staite му бяха хладни, а той беше чувствителен към студа. Тази нощ изглеждаше уморен, вероятно от това, с което се бе занимавал през последните седмици. Той сръбна от чашата с вино и продължи:

— Трябва да знаеш, че тя владее най-различни и доста ексцентрични способи да се справя с онези, които обичат да говорят зад гърба ѝ. Ужасно държи на уединението си — дори по времето, когато живееше с Рицарин. Той никога не е възразявал. Беше се оженил по любов, а не от политически подбуди. Мисля, че това бе първото голямо разочарование за баща му. След него като че ли нищо вече не можеше да зарадва краля.

Седях неподвижно като уплашена мишка. Дотича Слинк и се покатери на рамото ми. Рядко заварвах Сенч в бъбриво настроение, особено по въпроси, засягащи кралското семейство. Не смеех да помръдна, за да не го прекъсна.

— Понякога си мисля, че в нея е имало нещо, което Рицарин инстинктивно е търсил. Той беше сериозен човек, обичаше реда, винаги коректен в маниерите си, внимателен към онова, което става около него. Беше истински рицар, като името, което му бяха дали, повярвай ми, момче — най-добрият приятел на света! Никога не се поддаваше на чувствата си, нито на дребнави импулси, а това означаваше, че си налагаше постоянен самоконтрол. Ето защо онези, които не го познаваха добре, го смятаха за студен и надменен.

— А след това срещна това момиче... тя наистина беше още момиче — продължи Сенч. — Езикът ѝ мислите ѝ скачаха от едно на друго без никаква видима връзка. Изтощавах се дори само като я слушам. Но Рицарин се усмихваше и не сваляше очи от нея. Не зная как го заплете в мрежите си. Може би защото не изпитваше никакво благоговение пред него. Или понеже не показваше никакво намерение да го спечели. Ала сред толкова много партии, всяка по-привлекателна от другите, той избра тъкмо лейди Търпение. Дори още не му беше време за годявка, когато я искаше за жена, да не говорим за това, че хлопна резето пред дузина възможности за изгодни съюзи, които други жени можеха да му донесат. Нямаше никаква причина да избързва с този брак. Абсолютно никаква.

— Освен че го е искал — рекох аз и едва не прехапах език. Защото Сенч кимна, откъсна очи от пламъците и ме погледна.

— Добре. Стига за това. Няма да те питам какво впечатление си ѝ направил, нито защо е променила мнението си за теб. Но миналата седмица тя отишla при краля и настояла да бъдеш официално признат за син на Рицарин и за негов наследник, след което да получиш образование, подобаващо на един истински принц.

Погледнах го смяяно. Дали тапетите по стените се движеха, или ми изневеряваше зрението?

— Той, разбира се, отказал — продължи безжалостно Сенч. — Опитал се да ѝ обясни защо подобно нещо е невъзможно. Но тя не преставала да повтаря: „Вие сте кралят. Нима за вас има невъзможни неща?“ „Благородниците никога няма да допуснат подобно нещо. Ще избухне гражданска война. Помислете си само какво би означавало това за едно неподгответено момче“ — ей такива неща ѝ наговорил в отговор кралят.

— Уф — въздъхнах изплашено. Не помня какво съм чувстввал в този момент. Въодушевление? Гняв? Страх? Но всичко това отдавна е отминало.

— Търпение, разбира се, не се предава толкова лесно. „Нека получи тази възможност — рекла тя на краля. — А когато бъде готов, отсъдете сами.“ Само лейди Търпение е в състояние да поиска такова нещо, при това пред Искрен и Славен. Искрен я слушал мълчаливо, защото знае как ще свърши подобно нещо, но Славен бил направо морав от яд. Той никак не може да се сдържа. Затова пък знае как да удря в гърба. Тъй или инак, накрая кралят склонил за някои неща, най-вече за да й затвори устата.

— За някои неща? — попитах аз.

— Някои за наше добро, други — не чак толкова. По-скоро ще бъдат неприятна пречка. Надявам се, че ще намираш време за почивка през деня, момчето ми, защото не смяtam да жертвам плановете си за теб. Лейди Търпение настоява да получиш образование според новото ти положение. При това е пожелала лично да се заеме с това. Музика, поезия, танци, песни, маниери... дано ти понасят по-добре, отколкото на мен. На Рицарин те му бяха от полза. Понякога дори знаеше как да извлече предимства от тях. Но както казах, денят ти ще е още по-запълнен. Ще трябва да намалиш малко упражненията по фехтовка. И Бърич ще си намери друг помощник в конюшнята.

Не съжалиях за фехтовката, защото, както неведнъж бе отбелязвал Сенч, на ловкия убиец не му трябва сабя. Ако научех занаята си добре, можех никога да не ми се наложи да се дуелирам. Но времето с Бърич — отново не знаех какво да мисля за това. Понякога мразех всяка минута, прекарана с него. Понякога. Той искаше да съм безгрешен, а същевременно никога не ме възнаграждаваше за усилията. Но беше прям и непосредствен и вярваше, че мога да постигна онова, което иска от мен... — Сигурно се питаш какво сме спечелили двамата с теб от тази работа — продължаваше Сенч. Долових вълнение в гласа му. — Това е нещо, което опитвах да получа вече на два пъти и все получавах отказ. Но лейди Търпение продължила да упорства, докато накрая кралят се предал. Става дума за Умението, момчето ми. Ще те обучават на Умението.

— Умението значи — повторих, без да разбирам смисъла на думите си. Всичко се случваше търде бързо.

— Да.

— Бърич ми разказва за него веднъж. Беше много отдавна. — Изведнъж си спомних темата на разговора. След като Ноство неволно ме бе издал. Тогава Бърич ме закле никога да не споделям ума си с животни. Помня, че имах подобно усещане, когато се пресягах към умовете на „претопените“ нещастници от Фордж. Дали обучението щеше да ме освободи от предразсъдъците? Спомних си близостта, която се бе установявала между мен и животните, когато Бърич не беше наблизо. Топлината, която бях изпитвал към Ноство, радвайки се на взаимност. Никога не съм бил толкова близък с друго живо същество. Но дали това ново обучение в Умението нямаше да ми го отнеме?

— Какво има, момче? — попита ме загрижено Сенч.

— Не зная — измънках.

Дори пред Сенч не смеех да разкрия своите страхове.

— Нищо.

— Сигурно си слушал някои стари истории за обучението — предположи той напълно погрешно. — Не се беспокой, не е толкова страшно. Рицарин също мина през това, както и Искрен. Заради заплахата от нови нападения на пиратите с алените кораби, кралят реши да възстанови някои забравени традиции и да даде възможност за подготовка на всички перспективни кандидати. Той иска котерия, или дори две, които да разширят възможностите им за взаимодействие. Гален не е никак ентузиазиран, но лично аз смятам идеята за добра. Но нали съм копеле и навремето не ми позволиха да получа необходимото обучение. Тъй че нямам точна представа по какъв начин Умението може да се използва в защита на кралството.

— Копеле ли каза? — възкликах изумено. Изведнъж цялото ми внимание бе съсредоточено върху този въпрос. Сенч ме погледна, не по-малко изненадан от мен.

— Разбира се. Мислех, че си се сетил отдавна. Наистина е чудно за схватливо момче като теб.

Гледах го така, сякаш го виждах за пръв път. Белезите го бяха скрили, но сходството беше там, на лицето. Веждите, начинът, по който бяха разположени ушите му, линията на долната устна.

— Ти си... син на краля? — казах, но още преди да затворя уста, осъзнах колко глупаво е предположението ми.

— Син ли? — Сенч мрачно се засмя. — Как ще се намръщи, ако те чуе да го казваш! Но истината често го кара да гримасничи. Не, момче, той е мой по-малък брат по бащина линия, макар че е бил заченат в легло с копринени чаршафи, а аз по време на една военна кампания близо до Сандседж. Майка ми е била войник. Върнала се у дома, за да ме износи, а по-късно се омъжила за грънчар. Когато умря, грънчарят ме качи на едно магаре, сложи ми огърлицата, която тя носеше, и ми каза да я отнеса на краля. Бях на десет години. В онези дни пътят от Уолкот до Бъкип бе доста дълъг.

Не знаех какво да кажа.

— Но стига за това — рече Сенч и се изправи. — Гален ще те запознае с Умението. Кралят му заповядва да се заеме с обучението ти. В началото Гален се опъваше, изглежда, е на друго мнение. Настоява никой да не се занимава с учениците му по време на подготовката. За съжаление не мога да направя нищо по този въпрос. Познаваш Гален, нали?

— Малко — признах. — Само по приказките на другите.

— А ти какво знаеш?

Въздъхнах и се съсредоточих.

— Че яде сам. Никога не съм го виждал на общата маса, нито при войниците във фехтовалната зала. Не съм го мяркал да се разхожда из двора, нито да разговаря с някого. Все бърза за някъде. Държи се лошо с животните. Кучетата не го обичат, а към конете е прекалено груб. Предполагам, че е на годините на Бърич. Облича се добре, почти префърцуно, като Славен. Говорят, че бил от хората на кралицата.

— Защо? — попита Сенч.

— А, това беше доста отдавна. Каза го един ратник — Гейдж. Една вечер се прибраха двамата с Бърич. Бяха пияни. Изглежда, се бяха посдърпали с Гален, а после дойдоха да си близнат раните. Седнаха да пият още и по едно време чух Гейдж да казва на Бърич, че Славен бил два пъти по-благороден от Рицарин и Искрен и че било глупаво, дето не му предлагат да седне на трона. Та Гален казал, че майката на Славен е от по-добро потекло, отколкото първата кралица на Умен. Което и без това е известно на всички. Това, което ядосало Гейдж достатъчно, за да се сдърпа с Гален, било, че според Гален кралица Желана стои по-високо дори от крал Умен, защото в жилите ѝ течала кръвта на Пророците и по двете линии, докато Умен я наследил

само от баща си. За тези думи Гейдж понечил да го удари, но Гален отстъпил и на свой ред го халосал с нещо по главата.

Спрях.

— После? — подкани ме Сенч.

— Това е. Гален е поддръжник на Славен и противник на Искрен. И Славен го знае добре. Затова се държи приятелски с него и го демонстрира пред всички. Изглежда, дори се съветва с него, защото на няколко пъти съм ги виждал заедно. Смешно е да ги гледаш двамата, сякаш Гален копира от Славен дрехите и маниерите. Понякога са си лика-прилика.

— Така ли? — попита Сенч и се наклони към мен. — Какво друго си забелязал?

— Ами май това е всичко.

— Той някога заговарял ли те е?

— Не.

— Ясно. От всичко това как го преценяваш? Какво очакваш от него?

— Той е от Фароу. От вътрешността на материка. Семейството му е дошло в Бъкип заедно с втората кралица. Чух, че го било страх от водата, не обичал морето и не можел да плува. Бърич го уважава, но не го харесва. Казва, че е човек, който си знае работата и я върши добре, но изглежда, не може да го понася заради отношението му към животните, дори и да се дължи на невежество. Работниците от кухнята също не го обичат. Непрестанно ги дразни и ядосва. Обвинява момичетата, че му пускали косми в яденето или че не са си измили ръцете, а за момчетата казва, че били мързеливи и не знаели как се поднася. Готовчът също не може да го търпи заради забележките му. — Сенч продължаваше да ме гледа очаквателно, сякаш така и не бях казал най-важното. Претършувах мозъка си за още информация.

— Той носи верига с три камъка на нея. Има я от кралица Желана, заради някаква специална услуга. Хъм. Шутът го мрази. Веднъж ми призна, че когато останали насаме, Гален започнал да го обижда и да го замеря с разни неща.

Веждите на Сенч подскочиха. Толкова беше изненадан, че едва не изпусна чашата.

— Шутът говори ли с теб?

— Понякога — признах предпазливо. — Но не много често. Само когато има настроение. Появява се изневиделица и започва да ми казва разни неща.

— Какви неща?

Едва сега осъзнах, че така и не бях разказал на Сенч за онази история с „фиц-фаворизира-финеса“. Беше твърдо объркана, за да се връщам сега към нея.

— Уф, странни неща. Преди два месеца ме спря и ми каза, че идната утрин нямало да е подходяща за лов. А денят се оказа чудесен. Бърич удари един доста едър елен. Сигурно си спомняш. Беше същият ден, когато се натъкнахме на вълчицата. Разкъса няколко от кучетата ни.

— Да, добре си спомням — замислено каза Сенч. — Тогава тя едва не докопа и теб.

Свих рамене.

— Бърич я повали. След това ми се ядоса, сякаш аз бях виновен, и ми заяви, че щял да ме спука от бой, ако вълчицата била наранила Сажда. Сякаш можех да зная, че ще се нахвърли върху мен... — Спрях разколебано. — Сенч, зная, че шутът е малко странен. Но аз обичам да разговарям с него. Вярно, че ми говори в гатанки и понякога ме ругае или ми се подиграва. Друг път ме съветва — да си измия косата или да не нося жълто... но...

— Какво? — подкани ме той.

— Аз го харесвам. Може и да ми се подиграва, но го прави с добри чувства. Той ме кара да се чувствам... някак важен. Дори само с това, че е изbral да говори с мен.

Сенч вдигна ръка, за да прикрие усмивката си. Не разбирах какво го е развеселило.

— Довери се на инстинкта си — рече ми той. — И помни всички съвети, които ти дава. Освен това гледай никой да не разбере, че идва при теб и ти говори. Някой може да не погледне с добро око на това.

— Кой?

— Крал Умен например. В края на краищата шутът е негов. Той го е купил.

Поне дузина въпроси изникнаха в главата ми. Сенч забеляза изражението ми и вдигна ръка.

— Не сега. И без това ти казах предостатъчно. Ще ти призная, че бях изненадан от някои от твоите разкрития. Аз например не обичам да споделям нито мои, нито чужди тайни. Но щом шутът иска да разговаря с теб, това си е негова работа. Друг обаче бе тема на този разговор. Гален.

Въздъхнах и продължих:

— Гален. Държи се лошо с онези, които не смеят да му възразяват, облича се добре и се храни сам. Какво друго трябва да знае, Сенч? Имел съм строги учители, имал съм и неприятни. Смятам, че ще успея да се справя с него.

— Дано — неуверено каза Сенч. — Защото той те мрази.

Мрази те повече, отколкото обичаше баща ти. А почти го боготвореше. Никой друг не е бил така сляпо привързан към него. Но когато се появи ти, Гален съсредоточи върху теб цялата си омраза. И това ме плаши.

Нещо в гласа му накара сърцето ми да се свие.

— Откъде знаеш? — попитах.

— Казал го е на краля, когато Умен му наредил да те включи в групата. Заявил, че си копеле и че трябва да си знаеш мястото. А след това отказал да те обучава.

— Отказал ли?

— Нали ти казах. Но кралят не се предавал. А той все пак е крал и Гален трябва да му се подчини — макар и да е човек на кралицата. Накрая склонил и обещал да направи опит. Започват точно след един месец. Дотогава принадлежиши изцяло на лейди Търпение.

— Къде?

— Има една кула, която наричат Кралската градина. Ще те отведат там, когато му дойде времето. — Той мълкна и ме погледна внимателно. — Но бъди внимателен. Аз нямам власт зад стените на кулата. Там съм сляп и глух.

Странно предупреждение, на което погледнах сериозно.

13

СМИТИ

Лейди Търпение се бе прочула с ексцентричното си поведение още от съвсем ранна възраст. Като малко момиче бавачките често се натъквали на упорития ѝ стремеж към самостоятелност и същевременно липса на каквото и да било желание да полага грижи за себе си. Една от тях веднъж споделила: „Готова е цял ден да върви с развързани обувки, но не и да позволи на някого да ѝ ги завърже.“ Преди да навърши десет тя решила твърдо да пропусне традиционните за всяко момиче занимания и вместо това да се посвети на изучаването на предмети, които едва ли щели да ѝ бъдат от полза: грънчарство, татуиране, смесване на нови парфюми, отглеждане на овошки, особено на докарани от далечни страни.

Вместо досадните уроци тя предпочитала дълги разходки сред горите и градините на тяхното имение. Човек би помислил, че близостта ѝ с природата ще ѝ осигури непоклатимо здраве. Нищо подобно — тя непрестанно страдала от обриви, сърбежи и ужилвания, често се губела и така и не се научила да разпознава отрано опасността — било когато произтича от хора, или от животни.

Образованietо ѝ в голяма степен е самостоятелно. Тя с лекота овладяла четмото и писмото още в най-ранна възраст и проявявала интерес към плочките с различни рецепти, които понякога ѝ попадали. Учителите често се гневели от отсъствията ѝ и небрежното ѝ поведение, които обаче по никакъв начин не въздействали на склонността ѝ да се учи бързо. Но главата ѝ била пълна с фантазии и тя показвала много по-голяма склонност към поезията и музиката, отколкото към математиката и логиката. От

всичко най-скучни ѝ били заниманията за това как трябва да се държи една дама в обществото.

Но въпреки това тя се омъжила за принц, който я ухажвал с предан ентузиазъм, макар с това да си навлякъл гнева на баща си.

— Изправи се!

Опитах се да стоя неподвижно. — Не така! Приличаш на пуйк, който е изпънал врат в очакване на брадвата. Отпусни се. Не, сега спусна раменете назад. Винаги ли си толкова разсеян?

— Госпожо, той е още момче. Оставете го да си почине малко.

— Е, добре. Хайде, сядай.

Кимнах благодарно на кръголиката прислужница, а тя ми отвърна със съзаклятническа усмивка и ми махна към една скамейка, покрита с меки везани възглавници. Едва когато се отпуснах уморено, си позволих да разгледам стаята на лейди Търпение.

Беше по-зле от тази на Сенч. Дори една подробна инвентаризация на предметите не би могла да опише всичко, не само заради разнообразието на вещите, но и заради противоречивото им предназначение. Ветрило от пера, ръкавица за фехтовка, няколко папура, напъхани в ботуш. Малък черен териер с две кутрета, който спеше в кош, заметнат с вълнено одеялце. Семейство изрязани от слонова кост моржове, подредени върху маса с форма на конска подкова. Но доминиращият елемент бяха растенията. Имаше глинени гърнета с виолетки, чаши за чай с букети от планински цветя, миниатюрни лози, изпълзели от строшени вази, и какво ли още не. Цветята се преплитаха в борба за жизнено пространство и светлина. Общият ефект бе като от зимна градина с прозорци само на едната стена.

— Дали пък не е изгладнял, Лейси? Момчетата лесно огладняват. Има малко бисквити и сирене на масичката до леглото ми. Би ли ги донесла, скъпа?

Лейди Търпение стоеше на не повече от една ръка разстояние от мен, докато разговаряше със своята прислужница.

— Не съм гладен, благодаря ви — отвърнах преди Лейси да стане. — Дойдох тук, защото ми казаха, че всяка сутрин ще се

занимавате с мен.

Това беше доста деликатна забележка, като се имаше предвид, че думите на краля бяха:

— Ще ходиш всяка сутрин в стаята ѝ и ще правиш всичко, каквото ти нареди, само да ме остави на мира. И ще продължаваш да го правиш, докато не ѝ омръзне на тая досадница.

Никога не го бях виждал толкова ядосан. Малко след това влезе и Искрен, погледна ме, засмя се и поклати глава.

— С всеки ден все повече прилича на баща си — рече той на навъсения Славен, който идваше зад него.

И ето ме тук, в покоите на лейди Търпение, която обикаляше около мен, сякаш бях непознато животно, което може да я ухапе или да изцапа килима.

— Зная, нали аз помолих краля да те праща — каза тя.

— Да, госпожо — отвърнах, като се стараех да изглеждам интелигентен и добре възпитан.

Настъпи тишина. Аз разглеждах предметите из стаята, а лейди Търпение гледаше през прозореца. Лейси седеше, подсмъркваше тихичко и се преструваше, че плете нещо.

— Ax. Сетих се. — Пъргава като спускащ се от небето ястреб, лейди Търпение се наведе, сграбчи едно от кутретата на черния териер за козината на врата и го тикна в ръцете ми. — Това е за теб. Всяко момче трябва да си има любимо животинче. — Стиснах треперещото телце, без да зная как да постъпя. — Или може би предпочиташ птица? В спалнята имам клетка с чинки. Можеш да си избереш, която ти харесва.

— Не, благодаря — побързах да вметна. — Предпочитам кученце. — Вече бях установил инстинктивен контакт с него, а майка му, изглежда, го беоловила и се отпусна успокоена. Кутрето вдигна очи и ме погледна. Това беше доста необично. Повечето кучета избягват директния визуален контакт. А този малък приятел притежаваше вече изградена личност и дълбок интерес към всичко, което ставаше около него. Той харесваше Лейси, която го хранеше с късчета месо, и се отнасяше с предпазливост към лейди Търпение не защото тя се държеше лошо с него, а понеже непрестанно го прибираще в коша всеки път, щом успееше да се измъкне оттам. Освен това смяташе, че миризмата ми е много приятна, заради смесицата от

мирис на коне и кучета, с които бяха пропити дрехите ми. Усетих, как драска по мен с лапички, сякаш ми казваше: „Вземи ме, прегърни ме...“

— Ти изобщо не ме слушаш!

Трепнах, очаквайки да получа шляпване от Бърич, после осъзнах, че съм в стаята на дребната енергична жена, която ме гледаше, опряла юмруци на кръста си.

— Мисля, че му има нещо — рече тя на Лейси. — Видя ли как се блещеше в кученцето? Имах чувството, че ще получи някакъв припадък.

Лейси се усмихна добродушно.

— Добре де — продължаваше да бърбори лейди Търпение, — може и да е нормално момчетата да изглеждат глупаво.

„По-късно“ — обещах на кученцето.

— Извинете — произнесох, — разсеях се по кучето. Наистина го харесвам. Благодаря ви за него.

Усещах, че животинчето се е сгушило в свивката на ръката ми.

— Най-обикновено кутре — отвърна лейди Търпение и за моя изненада изглеждаше малко засрамена. Извърна се и отново се загледа през прозореца. Кутрето си облиза носа и затвори очи. „Топло. Ще спя.“

— Разкажи ми за себе си — каза тя. Това ме завари неподготвен.

— Какво бихте искали да знаете, уважаема госпожо?

Тя махна нетърпеливо с ръка.

— Каквото и да е. С какво си запълваш деня?

Опитах се да ѝ разкажа, но виждах, че не одобрява чутото. Свиваше устни всеки път, когато споменавах името на Бърич. Изглежда, не остана впечатлена и от упражненията по фехтовка. За Сенч естествено не смеех да кажа нито думичка. Тя кимна одобрително само когато споменах за изучаването на езици и заниманията по писане.

— Достатъчно — прекъсна ме тя преди да свърша. — Поне не си неграмотен. Щом можеш да четеш, значи ще се научиш бързо. Стига да имаш желание.

— Ами имам — измънках неуверено, тъй като не знаех за какво става дума.

— Хубаво тогава. Защото съм твърдо решена да те направя човек, дори и ти да не искаш. — Тя ме погледна и добави с посмекчен тон. — Как ти казват, момче?

— Ами... момче също може — промърморих. Дремещото в прегръдките ми кутре се размърда в просънища.

— Аз пък ще ти викам... хъм, Томас. Том за по-кратко. Съгласен ли си?

— Защо не? — отвърнах.

— Добре тогава. Чакам те утре по същото време. Но те предупреждавам, искаам от теб повечко ентузиазъм. Довиждане, Том.

— Довиждане, госпожо.

Обърнах се и излязох. Лейси ме изпрати с поглед. Усещах разочарованието на господарката й, но не можех да направя нищо.

Тази първа наша среща бе отнела по-малко от час. Денят все още бе в разгара си, а аз изведнъж се оказах напълно свободен. Отправих се към кухнята да потърся нещо за кученцето. Още не знаех как да постъпя с него и каква ще е реакцията на Бърич. Всъщност бих могъл да го настаня в конюшнята. Можех да не казвам веднага на Бърич. Нека първо привикна с него. Не беше от къдрявите териери, по-скоро приличаше на малко мече. Но когато пораснеше, щеше да ми стига до коляното. Не исках да го правя боец. Как да го кръстя? Няма да е нито Зъбльо, нито Хапльо. Може би Пазач?

— Или Наковалня. Или Ковач.

Вдигнах глава. Шутът бе излязъл от една ниша и ме следваше по коридора. Последва ме в стаята.

— Защо? — попитах. Бях отвикнал да се изненадвам, че знае за какво мисля.

— Защото сърцето ти ще бъде удряно върху неговото и силата ти ще бъде изпробвана с неговия огън.

— Звучи доста драматично — подсмихнах се аз. — А и всичко свързано с ковачници не се посреща особено добре напоследък. Онзи ден чух един пияница да заплашва друг с думите: „Дано претопят жена ти.“ Всички на улицата спряха и го изгледаха.

Шутът сви рамене.

— Ами тогава, кръсти го Смит. Или Смити. Ще ми дадеш ли да го видя?

Подадох му кученцето, макар и неохотно. То се събуди, размърда се и се намести в ръцете на шута. „Няма миризма, няма миризма“. Дадох си сметка, не без изненада, че кутрето е право. Нослето му подсказваше и на двама ни това, което би трявало да забележа отдавна — шутът нямаше собствена миризма.

— Внимавай да не го изпуснеш.

— Може да съм шут, но не съм идиот — отбеляза той и приседна на леглото. Кученцето се освободи от прегръдката му и се зарови сред завивките. Седнах до него, за да го уловя, ако стигне до ръба. — Я ми кажи, ще й позволиши ли да те купи с подаръци?

— Защо не? — попитах.

— Ще бъде голяма грешка — и за двамата. — Той дръпна опашката на кутрето и то се завъртя към него. — Тя ще продължава да ти подарява разни неща. А ти ще ги приемаш, защото няма да ти е удобно да й отказваш. Но ще трябва да решиш дали те ще се превърнат в мост между вас, или в стена.

— Познаваш ли Сенч? — попитах неочеквано, защото в този момент шутът говореше точно като него. Пред никого другого не бях споменавал за Сенч, като изключим, разбира се, краля.

— Сенчест или слънчев, аз зная кога да си държа езика зад зъбите. Препоръчвам същото и на теб. — Шутът внезапно се изправи и тръгна към вратата. Там спря за миг. — Тя те мразеше само първите няколко месеца. И омразата не беше насочена към теб, а към онази непозната, която е дарила Рицарин с това, което лейди Търпение не може. След това сърцето й омекна. Още тогава искаше да те повика при себе си и да те отгледа като свой син. Някой би казал, че е искала да притежава нещо, което е създадено от него. Но не мисля така.

Бях се облещил от изненада.

— Приличаш на риба, когато зяпнеш така — отбеляза той. — Баща ти естествено отказа. Смяташе, че това би било равносилно на официално признаване. Но не мисля, че това бе истинската причина. По-скоро знаеше, че ще е опасно за теб. — Шутът направи странно движение с ръка и между пръстите му се появи парче сушено месо. Знаех, че го е държал в ръкава си, но така и не можах да разбера как направи този трик. Той метна месото към леглото и кутрето лакомо се нахвърли върху него.

— Знаеш ли, ти лесно би могъл да ѝ причиниш болка... стига да пожелаеш. Тя се измъчва от мисълта колко самотен си бил. А ти приличаш на Рицарин и всичко, което казваш, сякаш излиза от неговата уста. Тя е като диамант с пукнатина. Един-единствен точен удар от теб и ще се разпадне на части. Тя още не го е прежалила и се обвинява. Нямаше да го убият, ако не се беше съгласила с неговото абдикiranе. Ето какво я мъчи още.

— Кои са „те“?

— Кои са „те“ ли? — повтори шутът и изведнъж изчезна от погледа ми. Докато стигна до вратата, вече не се виждаше никъде из коридора. Пресегнах се към него, но не долових нищо. Сякаш беше „претопен“. Потреперих при тази мисъл и се върнах при Смити. Дъвчеше месото на малки хапки, някои бе изплюл върху леглото.

— Шутът си отиде — съобщих му аз, но кутрето само кимна унесено, сякаш сега най-важното нещо беше храната.

Едва сега осъзнах, че ми принадлежи изцяло и че Бърич не може да ми каже нищо, защото то ще живее тук, в моята стая. Освен дрехите и медната гривна на Сенч досега не бях притежавал нищо мое.

Подхванах го внимателно и го вдигнах към светлината на прозореца. Козината му беше съвсем гладка, почти плющена, с белезници дири по гръбчето. Намерих едно бяло петънце на брадичката и друго — на лявото краче. Кутрето стисна с мъничките си челюсти ръкава на ризата ми и го задърпа с игриво ръмжене. Погалих го, после го сложих на леглото и само след миг то заспа умиротворено. Поставих две възглавници, за да го предпазят от падане, и неохотно се върнах към следобедните си занимания и уроци.

Първата седмица с Търпение бе истинско изпитание и за мен, и за кученцето. Научих се да поддърjam постоянна, макар и тъничка нишка между двама ни, за да не се измъчва от усещането, че е оставено само. Но това изискваше съсредоточаване, а аз не винаги можех да си го позволя. Бърич се мръщеше, когато проявявах разсеяност, а аз се оправдавах с уроците при лейди Търпение.

— Нямам представа какво иска тази жена от мен — оплаках се на третия ден. — Вчера имахме музика. Цели два часа ме кара да свиря — първо на арфа, след това на гайда и накрая на флейта. Всеки път, когато започвах да схващам мелодията, ми вземаше инструмента и ми нареджаше да се захвана със следващия. А накрая заяви, че съм

напълно лишен от музикален слух. Тази сутрин имахме поезия. Настоя да науча поемата за кралица Целебна и нейната градина. Доста е дълга и в нея се изреждат различни лечебни растения. На няколко пъти ги обърках и тя се нахвърли върху ми с обвиненията, че й се подигравам. Изпитах истинско облекчение, когато се оплака, че от мен я е заболяла главата, и ми нареди да си вървя. Предложих ѝ да й направя отвара от синапено семе, за да ѝ мине главоболието, а тя ми се развила: „Ето, видя ли. Знаех си, че ми се подиграваш!“ Бърич, просто не знай какво да направя, за да ѝ доставя удоволствие.

— Че защо трябва да правиш нещо? — изсумтя той и с това темата беше приключена.

Същата вечер в стаята ми дойде Лейси. Почука, влезе и сбърчи нос.

— По-добре донеси малко ароматични листа, ако смяташ да държиш кученцето тук. И използвай оцет и вода, когато бършеш мокрите петна. Тук мирише на конюшня.

— Сигурно е така — побързах да се съглася. След това я погледнах въпросително и зачаках.

— Виж какво ти донесох. Струва ми се, че най-много ти хареса.

— И ми подаде гайдата. Не знай как беше познала, но от трите инструмента този наистина ми се бе видял най-интересен. Арфата имаше твърде много струни, а звукът на флейтата ми се стори писклив дори когато на нея засвири лейди Търпение.

— Госпожата ли ми я праща? — попитах малко учуден от посещението.

— Не. Тя дори не знае, че съм я взела. Ще си помисли, че се е изгубила някъде в бъркотията на стаята.

— Защо ми я носиш?

— За да се упражняваш с нея. А когато напреднеш малко, вземи я и посвири на госпожата.

— Защо?

Лейси въздъхна.

— Защото ще ѝ доставиш удоволствие. Ще направиш живота ѝ малко по-лек. Не знаеш какво е да си прислужница на лейди Търпение. Тя все още продължава да се бори с нещастието си. Ужасно ѝ се иска да си добър поне в нещо. Непрестанно те подлага на изпитания, очаквайки да покажеш някакъв скрит талант, заради който да може да

се похвали: „Ето видяхте ли, това му е от него“. Но аз имам две момчета и зная, че нещата не са толкова лесни. Уменията се трупат бавно, да не говорим за маниерите, просто защото сега главите ви са другаде. Но докато се обърнеш — и ето че децата порасли.

— Значи искаш да се научи да свиря на гайдата, за да направя лейди Търпение щастлива? — попитах невярващо.

— Не. За да я накараш да се почувства, че ти е дала нещо.

— Тя ми даде Смити. Едва ли бих могъл да получа по-добър подарък от него.

Сега беше ред на Лейси да ме погледне учудено.

— Ами чудесно. Не забравяй да ѝ го кажеш. Но ако се научиш да свириш на гайдата или да редиш кратки стихчета, ще пожънеш още по-големи успехи.

Тя си тръгна, а аз останах да разсъждавам върху чутото, едновременно отчаян и ядосан. Лейди Търпение искаше да успея във всичко, а аз се боях, че търси в мен нещо, което не може да намери. Едва сега си дадох сметка, че представата ѝ за мен е доста повърхностна. Та аз можех да чета и да пиша и умеех да се грижа доста добре за коне и кучета. Можех да забърквам отрови, да смесвам приспивни прахчета, да се прокрадвам незабелязано, да лъжа, да убивам безшумно, но нито едно от тези умения нямаше да ѝ се хареса. Нима ме биваше за нещо друго освен да бъда шпионин и убиец?

На следващата сутрин станах рано и тръгнах да търся Федрен. Зарадва се, когато го помолих да ми заеме няколко четки и шишенца с различно на цвят мастило. Хартията, която ми даде, беше по-добра от тази, върху която се упражнявахме, и освен това той ме накара да обещая, че ще му покажа какво съм направил. Докато се качвах по стълбите, се замислих какво ли ще е, ако му стана чирак. Животът ми едва ли щеше да е по-труден от досегашния.

Но задачата, която си бях поставил, се оказа по-трудна от всяка задача на лейди Търпение. Смити беше заспал върху една възглавница. Докато го разглеждах, се зачудих как е възможно извивката на гръбчето му да е различна от извивката на някой рунически знак, а оттенъкът на ушите му да се отличава от този на илюстрациите на лечебни билки, които Федрен ме бе карал да прерисувам. Но това беше начинът, по който ги виждах, и трябваше да пропилия няколко безценни листа преди да си дам сметка, че всъщност сенките около

кученцето придават неповторимост на очертанията му. Трябаше да претворя на хартията не онова, което виждаше умът ми, а само образа, който му подаваха очите.

Беше късно, когато измих четките и ги оставих настрани. Две от картините ми харесваха, третата също не беше лоша, макар да бе малко неясна и размътена и да приличаше по-скоро на съновидение.

Но когато застанах пред вратата на лейди Търпение и погледнах стиснатите в ръката ми листа, изведнъж ми се стори, че приличам на хлапе, което носи на майка си китка смачкани глухарчета. Какво очаквах да получа от нея? Признание. Ако исках такова, трябаше да го търся у Федрен, при който се бях упражнявал толкова упорито. Но вратата се отвори преди да почукам с все още изцапаните си с мастило пръсти.

Стоях мълчалив и смутен, а лейди Търпение ми нареди раздразнено да вляза и не пропусна да отбележи, че съм закъснял. Приближих се до масата и оставих картините върху една купчинка площици.

— Реших да те науча да рецитираш стихове — заяви тя строго.
— После, като натрупаши опит, ще опиташи сам да стихоплетстваш, стига да си съгласен. Ритъмът и темпото са лесни за... това кученцето ли е?

— Ами... да — промърморих. Никога не се бях чувствал толкова засрамен.

Тя вдигна листовете един по един и ги разгледа внимателно, като ги държеше с изпъната ръка пред очите си.

— Кой ти ги е рисувал? — попита накрая. — Не че това ще те извини за закъснението. Но бих могла да се заема с обучението на човек с подобен усет към светлосенките и умение да предава върху хартията това, което забелязва с опитно око. Цветовете са добре подбрани, тук малко се е позатруднил с листата на билките, но това лесно може да се коригира.

— Госпожо, струва ми се, че момчето само е нарисувало кученцето — обади се неочеквано Лейси.

— И хартията... качеството ѝ е чудесно... — Лейди Търпение изведнъж мълкна. — Ти ли, Томас? (Мисля, че за пръв път си спомни името, с което ме беше кръстила.) Ти ли ги нарисува?

Под втренчения й поглед успях само да кимна. Тя отново вдигна картините.

— Баща ти не можеше да нарисува дори крива линия, ако не е върху карта. Майка ти рисувала ли е?

— Аз не я помня, госпожо — отвърнах малко вдървено. Никога досега не ме бяха питали за майка ми.

— Какво, ама никак ли? Та тогава ти си бил на шест. Все трябва да си спомняш нещо... цвета на косата ѝ, гласа ѝ, как те е наричала...

— Дали не долавях в гласа ѝ ревност? Или любопитство, което не можеше да преодолее?

Ала в този момент като че ли си спомних. Миризмата на мента, или... не, изгубих го отново.

— Нищо, госпожо. Ако е искала да я помня, сигурно щеше да ме задържи.

Говорех със свито сърце. Но нима трябваше да помня майка си, след като ме бе изоставила, без да се поинтересува повече за мен?

— Добре де — рече примирено тя. Вероятно си бе дала сметка, че разговорът е навлязъл в деликатна сфера. Тя се загледа през прозореца. Денят бе облачен. — Изглежда, някой те е научил добре.

— Федрен — отвърнах, а когато тя не отговори, добавих: — Придворният писар. Той иска да му стана чирак. Каза, че ме бива да изрисувам букви и че ако поработя още малко, ще ми даде да прекопирам и рисунки. Но му трябва време, за да се занимава с мен. За съжаление доста често излиза да търси хартиена тръстика.

— Хартиена тръстика ли? — попита тя разсеяно.

— Ами да, от нея се прави най-добрата хартия. Но производството е трудно и скъпо. Ако хартията на пазара беше по-евтина, сигурно и други момчета от крепостта щяха да се научат да пишат. Така поне казва Федрен. Не зная защо ги говори тези неща, но...

— Виж ти. Аз пък не знаех, че тук има и други хора, които споделят моите интереси — прекъсна ме тя с внезапно грейнало лице.

— А опитвал ли се е да прави хартия от лилиеви коренчета? Аз имах известен успех. А също и хартия от изсушена и пресована дървесна каша на кинусово дърво. Тя е силна и жилава, но пък повърхността ѝ е грапава. За разлика от тази хартия... — Тя погледна отново листата с

рисунките и изглежда, се замисли за нещо друго. — Чакай... толкова ли ти харесва кученцето?

— Да — отвърнах лаконично и очите ни изведнъж се срещнаха. Нейните бяха пълни със сълзи.

— Понякога толкова приличаш на него, че аз... — Тя се задави.
— Ти трябваше да си мой! Не е честно, ти трябваше да си мой!

Последните думи бяха казани през плач, но прозвучаха заплашително и кой знае защо си помислих, че ще ме удари. Вместо това тя се хвърли върху мен, прегърна ме и ме притисна към себе си. Всичко стана толкова внезапно, че кучката подскочи уплашено и преобърна купичката с вода, а аз видях искри пред очите си, защото брадичката на лейди Търпение ме бе ударила по челото. Но преди да успея да реагирам тя ме отблъсна и избяга в спалнята, откъдето долетя сподавеният ѝ плач. Малко след това вратата се хлопна.

И през цялото това време Лейси продължаваше да плете невъзмутимо.

— Понякога я хващат лудите — добродушно каза тя и ми кимна към вратата. — Ела пак утре. — И добави: — Знаеш ли, госпожата много те харесва.

14

ГАЛЕН

Гален, син на тъкач, дошъл в Бъкип още като момче. Баща му бил един от личните прислужници на кралица Желана, която го взела със себе си, когато се премествала от Фароу. В онези години в Бъкип Магистър на Умението била Солисити. Тя обучавала крал Щедър и сина му Умен на Умението и по времето, когато синовете на Умен станали момчета, вече наближавала преклонна възраст. Тогава Солисити се обърнала с молба към крал Щедър да си вземе ученик и той се съгласил. И тъй като малкият Гален бил любимец на кралицата, тя настояла това да бъде избранникът на Солисити. Както сега, така и тогава, Умението не е позволена дисциплина за копелета от рода на Пророците, но когато бъде забелязан талант към него, пък било това и в деца извън кралското семейство, той се подхранва и доразвива. Без съмнение малкият Гален е притежавал подобен талант и сигурно е привлякъл вниманието на Магистъра.

По времето, когато принцовете Рицарин и Искрен били достатъчно големи, за да получават първите си уроци по Умение, Гален вече бил напреднал и притежавал необходимия опит, за да може да им стане преподавател, макар че бил само с година по възрастен от тях.

За пореден път и отново за кратко в живота ми се въззари известно равновесие. Несръчността, с която подхождаше в началото към мен лейди Търпение, постепенно изчезна, претопена от увлечението ѝ по мен и от взаимната увереност, че отношенията ни не

могат да бъдат случайни и лишени от чувства. Ала все още бяхме далеч от мисълта за взаимно разбиране.

След като се отказа от идеята да ме учи на всичко, което според нея трябва да знае един принц, нещата потръгнаха много по-добре. Започнах да напредвам в музиката, но това се дължеше на многочасови упорити упражнения. Научих доста за това как се забъркват различни ароматични смеси и немалко за употребата на растенията. Дори Сенч прояви ентузиазъм относно заниманията ми по облагородяване на полудиви овощни дръвчета и следеше с интерес експериментите, които провеждах под вещото ръководство на лейди Търпение. До ден днешен в Женската градина има ябълково дръвче, на един от клоните на което всяка година се раждат праскови. Веднъж попитах и за изкуството на татуиране, но моята учителка категорично ми забрани да рисувам каквото и да било по тялото си и заяви, че още съм твърде млад, за да взимам подобно решение. Затова пък без никакъв свян ми разреши да наблюдавам, докато изрисуваше гирлянда от цветя върху прасеца си.

Запознах я с Федрен и тя почти веднага го приобщи към каузата за производство на хартия от пресовани корени. Междувременно кученцето, което ми подари, се развиваше чудесно и от ден на ден показваше нарастваща привързаност към мен. Лейди Търпение често ме пращаше до града с различни поръчения, което ми даваше възможност да се срещам с моите приятели и най-вече с Моли. Тя се оказа незаменим водач из дюкянчетата за ароматични растения, откъдето закупувах сировина за парфюмерийните смеси на моята господарка. „Претопяването“ и пиратите с алените кораби все още бяха постоянна заплаха на хоризонта, но седмиците на ужас, свързани с тях, бяха отминали и почти забравени, както се забравя зимният студ през топлите летни месеци.

И тогава започнаха уроците ми при Гален.

Вечерта преди да му се представя за пръв път ме извика Бърич. Явих се при него, очаквайки да ме скастри за някоя зле свършена работа. Той ме чакаше пред конюшните и щом ме зърна, ми даде знак да се кача с него в стаята му.

— Чай? — предложи и когато кимнах, ми сипа в една чаша от още топлия чайник.

— Какво има? — попитах го. Лицето му беше напрегнато и затворено. Уплаших се, че ще ми съобщи някоя ужасна новина — че

Сажда е болна или че е узнал за Смити.

— Нищо — отвърна той и веднага почувствах, че ме лъже. — Всъщност има нещо. Днес при мен идва Гален. Каза, че щял да те обучава на Умението. Съобщи ми също така, че докато продължава обучението ти, не бива да се намесвам по никакъв начин — нито да ти давам съвети, нито да ти заръчвам работа, даже не бива да ядем заедно. Беше особено... категоричен в настояването си. — Бърич спря и почувствах, че премълчава нещо. Гледаше встрани. — Преди време се надявах да получиш тази възможност, а когато това не стана, си помислих, че може би така е по-добре. Гален е суров учител. Твърде суров. Чувал съм разни неща. Изисква всичко от учениците си и се оправдава с това, че е също толкова взискателен и към себе си. Е, чувал съм и за мен да се говорят подобни неща.

Позволих си една лека усмивка, която предизвика бръчки върху челото на Бърич.

— Слушай какво ти казвам. Гален не крие от никого неприязната си към теб. Разбира се, той не те познава, така че ти нямаш никаква вина за това. Причината се корени в това... което си и което си предизвикал. На ако Гален го признае, ще трябва да признае и че вината е на Рицарин, а аз никога не съм го чувал да обвинява Рицарин в нещо... — Бърич се обърна към огъня. — Хайде... изплюй накрая камъчето — подканих го смело аз.

— Опитвам се — тросна ми се той. — Не е толкова лесно да го изразиш с думи. Дори не съм сигурен дали трябва да говоря за това с теб. Това съвет ли е, или намеса? Но всъщност уроците ти още не са започнали. Та ето какво ще ти кажа. Постарај се пред него. Не му отвръщай. Проявявай уважение и вежливост. Слушай каквото ти казва и се старай да го запомниш колкото се може по-бързо.

— Не съм възнамерявал да постъпвам другояче — посочих аз, но виждах, че не ме е извикал за това.

— Зная, Фиц! — Той въздъхна, опря лакти на масата и стисна слепоочията си, сякаш го мъчеше главоболие. Отдавна не го бях виждал толкова развлнуван. — Преди доста време разговарях с теб за... една магия. За Осезанието. За общуването с животните и за това, че може да станеш като тях. — Той мъкна и се огледа, сякаш се боеше, че някой може да ни подслушва. След това се наведе към мен и

заговори още по-тихо: — Пази се от това. Постарах се да ти внуша, че е нещо срамно и грешно.

Зная, че не си съгласен с мен, макар да не си ми го казвал. На няколко пъти те улавях, че се ровичкаш из неща, които свестен човек не би докоснал. Казвам ти, Фиц, предпочитам да те видя... да те видя „претопен“. Да, не ме гледай така уплашено и не си помисляй да се захващаши с подобно нещо. Та същото важи и за Гален... да не си му споменал за подобно нещо. Дори не си го помисляй, когато си край него. Вярно, не съм от тези, които знаят много за Умението и как действа. Но понякога... понякога, когато баща ти ме „докосваше“, имах чувството, че знае какво се крие в сърцето ми и че дори вижда неща, които съм заровил дълбоко в себе си.

Изведнъж лицето му се покри с руменина и видях, че в очите му блестят сълзи. Той отново се извърна към огъня и почувствах, че сме стигнали до същината на разговора. До това, което трябва, а не което иска да каже. Усещах в него някакъв дълбоко вкоренен страх, който той не желаеше да забележи. Друг на негово място вероятно би трепнал в този момент.

— Боя се за теб, момчето ми. — Говореше на камъните на огнището, а гласът му бе толкова треперлив, че чак се стреснах.

— Защо?

Простичкият въпрос дава най-много възможности, ме бе учи Сенч.

— Не зная дали той ще го забележи в теб. Нито как ще постъпи тогава. Чувал съм... не. Не зная дали е истина. Имаше една жена, точно девойка. Тя умееше да се разбира с птиците. Живееше сред хълмовете на запад оттук и местните хора твърдяха, че можела да повика ястреб от небето. Всички ѝ се възхищаваха и повтаряха, че това е дарба. Носеха ѝ болни патици или кокошки, внезапно спрели да снасят. И тя ги лекуваше. Но после се намеси Гален. Каза, че тя била изчадие и че ще бъде грях да продължи да живее и да остави потомство. И една сутрин я намериха пребита до смърт.

— Гален ли го е направил?

Бърич повдигна рамене в нетипичен за него жест.

— През онази нощ конят му беше излизал от конюшнята. Нищо повече не зная. И ръцете му бяха покрити с драскотини, зърнах

драскотини и по врата и лицето му. Но не от човешки нокти, момчето ми. По-скоро от никаква птица, ястреб например.

— И ти премълча? — попитах невярващо.

Той се изсмя горчиво.

— Друг проговори преди мен. Гален бе обвинен от братовчеда на момичето, който тогава работеще при мен в конюшните. Гален дори не отрече. Двамата се срещнаха при Обелиска на правдата и се призоваха на бой до смърт в името на Ел, който, както се говори, винаги покровителствува справедливостта. Никой, дори кралят, не можеше да възрази срещу подобно правосъдие, защото то стои над всички. Момчето загина. Хората казаха, че така е отсьдил Ел и че то е обвинило Гален несправедливо. Казаха го и пред него, а той им заяви, че Ел бил отсьдил същото и за момичето още преди да започне да се поквара с децата си.

Бърич потъна в мълчание. Останах озадачен от чутото и усетих, че в мен се надига вледеняващ страх. Въпрос, решен пред Обелиска на правдата, не може да бъде повдиган втори път. Това не беше закон, а израз на волята на боговете. И тъй, предстоеше ми да се уча при човек, който сигурно щеше да ме убие при първото подозрение, че имам никаква подобна дарба.

— Да — кимна Бърич, сякаш бях произнесъл последните думи на глас. — О, Фиц, синко, бъди внимателен и предпазлив. И не ме излагай, момче. Нито мен, нито баща си. Не позволявай на Гален да твърди, че съм оставил сина на принца да се превърне в зверче. Докажи му, че в жилите ти тече кръвта на Рицарин.

— Ще се постараю — обещах аз. Но тази нощ не можах да заспя.

Градината на кралицата не е близо до Женската градина, нито до кухненската или някой друг парк в крепостта. Тя е разположена на върха на една кръгла кула. Стените ѝ са високи откъм страната на морето и доста по-ниски на юг и на запад, където дори са поставени пейки. Така каменните стени улавят топлината и слънцето и същевременно я пазят от морските ветрове. Въздухът там е толкова неподвижен, че сякаш си захлупил ушите си с шепи. Има нещо много странно и причудливо в тази градина, разположена върху камък. Вместо в саксии, цветята растат в издълбани в скалата вани и стенни ниши. Някога навярно тук е имало изобилие от разнообразни растения, но сега беше останал само съсу хреният скелет на бръшляна и няколко

упорити цветя. Гледката ме изпъльваше със странна печал, по-студена от първия повей на зимния вятър, който също се усещаше. „Трябва да я дадат на лейди Търпение — помислих си. — Тя ще вдъхне живот на това място.“

Бях първият. След мен дойде Август. Беше едър и массивен като Искрен, също както аз бяхстроен като Рицарин. Както винаги се държеше любезно, но студено. Кимна ми и се отдалечи, като разглеждаше статуите.

Малко след това се появиха и останалите. Бях изненадан колко са много — почти дузина на брой. С изключение на Август, който беше син на сестрата на краля, никой друг освен мен не можеше да се похвали, че в жилите му тече кръвта на Пророците. Имаше братовчеди и втори братовчеди от двата пола, някои по-възрастни, други по-млади от мен. Август вероятно бе най-млад, а Серене — жена на около двайсет и пет — най-възрастната. Бяхме доста странна група. Неколцина се бяха събрали и разговаряха оживено, останалите се разхождаха и разглеждаха изсъхналите растения или зяпаха статуите. И тогава дойде Гален.

Няколко от децата подскочиха, когато вратата на стълбата се тръшна. Той спря и ни огледа.

Забелязал съм нещо много характерно за мършавите хора. Едни от тях, като Сенч например, са толкова погълнати от своя живот, че рядко се сещат да ядат или изгарят малкото, което са хапнали, в треската на бурното си съществуване. Но има и втори тип — това са тези, които крачат по света с вид на ходещи трупове, с хълтнали бузи и стърчащи ъгловати кости. За тях светът е толкова ненавистно и омразно място, че дори храната, която им предоставя, е по-скоро извор на неприятни усещания и затова трябва да бъде изхвърлена колкото се може по-скоро от организма. В този момент бях готов да се обзаложа, че през целия си живот Гален не е изпитвал удоволствие от каквото и да било ястие или напитка.

Дрехите му също будеха недоумение. Носеше скъпо наметало с кожена яка, под което се поклащаеше кехлибарена огърлица. Но изисканите платове висяха на костеливото му тяло, сякаш шивачът не е знал как да постъпи с тях. Във времето, когато широките и дълги ръкави бяха на мода сред аристократите, неговите бяха тесни и къси.

Затова пък ботушите му стигаха до прасците, а в ръката си стискаше къс камшик, сякаш идваше направо от езда.

Той ни огледа със светлите си безстрастни очи, прецени всеки поотделно и изглежда, ни сметна за крайно неблагонадеждни. След това изсумтя през ястребовия си нос, като човек, комуто предстои да се захване с неприятна задача.

— Разчистете мястото — разпореди се той. — Избутайте всички боклуци настани, до стените. И по-бързо. Няма да търпя да ми се влачате.

И така последните останки от градината бяха унищожени. Преместени бяха и дребните статуи и декоративните камъни. Докато се борех с една масивна саксия, Гален внезапно се озова зад мен и изсъска:

— По-живо, копеле! — И стовари камшика върху гърба ми. Ударът не беше силен, по-скоро почукване, но в него беше вложена толкова злоба, че спрях и го погледнах. — Не ме ли чуваш? — попита той. Кимнах и отново помъкнах саксията. С крайчеца на окото си забелязах, че на лицето му е изписано задоволство. Ударът вероятно бе само малко изпитание, но не бях сигурен дали съм го преминал, или съм се провалил.

Скоро покривът на кулата се превърна в просторна и гола площадка и само зеленикавите петна сочеха местата, където бе имало растения. Гален ни заповяда да се строим в две редици, като се подредим по възраст и височина, след това ни отдели по пол, като разположи момичетата зад момчетата.

— Няма да търпя да се разсейвате, камо ли да се държите невъзпитано — предупреди ни той. — Тук сте, за да се учите, не да се мотаете. — След това ни накара да вдигнем ръце и да се завъртим, като всеки заеме пространство, до което не достигат ръцете на съседите. Очаквах да започнем с физически упражнения, но вместо това Гален ни каза да застанем неподвижно и да се обърнем към него. Задуха студен вятър и урокът започна.

— От седемнадесет години съм Магистър на Умението в тази крепост. Преди това съм обучавал само малки групи. Тези, които не показваха напредък, бързо напускаха заниманията. През този период Шестте херцогства се нуждаеха само от шепа познавачи на Умението. Обучавах само най-надарените и никога не съм си губил времето с

хора, които не притежават талант към тази дисциплина. Но през последните петнадесет години не съм запознавал с тайните на Умението нито един човек.

— Ала ето че идат лоши времена — продължи той. — Островитяните щурмуват бреговете ни и „претопяват“ наши сънародници. Крал Умен и принц Искрен използват цялото си Умение, за да ни защитават. Чутовни са усилията им и немалки успехите им, макар простолюдието да не си дава сметка за това. Уверявам ви, че островитяните нямат никакъв шанс, ако излязат срещу някого от онези, които съм обучавал. Може да са спечелили тук-там по някоя дребна победа, на места, където са ни заварили неподгответни, но силите, които аз съм създал, ще им надделеят!

Бледите му очи пламтяха и той вдигна ръце към небето, докато говореше, сякаш очакваше да получи сила и енергия отгоре. Няколко минути ни оглеждаше мълчаливо, сетне бавно отпусна ръце. — Това е, което зная — произнесе с по-спокоен глас. — Това е... което зная. Силите, които съм създал, ще надделеят. Но нашият крал — нека биковете са винаги с него — подлага усилията ми на съмнение. Той е кралят и аз съм длъжен да се подчиня на волята му. Кралят поиска да събера група от не съвсем чистокръвни, каквито сте вие, и да потърся сред вас такива, които имат талант и воля да овладеят Умението. Така и ще сторя, защото ми е наредено от краля. В легендите се говори, че в прастари времена е имало мнозина, които са владеели Умението и са се сражавали редом със своя крал, за да прогонят нечестивците от земите си. Може и да е вярно, а може би старите легенди преувеличават. Каквато и да е истината, важното е това, дето го иска кралят — да създам нова група от Умели, и аз ще се опитам.

През цялото време Гален демонстративно пренебрегваше момчетата. Нито веднъж погледът му не се спря върху тях. Неволно започнах да се питам с какво ли са го обидили. Познавах Серене, защото и тя като мен се бе учила на четмо и писмо при Федрен. Почти можех да доложя топлината на нейното неудоволствие. Едно от момчетата в редицата зад мен се размърда. Гален подскочи, бърз като светкавица, и се озова пред него.

— Доскуча ли ни вече? Или ни омръзна да слушаме дрънканиците на глупавия старец?

— О, не, господарю, кракът ми се схвана — направи отчаян опит да се измъкне момчето.

Гален замахна и го зашлеви с опакото на ръката си през лицето.

— Мълчи и стой мирно. Или си тръгвай. Все едно ми е, защото виждам, че не ти достига издръжливост, за да овладееш Умението. Имаш късмет, че кралят те е пратил да се учиш при мен, инак въобще нямаше да се захващам с теб.

Потреперих вътрешно. Защото докато говореше на момчето, Гален гледаше мен. Сякаш аз бях виновен за пропуска му. Изведнъж ме завладя силна неприязън към него. Бях понасял удари от Ход по време на фехтовалните занимания и упреци от Сенч, докато ми бе демонстрирал слабите точки на човешкото тяло и различни техники за задушаване, както и начини да накараши някого да мълкне, без да му причиняваш вреда. Бях изтърпял своя дял удари с камшик, ритници и плесници от Бърич заради различни прегрешения — едни справедливи, други отдушник за гнева на претрупан с работа човек. Но никога досега не бях виждал някой да удря момче с такава жестока наслада, с каквато го бе направил Гален. Стараех се лицето ми да бъде безстрастно и да го гледам, без да показвам интерес. Защото знаех, че ако отклоня поглед встрани, ще бъда обвинен, че не проявявам нужното внимание, Гален отново кимна доволно и след това се върна към прекъснатата си лекция. За да овладеем Умението, първо трябвало да ни научи да владеем самите себе си. Ключът към това се криел в надмогване на телесните слабости. За целта утре трябвало да сме тук още преди слънцето да се покаже на хоризонта. Измити и изкъпани, с тънки ризи и без шапки. В храненето трябвало да избягваме месото, сладките плодове, подправените ястия, млякото и сладкишите. Препоръча ни овесена каша и студена вода, обикновен хляб и варени зеленчуци. Освен това да се въздържаме от излишни разговори, особено такива с противоположния пол. Не бивало да се отдаваме на никакви физически удоволствия, включващи вкусна храна, сън или топлина. Съобщи ни, че вече уговорил да ни сервират на отделна маса в столовата, където ще получаваме подходяща храна и няма да се отдаваме на празни приказки. След това започнаха дългоочакваните упражнения. Затворете очи и завъртете очните си ябълки назад, докъдето можете. Опитайте се да ги обърнете така, че да надничат в собствените ви глави. Или поне си представете какво бихте видели, ако

успеете да ги извъртите. Дали това, което виждате, си заслужава усилието? Със затворени очи застанете на един крак. Намерете точката на равновесие — не само на тялото, но и на духа. Прогонете от ума си всички ненужни мисли и задръжте крайното състояние на неопределеност.

Докато стояхме със затворени очи и следвахме стриктно указанията му, той се разхождаше между нас. Можех да го следя по звука на пошляпващия върху дланта му камшик.

— Съредоточете се! — крясваше от време на време. — Хайде, напънете се още малко!

На няколко пъти усетих камшика върху гърба си. Беше само почукване, но дори това усещане пробуждаше по тялото ми студени тръпки. Последния път крайчецът му се завъртя около голия ми врат и върхът му ме близна под брадичката. Трепнах, но съумях да остана със затворени очи, без да наруша равновесие. Когато се отдалечи, почувствах, че по брадичката ми се стича капка кръв.

Упражненията продължиха през целия ден и Гален ни освободи едва когато слънцето бе тъмнооранжево петно на хоризонта и откъм морето се вдигаше вечерният бриз. Цял ден не бяхме нито хапвали, не бяхме пили и гълтка вода. Той застана на вратата и ни изпрати един по един, с мрачна усмивка, и едва когато се озовахме на стълбите, си позволихме да се подпрем на стената.

Умирах от глад, ръцете ми бяха подути и посинели от студ, а устата ми беше толкова суха и напукана, че не бих могъл да заговоря, дори да исках. Останалите изглеждаха в подобно състояние, но някои понасяха несгодите по-зле от мен. Например Мери, едно от момичетата, които помагаха на госпожа Чевръстка. Лицето ѝ беше пребледняло, само бузите ѝ бяха зачервени от студа. Докато двете със Серене се спускаха пред мен, ги чух да си шепнат:

— Нямаше да се чувствам толкова зле, ако ни беше обърнал поне малко внимание.

И изведенъж и двете погледнаха изплашено назад, сякаш се страхуваха, че Гален може да ги чуе.

Вечерята след този първи ден бе най-безвкусното и безрадостно събитие на света. Имаше студена овесена каша, съсухрен хляб, вода и варена ряпа. Гален не ядеше, но присъстваше и ни наблюдаваше строго. Нямаше никакви разговори, дори не смеехме да се погледнем.

Изядох отсипаната ми порция и станах от масата почти толкова гладен, колкото бях в началото.

На средата на стълбището си спомних за Смити и се върнах в кухнята, за да взема кокалите, които готвачт ми беше запазил, и кратунка с вода, за да му сипя в купичката. Обратният път доторе ми се стори ужасно труден. Странно, като се имаше предвид, че не бях свършил никаква тежка физическа работа.

Още щом влязох в стаята Смити ме посрещна с радостни подскоци и лакомо се нахвърли на кокалите. А като свърши, се шмугна при мен в леглото. Искаше да си играем, но скоро разбра, че съм твърде изтощен. Не помня кога съм заспал.

Събудих се малко преди зазоряване, завладян от ужас, че съм закъснял. Един поглед през прозореца ми даде да разбера, че мога да изпреваря слънцето до покрива, но само ако не губя време за друго. Нямах време да се измия и да почистя около Смити, а трескаво затичах нагоре. Виждах други да тичат пред мен, а когато излязох на площадката, камшикът на Гален се стовари върху гърба ми.

Беше доста неочекван удар през тънката ми риза. Извиках, по-скоро от изненада, отколкото от болка.

— Дръж се като мъж и не показвай страданията си, копеле — рече ми Гален и отново мешибна с камшика. Останалите бяха заели вчерашните си места. Изглеждаха изморени като мен и стреснати от поведението на Гален. — Видяхте какво чака всеки път последния от вас — обърна се той към всички.

Аз самият си рекох, че не бива да си позволявам да закъснявам пак, макар че това щеше да означава удари по нечий друг гръб.

Последва още един ден, изпълнен със страдание и оскърбления. Така поне ми се струва сега. Защото докато крачеше сред нас, Гален ни убеждаваше, че тъкмо това бил начинът да подсилим волята си и да надвием слабостта си. Караже ни да се съревноваваме, но не помежду си, а със собствените си слабости.

— Докажете ми, че греша — подканяше ни той. — Хайде, докажете ми, че не сте чак такива мекотели. Покажете ми поне един от вас, който си заслужава похабеното от мен време.

Колкото и странно да изглежда, подходът му даваше резултати. Ние се стараехме. Само за един ден той успя да ни изолира от всичко, което познавахме, и ни захвърли в някаква нова и страшна

действителност, където не важаха правилата на здравия разум. Стояхме мълчаливи, зъзнехме, но не смеехме да затракаме със зъби, търпяхме ударите и обидите му, понякога доста по-болезнени от хапещия студ. Тези, които трепереха или стенеха, биваха обвинени в слабост. През целия ден той ни доказваше собствената ни безполезност и се оправдаваше, че бил принуден да се вслуша в кралската заповед. Игнорираше напълно момичетата, а когато разказваше за предишните подвизи на крале и принцове, владеещи Умението, никога не споменаваше кралици и принцеси. Нито веднъж не ни обясни на какво всъщност възнамерява да ни учи. За нас светът се затвори само в студа, несигурността и очакването да понесем поредния удар. Не зная откъде вземахме сили да издържим.

Слънцето отново се сниши над хоризонта. Но Гален бе запазил две последни изненади за този ден. Позволи ни да отворим очи и да се протегнем и разкършим, след това ни изнесе още една лекция, посветена на онези от нас, които не можели да надвият слабостите си в извънучебно време. Докато говореше, крачеше между нас и видях много изцъклени погледи и въздишки на облекчение. След това, за първи път през този ден, той застана пред групата на момичетата.

— Някои — изрече той — смятат, че стоят над правилата. Мислят си, че заслужават специално отношение и отстъпки. Подобни илюзии за превъзходство трябва да бъдат изкоренявани от вас преди да сте научили каквото и да било. Още по-срамно е, че въобще сте им позволили да ви надвият. Също както е срамно, че подобни хора се намират сред нас. Но както вече неведнъж ви споменах, аз ще дам всичко от себе си, за да изпълня с чест възложената ми от краля задача. Дори когато има само един начин да пробудя мързеливите ви мозъци.

И замахна ишибна Мери два пъти с камшика. След това събори Серене на земята и я удари четири пъти. За мой срам стоях и гледах безучастно и само се молех тя да не заплаче, с което да предизвика някое още по-сурово наказание.

Серене се изправи, олюя се, после вдигна глава. Не заплака. Едва тогава въздъхнах облекчено. Но и това не беше краят. Гален продължаваше да кръжи около нас като гладна акула и да говори за онези, които се смятали за прекалено извисени, за да спазват наложената на цялата група дисциплина, и си позволявали да ядат месо, когато всички останали получавали само овесена каша. Зачудих

се кой ли е бил толкова непредпазлив, че да посещава кухнята след вечеря.

И изведнъж почувствах огнено шибване по гърба. Бях грешал, когато смятах, че вече съм почувстввал пълната сила на удара му.

— Ти си мислеше, че можеш да ме измамиш. Смяташе, че няма да узнае за вашата малка уговорка с готвача, нали? Но аз знам за всичко, което се случва в Бъкип. Не се залъгвай за това.

Едва сега си дадох сметка, че той говори за кокалите и остатъците, които бях взел за Смити.

— Тази храна не беше за мен — възразих аз и твърде късно се сетих, че не биваше да го казвам.

Очите му проблеснаха хладно.

— Готов си да излъжеш, за да си спасиш кожата, нали? Никога няма да овладееш Умението. Ти не го заслужаваш. Но кралят ми заповядва да ви уча и аз ще се постараю. Въпреки низкия ти произход.

Мълчах унизено, докато той продължаваше да ме налага. И при всеки удар повтаряше, че дори копелетата трябва да спазват правилата.

Когато свърши, се изправих. Гален продължи покрай редицата и удряше всеки по веднъж, обяснявайки, че ги наказвал за моите грешки и така щял да постъпва с всички останали. Това само засили унижението ми.

Накрая ни освободи, но никой, не забърза надолу, защото отново ни очакваше безвкусна вечеря. Този път слязохме мълчаливо по стълбите. Щом се нахраних, се прибрах в стаята.

„Скоро ще ядеш“ — обещах на гладното кученце, което ме очакваше зад вратата. Въпреки че ме болеше цялото тяло, си наложих да почистя стаята и да избърша изпражненията на Смити. Нещастното кутре бе доста измъчено от това, че е било цял ден самичко, но просто не можех да направя нищо. Още повече се беспокоих от мисълта, че не знам колко дълго ще продължи това мъчение.

Чаках до късно, преди да изляза и да се промъкна в кухнята, за да взема храна на Смити. Страхувах се, че и този път Гален ще узнае, но нима имах друг изход? Бях стигнал някъде към средата на стълбището, когато зърнах трепкащо пламъче на свещ да се изкачва срещу мен. Спотаих се до стената, сигурен, че това е Гален. Но се оказа шутът, който застана пред мен, блед като восъчната свещ, която носеше. В другата си ръка държеше купичка с месо и кокали, а върху

нея бе поставил друга — с вода. Даде ми знак да се върнем в стаята и след като влязохме и затворих вратата, шутът се обърна към мен и каза сухо:

— Аз ще се грижа за кученцето. Но не мога да се грижа за теб. Използвай главата си, момче. Какво можеш да научиш от всичко, което той направи с теб?

Вдигнах рамене, после потреперих.

— Ами... той се опитва да ни направи силни. Смятам, че скоро ще премине към същинското обучение. Чакай — сетих се накрая. — Откъде знаеш за всичко, което става горе?

— О, това ще е дълга история. Само че не мога да ти я разкажа. — Той постави храната пред Смити и се изправи. — Аз ще го храня. Дори ще се опитвам да го извеждам всеки ден. Но нищо повече. Чертата ще е дотук. — Той спря при вратата. — Помисли си къде ти смяташ да теглиш чертата. И то час по-скоро. Защото опасността е поголяма, отколкото предполагаш.

След това си тръгна и отнесе със себе си свещта и светлината. Изтегнах се на леглото и се унесох в неспокоен сън под звуците от доволното мляскане на Смити.

15

ОБЕЛИСКЪТ НА ПРАВДАТА

Казано възможно най-простичко, Умението е споделяне на мисли между хора. То може да бъде използвано по най-различни начини. По време на сражение например пълководецът би могъл да предава кратки разпореждания до своите подчинени офицери, ако те са били обучени да ги приемат. Но за един истински познавач на това изкуство не е трудно да въздейства не само върху подгответи умове, но и върху тези на противниците си и да им внушава страх, съмнение и желание за бягство. Подобни таланти са рядкост. Ала има още по-надарени Умели, които биха могли да разговарят с Праотците, над които стоят само боговете. Малцина са дръзвали да го правят и още по-малко са тези, които са получавали онова, за което се молят. Защото казано е, че човек може да моли Праотците, ала отговорът им ще бъде не на зададения въпрос, а на този, който е трябвало да бъде зададен. И нищо чудно този отговор да е такъв, че просителят да не доживее края му.

Защото когато някой разговаря с Праотците, той усеща най-силно колко изкусително може да бъде Умението. Изкусително и опасно. Това е нещо, което нито един от Умелите, колкото и опитен да е, не бива да забравя. Когато прибягва до Умението, човек изпитва неистов възторг и въодушевление от самия факт на съществуването, което може да го накара да забрави дори да дишаш. Това усещане е примамливо и към него може да се привикне, като към силно опияняващо лекарство. Ала размерът и силата му при разговор с Праотците не може да се сравнява с нищо друго. Човек може да изгуби завинаги всичките си осезания и чувства, когато разговаря с Праотците. И тогава той ще

умре, но дори в последните мигове от своя живот ще изпитва неистова радост.

Шутът беше прав. Нямах представа пред каква опасност съм изправен. Продължавах напред упорито. Не ми се ще да описвам с подробности преживяванията от следващите няколко седмици. Достатъчно е да кажа, че с всеки ден Гален ни пречупваше все повече според представите си и че ставаше само по-жесток и изобретателен в подхода си. Неколцина от учениците изчезнаха още през първите дни. Мери беше една от тях — спря да идва след четвъртия ден. Видях я няколко дни по-късно да пресича двора на крепостта, лицето й беше бледо и унесено, а раменете й — отпуснати и прогърбени. По-късно научих, че Серене и останалите момичета престанали да й говорят, след като се отказала от обучението, и че се държели с нея така, сякаш е извършила някаква долна и мерзка постъпка. Седмица след това Мери напусна Бъкип и никога вече не се завърна.

Тъй както океанът изравя камъчета от крайбрежния пясък и ги подрежда в извити линии, така изтезанията и гоненията, на които ни подлагаше Гален, ни разделяха все повече един от друг. В началото всеки от нас се стараеше да даде най-доброто от себе си. И не защото го харесвахме или уважавахме. Не зная какво са чувствали другите, но моето сърце беше изпълнено с омраза към него. Тази омраза обаче пораждаше странни и противоречиви чувства, защото след дни на осърблени и унижения една-единствена негова дума, неволно одобрение или дори само неохотно кимване ми се струваха по-скъпоценни от всяка похвала. Не само че не се ядосвах на подигравките и обидите му, а с течение на времето ме завладя увереността, че той има право да се отнася толкова унизително към нас. Ето защо се опитвах да се променя.

Надпреварвахме се помежду си, за да привлечем вниманието му. Някои успяха да получат признание и станаха любимци. Август беше един от тях и често ни го даваха за пример. Аз, от друга страна, бях несъмнено най-презираният. След онзи случай не допуснах нито веднъж да се появя последен на площадката. Никога не трепвах от ударите му. Така постъпваше и Серене, която, също като мен, влизаше в групата на презрените. Но тъкмо Серене се превърна в неговия най-

яростен последовател и нито веднъж, след първия бой, не отрони и думичка на недоволство. Въпреки това той непрестанно я хокаше, осмиваше и излагаше на подигравки и я удряше доста по-често, отколкото другите девойки. Но това само подхранваше твърдата й решимост да докаже, че може да издържа на хулите му. След Гален тя бе втората, която проявяваше нетърпимост към всеки, който си позволяваше да изрази съмнение в методите му на обучение.

А зимата напредваше. На площадката беше студено и мрачно, единствената светлинка се прецеждаше откъм стълбището. Това беше най-изолираното място на света и Гален бе неговият владетелин. Той изковаваше от нас своята нова бойна единица. Внушаваше ни, че сме елитът, че превъзхождаме останалите и че да бъдем негови ученици е истинска чест. Дори аз започнах да вярвам, че това е така. Тези от нас, които се прекършиха и не издържаха, станаха обект на презрението ни. През целия ден имахме очи и уши само за Гален. В началото Сенч ми липсваше. Понякога се чудех какво правят Бърич и лейди Търпение. Но само след няколко месеца подобни въпроси не можеха да занимават ума ми за дълго. Дори шутът и Смити ми се струваша само досадна пречка, толкова бях погълнат от идеята да спечеля одобрението на Гален. Шутът идваше и си отиваше безшумно. Понякога, макар и рядко, ми беше приятно да усещам влажния нос на Смити в разранената си буза, но по-често го отблъсквах с досада.

След три месеца, преживени в мръзнене и оскърбления, Гален намали броя ни до шестима кандидати. Едва тогава започна истинското обучение и за пръв път получихме макар и оскъдна доза комфорт и достойнство. Всичко това тогава ни се струваше най-големият лукс на света, щедри подаръци от Гален, заради които трябваше да сме му безкрайно благодарни. Няколко изсушени плода на вечеря, разрешение да носим обувки, кратки разговори на масата — това беше всичко, а ни изглеждаше толкова много. Но промените едва започваха.

Някои събития са оставили незабравими спомени. Помня първия път, когато ме докосна с Умението. Бяхме на площадката, застанали на равни разстояния един от друг, и между нас сега имаше далеч повече място. Той вървеше между нас и спираше за малко пред всеки, докато останалите чакаха в благоговейно мълчание.

— Готовете се да отворите умовете си за докосването. Приемете го, но не се поддавайте на удоволствието, което поражда. Целта на

Умението не е да се постигне удоволствие.

Постепенно забелязахме, че движението му следва определен ред. Не можехме да видим лицата си по начина, по който бяхме застанали, а и Гален не обичаше, когато го следяхме с очи. Чувахме само тихия му, шептящ глас, след това въздишката на поредния докоснат. Когато застана пред Серене, той произнесе на висок глас:

— Отвори се за докосването. Недей да се свиваш като бито куче.

Аз бях последен. Изслушах напътствията му и както ни бе посъветвал по-рано, опитах се да се откъсна от всички сетивни възприятия и да остана отворен единствено за неговото докосване. Почувствах как умът му се допира до моя, почти като отъркване на четка в челото ми. Но тук аз се изправих пред него като солидна преграда. Натискът му се усилваше, усещах нарастваща топлина и светлина, но аз отказвах да му се поддам. Изведнъж почувствах, че Гален вече е проникнал в ума ми и ме разглежда строго, използвайки техниките за съсредоточаване, на които ни бе учили. Ала аз продължавах да упорствам и да не се предавам изцяло. Усещах усилващия се възторг, който придрожаваше докосването, но се опитвах да не му обръщам внимание. На три пъти през мен премина гореща вълна и три пъти аз издържах наплива ѝ. И след третия път той се оттегли. Погледнах го и видях, че ми кимва с неохотно одобрение, но очите му се мерна следа от страх.

Това първо докосване беше като искрица за сух фитил. Веднага улових същността му. Все още не можех да го повторя, не можех да пращам мисли на друг, но притежавах известно познание, което не знаех как да изразя с думи. И най-важното — вече не се съмнявах, че ще овладея Умението. Тази мисъл засили решимостта ми и нямаше нищо, което да направи Гален, за да ме спре.

Мисля, че той също го знаеше. По никаква причина това го беше изплашило. Защото през следващите дни той се нахвърли върху мен с още по-нейстова жестокост. Върху ми като дъжд се сипеха обиди и удари, но нищо не беше в състояние да ме пречупи. Веднъж мешибна с камшика през лицето. Остана синя подпухната диря и същата вечер, когато Бърич ме зърна в столовата, очите му се разшириха. Той се надигна от мястото си, стиснал юмруци и зъби по начин, който не предвещаваше нищо добро. Но аз само извърнах глава. Бърич се обърна и погледна Гален, който му отвърна с надменен поглед. И

тогава Бърич излезе с тежка походка. Въздъхнах, облекчен, че не последва сблъсък. Но после Гален ме погледна и триумфът, който беше изписан на лицето му, накара сърцето ми да се свие. Сега вече бях само негов и той го знаеше.

Болки и успехи се смесиха в съзнанието ми през следващите седмици. Гален не пропусна нито една възможност да ме унижи. Ала аз чувствах, че се справям с всяка поставена от него задача. Другите все още търсеха пипнешком докосването на неговото Умение, докато аз сякаш го виждах с широко отворени очи. Помня един момент, когато изпитах непреодолим страх. Гален беше проникнал в ума ми и ми бе предал едно изречение, което трябваше да повторя на глас. „Аз съм копеле и срамя името на баща си.“ Повторих думите със спокоен и невъзмутим глас. И изведнъж той заговори отново в мислите ми. „Ти черпиш сила отнякъде, копеле. Това не е твоето Умение. Нима смяташ, че няма да открия източника?“ Трепнах от изненада и се отдръпнах от невидимото му докосване, за да скрия от погледа му Смити. Усмивката му беше толкова широка, че се виждаха всичките му зъби. След няколко дни започнахме нещо като игра на криеница. Допусках го в ума си, защото трябваше да науча Умението. Но след това започвах да танцува върху живи въглени, за да запазя тайните си от него. Не само Смити, но Сенч и шута, както и Моли, Кери и Дирк и всички останали лични неща. Въпреки това, или може би тъкмо по тази причина, усещах, че напредвам в овладяването на Умението.

— Не смей да ми се подиграваш! — кресна той веднъж след поредния сеанс и останалите ученици се спогледаха учудено. — Заемете се с упражненията! — викна им той. След това се приближи с бърза крачка към мен и неочеквано ми се нахвърли с юмруци и ритници. Свих се, опитвайки се да си прикрия главата и корема. Ударите, които се стоварваха, бяха немощни като детски плесници. Първо се зачудих на тяхната неефективност, а после си дадох сметка, че всъщност аз го отгласквам. Не толкова силно, че да ме усети, но достатъчно, та ударите му да не попадат в целта. За разлика от него, аз знаех какво правя. И когато най-сетне той отпусна юмруци и ме погледна в очите, си дадох сметка, че съм победил. Защото всички останали ученици, подредени върху площадката, го следяха с ужасени и изплашени погледи. Дори Серене изглеждаше стресната от

избухването му. Гален ми обърна гръб, с побеляло от бяс лице, и в този момент разбрах, че е взел някакво решение.

Вечерта се чувствах прекалено изморен и изнервен, за да заспя. Шутът беше оставил храна на Смити и аз го примамвах с една кълка. Кученцето ме захапа за ръкава, а аз го задърпах из леглото, като от време на време щипвах крайчета на опашката му с другата си ръка. То се хвърляше да ме захапе, но достатъчно бе да размахам кълката пред очите му и играта започваше отначало.

— Глупаче — подиграх му се аз. — Не можеш да мислиш за нищо освен за това, което ти е пред очите. Глупаче. Глупаче.

— Също като господаря си.

Сепнах се и в този момент Смити докопа кълката. Облегнах се назад и погледнах към шута.

— Как влезе? Не чух вратата.

Той пренебрегва въпроса ми и премина право на темата.

— Мислиш ли, че Гален ще ти позволи да успееш?

— А нима смяташ, че може да ми попречи? — отвърнах намусено.

Шутът седна до мен с въздишка.

— Не смятам. Зная, че може. Не ми е ясно само докъде може да стигне. Подозирам, че до края.

— Ами нека опита — подхвърлих безгрижно.

— Не бих и могъл да го спра — отвърна сериозно шутът.

— Надявах се да те разубедя да не опитваш.

— Нима искаш от мен да се откажа? Сега? — Не можех да повярвам.

— Да.

— Защо?

— Защото... — поде той и мълкна. Изглеждаше отчаян.

— О, не знам. Всичко е толкова объркано. Ако можех да подхвана някой свободен край, откъдето да разплета кълбото.

Бях уморен и ядосан от този на пръв поглед безсмислен разговор.

— Като не можеш да се изразяваш ясно, защо въобще говориш?

— Ето още нещо, което не зная — призна той и се надигна да си върви.

— Шут — подхвърлих.

— Да, такъв съм — кимна той и излезе.

И така, аз продължих заниманията. Усещах, че трупам опит и сили, и дори започнах да изпитвам досада от бавното темпо. Всеки ден повтаряхме вече познатите упражнения и с течение на времето останалите овладяваха това, което за мен вече беше нещо естествено. Понякога се питах как са могли да живеят напълно затворени от обкръжаващия ги свят. И защо им беше толкова трудно да разтворят умовете си пред Умението на Гален? Моята собствена задача бе напълно противоположна — аз се стараех да спускам пред него бариери към онези неща, които не желаех да вижда. Почти всеки път, когато той ме докосваше, усещах любопитни пипала в различни посоки на ума ми. Но ги избягвах.

— Вие сте готови — обяви той през един студен ден. Беше късен следобед и на небето вече се виждаха ярки звезди. Размърдах пръсти в обувките, които Гален ни бе позволил да носим. — Досега ви докосвах с Умението, за да ви накарам да привикнете към него. Но днес ще опитаме пълно сливане. Всеки от вас ще се пресегне към мен и аз ще се пресегна към него. Но внимавайте! Повечето от вас вече са почувствали удоволствието, което носи със себе си допирът до Умението. Досега сте усещали само леки докосвания. Днес обаче тласъкът ще е много по-силен. Съпротивлявайте му се и същевременно останете отворени за моето Умение.

И отново започна да кръжи между нас. Чаках, обезсилен и надмогнал страхът. Знаех, че все някога ще дойде и този момент. Бях готов за него.

Някои се провалиха още в самото начало и бяха смъртни за леност или глупост. Август получи похвала. Серене — удар с камшик, задето се беше пресегнала твърде бързо. А след това той застана пред мен.

Разкърших се, сякаш ни предстоеше да се счепкаме. Усетих първото докосване на ума му и му предложих в отговор предпазливо гостоприемство.

„Така ли?“

„Да, копеле. Точно така.“

За момент между нас се установи равновесие. Той положи известни усилия да заздрави нашия контакт. След това, съвсем неочекувано, нахлу в мен. Почувствах се, сякаш ми бяха изкарали въздуха, но в умствен, а не във физически план. Просто не можех да си

подредя мислите, както нямаше да мога да си поема въздух, ако някой ме беше бълснал в гърдите. Той тършуваше из ума ми и надничаше в най-съкровените местенца, а аз бях безпомощен да му попреча. Държеше ме във властта си и го знаеше. Но в този миг на неговия нехаен триумф аз открих един малък отвор. Вкопчих се за него, опитвайки се да завладея ума му така, както той бе завладял моя. Не се оказа толкова трудно, колкото очаквах, и за един кратък миг си дадох сметка, че съм по-силен от него, че мога да заложа в ума му всяка мисъл, която пожелая. „Не!“ — почти изпища той и смътно осъзнах, че никога в миналото вече е водил подобна обречена на неуспех борба с някого, когото е ненавиждал. Някой друг също като мен го бе надвил.

„Да!“ — прошепнах аз.

„Умри!“ — заповядала ми той, но знаех, че не може да го направи. Знаех също, че мога да победя, и съсредоточих волята си върху хватката, в която го държах.

Умението не се интересува кой ще победи. Но то не защитава победителя от екстаза, който носи със себе си успехът. И когато надвих, аз забравих да се запазя от този екстаз, който е едновременно медът и жилото на Умението. Завладя ме еуфория, аз се потопих щастливо в нея, а Гален остана някъде встрани, изгубил интерес към моя ум и жадуващ единствено да възвърне контрол над своя.

Никога не се бях чувствал така.

Удоволствие, го бе нарекъл Гален и аз бях очаквал нещо подобно, като топлина през зимата, аромат на роза или сладък вкус в устата. Но не беше нищо дори далечно наподобяващо тези неща. Удоволствието е твърде физическо усещане, за да го сравня с това, което почувствах. То няма нищо общо с кожата и тялото. Вместо това ме заля и погълна всецяло като вълна, която не можех да преодолея. Почувствах, че ме изпълва неописуем екстаз. В миг забравих Гален и всичко останало. Усетих, че ми се изплъзва, и си дадох сметка, че е нещо важно, което обаче не ме интересуваше повече. Забравих всичко освен погълщащото ме удоволствие.

„Копеле!“ — изрева отнякъде Гален и ме удари с юмрук по лицето. Паднах, напълно безпомощен, защото дори болката не беше в състояние да ме откъсне от вълшебството на Умението. Усещах, че ме рита и драчи, но дори това не можеше да прогони безкрайната

еуфория. Въпреки болката умът ми ме уверяваше, че няма никакъв смисъл да се бяга.

Постепенно вълната на възторга се отдръпна и ме остави задъхан и смазан. Гален стоеше надвесен над мен, разрошен и облян в пот. От устата му излизаха облаци пара. „Умри!“ — повтори той, но аз не чух думите му. По-скоро ги почувствах. Той разтвори пръсти, с които бе стискал шията ми като менгеме, и аз паднах назад.

На мястото на доскорошния възторг от докосването до Умението дойде отчаянието от провала и вината за проявеното невнимание. Дойде болката от пребитото ми тяло. Носът ми кървеше, трудно ми беше да дишам, кожата по хълбоците ми беше охлузена от ботушите му. Нямах сили дори да стана. Но най-болезнено от всичко бе съзнанието за провал. Бях победен и Гален бе доказал, че е по-добрият от двама ни.

Сякаш някъде отдалече го чух да вика на останалите и да ги предупреждава, че така ще постъпи с всеки, който се отдае на удоволствието от пълното сливане с Умението. Каза им също, че продължителното пребиваване под магията на това безмерно удоволствие убива ума и интелекта и превръща човек в незрящ, ням и нечуващ идиот, който скоро умира от глад и жажда. И че такъв човек заслужава само презрение.

Този човек бях аз. Лежах безпомощно и ридаех засрамен от слабостта си. Нямах нищо против начина, по който ме беше наказал. Заслужавах дори нещо по-лошо. Само някаква необяснима жалост бе попречила на Гален да ме убие. Бях изгубил от безценното му време и вместо да се вслушам в неговите указания, си бях позволил да проявявам никому ненужна свобода на волята. Опитвах се да се скрия вътре в себе си, да намеря поне мъничко утеха, но това, на което се натъквах, бе безмерно отвращение и презрение към самия мен. Погодбре да бях умрял. Но не бе късно да се хвърля от стената на кулата и да сложа край на тези душевни терзания.

Останалите си тръгнаха, а аз лежах и плачех. Когато минаваха покрай мен, всеки спираше за миг, за да ми подметне презрителна дума, да ме заплюе или ритне. Почти не ги забелязвах. Най-сетне си отидоха и само Гален остана надвесен над мен. Срида ме, но аз бях неспособен да реагирам. Изведнъж той се появи навсякъде — не само над мен, но наоколо и вътре в ума ми и аз не можех да му противореча.

— Виждаш ли, копеле — каза Гален хладно. — Опитах се да им покажа, че ти не струваш пукнат грош. Опитах се да им покажа, че обучението ще те убие. Но ти не пожела да ме послушаш. Помъчи се да узурпираш нещо, което е дадено на друг. И отново аз излязох правият. Но по-добре. Не съм си загубил времето, ако това ще реши проблемите ми с теб.

Не зная кога си е тръгнал. След известно време осъзнах, че над мен грее луната. Претърколих се по корем. Не можех да стана, но поне можех да пълзя. Съвсем бавно, дори без да повдигам корем от плочите, запълзях към тъмнеещия ръб на площадката. Беше дълго пътуване, сред мрак и студ. Чувах нечие скимтене и това засилваше отвращението ми от самия себе си. Но докато се влачех пълзешком към пропастта, звукът се усили. Колкото и да се стараех, не можех да не му обръщам внимание. Едва сега си дадох сметка, че го долавям вътре в мен — слаб хленч заради участта ми, един тъничък глас на съпротива, който ми забранява да умра, забранява ми да призная пълното си поражение. Този глас бе топъл, носеше светлина и набираше сила, докато се опитвах да открия източника му. Спрях.

Лежах неподвижно.

Той беше вътре в мен. Колкото повече се вслушвах в него, толкова по-силен ставаше гласът. В него се долавяше обич — обич към мен. Обичаше ме дори когато аз не можех да се понасям. Обичаше ме, когато се мразех. И стискаше с дребните си зъбки душата ми и я подръпваше назад, сякаш за да ме накара да спра. Гласът бе на Смити.

Кутрето плачеше заради раните ми, душевни и физически. А когато спрях да пълзя към стената, направо подивя от радост. Всичко, което можех да сторя, за да го възнаградя, бе да лежа неподвижно и да не се опитвам повече да сложа край на мъките си. Смити ме увери, че това е достатъчно, повече от достатъчно за неговата радост. Затворих очи.

Луната бе високо в небето, когато Бърич се надвеси над мен и ме претърколи. Шутът държеше факла, а в краката му разтревожено подскачаше Смити. Бърич ме взе в прегръдките си, сякаш бях още малко дете. За миг мернах тъмното му лице, но не можах да прочета там нищо. Той ме понесе надолу по стълбището, а шутът бързаше пред него, за да му осветява пътя. Слязохме долу, пресякохме двора към конюшните и се качихме в неговата стая. Шутът си тръгна, но не

помня дали преди това каза нещо. Бърич ме положи на леглото си и след това го издърпа до огнището. С топлината се пробудиха нови болезнени усещания и аз се оставил на грижите на Бърич, намерил най-сетне малко покой.

Когато отворих очи, все още беше нощ. Не знаех само коя подред. Бърич седеше неподвижно до мен, с отворени очи, без дори да се обляга на стола. Усещах, че раните ми са превързани. Вдигнах ръка да докосна превръзките, но пръстите ми не ме слушаха. Бърич премигна, забелязал, че се размърдвам.

— Подути са от студа — рече ми, сякаш знаеше какво ме беспокои. — Толкова са подпухнали, че не мога да разбера дали има нещо счупено. За всеки случай съм ги шинирал, но предполагам, че са само навехнати. Ако бяха счупени, болката щеше да те пробуди много по-рано.

Говореше спокойно, сякаш ми нареджаше да сменя водата на животните. Поотпуснах се — щом беше толкова спокоен, не се бе случило нищо непоправимо. Бърич пъхна върха на пръста си под превръзката около гърдите ми, за да провери дали е достатъчно стегната.

— Какво стана? — попита той и се пресегна да вземе чаша чай.

Не знаех откъде да започна. Събитията от последните седмици и дни танцуваха в главата ми без видима връзка помежду си. Спомних си мига на поражението си.

— Гален ме подложи на изпитание — заговорих. — И аз се провалих. За това ме наказа. — С тези думи отново се върна вълната на отвращение и презрение към моята слаба личност. Спящият край огнището Смити внезапно се събуди и вирна глава.

„Лежи си. Успокой се. Всичко е наред.“

За мое облекчение той ме послуша. За още по-голямо облекчение Бърич не забеляза какво бе станало между нас, а ми подаде чашата.

— Изпий това. Имаш нужда от течности, а билките ще притъпят болката и ще ти помогнат да заспиш. Изпий я до дъно.

— Мирише гадно — оплаках се, а той само кимна и побутна чашата към устата ми.

— Това ли е всичко? — попита, когато свърших. — Той те подложи на изпитание за нещо, на което би трявало първо да те научи, но ти не се справи. Затова ли е постъпил така с теб?

— Не можах да се справя. Нямах необходимата... самодисциплина. И той ме наказа. — Подробностите ми убягваха. Чувствах се засрамен, жалък и нещастен.

— Никой не може да се научи на самодисциплина с бой по главата — отвърна с привидно кротък глас Бърич, сякаш обясняваше нещо на малко дете.

— Не беше за да ме научи... защото според мен той не вярва, че мога да се науча на нещо. Искаше да покаже на другите как ще постъпва с тези, които се провалят.

— Няма полза от наученото чрез страх и заплахи. Само лошият учител прибягва до удари и оскърбления. Представи си какво ще постигнеш, ако се опиташи да упражняваш по този начин някой кон. Или куче.

— И ти си ме удрял...

— Да. Така е. Но леко, колкото да те стресна. Не и да те нараня. Никога не съм ти трошил костите. Никога. Ако някой ти каже, че съм го бил толкова жестоко, колкото са били теб, наречи го лъжец.

— Прав си... — Чудех се как да обясня на Бърич защо съм бил наказан. — Но това е различно. Става дума за съвсем друго познание. Мисля... струва ми се, че си го заслужавах. Причината не беше в неговите методи на обучение. Опитвах се да следвам напътствията му, но не успях. Знаеш ли, Гален смята, че е безсмислено да се преподава Умението на копелета. Уверен е, че нещо в мен не е наред и че то пречи.

— Конски фъшкии.

— Не. Помисли си, Бърич. Нима кончетата не наследяват слабите страни на родителите си? Ако кръстосаш расов жребец с някоя кранта какво ще излезе?

Последва продължителна тишина. След това той каза:

— Не вярвам баща ти да е легнал с жена, която да можеш да наречеш „кранта“. Не би я забелязал дори, ако не притежаваше вроден финес или интелигентност. Не и той.

— Чувал съм да казват, че бил омагьосан от някаква вещица от планините.

— Рицарин не беше човек, който да се поддаде лесно на магии. И синът му не е никакъв сополив глупак, дето ще лежи и хленчи, че си е заслужил боя. — Той се наведе и ме сръга с пръст под слепоочието.

Усетих остра, режеща болка. — Виждаш ли колко близо си бил до това да изгубиш едното си око от това твое „обучение“? — Усетих, че гневът му се пробужда. Той стана, направи няколко крачки из стаята и отново спря пред мен.

— Това куче е от лейди Търпение, нали?

— Да.

— Но ти не си... о, Фиц, моля те, кажи ми, че не си използвал Осезанието, за да пострадаш по този начин. Ако те е наказал за това, не мога да произнеса и думичка в твоя защита пред никого.

— Не, Бърич. Кълна ти се, това няма нищо общо с кучето. Аз бях виновен, задето не научих нещо, което се изискваше от мен. Аз проявих слабост.

— Тихо — нареди ми нетърпеливо той. — Каза достатъчно. Познавам те добре, за да се съмнявам в думите ти. Но не мисля, че си прав, като се самообвиняваш. Излизам и скоро ще се върна. А ти си почивай. Сънят е най-доброто лечение.

Усещах, че Бърич е намислил нещо. Разговорът ни беше решил някакъв въпрос, който не му бе давал покой. Той се облече набързо, нахлузи ботушите, смени си ризата с по-ширака и излезе. Смити изтича след него и спря до вратата, като се оглеждаше изплашено. Отпуснах се назад, затворих очи и се оставих на въздействието на билките, които ми бе дал Бърич.

Събудих се късно следобед. Бърич тъкмо бе влязъл, а с него в стаята нахлу студен въздух. Той се приближи и ме огледа, след това пълзна опитна ръка по превръзката на гърдите ми. Накрая изсумтя доволно и смени скъсаната и изкаляна риза с чиста. През цялото време си тананикаше, което показваше, че вече е в по-добро настроение.

Почти изпитах облекчение, когато пак излезе. Отния етаж долитаха подсвиркванията и виковете на конярите. Звуци от нормално ежедневие, за каквото жадувах с цялата си душа. Исках сега да съм долу, при миризмата на коне и влажно сено, натоварен с някоя простишка задача, след която денят да е само мой. Ала в този момент отново ме завладя усещането за собствената ми безполезност. Спомних си как Гален се бе подигравал на работниците и конярите от крепостта. Според него ратниците, които ни охраняваха с лъковете си, бяха „негодници, готови да се метнат срещу всеки с юмруци и да надвият със сабя там, където друг би използвал ума си“. Изпитвах

странна и необяснима раздвоеност. Исках да се върна към този живот, който според Гален заслужаваше единствено съжаление и презрение, ала същевременно ме глаждеха съмнения, че не мога да се справя дори с него.

Останах на легло два дни. Бърич се грижеше за мен и не можех да се начудя на доброто му настроение. Движеше се енергично, изправен, сякаш се беше подмладил. На втория ден ми съобщи, че здравеняк като мене нямал повече работа в леглото и че било време да се размърдам, ако искам някога да оздравея напълно. Веднага след това бях натоварен с куп дребни задачи, които не поставяха на изпитание силата ми, но ме държаха погълнат през остатъка от деня. Предполагам, че целта им бе по-скоро да ме раздвижат, вместо да лежа в леглото с вперен в тавана поглед.

Смити все така си оставаше едничкият ми източник на спокойствие. Любимото му занимание бе да ме следва, докато обикалям из конюшнята. Предаваше ми всеки нов мириз с интензивност, която, въпреки мрачното ми настроение, събуждаше угасналия ми интерес към света. Смити ме възприемаше като своя собственост и изпитваше ревност дори когато Сажда ме душеше радостно.

Измолих от Бърич един свободен ден и слязох в града. Разходката се оказа по-дълга, отколкото ми позволяваха силите, но не бързах да се връщам, защото Смити търчеше наоколо радостно и душеше всяко ново нещо. Беше ми хрумнала мисълта, че една среща с Моли ще помогне за повдигането на духа ми и ще ми върне вратата в смисъла да се живее. Но когато стигнах свещарницата, Моли ми каза, че била твърде заета с нови поръчки. Седнах край огнището да я чакам. Баща й седеше срещу мен, надигаше едно шише вино и ме разглеждаше изцъклено. Въпреки че болестта го бе изтошила, тя не бе утaloжила темперамента му и в дните, когато можеше да седи, той не пропускаше да се напие. Дори не се опитвах да го заговарям, защото знаех, че е безсмислено. Видът му и притесненото поведение на Моли обаче ми действаха потискащо.

В ранния следобед тя каза на баща си, че ще затваря, тъй като трябва да излезе да отнесе една готова поръчка. Връчи ми вързоп със свещи, които трябваше да нося, и двамата излязохме, като залостихме вратата. Баща й ни изпроводи с приглушени пиянски клетви, на които

не обърнахме внимание. Навън ни посрещна студен вятър и Моли пое с бърза крачка, а аз я следвах, напътайки сетни сили. Тя заобиколи магазинчето и отвори една странична врата, където ме накара да оставя вързопа. После двамата поехме по опустелите улици. Говорехме малко. Тя попита за синините по лицето ми, а аз обясних, че съм паднал. Вятърът беше студен и безжалостен, пазарът беше опустял и само от време на време срещахме някой закъснял купувач или търговец пред полупразна сергия. Моли ужасно се радваше на Смити и той ѝ отвръщаше със същото. Когато най-сетне поехме обратно, тя спря пред един дюкян за чай и ме почерпи с чаша леко вино, а докато отпивах, прегърна Смити и го притисна към себе си, което пробуди цял фонтан от радостни усещания в душата му. Останах изненадан от това с каква лекота Смити улавя чувствата ѝ, докато тя беше глуха и сляпа за неговите, освен на най-повърхностно ниво. Пресегнах се лекичко към нея, но съзнанието ѝ ми убягваше, както убягва миризът на парфюм след първия по-силен польх.

Знаех, че мога да усилия натиска, но кой знае защо, не виждах смисъл да го правя. Почувствах се самотен заради мисълта, че тя никога няма да ме възприема така, както аз възприемам Смити и той мен. Мълчанието ставаше все по-непоносимо и накрая Моли заяви, че трябва да се прибира при баща си, защото се беспокояла за него. Докато ми се оплакваше колко непослушен бил напоследък, се усмихна, сякаш ставаше дума за нещо забавно, или може би просто се опитваше да ме развесели. Но аз не можах да отвърна на усмивката ѝ и съвсем поглед.

Помогнах ѝ да се загърне в наметалото и двамата поехме нагоре по хълма, откъдето ни пресрещаше вятърът. Помислих си, че това е като олицетворение на моя живот. Когато стигнахме вратата на магазинчето, тя ме изненада, като неочаквано ме прегърна ме и целуна.

— Новия... — прошепна едва чуто в ухото ми. — Благодаря ти, че ме разбираш...

След това се шмугна в магазина и затвори вратата, оставяйки ме объркан и смутен. Беше ми благодарила, че я разбирам, а никога досега не се бях чувствал толкова изолиран от нея, колкото в този час. Докато вървяхме към крепостта, Смити все така радостно подскачаше, припомняйки си новите миризми от деня и как Моли го беше

почесвала зад ушите, когато го хранеше с бисквити в дюкянчето за чай.

Когато се върнахме при конюшните, вече се беше мръкнало. Свърших още някои дребни неща, след това се прибрах в стаята на Бърич и двамата със Смити заспахме. Събудих се и открих, че Бърич е застанал над мен и ме гледа намръщено.

— Ставай и ми дай да те огледам — нареди той и аз се надигнах уморено и изчаках търпеливо да прегледа раните ми. Остана доволен от състоянието на ръката ми и дори каза, че мога да сваля превръзката, но да запазя бинта около ребрата и да не ги натоварвам. — Що се отнася до другите рани, искам само да ги пазиш чисти и суhi и те скоро ще заздравеят. Ако някоя от тях започне да се зачервява, веднага ще дойдеш при мен. — Той сипа в една кратунка втечен мехлем и ми я подаде, от което предположих, че очаква да си вървя.

Спрях насреща в стаята, стиснал кратунката с мехлема.

Усещах някаква безкрайна тъга, а същевременно не можех да намеря думи за да изразя това, което беше вътре в мен. Бърич ме погледна за миг, намръщи се и каза:

— Хайде стига вече.

— Какво стига?

— Понякога ме гледаш с очите на предишния ми господар. Е, какво ще правиш сега? Да не смяташ да се криеш в конюшнята до края на живота си? Не, приятелю. Трябва да се върнеш. Да се върнеш сред хората, да вървиш с изправена глава, да заживееш отново в стаята си. И да изкараш докрай проклетото си обучение.

Първите няколко заповеди ми се струваха просто трудни, последната — невъзможна.

— Не мога — отвърнах. — Гален няма да ме допусне обратно в групата. А дори и да го направи, никога няма да наваксам пропуснатото. Бърич, аз вече се провалих. Просто трябва да си намеря някое друго занимание. Например да обучавам ловни соколи. — Последната мисъл ми беше хрумнала току-що и прозвучала някак странно. Но още по-странен бе отговорът на Бърич.

— Не можеш, защото те не те харесват. Прекалено си чувствителен и не обръщаш достатъчно внимание на това, с което се занимаваш. А сега ме чуй добре. Ти не си се провалил, глупако. Гален се е опитал да те прокуди. Ако не се върнеш, ще го оставиш да те

победи. Ето защо трябва да се върнеш в групата и да довършиш обучението. Не искам от теб — той спря и ме погледна ядосано — да стоиш безпомощно като муле, докато те оскърява и налага. Ти си от знатен произход и ще се държиш подобаващо. Накарай го да ти даде това, което е твое. Не бягай от трудностите. Никой не е спечелил с бягство. — Той мълкна, понечи да добави нещо, но се отказа.

— Пропуснал съм твърде много занимания. Никога няма да...

— Нищо не си пропуснал — сопна ми се Бърич, обърна се с гръб към мен и продължи, без да ме гледа. — Не е имало уроци, откакто ти си тръгна. Ще се включиш точно там, откъдето прекъсна.

— Не искам да се връщам, Бърич.

— Не ми губи времето с празни спорове — навъсено каза той. — Започвам да губя търпение с теб, момче. Казах ти какво трябва да направиш. А сега иди и го направи.

В гласа му имаше нещо, което ме накара да потреперя. Изведнъж бях отново на шест и един мъж бе накарал с тона си да замълкнат всички ратници в кухнята. Сега вече не Гален ми се струваше страшен, а Бърич.

— Ще оставиш това куче при мен, докато завършиш обучението — продължи той. — Не е нормално за животинчето да стои затворено по цял ден в стаята. Козината му ще изгуби блъсък и мускулите му ще отслабнат. Можеш да слизаш всяка вечер да го навестяваш — също и Сажда. Не ме интересува какво ще каже Гален за това.

След което бях освободен. Предадох на Смити, че трябва да остане при Бърич, и той го прие със спокойствие, което ме изненада и дори леко ме обиди. Взех кратунката с мехлема и закретах неохотно към крепостта.

Стаята ми беше студена и тъмна. Огнището не бе разпалвано от много дни, в свещниците нямаше свещи, разхвърляната по пода тръстика се беше вмирисала. Почистих пода, сложих нови свещи и запалих огнището. Накрая се хвърлих изтощен на леглото и преди да заспя, се сетих за Сенч. Знаех, че е човек, който държи на думата си, и няма да ме потърси, докато не завърши обучението ми при Гален.

Събуди ме светлина. Шутът беше запалил свещите. В началото се оглеждах объркано, без да мога да се сетя къде съм.

— Имаш време да се измиеш и да хапнеш преди да се качиш горе — каза той.

Беше донесъл леген топла ароматизирана вода и горещи тестени рулца от кухнята.

— Няма да отида.

— Защо?

— Безсмислено е. Не мога да успея. Омръзна ми да ме бият и хулят, а и нямам необходимите качества.

— А, мислех, че се оправяш добре отначало...

— Добре ли? — Погледнах го изненадано. — А защо тогава той ме удря и ми се подиграва? За да ме възнагради за успехите? Не. Въобще не можах да разбера за какво е всичко. Останалите отдавна са ме надминали. Защо да се връщам? Та Гален да докаже колко е бил прав?

— Тук нещо не е наред — завъртя глава шутът. — По-рано аз те молех да се откажеш от уроците. А ти не искаше. Помниш ли?

— Да, тогава се инатях — признах аз.

— А ако сега те помоля да продължиш? Да се качиш горе на кулата и да започнеш оттам, докъдето си стигнал?

— Защо си промени мнението?

— Защото това, от което се опасявах, стана. Но ти оцеля. И сега трябва да... — Останалото бе казано съвсем тихо. — Но нали вече веднъж ме попита. Защо трябва да говоря, когато не разбираш какво ти казвам?

— Извинявай за думите ми. Такива неща не се казват на приятел.

— Е, нека сметнем въпроса за приключен — усмихна се той. След това протегна ръце и ме хвана. Пръстите му бяха студени. — Ако те помоля, като приятел, ще се съгласиш ли да продължиш обучението?

Погледнах го в очите и бавно кимнах. След това неохотно се надигнах. Той ме наблюдаваше с безстрастен интерес, докато навличах дрехите.

— Не искам да отида — признах му след малко. — Не зная какво ще постигна с това.

— Аз пък не разбирам защо те е страх от него — отвърна той и долових в гласа му обичайния цинизъм.

— От Гален? Та нали той и кралят...

— А Бърич?

— Бърич обича да ми намира работа. Смята, че така ще порасна по-бързо.

— Ти дори не знаеш, нали?

— Какво да зная?

— Не знаеш, че Бърич измъкнал Гален от леглото и го отвел при Обелиска на правдата. Не съм бил там, разбира се, но казват, че Гален вдигал връва до небесата и го налагал, но твоят човек го метнал на рамо и го понесъл нагоре. Нищо не казал, само разкършил рамене. По някое време го пуснал на земята, сетне го сграбчил за яката и продължил да го влачи, макар че онзи щял да се задуши. Представяш ли си, следвала ги цяла тълпа войници и прислужници. Никой не посмял да се намеси, защото Бърич отново изглеждал такъв, какъвто беше някога, когато лесно вземаше страха на хората. Сигурно даже не са забелязали, че накуцва.

— Гален се дърпал, проклинал и заплашвал, а вероятно — така предполагат мнозина — опитал и с нещата, които владее — продължи шутът. — Но и да го е направил, нямало никакъв забележим ефект, освен че Бърич го стиснал по-здраво за врата. Вероятно Гален се е опитал да призове и други в своя защита, но никой не се намесил. Кой знае, може да си е поизгубил концентрацията след това толкова неочеквано нападение. Или Умението му не е толкова силно, колкото твърдят. Във всеки случай...

— Моля те! Кажи по-бързо — какво е станало? — попитах. Целият треперех. Бях зърнал лъч на надежда в мрачния живот.

— Не съм бил там, разбира се — отново ми напомни шутът. — Но чух да разказват, че Бърич го влачил по целия път до Обелиска. Там, без да го пуска — за да не избяга сигурно, — го призовал на двубой. Без оръжия, с голи ръце, точно както Гален се бил нахвърлил върху едно момче предния ден. И Обелискът щял да им бъде свидетел — ако Бърич победи, значи Гален не е имал право да постъпва така с момчето, нито да отказва да го учи на своя занаят. Гален, разбира се, бил готов да се откаже и да поискава защита от краля, само че не можел — заради предизвикателството, отправено пред Обелиска. Двубоят започнал, само дето приличал на борба между бик и бала слама, която той подхвърля и тъпче. Когато всичко свършило, Бърич се навел над Гален и му прошепнал нещо в ухото, после си тръгнал и го оставил да лежи пред Обелиска и да хленчи, целият в кръв.

— И какво му казал?

— Не съм бил там. Никой не знаеше. — Той се изправи и се протегна. — Хайде, ще закъснееш за урока — припомни ми и излезе от стаята. Аз също излязох и докато тичах нагоре по стълбите, се питах дали ще успея навреме.

16

УРОЦИ

Според Древните писания владеещите Умението се организират в котерии от по шестима. Членовете им не са изключително от кралска кръв, но включват и братовчеди по далечна линия, стига, разбира се, да са показали известни наченки на талант. Една от най-прочутите групи — Кросфайърската котерия, е великолепен пример за начина, по който функционират те. Известно е, че Кросфайър и нейните другари били обучавани от един Магистър на име Тактик. Партийорите в групата получили възможността да се избират един друг, след това били подгответи от Тактик, който ги превърнал в сплотена бойна единица. Независимо дали били разпръснати из Херцогствата, за да събират или разпространяват информация, или събрани на група, за да срещнат и внушат колебание в редовете на врага, техните подвизи си остават легендарни. Последният от тези подвизи е описан подробно в една балада на име „Саможертвата на Кросфайър“, където се разказва как те събрали сноп и канализирали силите си в служба на кралица Видение по време на Битката за Бешам. Когато узнали, че кралицата е на предела на силите си, те ѝ преотстъпили своята, но повече, отколкото могли да си позволяят, и покъсно, на празненството след победата, били открити в една изоставена кула, където умирали от изтощение. Може би всенародната любов им помогнала да запазят живота си, но всички членове на групата останали инвалиди — парализирани слепци, някои със загадъчни следи от тежки изгаряния по телата. Дори след този случай колективната им сила била по-голяма от тази на флагмански кораб и продължила да бъде в служба на кралицата.

През мирните години от управлението на крал Щедър обучението на подобни котерии било преустановено. Съществуващите вече групи били разпуснати, членовете им измрели от старост или престанали да се интересуват от съвместна дейност. Така тайнството на Умението се превърнало в наука за богоизбрани, за принцове и знатни наследници и с течение на времето хората започнали да гледат на него като на някакъв древен и полузабравен ритуал. И когато възникна заплахата от нападения на алените кораби, само крал Умен и синът му Искрен практикуваха активно Умението. Умен направи безуспешен опит да открие и привика на служба някои от някогашните му познавачи, но повечето бяха твърде стари, за да може да се разчита на тях.

Тогава Гален, Магистърът на крал Умен, получи заповед да създаде нови котерии за отбрана на кралството, но явно е бил решил да не спазва традицията. Вместо да се избират помежду си, както било прието от стари времена, членовете на котерията бяха назначавани. Целта на Гален очевидно е била всеки от членовете да изпълнява безропотно заповедите свише, а котерията да се превърне в сляпо и безволево оръдие на краля. Първата създадена от Гален котерия бе представена на крал Умен като личен дар от неговия Магистър. Казваха, че един член на кралската фамилия изразил несъгласие с тази концепция. Но времената бяха тежки и крал Умен не можеше да не се възползва от едно толкова силно оръжие, което му поднасяха наготово.

Такава омраза! О, как само ме мразеха всички! С появяването на всеки на площадката усещах нарастващата им ненавист. Стоях объркан и настръхнал, сякаш ме бяха поливали със студена вода. Но въпреки това не помръдвах от мястото си и срещах открито свирепите им погледи. Сигурно по тази причина никой от тях не ме заговаряше. Искаха или не, те се принудиха да заемат местата си около мен. Никой не говореше.

Стояхме и чакахме.

Сълнцето изгря и дори се показа над ръба на стената, но Гален все не идваше. Но те стояха по местата си и чакаха и аз правех същото.

Най-сетне чух стъпките му откъм стълбите. Когато се появи на площадката, той премигна от ярките лъчи, огледа се и се облещи в мен. Не помръднах. Двамата се измерихме с погледи. Той усещаше товара от омраза, който другите бяха струпали на плещите ми, и това сигурно го радваше, както и превръзката на главата ми. Но аз срещнах погледа му и не трепнах. Не смеех да трепна.

Постепенно долових изумлението на останалите ученици. Достатъчно бе да го погледнат за миг, за да забележат следите от боя. Обелискът на правдата бе доказал, че е постъпил несправедливо към мен, и той носеше белезите на своето наказание. Лицето му бе богат пейзаж от сини и зелени петна, примесени с жълтеникави кръгове. Долната му устна беше разцепена по средата и в ъглите. Беше облякъл риза с дълги широки ръкави, за да скрие следите по ръцете си. Предположих, че ги е получил, докато се е опитвал да прикрие лицето си от ударите на Бърич. Все още носеше любимия си камшик, но се съмнявах, че има сили да го размаха както трябва.

И така ние се разглеждахме. Не изпитвах задоволство при вида на раните му. Дори чувствах някакво родство с него. Бях повярвал в непобедимостта му, а се оказа, че съм постъпил като наивен глупак. Това вече променяше положението му в очите ми. На два пъти отвори уста да ми каже нещо. Третия път се извърна и заповяда на цялата група:

— Заемете се с упражненията. Аз ще наблюдавам дали ги изпълнявате правилно.

Последните няколко думи бяха произнесени съвсем тихо. И докато се протягахме, прилякахме и люлеехме ръце в различни посоки, той куцукаше из градината. Стараеше се да не се обляга на стената, нито да спира твърде често. Нямаше го вече заплашителното „шляп, шляп, шляп“ на камшика по бедрото.

Този ден не научихме нищо ново, по-скоро преговорихме вече познати неща. При това урокът приключи необичайно рано, още преди слънцето да е залязло.

— Добре се справяте — обяви Гален с отпаднал глас. — Виждам, че сте се готвили дори в мое отсъствие. Заслужихте си почивката. — Преди да ни освободи, той ни повика поединично за кратко докосване

с Умението. Забелязах, че останалите си тръгваха неохотно, като често се озвъртаваха, любопитни да видят как ще постъпи с мен. Досещах се, че ще съм последен, и мълчаливо се подготвях за поредния сблъсък.

Но дори той се оказа разочарование. Гален произнесе името ми и аз го доближих с покорност и уважение, каквото бяха изразили и другите. Застанах пред него и той размаха ръце пред лицето ми и над главата ми. След това хладно каза:

— Защитата ти е добра. Трябва да се научиш да я отслабваш, когато изпращаш мисли на другите или ги приемаш от тях.

След което ми махна да си вървя и аз — също като останалите — изпитах съжаление. Всъщност чудех се дали въобще бе правил някакъв опит да използва Умението си върху мен. Защото този път не бяхоловил характерното му присъствие. Спуснах се по стълбите, като продължавах да се питам какъв е смисълът на всичко това.

Прибрах се в стаята си, после слязох в конюшните. Отидох при Сажда и я изтърках с четка, а щастливият Смити тичаше наоколо. Все още се чувствах объркан и недоволен. Знаех, че трябва да си почивам, но не ме свърташе на едно място. „Разходка по камъните?“ — предложи Смити и аз се съгласих да слезем в града. Беше ветровит следобед и ми бе достатъчен само един поглед към морето, за да разбера, че се задава буря. Вятърът беше необичайно топъл и почувствах освежаващото действие на морския въздух. Мускулите ме понаболяваха от упражненията, ала бяха позаякнали.

Успокоявах се с мисълта, че Смити е този, който ни води към свещарската работилница. Като всяко куче той се връща неизменно там, където го бяха посрещнали добре. Бащата на Моли бе останал на легло този ден и в работилницата бе относително тихо. Заварих само един клиент, който говореше с Моли. Тя ми го представи с името Джейд. Бил моряк от силбейски търговски кораб. Беше около двайсетгодишен, разговаряше с мен, сякаш съм на десет, и през цялото време се усмихваше на Моли. Знаеше безброй истории за нападенията на алените кораби и за страховити морски бури. Имаше обеца с червеников камък, а брадата му току-що бе почнала да се къдри. Загуби доста повече от нужното време, за да избере няколко снопчета свещи и ново медно кандило, но най-сетне си тръгна.

— Можеш ли да затвориш за малко дюкянчето? — попита Моли. — Искам да се разходим по брега. Вятърът е чудесен.

Тя поклати глава със съжаление.

— Имам още работа. Освен това чакам няколко клиенти. А както знаеш, без клиенти няма и прехрана.

Почувствах необяснимо разочарование. Пресегнах се към нея и открих, че всъщност ужасно ѝ се иска да дойде.

— Хайде, скоро ще се стъмни — продължих да настоявам, набрал увереност. — Ако клиентите ти държат на теб, утре пак ще дойдат.

Тя ме погледна замислено и изведнъж кимна.

— Знаеш ли, прав си. Малко свеж въздух сигурно ще ми се отрази добре. — След което си взе наметалото и този жест предизвика неистова радост у Смити. Затворихме магазинчето и излязохме.

Моли тръгна с обичайната си забързана походка. Вятърът бързо предизвика розови петна на бузите ѝ и очите ѝ блеснаха. Струваше ми се, че ме поглежда по-често от обичайното.

Градчето беше притихнало и пазарът беше съвсем пуст. Излязохме на брега и поехме по-бавно из местата, където преди години се гонехме и смеехме. Тя ме попита дали съм си взел бележка да паля лампата, преди да слизам по тъмни стълби и аз я погледнах озадачено, а после си спомних, че това бе обяснението, което ѝ бях дал за синините си. Попита ме също дали главният коняр и един от преподавателите били още скарани, от което разбрах, че историята с Бърич и Гален е станала местна легенда. Уверих я, че каквото и да е имало, мирът е възстановен. После слязохме в една падина и събрахме малко морска тръстика, която Моли ползваше за багрилата си. Когато се изморих, седнахме на крайбрежните скали, загледани в напразните опити на Смити да очисти брега от чайките.

— Хъм. Чух, че принц Искрен щял да се жени — подхвани тя.

— Какво? — попитах учудено. Тя се засмя чистосърдечно.

— О, Новия, никога не съм срещала някой, който да е толкова невъзприемчив за клюките. Как може да живееш в крепостта и да не знаеш това, за което говори простолюдието? Искрен склонил да си вземе жена, за да осигури наследник. Говори се обаче, че бил твърде зает, за да има време да си търси, и възложили това на Славен.

— О, не! — възкликах смяяно. Опитах си да си представя едрия грубоват Искрен и до него някоя натруфена префърцуна дама, подбрана по вкуса на Славен. Бях виждал множество такива, крепостта

се изпълваше с тях от близките и далечни херцогства всеки път, когато имаше празненство. Носеха надилени шарени рокли, ядяха много и говореха кресливо. А повече ли се някой от принцовете, изведнъж се смълчаваха, хвърляха му кокетни погледи и се правеха на скромни и добре възпитани. „Принцоловки“, така им викаха в крепостта. Никога не знаеха как да се държат, сърдеха се, когато принцовете не ги канеха на танц или на сутрешна разходка. И всички до една бяха почитателки на Славен. Опитах се да си представя някоя от тях до Искрен, но не се получаваше. Искрен бе човек на действието, неговото царство бяха палубите на корабите или бойното поле, но не и лъскавият под на танцуващата зала. Бродираните рокли и лачените обувчици едва ли щяха да го последват там. Моли пъхна в ръката ми една монета.

— Това пък за какво?

— За каквото си мислеше допреди малко, докато на два пъти ти предлагах да си тръгваме. Мисля, че въобще не ме чу.

Въздъхнах.

— Искрен и Славен са толкова различни! Не мога да си представя че единият ще избира жена на другия.

Моли ме погледна учудено.

— Славен ще избере някоя, която е хубава, богата и от знатно потекло. Тя може да танцува и да пише стихчета. Ще се облича красиво и ще носи скъпоценни камъни в косите си на масата и винаги ще мирише на цветята, които растат в Дъждовните равнини.

— И какво — Искрен няма ли да хареса такава жена?

— Искрен заслужава приятел, не украсение. На негово място щях да си потърся някоя действена жена. Нямаше да я избирам по скъпоценностите или косата ѝ. Тя трябва да може да зашие риза, да наглежда градина и да владее някое по-особено умение — например билкарство или краснопис.

— Новия, такива занимания не подхождат на една истинска дама — засмя се Моли. — От нея се иска точно това да бъде украсение. И да е богата. Не е за нея работата.

— Разбира се, че е. Вземи например лейди Търпение и прислужницата ѝ Лейси. Те винаги си намират някаква работа. Покоите ѝ са като джунгла от растенията, които отглежда, ръкавите на роклята ѝ често са покрити с мастилени петна, в косата ѝ се мяркат клончета от билките, с които работи, но въпреки това тя си остава

прекрасна. А и ако питаш мен, красотата не е най-важното нещо в една жена. Наблюдавал съм ръцете на Лейси, докато меси тесто за сладкиши — бързи и ловки, като пръстите на рибар, когато плете мрежа. Ами Ход, учителката по фехтовка? Тя се занимава с гравиране на метал. Направила е един кинжал за рождения ден на баща си, с дръжка във формата на скачащ елен и великолепно балансирано острие. Ето това е красота, която ще просъществува дълго след като побелеят косите и се сбръчкат бузите ѝ. Някой ден внуките ѝ ще погледнат този кинжал и ще си кажат, че тя е била ненадмината.

— Наистина ли мислиш така?

— Разбира се — отвърнах малко смутен от близостта на Моли. Долу на брега Смити продължаваше да преследва чайките с изплезен до земята език.

— Но ако благородните дами се занимават с подобни неща, те ще получат мазоли на хубавите си ръчички, а вятрът ще изсуши кожата на лицата им. Искрен едва ли би харесал такава жена.

— Напротив. Той заслужава точно такава — която да язди редом с него!

Моли се изкиска.

— Знаеш ли — аз не мога да яздя. И мога да различа само няколко букви.

Погледнах я, без да разбирам накъде бие.

— И какво от това? Достатъчно умна си, за да се научиш. Виж колко си добра в твоя занаят. Не ми казвай, че всичко е дошло от баща ти. Често, когато идвам в дюкянчето, ми прави впечатление, че дрехите и косата ти миришат на треви. Обзалагам се, че търсиш нови аромати и експериментираш с багрила за свещите. Стига да пожелаеш, и ще се научиш да четеш и пишеш. Що се отнася до язденето... ти си добре сложена, ловка, виж само как се катериш по скалите. А и животните те харесват. Смити например направо е влюбен в теб...

— Ex! — възклика тя и ме сръга. — Говориш така, сякаш всеки миг ще дойде някой принц и ще ме метне на коня си.

— Да те пази Еда — отвърнах аз. — Те няма да могат да те оценят.

— А кой тогава? — попита тя и сведе поглед.

Момчетата са глупаци. Разговорът беше тръгнал някак от само себе си и речта, която произнесох, бе напусната устните ми също

толкова естествено, колкото дъхът от дробовете ми. Нямах никакво намерение да я ухажвам. Слънцето беше над хоризонта, а ние седяхме съвсем близо един до друг. Ако в този момент бях казал „например аз“, мисля, че сърцето ѝ щеше да падне в треперещите ми ръце като узрял плод. Мисля, че щеше да ме целуне и да ми пристане по своя воля. Но тогава още не осъзнавах нито величието на момента, нито значението на собствените си чувства. Затова прегълътнах онези думи и замълчах, а малко след това при нас дотича Смити и моментът бе пропуснат, изчезнал като отнесена от вятъра сламка.

Станахме, Моли каза нещо за времето, а аз почувствах болежките да се пробуждат в тялото ми. Да седя толкова дълго на студения камък бе глупаво — не бих го позволил дори на едно куче. Изпратих Моли до тях и на раздяла имаше един кратък и неудобен миг, преди тя да се наведе и да прегърне Смити. После останах сам, ако се изключеше доволното кученце, което продължаваше да припка около мен. Бавно тръгнах към крепостта. Върнах Смити в конюшнята, казах лека нощ на Сажда и се качих в крепостта. Гален и учениците му вече бяха приключили с храненето и си бяха отишли. Слязох в кухнята, където беше топло и многолюдно. Ратниците отдавна ме бяха приели за свой, а бирата и сиренето бяха в изобилие. Похапнах малко — но не толкова много, колкото беше определил Гален, а като привърших, се облегнах назад и се заслушах в приказките на околните. Бях изненадан от това колко много неща съм пропуснал от началото на обучението си при Гален. Коя ще е булката на Искрен беше тема, занимаваща умовете на всички. Тя беше придружена с обичайните грубовати коментари на ратниците относно възможностите и вкусовете на Славен, който бе натоварен със задачата да избере най-подходящата. Никой не се съмняваше, че брачният договор ще бъде основан предимно на политически мотиви, тъй като едно толкова ценно нещо като ръката на принца не можеше да бъде похабено по някакви лични подбуди. Някой спомена отново времето, когато Рицарин бе избрал лейди Търпение за своя съпруга и скандала, който бе предизвикал този избор. Избор, лишен от каквito и да било политически дивиденти за Бъкип.

Не, Искрен нямаше да постъпи така. Особено под заплахата от честите набези на пиратите от алените кораби. А това значително ограничаваше избора. Коя ще бъде тя? Жена от Вътрешните острови, които са на север от нас, в Бяло море? Вярно, че островите са скалисти

и негостоприемни, но те разполагат с гъста верига от стражеви кули, които биха могли да ни предупреждават отрано за опасността от нападение. На югоизток от нашите граници, отвъд Дъждовните равнини, където не властва никой, се намират Земите на подправките. Принцеса от тези места не би осигурила кой знае какви тактически преимущества, но затова пък би донесла несметни богатства и търговски облаги. На много дни път в южна и източна посока от брега има няколко големи острова, където растат подходящи дървета за строеж на кораби. Ако принцът си вземел жена от тези острови, какво щели да поискат в замяна родителите й? Кожи, предположи един, жито — рече друг. А защо да не е от планинските царства, дето държат проходите и решават кого да пуснат? По южните им граници преминава един проход, който извежда право при великата Дъждовна река, която се извива през Дъждовните равнини. А кой не е чувал разказите за изоставени пълни със съкровища храмове по бреговете на реката, за статуи на богове, които охраняват купчини злато, събрано из плитчините на реката?

Всяка от тези възможности беше подлагана на щателно обсъждане с разбиране, каквото Гален не би предполагал у едни прости войници. Почувствах се засрамен, задето си бях позволил да се поддам на представите му и да повярвам, че тези хора са ограничени и невежи, лишени от мозък и способни само да въртят меча. Та аз бях преживял сред тях целия си досегашен живот! Би трябвало да ги познавам по-добре. Така е, аз ги познавах по-добре от него. Просто у мен бе заговорило желанието да се издигна над тях, да докажа, че съм от кралско потекло. Да, това беше. Бяха ме подкупили с високо положение, така както подкупват бедния с дребни монети.

Прибрах се в стаята и се изтегнах на леглото. Преди да заспя, твърдо реших повече да не се поддавам на Гален и да не му позволявам да ме подмамва. Реших също да изучава докрай Умението, каквите и трудности да изисква това.

И така още по тъмно на следващата утрин се изкачих на площадката и се заех с упражненията. Попивах всяка дума, произнесена волно или неволно от Гален, напрягах усилия да спазвам стриктно изискванията му и да изprobвам собствените си възможности — физически и умствени. Но седмицата се изтърколи, след нея и месецът, а аз продължавах да се чувствам като куче, на което са

увесили парче месо пред носа — но извън обсега му. Очевидно другите бележеха някакъв прогрес. Между тях постепенно се изграждаше мрежа от все по-често споделяни мисли и настроения, начин за общуване, който те започваха да предпочитат пред словесния и който им позволява да изпълняват упражненията така, сякаш са едно цяло. Мълчаливо и неохотно те се изреждаха да си партнират с мен, но всеки път не чувствах никакви опити за мисловен контакт, а моите усилия ги караха да се отдръпват погнусени и да се оплакват на Гален, че или шепна, или нахлува в мислите им като засилил се да бълска овен.

Наблюдавах ги с нарастващо отчаяние как танцуваат по двойки, разделяйки си контрола върху мускулите и как единият от тях върви със завързани очи из лабиринт от нагорещени въглени, ориентирайки се с очите на своя партньор. Понякога ми се струваше, че аз също притежавам Умението. Чувствах го как расте около мен, но то бе нещо, което не можех да насочвам или контролирам. В един момент то беше в мен, удрийки като вълна в крайбрежни скали, в следващия го нямаше и аз се чувствах като изсъхнал пясък. В пиковите моменти можех да накарам Август да става, да кляка и да върви накъдето пожелая. В празните мигове не бях в състояние да постигна нищо. Но най-стрannото беше, че никой не можеше да проникне в мен.

— Свали защитата, разруши стената! — повтаряше ядосано Гален, застанал разкрачен пред мен, и аз полагах напразни усилия да следвам напътствията му. Случваше се да усетя за секунда лекото докосване на неговото Умение. Но не можех да му позволя да проникне в ума ми, също както не бих допуснал някой да забоде острие между ребрата ми. Колкото и да се опитвах, никаква частица от мен продължаваше да се съпротивлява на неговите опити за умствен контакт със сила и упоритост, които ми се струваха непреодолими.

И така те напредваха с всеки ден, а аз бях само безпомощен свидетел на този прогрес. Дойде денят, когато Август разтвори пред себе си изписан лист, а партньорът му, застанал на другия край на площадката, го зачете на висок глас. Други двама играеха на шах по команда от своите партньори, които дори не можеха да видят дъската. Гален естествено изрази задоволство от напредъка на всички — освен от моя. В края на всеки урок той се приближаваше до нас и ни докосваше, но аз продължавах да не чувствам това докосване. Той,

разбира се, не пропускаше да ми натякне, че си губи времето с мен, но е длъжен да спазва кралската заповед.

Пролетта наближаваше и Смити неусетно порасна от кутре в младо енергично куче. С Моли успяхме да се видим само веднъж и се разходихме за кратко около пазара, без да разменяме повече от обичайните думи. Имаше една нова сергия, където някакъв смръщен човек продаваше птици и дребни животинчета — всичките затворени в клетки. Имаше врани, лястовици и врабчета, както и една умърлушена лисица, която се измъчваше от глисти. Беше толкова отпаднала, че несъмнено скоро щеше да умре. Видът на пленените животинки ме потресе и аз спрях пред тях. Напрегнах усилия и се опитах да внуша на птиците, че ако побутнат лекичко нагоре резетата на клетките, ще си възвърнат изгубената свобода. Моли, изглежда, си помисли, че се забавлявам от вида на нещастните създания, и долових у нея нарастваща хладина. Тръгнах да я изпращам, но тя вървеше на крачка пред мен и дори не обръщаше внимание на скимтяния по петите й Смити. Аз самият също изпитвах желание да заскимтя. С наблизаването на пролетта пристанището се пробуждаше и оживяваше. Не само заради търговията, но и защото идваше времето на пиратските набези. Вечерях със стражите и от тях научавах какво се говори из града. „Претопените“ бяха станали скитащи крадци по пътищата и из кръчмите се разказваха ужасяващи истории за безсърдечните им дела. Нахвърляли се върху самотните пътници като хищници, отнемали им всичко и ги зарязвали без храна, вода и дрехи, изоставени на милостта на времето и дивите животни.

Страхът от „претопяване“ нарастваше пропорционално на тези истории. По пазарищата се продаваха отровни семена, които майките да дават на децата си, в случай че попаднат в плен. Носеха се слухове, че някои крайбрежни села били напълно изоставени, а жителите им натоварили каквото могат на ръчни колички и поели към вътрешността. И наистина, броят на просяците в града през тази пролет се беше увеличил. Един ден на улиците се появи „претопен“ — хората се отдръпваха от него, сякаш беше прокажен, а той се разходи из пазара и си взе каквото поиска от сергиите. На втория ден обаче изчезна и из града пълзна слух, че скоро вълните щели да изхвърлят мъртвото му тяло.

Разнесе се и друг слух — че били избрали кандидатка на Искрен от планинците. Така, твърдяха по-осведомените, сме щели да си осигурим безпрепятствено преминаване през проходите, както и сигурна защита при евентуално нападение в тил. Имаше и други слухове, които се казваха шепнешком — според тях принц Искрен не бил добре със здравето. Може би бил изморен или нервен заради предстоящата сватба. Някои подмятаха, че напоследък по-често наблюгали на чашката и затова често бил махмурлия.

Трябва да призная, че тези слухове будеха у мен искрена тревога. От принцовете и благородниците единствен Искрен бе проявил никакво внимание към мен, макар и така, сякаш съм му любимото куче или кон. Надявах се, че е здрав, и искрено желаех да го видя гордо изправен и пълен със сили и енергия по време на брачната церемония.

В началото на пролетта Гален направи своето дългоочаквано съобщение. В крепостта вече беше започната подготовката за Пролетното празненство. Сергиите на пазара бяха преобоядисани в ярки цветове, в крепостта бяха докарани клони от цъфнали дръвчета, за да бъдат подредени край банкетните маси. Но не това бе темата на изказването на Гален, нито сладкишите, подправени със семена от карис, куклените представления и ловните танци. С наблизаването на новия сезон, съобщи той, идвало времето за поредното изпитание.

— Едни от вас ще бъдат одобрени, други — освободени — каза той така, сякаш ставаше въпрос за смъртна присъда. Всички го слушахме внимателно, аз — може би повече от останалите, за да разбера какво би означавал този път провалът за мен. Не вярвах, че спрямо мен изпитанието ще бъде честно, нито че ще ми позволи да го издържа.

— Тези от вас, които докажат, че са способни, ще станат членове на новата котерия. Котерия, каквато не сме имали никога досега. Лично аз ще ви представя на краля на Пролетното празненство и нека всички се дивят на това, което съм създал. Но преди това искам лично да ви подложа на последна проверка, за да съм сигурен, че оръжието, което съм изковал за краля, ще оправдае очакванията ми. Утре всички вие ще поемете към различни краища на кралството — ще бъдете разпилени по четирите краища на света, като семена от вятър. Вече съм уговорил да ви бъдат дадени най-бързите коне. Когато пристигнете на определеното място, ще останете сами и никой от вас няма да знае

къде са останалите. — Той мълкна и ни изгледа, оставяйки напрежението да нарасне. Знаех, че другите възприемат от него много повече от тези думи, и се чувствах като чужденец, заслушан в език; от който разбира съвсем малко. Вече не се съмнявах. Това щеше да е последното ми изпитание.

— Два дни след като пристигнете, ще бъдете повикани. Лично от мен. Ще ви изпратя указания къде и с кого да се свържете. Всеки от вас ще получи точната информация как да се приbere. Ако сте овладели наученото, моята котерия ще пристигне точно в разгара на празненството и ще бъде представена лично на краля. — Отново пауза. — Не мислете обаче, че всичко, което се иска от вас, е да намерите пътя до Бъкип. Вие сте котерия, а не пощенски гълъби. За да докажете, че сте овладели Умението, ще бъде от значение как и съпроводени от кого ще дойдете. Бъдете готови да тръгнете утре сутринта.

След това отново бяхме освободени един по един, като всеки с изключение на мен получи своя дял от вечерното докосване. Застанах пред него, постараах се да бъда максимално отпуснат, без да прекрачвам границата на беззащитността, но въпреки това неолових нищо. Той ме изгледа и не беше необходимо да владея Умението, за да почувствам цялата му омраза. Накрая той поклати глава с престорено съжаление и ме освободи. Понечих да си тръгна, но той ме спря и тихо каза:

— Жалко, че онази нощ не скочи от стената, копеле. А може би е по-добре така. Да, много по-добре. Бърич си мислеше, че съм постъпил несправедливо с теб. А аз само ти предлагах изход. Върви и умри, момче, или поне ми се махни от очите. Ти си срам за името на баща си. В името на Еда, не мога да разбера защо въобще трябваше да се появяваш. Не мога да си представя как човек от ранга на баща ти допусна да се стигне до такъв позор.

Както винаги, когато ставаше въпрос за Рицарин, азолових в гласа му нотка на фанатичност. Той се обърна и тръгна към стълбите, но на вратата спря, погледна ме пак и каза злобно:

— Искам да те попитам нещо. Защо той ти позволява да черпиш енергия от него? Сигурно защото си любимото му педерастче?

— Педерастче? — повторих, защото не знаех думата. Той се усмихна. Лицето му заприлича на ухилен череп.

— Да не мислиш, че не съм ви разкрил? Не, този път няма да ти позволя да използваш неговата сила. Бъди сигурен, копеле, че няма да ти позволя.

И се обърна и заслиза по стълбите. Останах сам на площадката. Нямах представа за какво говори, но силата на омразата му ме караше да се чувствам отпаднал и омаломощен, сякаш бях изпил чаша отрова. Спомних си последния път, когато бях изпитвал подобно отчаяние, и силното ми желание да сложа край на мъките, като се хвърля от стената. Защо да не го направя сега? Поне ще отърва от неудобството Бърич и Сенч — хора, които бяха повярвали в мен.

И тогава дочух слабо скимтене — като далечно ехо.

— Идвам, Смити — прошепнах и обърнах гръб на пропастта.

17

ИЗПИТАНИЕТО

Церемонията по Встъпване в зрелост обикновено се провежда месец преди момчето да навърши четиринадесет. Не всички получават правото да участват в нея. Тя изисква възрастен мъж, който да предложи и подкрепи кандидата, а той на свой ред набира поне още дузина мъже, които да са съгласни, че момчето е готово да стане мъж. Животът сред ратниците ми беше дал възможност да се запозная с тази церемония и сурвите изисквания, които поставя пред кандидата, и да си призная честно, не бях предполагал, че някога и аз мога да стана такъв. Първо, защото никой не знаеше рождената ми дата. И второ, не познавах мъж, камо ли дванайсет мъже, които да се застъпят за мен.

Но в една нощ, месец след като бях издържал изпитанието на Гален, се събудих в леглото, заобиколен от фигури, загърнати в наметала с качулки. Под качулките проблясваха маските на Поклонниците.

Никой няма право да разказва или описва подробностите на церемонията. Ето защо и аз трябва да бъда пределно внимателен в това, което ви разкривам. Поискаха от мен да кажа готов ли съм да убивам със зъби и нокти, ала аз заявих, че светът около мен и без това познава твърде много нещастие. Въпреки това церемонията продължи. Името, което ми дадоха в онази нощ, се произнася на древния език и не може да бъде нито написано, нито прочетено. Никога след това не открих някой, който е подходящ, за да споделя с него името, което ми дадоха. Ала то има древно значение, което ще разглася тук, пред вас. Катализатор. Преобразувател.

Върнах се в конюшнята при Смити и Сажда. Притеснението, което изпитвах пред неизвестността, която ме чакаше утре, изглежда, се предаде и на животните, защото бяха неспокойни. После дойде Бърич — познах го по стъпките на тежките му ботуши. Още щом влезе, спря и ме загледа.

— Е, сега какво има? — попита той и познах по гласа му, че е усетил какво ми е.

— Утре Гален ще ни подлага на изпитание.

— Зная. Прати да ми съобщят, че трябвало да му осигуря за утре най-здравите и бързи коне. Щях да откажа, ако писмото не беше подпечатано от краля. Пак ли смяташ, че нямаш никакви шансове да го издържиш?

— Никакви — казах и сведох глава.

— Щом е така... — Той се изкашля и въздъхна. — Защо не се върнеш при мен? Човек не може да успее във всичко.

Очевидно се опитваше да ми внуши, че провалът ми да овладея Умението не е чак толкова страшен.

— Прав си. Ще се грижиш ли за Смити, докато ме няма?

— Разбира се. — Той понечи да се обърне, но после ме погледна внимателно. — Всъщност колко ще страда за теб това кученце?

Долових скрития въпрос, макар че се бе постарал да го избегне.

— Не зная. Мисля че е привикнало с отсъствията ми заради уроците.

— Съмнявам се — отвърна замислено Бърич. — Много се съмнявам.

— И тъй да е, нима имаме друг избор? — попитах аз, но този път говорех на Сажда, защото Бърич си беше тръгнал. След като приключих с работата, взех Смити в прегръдките си и се опитах да му внуша, че ще отсъствам няколко дни, но че ще му дават храна и вода. Той се дърпаше, зъбеше се и настояваше да го взема с мен и че ще ми е от полза. Беше твърде голям, за да го държа дълго на ръце. Наложи се да му обещая, че веднага щом се върна, двамата с него ще излезем на лов в някая гора. „Не, сега искам“ — протестираше той, но аз бях непреклонен. След това се прибрах в крепостта да си подгответя багажа.

На следващата сутрин усетих, че всички са в приповдигнато настроение. От осмината, които бяхме останали, аз бях единственият, който не беше въодушевен от вида на неспокойните коне и покритите

носилки. Гален ни накара да се строим в редица, завърза ни очите, след което застана пред нас и произнесе кратка реч, в която ни съобщи това, което вече знаехме: че ще бъдем откарани на различни места, че трябва да изпълняваме стриктно наредданията му и да използваме Умението, за да си проправим път към крепостта, че ако успеем, ще станем котерия и ще служим на нашия велик крал, помагайки му в борбата срещу алени кораби. Последната част от речта направи нужното впечатление на съbralите се зяпачи, защото дочух развлнувано шепнене, докато ни отвеждаха при носилките.

Наложи се да прекарам един отвратителен ден, а после още половин. Носилката се люшкаше, през завесите почти не проникваше свеж въздух. Мъжът, който водеше конете, се беше заклел да пази мълчание и спазваше клетвата си стриктно. Спряхме за кратка почивка през нощта. Получих оскъдна вечеря — хляб, сирене и вода, след което ме натовариха и отново потеглихме.

Някъде по обед на следващия ден носилката спря. Още веднъж ми помогнаха да сляза. Усетих по лицето си студен остър вятър, но човекът до мен мълчеше. Когато чух отдалечаващия се тропот на копита, реших, че съм стигнал определеното ми място, и понечих да сваля превръзката от очите си. Гален я бе завързал толкова здраво, че ми бяха нужни няколко минути, докато я махна.

Стоях на затревен хълм. Водачът ми вече се отдалечаваше по извиращия се път. Тревата беше висока до колене, жилава, пожълтяла от слънцето. Огледах се и докъдето ми стигаше погледът видях също такива хълмове, с щръкнали на места скали и сгушени в долините горички. Повдигнах рамене, след това напрегнах сетива, за да се ориентирам. Макар да бях в хълмиста страна, усещах мириса на морето и чувах слабия грохот на прибоя на изток. Имах чувството, че гледката ми е смътно позната — не че съм идвал тук преди, а просто че съм виждал някъде подобен пейзаж. Обърнах се на запад и различих в далечината очертанията на Стражата. Нямаше никакво съмнение, заради двойния зъбец на върха. Бях прерисувал една карта по поръчка на Федрен, на която бе изобразен и този далечен връх. Вече знаех къде е морето и къде е върхът, следователно можех да се ориентирам. Бяха ми нужни само няколко секунди, за да го определя със свито сърце. Намирах се в околностите на Фордж.

Огледах заобикалящите ме хълмове, гори и пътища. Никакви признания на живот. Пресегнах се, този път малко по-трескаво, но открих само птици и дребен дивеч, както и един глиган, който вдигна глава и започна да души. За момент изпитах облекчение, но след това си спомних, че „претопените“, които бях срещал, оставаха незабелязани при моето пресягане към тях.

Спуснах се по склона към няколко големи камъка. Сториха ми се подходящо място за укритие. Изпитвах нужда да опра гръб в нещо солидно, а горе на хълма бях само привлекателна и лесно различима плячка. Гален ни бе наредил да останем на местата, където ни откарат, да медитираме и да държим сетивата си отворени. По някое време през следващите два дни щял да се свърже с нас. Нищо не потиска човек така, както очакването за провал. Въобще не вярвах, че ще се опита да се свърже с мен, камо ли да ми прати каквато и да било полезна информация. Вече си давах сметка, че мястото, което ми бе отредил, е избрано преднамерено. Подадох се над камъните, огледах наново района, после поех към морето, като се ориентирах по соления му мириз. Ако бях прав в предположенията за местоположението си, от брега щях да видя остров Еленов рог, а при ясно време дори Скрития остров. По тях можех да разбера на какво разстояние съм от Фордж.

Крачех и си повтарях, че само глупак би сметнал „претопените“ за опасни. Вероятно зимата беше намалила броя им, а оцелелите щяха да са толкова отпаднали, че не биха могли да ми направят нищо. Нито за миг не бях повярвал в историите за организирани от тях банди на крадци и главорези. Не се страхувах. Исках само да се ориентирам точно. Ако Гален наистина смяташе да се свърже с мен, точното място едва ли щеше да е от значение. Беше ни обяснил няколко пъти, че при контакта се търси човекът, а не неговото местоположение. Със сигурност щеше да ме открие точно толкова лесно на брега, колкото и на хълма.

Късно следобед се изкачих на една скалиста канара, от която видях морето. Видях остров Еленов рог, но мъглата отвъд него обгръщаше Скрития остров. Намирах се северно от Фордж. За да се прибера у дома, трябваше да мина през руините на селцето. Тази мисъл не ми подейства никак успокояващо.

Сега какво?

Привечер се върнах сред камъните под хълма. Реших, че мястото е точно толкова подходящо, колкото всяко друго. Въпреки съмненията си щях да изчакам тук, докато не дойде време за установяване на връзка. Изядох парче хляб и една солена риба и утолих жаждата си с няколко гълтка застояла вода. В торбата носех и едно малко по-дебело наметало. Загърнах се в него и прогоних всяка мисъл за подпалване на огън. Колкото и малък да беше, със сигурност щеше да се вижда отдалече в тъмнината.

Опитах се да медитирам, да разтворя съзнанието си за Умението на Гален, като през цялото време треперех и си внушавах, че причината е не страхът, а студът. Детето в мен не спираше да извика във въображението ми тъмни фигури, които пълзяха към мен — „претопени“, тръгнали да ме търсят, за да ми отнемат малкото, което притежавам, и да ме убият. Бях си отрязал една тояга и сега я стиснах, макар да си давах сметка, че не е никаква солидна защита. На няколко пъти задремвах, но в сънищата си виждах само злобното лице на Гален и моя провал, както и обкръжаващите ме „претопени“. Всеки път се сепвах и започвах да се озъртам уплашено.

Изгревът ме завари изтощен от почти безсънната нощ. Денят премина, без да се случи нищо особено. Късно следобед едва държах очите си отворени, но се чувствах доста по-спокоен. Единственото ми забавление бе да се пресягам към животинчетата, които обитаваха из района. Мишките и пойните птици предизвикваха не повече от краткотрайна искра в съзнанието ми, но лисицата, която дебнеше зайците, излъчваше глад и алчност, а глиганът удряше бивни в едно дърво със същата упоритост, с която ковачът стоварва чука върху това, което кове.

Настипи вечерта, а скоро след това и нощта. Трудно ми беше да повярвам, че е минал един ден и една нощ, а не съм почувстввал и най-лекото докосване на Умението. Или Гален не ме бе потърсил още, или аз не бях чул призыва му. Хапнах още малко хляб и риба и на пълен стомах нещата не ми се сториха толкова непоправими. Но само за кратко. Първо дойде гневът от поведението на Гален, след него и отчаянието. Вече бях сигурен, че ме е измамил, но нямаше никакъв начин да го докажа, дори пред себе си. Никога нямаше да разбера дали е бил прав в преценката си за моите способности. Облегнах се на камъка, изпружих крака и се унесох в изтощен сън.

Сънищата ми отново бяха объркани и неясни. Славен стоеше до мен и аз отново бях сгущено в сламата дете. Той се изсмя и извади нож. Искрен повдигна рамене и ми се усмихна с нещо като извинение. Сенч ме изгледа с разочарование. Моли се усмихваше на Джейд, а мен не забелязваше. Бърич ме посочи обвиняващо с пръст и заяви, че вече съм започнал да се превръщам в животно.

Лежах удобно наместен в сламата на конюшнята, но някой отвори вратата и я остави така. Усетих хлад, който нахлуваше отвън. Вдигнах глава и изръмжах недоволно. Долових миризмата на Бърич и на бира. Бърич мина край мен, наведе се за миг и ми прошепна: „Всичко е наред, кученце“. Отпуснах глава на лапите си, а той се заизкачва към стаята си.

Изведнъж се чу вик и шум от мъже, които се боричкаха надолу по стълбите. Те се строполиха на земята, но продължаваха да се бълскат. Скочих, изръмжах и залаях. Бяха паднали почти върху мен. Един ботуш ме изрита и аз впих зъби в него. Усетих топла плът, но в следващия миг нещо ме сръга в хълбока.

Някой беше забил нож в мен.

Стиснах зъби и продължих да ръмжа, без да пускам крака. Пробудиха се и други кучета и подеха дружен лай. „Момче, момче“ — виках за помощ. Усещах, че е с мен, но той не идваше. Непознатият нападател ме изрита отново, но аз не го пусках. Бърич лежеше в сламата и аз подуших кръвта му. Не помръдваше. Отново изръмжах и изведнъж чух старата Лиска, която скачаше по вратата, опитвайки се да се добере до своя господар. Още два пъти ножът ме прободе отстрани. Извиках за последен път момчето, защото усещах, че не мога повече. Този път кракът ме изрита в муциуната, аз се претърколих и паднах, облян в кръв. Тичащи крака. Болка в тъмното. Примъкнах се до Бърич. Пъхнах нос в ръката му, но той не помръдваше. Гласове и светлинни, които се приближаваха, приближаваха, приближаваха...

Събудих се на тъмния хълм, стиснал в потната си длан тоягата. Нито за миг не си помислих, че това е било само сън. Все още усещах забития в хълбока ми нож и вкуса на кръв в устата си, ритника с ботуш, виковете... Опитах се да си изясня какво всъщност бе видял Смити. Някой бе причакал Бърич на стълбите. Някой, въоръжен с нож. След това Бърич бе паднал и Смити бе помирисал кръвта му...

Станах и си събрах вещите. Все още усещах присъствието на Смити в ума си, макар нишката между нас да бе изтъняла. Пресегнах се внимателно, но спрях веднага щом установих, че присъствието ми му причинява мъка. „Спокойно... спокойно... Идвам си...“ — уверих го. Беше ми студено, краката ми трепереха, но гърбът ми бе покрит с лепкава пот. Вече знаех какво трябва да направя. Спуснах се по хълма и излязох на разкаляния път. Знаех, че ако тръгна по него, скоро ще ме изведе на широкия крайбрежен път. И ако Еда остане благосклонна към мен, ще се прибера навреме, за да помогна на Смити. И на Бърич.

Поех с равномерна крачка, сдържайки желанието да затичам. Ако използвах рационално силите си, щях да стигна по-бързо, отколкото ако взема да търча в мрака. Нощта беше ясна и пътят се виждаше добре. По някое време ми хрумна, че това, което бях наблюдавал в ума си, доказва, че притежавам Умението. Само че сега нямах никаква възможност да остана още един ден, за да чакам Гален да се свърже с мен. Защото за да отворя съзнанието си за него, първо трябваше да прекъсна връзката със Смити, а точно това не исках. Смити и Бърич бяха много по-важни за мен от всичко останало.

Защо Бърич? Кой го мразеше толкова много, че да го нападне в тъмнината? И то точно пред вратата на стаята му. Започнах да събирам и анализирам фактите така, както ме бе учили Сенч. Бил е някой, който го е познавал достатъчно добре, знаел е къде живее, а това изключваше да е случайна свада, започната в кръчмата. Този някой е бил въоръжен с нож, следователно въобще не е възнамерявал да се бие. Ножът беше остър и притежателят му знаеше добре как да го използва. Трепнах при спомена за хладното му острие.

Ето това бяха фактите. Започнах внимателно да градя предположенията си около тях. Значи нападателят е познавал навиците на Бърич и е възнамерявал да го убие. Неусетно забавих крачка. Защо Смити не го бе усетил, когато се е качвал по стълбите? И защо Лиска не бе изляяла зад вратата? Кучетата охраняват зорко териториите си.

Гален.

Не. Може би аз исках да е Гален. Не биваше да бързам със заключенията. Пък и Гален не беше достоен противник на Бърич. Дори с нож, в тъмното, срещу подпийнал човек. Не. Гален може да го бе искал, но не би го направил. Не и със собствените си ръце.

Тогава може би беше изпратил някой друг? Нямаше начин да разбера. Пък и макар Гален да бе последният му противник, едва ли беше единственият. Бърич беше сприхав човек, а сприхавите често си създават врагове.

Стигнах едно поточе и се наведох да пия. Наплисках се и продължих отново. Бях навлязъл в гора, която постепенно се сгъстяваше, луната бе скрита зад върховете на дърветата. Ускорих крачка и не след дълго пътят се сля с големия крайбрежен път. Поех на юг, към Бъкип и крепостта.

През цялата нощ вървях и мислех. Първите лъчи на слънцето ме завариха изтощен до смърт, но продължаващ упорито напред. Тревогата ми даваше сили. Бях се вкопчил в тънката нишка между мен и Смити и се тревожех дали Бърич е жив. Нямах начин да разбера колко сериозна е била раната. Смити бе подушил кръв, но Бърич бе получил само един удар. Ами падането по стълбите? Не знаех какво да мисля. Не смеех да си представя живота без Бърич.

Хапнах в движение и допълнил меха с прясна вода от един ручей. Утрото се изтърколи и заедно с него се вдигна мъглата. Наблизаваше пладне, а все още не бях срецинал никого. По някое време пътят изви от брега и се насочи към скалисти зъбери. Когато се изкатерих между тях, зърнах долината на Фордж и изоставените къщи. Мирна и спокойна картина, която обаче ме накара да настръхна. От комините не се виеше дим, в морето не се виждаха лодки. Знаех, че пътят минава вдясно от селцето. Не исках да се доближавам до него, но мисълта за Смити ми даде сили да го направя.

Изведнъж чух стъпки и вдигнах глава. Само придобитият от упражненията при Ход рефлекс ми спаси живота. Завъртях се, изпънал ръце с тоягата пред мен, и върхът ѝ попадна право в челюстта на човека, който се бе прокраднал зад мен. Другите отстъпиха. Бяха трима — всичките „претопени“, празни като камъни. Този, когото ударих, се строполи с вик на земята. Никой освен мен не му обрна внимание. Ударих го още веднъж — този път през гърба. Той се развила още по-силно и взе да удря с юмруци по земята. Дори в тази ситуация поведението му ме изненада.

Да се сражавам с „претопените“ бе равностойно на бой с духове. Не долавях присъствието на нито един от тях, не усещах болката на

ранения, нито ехото на неговия гняв или страх. Все едно че бях ударил дърво.

Завъртях тоягата пред мен, като се стараех да държа останалите на разстояние. Бяха парцаливи и изгладнели, но въпреки това сигурно можеха да ме настигнат, ако побягна. Бях твърде уморен, а на тях придаваше сили гладът. Щяха да се влачат след мен, докато не падна. Един от тях поsegна да ме хване и аз го пернах по китката. Той писна болезнено, изпусна ръждивия си нож и притисна ръката си към гърдите. И отново другите двама не му обърнаха внимание. Отскочих назад.

— Какво искате? — попитах ги.

— Какво имаш? — отвърна един от тях. Гласът му беше пресипнал и дрезгав, говореше колебливо, като човек, който отдавна не е общувал, и в думите му не се долавяше никакво чувство. Започна бавно да ме заобикаля, като се стараеше да се движи извън обсега на тоягата. „Говоря си с мъртвите“ — помислих си.

— Нищо — отвърнах задъхано и мушнах втория, който направи опит да скъси разстоянието. — Нямам нищо за вас. Нито пари, нито храна. Изгубих всичко.

— Нищо — повтори другият и чак сега осъзнах, че е жена. Беше като кукла с кухи орбити вместо очи. — Наметало. Искам наметалото ти.

Изглежда, остана доволна от факта, че все още може да изразява мислите си на глас. Затова пък се разсея и успях да яшибна през краката. Тя погледна озадачено надолу и продължи да куцука към мен.

— Наметало — повтори и другият. За момент двамата се спогледаха, осъзнали, че има нещо, за което могат да си съперничат. — На мен. Мое.

— Не. Ще те убия — отвърна равнодушно жената. — И теб също — рече ми тя и отново тръгна към мен. Замахнах с тоягата, но тя отскочи и този път се опита да я хване. Завъртях се тъкмо навреме, за да ударя този с наранената китка. След това се мушнах край него и побягнах надолу по пътя. В едната си ръка стисках тоягата, а с другата придържах развялото наметало. Вятърът го разтвори като ветрило, връзките му се скъсаха и аз го оставил да отлети назад. По болките в краката съдех, че няма да издържа дълго. Само след няколко секунди преследвачите стигнаха плячката, за което можеше да се съди по

гневните им викове и писъците на жената. Молех се да ги задържи достатъчно, за да се отдалеча от тях. Пътят пред мен описваше завой и аз се надявах да изгубят интерес към мен, когато се скрия от погледите им. Потичах още малко, после забавих темпо и едва тогава посмях да хвърля поглед през рамо. Пътят беше пуст. Отново ускорих крачка и щом зърнах подходящо скривалище, напуснах пътя.

Навлязох в гъста ниска горичка и разтреперан се отпуснах зад един храсталак и напрегнах слух за евентуални преследвачи. Сръбнах малко от водата в меха и се опитах да се успокоя. Нямах време за дълги почивки — събитията в Бъкип налагаха незабавното ми присъствие.

Все още не мога да си обясня как съм могъл да заспя там, но точно това бе, което направих.

Събуждането настъпи постепенно. Първо отворих мъчително очи, сякаш се будех от тежка болест или продължително безсъзнание. Очите ми бяха подпухнали, устните ми — изсъхнали и напукани. Огледах се, но наоколо цареше мрак. Плътен слой облаци бе скрил луната.

Изправих се и веднага се оплетох в бодливите клони на храсталака, който взе от мен полагаемата му се дан от парченца кожа и плат, преди да ме пусне. Излязох предпазливо на пътя, като се оглеждах, душех и слухтях като преследвано животно. Знаех, че с пресягане няма даоловя близостта на „претопените“, но се надявах, че горските животни ще ми подскажат присъствието им. Но всичко беше спокойно.

Погледнах небето, после поех към Фордж. Стараех се да се придвижам към онази страна на пътя, която беше скрита от гъсти сенки. Движех се бързо и колкото се може по-безшумно, но имах чувството, че не успявам и в двете. Все още чувствах тъничката топла нишка, която ме свързваше с ума на Смити. Тя единствена ми даваше сили и смелост дори когато поглеждах боязливо към мрака зад мен.

Ето че излязох на хълма, в подножието на който се гушеше Фордж. Известно време стоях и разглеждах селцето, но не забелязах никакви признания на живот. Започнах да се спускам и в този момент излезе лек вятър, който прогони облаците от луната. Бледата призрачна светлина хвърляше издължени сенки от порутените стени и пробуждаше святкащи отражения в локвите. Но никой не крачеше по

улиците на Фордж. В пристанището не се виждаха лодки, нямаше дим от комините. Както обитателите му, така и „претопените“ бяха изоставили това негостоприемно място.

Навлязох в селцето, вървях и се оглеждах. Настръхвах от посърцването на увиснали върху пантите обгорели врати. Пътят се спускаше право към кея и там описваше широк завой покрай заливчето. Някога зидана стена бе защитавала пътя от морските вълни, но сега беше съборена и вероятно след някой и друг бурен сезон морето щеше да завладее тази част от сушата.

Заслушах се в грохота на морето, който наподобяваше развълнувано дишане на подпийнал гигант. Вятърът беше прогонил облаците, небето беше обсипано със звезди, нощта изглеждаше романтична, ала когато погледнах към морето, мернах призрачната сянка на един ален кораб, който току-що бе влязъл в залива и се приближаваше към кея. Имаше издължен тесен корпус, платната бяха навити по реите и бавният ход говореше, че корабът се готови да акостира. Корпусът бе боядисан в алено и лакиран до блъсък, сякаш корабът се носеше през море от кръв, а не от солена вода. Никой не извика в мъртвото селце зад мен.

Стоях като пълен глупак, озарен от лунните лъчи насред пътя, и треперех от ужас. Внезапно греблата на аления кораб заскърцаха и от призрачен той стана реален.

Хвърлих се на земята, след това изпълзях в сянката на вълнолома. Не смеех да си поема дъх от ужас. Кръвта беше нахлула в главата ми и пулсираше в неистово темпо. Корабът вече бе толкова близо, че долавях и други звуци от борда — някой се прокашля, пак заскърцаха гребла, нещо тежко се сгромоляса на палубата. Очаквах команда или вик, че съм бил забелязан. Но не чух нищо подобно. Вдигнах предпазливо глава и надникнах зад една купчина от изсъхнали водорасли. Корабът продължаваше бавното си движение под равномерното вдигане и спускане на греблата.

Дочух откъслечни реплики на език, близък до нашия, и дори ми се стори, че разбирам значението на някои думи. Мъж с въже в ръка скочи на кея и завърза кораба почти до мястото, където се криех. Още двама въоръжени до зъби пирати слязоха и се покатериха на вълнолома. Изтичаха на пътя, отдалечиха се на известно разстояние в

противоположни посоки и заеха позиции. Единият бе точно срещу мен. Опитвах се да лежа съвършено неподвижно.

А от кораба слизаха още хора. Държаха се с увереност, която говореше, че познават добре мястото. Не можех да обясня какво може да ги привлече тук, докато не забелязах разтоварените празни бъчонки. Затъркаляха ги с внушителен тръсък по дървения кей и аз си спомних кладенеца, който бях подминал малко преди пристанището. Очевидно не за пръв път този кораб се отбиваше тук, за да попълни запасите си от прясна вода. „Ex, да можех да отровя кладенеца“ — помислих си, защото знаех, че това щеше да направи на мое място Сенч, но нито имах достатъчно смелост, нито средства да го направя. А от кораба продължаваха да слизат пирати и да се разхождат по кея. Дочух спор между мъжки и женски глас. Мъжът искаше разрешение да запали огън, за да изпече месо. Жената не разрешаваше, защото светлината на огъня щяла да се вижда отдалече. Щом разполагаха с прясно месо — продължи аналитичната част от ума ми, тази която бях получил от Сенч — значи скоро бяха нападнали някое селище, и то недалеч оттук. Жената даде разрешение за нещо друго, но този път не чух добре за какво, докато не видях, че разтоварват две тежки бурета. Изправиха ги и един от мъжете донесе от кораба голям бут месо и го пусна в първото буре. Явно не възнамеряваха да си тръгват скоро, а завареше ли ме денят тук, неминуемо щяха да ме разкрият. Трябваше да се измъкна колкото се може по-бързо. Започнах да пълзя между купчинките изсъхнали водорасли, по дребните остри камъчета и натрошениите мидени черупки. Проклинах всеки корен, който се закачваше за мен, и всеки по-голям камък, който се изпречваше на пътя ми. Изглежда, наблизаваше прилив, защото вълните започнаха да блъскат по-яростно крайбрежните скали и вятърът носеше из въздуха ситен воден прах. Стараех се да синхронизирам движенията си с грохота на падащите вълни. Тоягата затрудняваше неимоверно безшумното ми придвижване, но не смеех да се разделя с нея. Продължих да пълзя, докато не престанах да чувам гласовете на пиратите. Едва тогава се надигнах и започнах да притичвам между камъните. Стигнах пътя при един обгорял склад, заобиколих го и се огледах.

Всичко беше спокойно. От мястото, където се намирах, не се виждаше нито корабът, нито пиратите. Надявах се, че те също не могат да ме видят. Въздъхнах малко по-спокойно и се пресегнах към Смити

по начина, по който хората посягат към кесиите си, за да се уверят, че са на място. Открих го, кротък и умиротворен, с ум като гладко езеро. „Идвам“ — уверих го отново, поех въздух с пълни гърди и закрачих по пътя.

Вятърът ме шибаше право в лицето. Бях прегладнял, измръзнал и изтощен. Обувките ми бяха подгизнали. Но нито за миг не си помислих за спиране. Подтичах като вълк и зорко оглеждах всичко наоколо. Пътят пред мен беше пуст и тъмен, ала в следващия миг тъмнината се превърна в сенки на хора. Двама пред мен, а когато се обърнах — още един отзад. Шумът на вълните бе скрил звука от стъпките им, а луната отново бе затулена от плътни облаци. Отскочих и се притиснах към стената на склада, протегнал пред себе си тоягата. Те мълчаливо ме обкръжиха. И тъкмо последното бе, което ме озадачи в поведението им. Ако бяха членове на екипажа, защо не извикаха и другите? Не, тези хора следяха както мен, така и всеки един от групата си. Те не ловуваха като глутница, а щяха да ме убият и да се сборичкат за плячката. „Претопени“.

Усетих ужасяваща хладина. Сигурен бях, че и най-малкият звук ще доведе пиратите. Ако не ме довършеха едните, щяха да го направят другите. Но когато всички пътища водят към смъртта, няма смисъл да се тича по който и да било от тях. Противниците ми бяха трима. Единият имаше нож. Аз обаче бях въоръжен с тояга и знаех добре как да я използвам. Те бяха измършавели, облечени в парцали и гладни поне колкото мен. А също и премръзнали. Една от тях, според мен, бе жената от снощи. Тъй като мълчаха, предположих, че ги е страх от пиратите точно толкова, колкото и мен. Тази мисъл ми се стори странна, тъй като не бях предполагал, че „претопените“ са в състояние да изпитват каквito и да било чувства. Ала все пак, изглежда, бяха в състояние да разпознават истинската опасност.

Но всички умения за безшумно премахване, на които ме бе учили Сенч, както и фехтоваческите трикове, с които ме бе запознала Ход, се изпариха в миг, защото точно когато първите двама пристъпиаха в обсега на тоягата, почувствах топлото присъствие на Смити в ума ми да се стопява. „Смити!“ — прошепнах отчаяно, опитвайки се да задържа връзката с него. Но нишката се скъса внезапно, като угаснала искрица в ношта, и аз останах сам.

И тогава в мен се надигна вълна на безумен гняв. Пристъпих напред, ударих с дебелия край на тоягата лицето на мъжа пред мен, после я завъртях и халосах жената. Ударът бе толкова силен, че челюстта ѝ увисна безпомощно. Хряснах я още веднъж, докато падаше, и имах усещането, че удрям попаднала в рибарска мрежа акула. Третият нападател се възползва от този момент, за да се хвърли върху мен. Този път нямаше какво да ме изплаши. Пуснах тоягата и го сграбчих. Беше кожа и кости и вонеше. Повалих го по гръб. Дъхът му миришеше на мърша. Започнах да го дерам с пръсти и зъби, сякаш бях подивяло животно. Тези същества ми бяха попречили да се върна при Смити, когато той умираше. Не ме интересуваше какво му правя, стига да го болеше. Той се дърпаеше, но аз го натиснах с коляно и забодох палеца си в окото му. Той впи зъби в ръката ми и ме издраска по бузата. Продължих да го стискам, докато не утихна, а след това изтеглих безжизненото му тяло до вълнолома и го хвърлих в морето.

Изправих се задъхан, стиснал юмруци. Погледнах към пиратите, сякаш ги призовавах да дойдат, но нощта бе тъмна, а свистенето на вятъра и шумът на вълните бяха погълнали звуците от битката. Чаках някой да дойде и да ме убие, но нищо не помръдваше. Изпълваше ме нетърпима пустота, която ме подтикваше към безумие. Толкова много смърт само за една нощ!

Извлачих и другите два трупа до скалите и ги оставих на волята на чайките. Не изпитвах никакво съжаление за действията си. Нито гняв, нито болка, нито отчаяние. Те не бяха хора — бяха по-скоро предмети. Когато отново поех към Бъкип, душата ми беше като пустиня. Сякаш Фордж бе заразно място и бях пипнал от тази зараза. Вече нищо не ме интересуваше.

Не помня кой знае какви подробности от това пътуване. Вървях, без да спирам, макар да бях премръзнал, изгладнял и мокър. Не срещнах повече „претопени“, а малцината пътници, които застигнах, нямаха никакво желание да разговарят с един непознат. Едничката ми мисъл бе час по-скоро да се прибера в Бъкип. И тревогата за Бърич.

Когато стигнах Бъкип, Пролетното празненство бе започнало. Стражите при портата отпърво се опитаха да ме задържат, но когато спрях и ги изгледах страшно, единият възклика:

— Ей, това е Фиц! Казаха, че си мъртъв.

— Млъквай — сряза го другият. Беше Гейдж, мой стар познайник. — Бърич е тежко ранен — припряно добави той. — Ще го намериш в лазарета, момче.

Кимнах и минах между тях.

Нито веднъж през всичките си години в Бъкип не бях стъпвал в лазарета. Отправих се натам, като заобикалях групичките развеселени хора, сякаш бяха мъртви камъни. Спомних си как двамата с Бърич се бяхме скитали из тълпата, когато, едва шестгодишен, видях за пръв път Пролетното празненство. Тогава той крачеше важно, а аз се държах за колана му и зяпах с ококорени от възторг очи. Заобиколих казармите и се озовах пред самотна сграда от бял дялан камък. Нямаше никого и влязох, без никой да ме спре.

Подът беше поръсен с пресни билки, широките прозорци пропускаха светлина, но въпреки това в помещението беше задушно и миришеше на болест. Всички легла пустееха с изключение на едно. Няма войник, който би останал в лазарета по време на Пролетното празненство, освен ако не е в тежко състояние. Бърич лежеше със затворени очи, леглото до него бе озарено от ярък слънчев лъч. Не го бях виждал толкова неподвижен. Беше избутал чаршафите и гърдите му бяха омотани с бинтове. Приближих се безшумно и приседнах до леглото. Макар да не помръдваше, долавях присъствието му и можех да различа лекото повдигане и спускане на гърдите му. Хванах ръката му.

— Фиц — каза той и отвори очи. После стисна ръката ми.

— Да.

— Върна се. Жив си.

— Да, жив съм и се върнах. Дойдох право при теб. О, Бърич, боях се, че няма да те заваря жив.

— И аз те мислех за мъртъв. Другите се върнаха завчера. — Той си пое дъх и се опита да ми се усмихне. Едва сега забелязах, че лявата страна на лицето му е отекла. — Знаеш ли, имаш рани по лицето. Трябва да им сложиш мехлем. Сякаш те е одраскало животно.

— „Претопени“ — отвърнах лаконично, поех си дъх и добавих малко по смело: — Бърич, този тип ме прати право във Фордж.

Лицето му се сгърчи от гняв.

— Не искаше да ми каже. На никого не казваше. Проводих хора дори при принц Искрен, за да измъкне от Гален какво е направил с теб.

Никакъв отговор. Трябаше да го убия.

— Остави — махнах с ръка и наистина го мислех. — Важното е, че се върнах жив. Провалих се на изпитанието, но запазих живота си. А както ти сам каза, има и други неща, с които човек да запълва времето си.

Бърич се намести лекичко в леглото. От това не му стана по-добре.

— Ами да. Ще бъде ужасно разочарован да те види отново. — Той помръдна рамене. — А мен ме нападнаха. Някой с нож. Не зная кой.

— Какво е положението?

— Не е розово, за моята възраст. Млад елен като теб вероятно отдавна да се е изправил на крака. Добре че успя да ме мушне само веднъж. И знаеш ли какво? Той уби кучето ти. Защо му трябаше да го прави? Безсмислена постъпка.

— Зная.

— Умря, без да се мъчи — обясни Бърич, сякаш това можеше да ме успокои.

— Но ти спаси живота. Ако не беше Смити, ножът щеше да те удари поне още два пъти.

Бърич замръзна.

— Ти го усети, нали? — Не беше въпрос и нямаше никакво съмнение за какво говори.

— Да — отвърнах.

— Бил си с кучето през онази нощ, когато очакваха от теб да покажеш, че можеш да използваш Умението?

— Бърич, не е каквото си...

— Остави ме — прекъсна ме той и махна с ръка.

— Бърич, причината не е в Смити. Аз просто не притежавам Умението. Защо не ме оставиш да бъда такъв, какъвто съм? Какво лошо има, че понякога контактувам с животните? Обещавам ти да не преминавам границата на разумното. Бих могъл...

— Да не си се мернал в конюшнята! Не искам да те виждам повече. — Той ми обърна гръб и по бузата му се търкулна самотна сълза. — И не си мисли, че си се провалил. Не, Фиц. Аз съм този, който се провали. Бях прекалено мекосърден. Трябаше да го избия от главата още първия път, когато осъзнах, че го правиш.

„Възпитай го добре“ — ми каза Рицарин. Последната му повеля към мен. А аз му изневерих. Ами ти, Фиц! Ако не си губеше времето с Осезанието, досега да си научил от Гален всичко, което е нужно. Не се учуудвам, че те е пратил във Фордж. Ох, Фиц. Копеле или не, ти можеше да си достоен син на Рицарин. А ти обърна гръб на едничката възможност. И за какво? За едно куче. Зная, че кучето може да значи много за човека, но да посраниш всичко, на което съм те учили...

— Не беше само някакво си куче — едва успях да вметна. — Смити беше мой приятел. А и вината не беше у него. Отказах се да чакам и се върнах заради теб. Мислех, че ще имаш нужда от мен. Смити е умрял преди няколко дни. Зная го, усетих го. Върнах се при теб, мислех, че съм ти необходим.

Той помълча, после каза прегракнало:

— Не трябваше. Мога и сам да се грижа за себе си. Знаеш го. Винаги си го знаел.

— Но винаги си се грижил и за мен — припомних му аз.

— Което накрая не се оказа от полза и за двама ни — бавно каза той. — Виж какво стана от теб. Сега си само един... Върви си. Просто си иди и ме остави.

Изправих се.

— Ще пригответвя отвара за окото ти. Следобед пак ще дойда.

— Нищо не ми носи. Направи ми тази услуга. Върви си по пътя и прави каквото искаш. Не искам да те познавам. — Говореше на стената. Гласът му прозвучава безжалостно.

На прага спрях и го погледнах. Все още беше обърнат към стената.

Ето какво завръщане ми беше приготвил Бъкип. Знаях, че не съм същият като онзи момък, който го бе напуснал само преди няколко дни. От лазарета се върнах право в моята стая. Измих се, преоблякох се и легнах да спя, но не спах добре. През останалата част от Пролетното празненство се хранех само в кухнята, и то късно вечер. Пратих кратка бележка на крал Умен, в която му съобщавах, че пиратите използват Фордж, за да се запасяват с прясна вода. Не получих отговор, но и не очаквах такъв. Нямах желание да се срещам с никого.

Гален представи на краля новата котерия с много помпозност и шум. Освен мен още един от групата не бе успял да се справи. Не му

помня името. Предполагам, че също като Гален, съм го изхвърлил от паметта си моментално.

Гален разговаря само веднъж с мен, и то косвено. Разминавахме се на двора, седмица след края на Пролетното празненство. Той вървеше и приказваше със Славен. Когато ме наблизиха, той ме погледна небрежно и каза: „Този има повече животи и от котка“.

Спрях и го изгледах втренчено, принуждавайки го да срецне погледа ми. След това се усмихнах и кимнах. Нито веднъж не го укорих открито за това, че ме бе пратил на явна смърт. А и след онзи случай той престана да се интересува от мен, дори не ме забелязваше, когато бяхме в една стая.

Когато загубих Смити, имах усещането, че съм изгубил всичко на този свят. А може би огорчен от неочеквания поврат на събитията бях решил да унищожа и малкото, което ми беше останало. Седмици наред се скитах из крепостта и по най-глупав начин се заяждах с всеки, който ми се изпречеше на пътя. Шутът ме избягваше. Сенч не ме викаше. Три пъти се срещнах лейди Търпение. Пъrvите два бях повикан от нея, но се държах хладно и дистанцирано. Третия път, отегчен от обясненията ѝ как трябва да се подрязват розите, просто станах и си тръгнах. Повече не ме повика.

Но дойде момент, когато отново почувствах желание да се пресегна и да докосна някого. Смити бе оставил пропаст в живота ми. Не бях очаквал, че изгнанието ми от конюшните ще има такъв съкрушителен ефект. Случайните срещи с Бърич бяха изпълнени с неудобство, защото и двамата се преструвахме, че не се виждаме. Болезнено жадувах да се срещна с Моли и да ѝ разкажа всичко, което се бе случило с мен в Бъкип. Представях си как ще седим на брега, докато говоря, и как когато свърша, тя няма да ме съди или да ми дава съвети, а просто ще хване ръката ми. Все някой трябваше да узнае цялата истина, която не можех повече да държа в себе си. Вярвах, че в такъв момент Моли не би ме изоставила. Дори се надявах на нещо повече в нашите отношения. Измъчвах се от момчешка любов по момиче, което бе с цели две години по-голямо от мен. Дали пък за нея не бях само наивно хлапе? Поне десет пъти тръгвах към града и се връщах от средата на пътя.

Едва след два месеца, при една по-дълга разходка, краката сами ме отведоха при свещарницата. Носех кошница с бутилка черешово

вино и няколко жълти рози, откъснати не без известни поражения от Женската градина. Този път вярвах, че имам план. Нямаше да ѝ разкривам всичко за себе си. Щях да реша колко да ѝ кажа в процеса на разговора. Всъщност можеше и да не ѝ се обаждам. Да подмина свещарницата и да продължа нататък. Но в края на краищата се оказа, че всички решения са взети отдавна и нямат нищо общо с мен.

Пристигнах тъкмо навреме, за да видя как Моли излиза под ръка с Джейд. Бяха склонили глави един към друг и разговаряха тихичко. Тя се облягаше на рамото му. Той спря точно пред вратата на свещарницата и я погледна в очите. След това посегна колебливо и я погали по бузата. Изведнъж прогледнах. Та Моли вече беше жена, такава, каквато не я познавах! Двете години разлика между нас бяха истинска пропаст, която никога нямаше да мога да преодолея. Отстъпих зад ъгъла преди да успеа да ме забележи и скрих лицето си в сянката. Те минаха покрай мен, а аз стоях неподвижно като дърво или камък. Главата ѝ лежеше на рамото му. Дочух приглушените им гласове преди да се изгубят от погледа ми.

Тази нощ се напих, както никога, а на сутринта се събудих в никакви шубраци наслед пътя до крепостта.

18

УБИЙСТВА

Сенч Фалстар^[1], личен съветник на крал Умен, е първият, направил обстойно изследване на „претопяването“, и то в периода, предшестващ войната с алените кораби. В една от записките му намираме следния текст: „Нета, дъщерята на рибара Гил и жена му Рида, била отведена жива от тяхното село Добра вода на седемнадесетия ден след Пролетното празненство. Пиратите от алените кораби я «претопили» и след три дни я върнали в селото. Баща ѝ загинал при първото нападение, а майка ѝ, която имала други, по-малки деца, не можела да поеме грижата за нея. По това време Нета била четиринадесетгодишна. Половин година след нейното «претопяване» тя попадна при мен.“

Когато я видях за пръв път, тя беше мръсна, парцилива и ужасно измършавяла от продължителното гладуване. По мое наредждане беше измита, преоблечена и настанена в една съседна на моята стая. Грижех се за нея така, както човек би се грижил за диво животно. Всеки ден ѝ носех собственоръчно храна и оставах край нея, докато се нахрани. Погрижих се стаята ѝ винаги да бъде чиста, леглото оправено и да ѝ носят всичко необходимо за личната хигиена на една жена: достатъчно вода за миене, четки и гребени, кърпа, сапун и прочее. Освен това разпоредих да ѝ донесат прежда и игли за плетене, защото, както ми казаха, преди «претопяването» тя обичала да се развлече с подобни занимания и изделията ѝ се ценели много в селцето. Целта ми беше да проверя дали поставени в благоприятни за живот условия «претопените» биха могли да си възвърнат поне част от предишната нормална човешка същност.

Дори диво животно би показало някакви признания на опитомяване при подобни условия. Но на всичко изброено Нета отвръщаше с безразличие. Беше изгубила не само нормалните си човешки хигиенни навици, но и това, което сме наследили от животните. Готова бе да се тъпче до пръсване с храна, а останалото разпиляваше по пода, за да бъда впоследствие стъпкано. Не се миеше, всъщност не полагаше никакви грижи за себе си. Дори животните използват определено място за отходни нужди, но Нета беше като мишка, която пуска изпражненията си навсякъде, дори в леглото.

Нета можеше да говори, дори да произнася смислени фрази, но само ако много искаше да получи нещо. Когато говореше по собствено желание, това бе за да ме обвини, че съм ѝ откраднал нещо, или да ме заплаща, задето не ѝ давам нещо, което е поискала. Поведението ѝ към мен бе подозрително и изпълнено с омраза. Тя пренебрегваше опитите ми за нормално общуване, но беше склонна да отговаря на въпросите ми, когато спирах да я храня. Помнеше съвсем ясно семейството си, но не проявяваше никакъв интерес към съдбата му. Когато разказваше за тях, бе точно толкова развълнувана, колкото ако съм я попитал какво е било времето вчера. За пленническия си период каза само, че ги държали в трюма на някакъв кораб и им давали по малко храна и вода. Не помни да са я хранили или поили с нещо необичайно, нито да са я «докосвали» по никакъв начин. Така че не можах да изкопча нищо от нея за механизма на самото «претопяване». Оставах разочарован, защото се надявах да издирия начин, по който да неутрализирам последствията му.

Открих също, че в нея е разрушена способността да постъпва разумно и логично. Тя разбираше думите ми, но никога не следваше моите съвети — колкото и да бяха практически. Когато например ѝ оставях два комата хляб и я предупреждавах, че трябва да запази единия за следващия ден, тъй като няма да получи нищо за ядене, тя хвърляше втория комат на земята и го тъпчеше, а на следващия ден

се нахвърляше да го яде заедно с полепналата по него мърсотия. Не проявяваше никакъв интерес към плетенето, нито към други средства за забавление, включително и ярко изрисувани детски играчки. Когато не ядеше или не спеше, седеше неподвижно и умът ѝ, също както и тялото, не вършеше нищо. Ако ѝ предложех сладкиш, бе готова да се тъпче до повръщане и после да започва отначало.

Опитах да я лекувам с най-различни еликсири и билкови отвари. Оставях я да пости, държах я в парна баня, пречистях по всякакви начини тялото ѝ. Обливанията с гореща и студена вода нямаха никакъв ефект, освен че я дразнеха. Упоявах я за няколко дни, без видима промяна, когато се събудеше. Веднъж така я натъпках с каша от кора на елша, че два дни не можа да заспи, но това само я направи още по-раздразнителна. Нямаше никаква разлика дали се отнасям към нея с добро, или я държа изкъсо. Ако бе гладна, беше готова да се подмазва по всякакъв начин, за да получи храна, но веднага щом се нахранеше, преставаше да ми обръща внимание.

Беше порочно ревнива по отношение на територия и лична собственост. Неведнъж се нахвърляше върху мен само защото съм се приближил до храната ѝ или изведнъж е решила, че трябва да притежава пръстена, който нося. Избиваше методично привличаните от огризките ѝ мишки, като проявяваше неистова злоба, блъскайки дребните им телца в стената. Същата съдба сполетя и котката, която веднъж сбърка да влезе в територията ѝ.

Нямаше никаква представа за хода на времето, не знаеше от колко време е в крепостта, нито кога е станало «претопяването». Когато беше гладна и очакваше храна, бе склонна — по моя заповед — да ми разказва за живота си преди «претопяването», но за нея този период бе нещо като едно продължително вчера.

От наблюденията си върху нея не можах да заключа дали нещо ѝ е било добавено, или отнето при «претопяването». Не зная дали това е станало чрез консумиране на някакво вещество, или само чрез

подушването, виждането или чуването на нещо. Нямам представа дали се касае за дело на човешки ръце, за изкусен занаят, или е работа на някакъв морски демон, като онези, от които островитяните твърдят, че черпят силите си. Това бе дълъг и тежък експеримент, от който не узнах нищо.

Една вечер ѝ сипах във водата тройна доза приспивателно. След като утихна, накарах да я изкъпят, да ѝ срешат косите и да я върнат в селото, където да я погребат с необходимите почести. Поне едно семейство можеше да сложи край на страховете си от «претопяването», а колко още се питаха къде са най-близките им същества! По-добре да не узнаят истината. По това време се знаеше за поне хиляда души, пострадали от «претопяване».“

Бърич не беше от хората, които престъпват думата си. Той вече наистина не се интересуваше от мен. Не бях добре дошъл в конюшните и го знаех. Първият, който показва радостта си от новото положение на нещата, бе Коб. На няколко пъти, когато отивах да изведа Сажда на разходка, той се изпречваше на вратата и ме спираше с привидно любезен глас: „Позволете аз да изведа коня ви, млади господарю“, или „Бърич се разпореди само конярите да се занимават с животните“. А аз трябваше да остана отвън, като някакъв невеж и изнежен благородник, докато оседляят и изведат Сажда.

Изведенъж се оказа, че имам много свободно време. Преди сутрините ми бяха посветени изцяло на Бърич. Сега ми принадлежаха. Ход бе твърде заета с нова група новобранци. Можех да се упражнявам при нея, но не и да разчитам на вниманието ѝ. Федрен бе заминал, както правеше всяко лято. Не смеех да мисля за извинение пред лейди Търпение, нито за среща с Моли. Нямах желание дори да посещавам таверната в Бъкип. Кери бе станал чирак в една куклена трупа, а Дирк бе заминал моряк. Бях самoten и се чувствах изоставен.

Тъжно и отвратително лято, но не само за мен. Животът в Шестте херцогства ставаше все по-неспокоен. По-дръзки от всякога, пиратите с алените кораби тероризираха системно цялото крайбрежие.

През това лято, освен да прибягват само до заплахи, те започнаха да поставят и условия. Жито, добитък, правото да вземат каквото пожелаят от нашите пристанища, да спират където си искат и да се хранят от труда на хората, да избират кого да вземат в робство — всяко условие бе по-непоносимо от предишното, ала биваше приемано поради опасността от „претопяване“, което следващо всеки отказ на краля.

Хората продължаваха да се изселват от крайбрежните земи и пристанищните градове. Никой не можеше да ги вини, но това правеше крайбрежието още по-уязвимо. Трябаше да се наемат повече войници, разходите по издръжката на армията нарастваха, това покачваше данъците и пораждаше нови недоволства. Още по-странны бяха островитяните, които идваха до нашите брегове със семейните си кораби, за да молят за убежище и разказваха ужасяващи истории за хаоса и тиранията, които царели по Далечните острови, където пиратите с алените кораби сега били пълновластни господари. От тях нямаше кой знае каква полза. Наемаха ги като войници, макар да не им се доверяваха напълно. Във всеки случай разказите им бяха още един аргумент срещу предложението да се предадем изцяло на властта на пиратите.

Около месец след завръщането ми Сенч най-сетне ме повика. Бях му обиден, че толкова дълго ме бе пренебрегвал, и затова изкаших бавно стълбите към покоите му. Но когато се озовах там, той вдигна лицето си, на което се четеше неимоверна умора, и ме погледна замислено.

— Радвам се, че дойде — бяха първите му думи, макар в гласа му да не се долавяше и капчица радост. Мачкаше някакви семена в едно хаванче.

— Затова ли толкова дълго не ме потърси? — сопнах се аз.

— Съжалявам. — Той спря за малко. — Смятах, че имаш нужда да останеш сам и да се повъзстановиш. Е, аз също не си прекарах времето в почивка. Искаш ли да забравим миналото?

— Че имам ли друг избор? — попитах саркастично. Сенч привърши със семената, изсипа ги във фино сито и го постави в една чаша. После каза:

— Не. Нямаш избор. Аз също. И то за много неща. — Погледна ме внимателно и почна да стрива следващите семена. — Ти — каза

след малко — ще спреш да пиеш всичко друго освен чай и вода. До края на лятото. От устата ти мирише на вино. Освен това виждам, че си се поотпуснал. Искам да се захванеш с упражнения. Всеки ден ще изкачваш по четири пъти кулата на Искрен. Ще му носиш храна и чайове, които аз ще ти покажа как да пригответяш. Когато си при него, искам да си ведър, усмихнат и жизнерадостен. Това ще е основното ти занимание в Бъкип оттук нататък. Ще има и други задачи, но за тях — по-късно.

Още първите му думи ме засрамиха. За секунди забравих трагедията, в която бях превърнал живота си, и отново се почувствах полезен.

— Вярно, че доста си губих времето — признах аз.

— Постъпил си глупаво — съгласи се Сенч. — Давам ти месец да оправиш нещата. Държа се като разгледено дете. Нищо чудно, че Бърич те ритна по задника.

Отдавна бях престанал да се учудвам, че Сенч знае всичко. Но този път не се съмнявах, че не му е известна истинската причина. Впрочем нямах никакво намерение да я споделям с него.

— Откри ли кой се е опитал да го убие?

— Не съм се опитвал дори.

Той продължаваше да ме разглежда внимателно.

— Момче, нещо не ми харесваш. Преди половин година щеше да обърнеш земята наопаки, за да узнаеш истината. Какво те беспокои?

Сведох поглед към земята. Горях от желание да му разкажа всичко, което се бе случило с мен, но не смеех.

— Ще ти кажа всичко, което знам за нападението на Бърич.

И разказах.

— А човекът който е видял всичко това? — попита той накрая.

— Познал ли е нападателя на Бърич?

— Не могъл да го разгledа добре — смотолевих аз. Нямаше смисъл да му обяснявам, че знам на какво мирише този човек, но образът му е размътен.

— Добре, момче. Продължавай да слухтиш. Ще ми се да зная кой е този смелчага, дето е дръзнал да нападне Бърич в собствената му конюшня.

— Значи не мислиш, че е някаква пиянска свада?

— Може и да е била. Не бива да избързваме със заключенията. Имам обаче усещането, че работата е била планирана. Някой готви нещо, но се е препънал още на първата стъпка. За наш късмет, надявам се.

— А кой би могъл да е?

— О, още не зная. А и да си мисля нещо, няма да ти кажа. Нека умът ти остане отворен за всякакви възможности. Ела сега да ти покажа чайовете.

Бях малко сърдит, задето не се поинтересува за Гален и изпитанието. Изглежда, беше приел провала ми като нещо, което се е очаквало. Но докато ме запознаваше със съставките, от които приготвяше чай за Искрен, останах втренчен от силата на стимулантите, които използваше.

Не бях виждал от доста време Искрен, докато Славен непрестанно се появяваше тук-там. Все предвождаше богато издокарани групи, с които явно целеше да впечатли възможните кандидатки за ръката на брат си. Имах чувството обаче, че всичко това му доставя повече удоволствие. Лично моето мнение бе, че това си е чисто пилеене на средства, които бихме могли да използваме за укрепване на разклатената ни отбрана. Изпитвах облекчение в дните, когато отсъстваше, защото неприязната му към мен растеше и той използваше всяка възможност, за да ми го покаже.

В кратките моменти, в които бях зървал Искрен и краля, и двамата ми се бяха сторили изморени и загрижени. Особено принцът имаше вид на човек, изгубил всякаква надежда. Понякога ми се усмихваше изнурено, потънал в собствените си мисли. Забелязах, че яде много малко и без никакъв апетит, избягва месото и хляба, сякаш му е трудно да ги дъвче, и предпочита супите и кашите.

— Защото прекалява с употребата на Умението. Така ми каза кралят. Не можа обаче да ми обясни каква е причината да му въздейства по този начин — сякаш изгаря субстанцията на собственото му тяло. Ето защо му давам еликсири и тонизиращи вещества и се опитвам да му осигуря почивка. Но в последното удрям на камък. Каза ми, че не смеел да мигне. Нужни му били неимоверни и постоянни усилия, за да заблуди лоцманите на алените кораби и да изпрати корабите им върху подводни скали. Всеки ден го заварвам в креслото при прозореца, загледан навън.

— А котерията на Гален? Те не му ли помагат? — попитах малко сърдито.

Сенч въздъхна.

— Мисля, че ги използва за същото, за каквото бих използвал пощенски гълъби. Разпратил ги е по кулите, откъдето да предават предупреждения до неговите войници и да получават известия за забелязани вражески кораби. Но отбраната на брега е оставил на себе си. Все още били твърде неопитни, можело да издадат присъствието си на тези, върху които прилагат Умението. Не го разбирам. Зная обаче, че няма да издържи още дълго. Моля се по-скоро да настъпи краят на лятото, да дойдат есенните бури и пиратите да се махнат. Боя се, че тази работа ще го източи напълно.

Стори ми се, че долових в гласа му укор за моя провал. Настъпи тишина. Закрачих из стаята и заразглеждах предметите, които почти бях забравил. Слинк ме следваше по петите и от време на време подскачаше да се заиграе с нещо. Както винаги, по масичките имаше струпани свитъци и площици. Повечето бяха посветени на Праотците. Взех да се ровя из тях, заинтригуван от цветните им рисунки. На една от площиците, доста по-стара от останалите, беше изрисуван Праотец под формата на позлатена птица с човешка глава, покрита с переста коса. Опитах се да разчета изписаните отдолу знаци. Бяха на пичайски, езика на Чалси, най-южното херцогство. Сенч, който неусетно се бе изправил до мен, каза:

— Знаеш ли, не ми беше лесно, но сдържах думата си. Гален настояваше да получи пълен контрол над учениците си. Специално подчертала, че никой не бива да разговаря или да се среща с теб. И както ти казах в Кралската градина, аз бях сляп и ням.

— Зная — промърморих.

— Ала въпреки това нямах нищо против действията на Бърич. Не искам да кажа, че ми е било лесно. В края на краищата кралят ме накара да обещая. Жалко, че не можех да ти помогна. Не бива да страдаш, че...

— Се провалих — довърших вместо него. — Така е, Сенч. Да го забравим. Не мога да го променя.

— Зная. — После каза малко по- внимателно: — Може би все пак бихме могли да се възползваме от малкото, което научи за Умението. Ако ми разкажеш за него, сигурно ще зная как да помогнем на Искрен.

Толкова години това познание се крие в дълбока тайна... дори в старите свитъци почти не се споменава за него, освен в историите за това как еди-кой си крал с помощта на Умението обърнал битката в своя полза. Но нито думичка за това как се прави...

Завладая ме отчаяние.

— О, стига, моля те! Това нещо не е за копелдаци като мен. Мисля, че вече го доказахме.

Настъпи тишина. После Сенч въздъхна тежко.

— Добре. Може и да си прав. Последните няколко месеца се занимавах и с „претопяването“. Не научих нищо полезно освен това, какво то не е и какво не му въздейства. Единственият лек за него е най-старият — този, който лекува всичко.

Сгънах свитъка, който разглеждах, усетил, че разговорът наближава най-важния си момент. Не сгреших.

— Кралят ми даде поръчение за теб.

През онова лято за три месеца извърших седемнадесет убийства по заповед на краля. Нямаше да ми е толкова лесно, ако вече не го бях правил.

Задачите изглеждаха лесни. Включваха само мен, коня и торба с отровен хляб. Яздех по пътищата, от които идваха съобщения за набези срещу търговци, и всеки път, когато ме погваха „претопени“, хвърлях след себе си комати отровен хляб. За някой друг задачата може би щеше да е по-лесна. Но през целия си живот бях привикнал да разчитам на Осезанието, за да долавям близостта на другите, а ето че при „претопените“ то не можеше да ми помогне. Все едно че ме караха да работя със затворени очи. Скоро открих, че не всички „претопени“ са били рибари, плетачи или селяни. Още във втората група имаше двама ратници — имах късмет, че се нахвърлиха първо върху хляба, а не върху мен. Все пак си спечелих дълбока рана от нож в рамото. Противникът ми беше силен и ловък, готов да се бие докрай. Спаси ме само типичното за тях съперничество.

Налагаше се да използваме колкото се може по-силна отрова, за да въздейства дори ако погълнатото количество е съвсем малко. Смъртта им беше мъчителна, но затова пък достатъчно бърза. За щастие не беше необходимо да присъствам на последните мигове от живота им, нито да виждам проснатите им край пътя трупове. Когато новината за изтровените „претопени“ достигна Бъкип, Сенч се

погрижи да разпростирали версията, че вероятно са се натровили от развалена риба в блатистите участъци на реките. Роднините на отровените прибраха телата им и ги погребваха. Говореше се, че всички изпитвали облекчение от подобна развръзка и че тъй било по-добре, отколкото да умрат от глад през зимата. Така постепенно свикнах с работата си и престанах да изпитвам угрizения много преди да ми се наложи да срещна бъдещата си жертва очи в очи.

Въпросният случай не се оказа по-труден от очакванията ми. Ставаше дума за дребен земевладелец, който имаше средно голямо имеение в близост до езеро Тюр. До Бъкип достигна слухът, че в гнева си той ударил детето на една прислужница — момиче — и го осакатил за цял живот. Това беше достатъчно, за да подразни краля. Земевладелецът бе заплатил прегрешението си с кръвен данък и като го бе приел, слугата беше показал, че не разчита на кралското правосъдие. Но след няколко месеца в двора пристигна една братовчедка на момичето и помоли за лична аудиенция при краля.

Бях изпратен да проверя нещата и видях, че момичето е вързано за трона на земевладелеца като куче и нещо повече — че е бременно. Не беше никак трудно, докато си разменяхме любезности и новини и той ми предлагаше от избраните вина в избата си, да вдигна тост за неговото здраве и за прекрасното вино, което ми предлага. Тръгнах си след няколко дни, свършил успешно задачата, като отнесох със себе си образците от хартия, за които ме бе помогнал Федрен, и пожеланията на земевладелеца за безметежно връщане у дома. Същия ден, казват, той се почувствал неразположен. Издъхнал след месец, с кръвоизливи от всички телесни отвори. Братовчедката приела при себе си бременното момиче. До ден днешен не изпитвам угрizения за това мое деяние, нито за избора на тази бавна и мъчителна смърт.

А когато не ме пращаха да примамвам „претопени“, трябваше да се грижа за принц Искрен. Помня първия път, когато изкачих стълбите към кулата с подноса, който ми бяха връчили. Очаквах при вратата да ме спре часовий, но нямаше никого. Почуках, но не получих отговор и влязох тихо. Искрен седеше в едно кресло до прозореца. Летният вятър от океана нахлуваше в стаята. Помещението бе озарено от ведри слънчеви лъчи, но кой знае защо, ми се стори мрачно като килия. Въглите имаше купчини прахоляк и останки от изсъхнали и натрошени тръстики. Искрен беше подпрял брадичка и притворил очи, сякаш

дремеше, но аз усещах, че стаята се тресе от усилията му. Косата му беше разрошена, лицето му — покрито с гъста брада. Дрехите му направо висяха по него.

Побутнах вратата с крак и поставих подноса на масичката. След това се изправих и зачаках. Едва след няколко минути той дойде на себе си и забеляза присъствието ми. Погледна ме с призрачни останки от някогашната си усмивка, после сведе очи към подноса.

— Какво е това?

— Закуска, господарю. Всички ядоха още преди няколко часа.

— Аз също хапнах, момче. Рано сутринта. — Говореше малко неуверено и унесено.

— Това беше вчера, господарю. — Вдигнах похлупаците от чиниите. Имаше прясно изпечен хляб, подсилен с мед, колбаси, чинийка с ягоди и купичка със сметана. Налях още парещия чай в една порцеланова чаша. Беше подправен с джинджифил и мента, за да скрие миризмата на елфова кора.

Принцът вдигна очи към мен.

— Сенч никога не се отказва, нали?

Каза името му така, сякаш за него се говореше навсякъде из крепостта.

— Ами... сигурно — отвърнах колебливо. Все пак той хапна, макар и без видима охота, и отпи няколко гълътки чай. По средата на яденето спря с въздишка и се загледа през прозореца. Малко след това се опомни и не без усилие на волята довърши закуската. Накрая побутна подноса и се облегна изтощен назад. Не можех да скрия изненадата си. Аз лично му бях приготвил чая и очаквах след такава грамадна доза екстракт от елфова кора да заподскача като Сажда преди разходка.

— Господарю? — попитах и когато той не помръдна, си позволих да го побутна по рамото. — Принце? Искрен? Зле ли ви е?

— Искрен — повтори той замаяно. — Да. Това ми харесва повече от „господарю“, „принце“ и „милорд“. Това, дето са те пратили при мен, ще да е ход на баща ми. Но нищо. Все още има с какво да го изненадам. Искам да ми казваш Искрен. Предай им, че съм се нахранил. Като послушен син. Върви, момче. Имам работа.

Той се надигна отпаднало и погледът му беше размътен. Събрах чиниите колкото се може по-безшумно и тръгнах към вратата. Но

когато вдигах резето, той заговори отново.

— Момче?

— Господарю?

— Ей! — предупреди ме той.

— Да, Искрен?

— Леон е в покоите ми, момче. Ще го изведеш ли на разходка?

Не е необходимо и двамата да се измъчваме.

— Разбрано, госпо... Искрен.

Ето така започнах да се грижа за старото куче на принца. Всеки ден го извеждах и двамата се скитахме по брега или из близките гори, а той душеше за следи от вълци, каквито не се бяха вясвали из околностите от много години. Както бе отбелязал Сенч, бях изгубил всяка форма и тези разходки ми бяха от полза. Сега, когато бях прогонен от царството на Бърич, не виждах какво може да ми попречи да използвам Осезанието. Но както бях открил преди доста време, можех да общувам с Леон, без помежду ни да възниква някаква емоционална връзка. Той не винаги ме приемаше, нито ми се доверяваше докрай. Ако беше кутре, със сигурност щяхме да изградим здрава връзка. Но стар боец като него отдавна бе дал сърцето си другиму — в случая на Искрен. Осезанието не позволяваше да се доминира над животните, а само да се надниква в душите им.

Три пъти всеки ден се изкачвах по стълбите, за да отнеса храна на Искрен и да поговоря с него. Имаше дни, в които ми се струваше, че разговарям с малко наивно дете. Друг път ме разпитваше за Леон и за новините от Бъкип. Понякога отсъствах, пратен с поредната задача. Обикновено той не забелязваше това, но веднъж, след онзи случай, когато получих рана от удара с нож, ме изгледа продължително, докато оставях подноса, и замислено каза:

— Представяш ли си как биха се смели, ако знаеха, че убиваме нашите хора?

Замръзнах, неспособен да измисля отговор, защото смятах, че задачите ми са известни само на Сенч и краля. Но междувременно очите на Искрен отново се бяха замъглили.

Без да ми е наредено, започнах да нанасям някои корекции в обстановката около него. Един ден, докато се хранеше, пометох стаята, а същата вечер донесох наръч свежи тръстики и изсушени ароматни треви. Не знаех дали няма да му попречи в работата, защото Сенч ме

бе предупредил да не вдигам излишен шум. Но принцът не ми обърна никакво внимание. Все пак, на следващия ден стаята ми се стори много по-приветлива, изпълнена с мириз на треви и тръстика. Бях забелязал, че придрнемва на креслото, и донесох меки възглавници, които подложих под главата му. Стаята беше лишена от всяка мебел, но подозирах, че му е нужна в този вид, за да се съсредоточава по-добре. Затова се стараех да нося само дребни предмети, които да му осигурят минималния, но тъй необходим комфорт — ароматизирани свещи, които да прогонят главоболието, и в един дъждовен ден, одеяло срещу нахлуващия от прозореца студ.

Същия ден го заварих заспал до прозореца и вкочанен като труп. Загърнах го с одеялото, все едно че беше инвалид, и оставил подноса пред него, но не вдигнах похлупаците, та храната да е топла. Седнах на пода до креслото, облегнах се на една захвърлена възглавница и се заслушах в тишината на стаята. Денят изглеждаше необичайно спокойен въпреки ромолящия зад прозореца дъжд и вятъра. Сигурно съм задряпал, защото се пробудих от ръката му, която рошеше косата ми.

— Сигурно са ти казали да ме държиш под око дори когато спя, нали, момчето ми? От какво ли се боят толкоз?

— Нямам понятие, Искрен. Наредих ми само да ти нося храна и да правя всичко възможно, за да ядеш. Нищо повече.

— Ами одеялото, свежите цветя и тръстиката?

— Това беше моя идея, принце. Човек не бива да живее в пустиня като тази. — Изведнъж осъзнах, че не разговаряме на глас, подскочих и се втрещих в него.

Искрен, изглежда, също се опомни чак сега, намести се в креслото и каза:

— Благословена да е тази буря, че ми даде малко отдих. Скрих я от три техни кораба, като уверих съгледвачите на мачтите, че това, което виждат, са само малки облачета, а не летен шквал. Сега натискат яко греблата и се взират през дъжда за рифове. Аз пък ще си подремна през това време. — Той спря. — Моля да ме извиниш, момчето ми. Напоследък ми е много по-лесно да прибягвам за общуване до Умението. Не исках да нахлувам в мислите ти.

— Няма значение, принце. Аз самият не владея Умението, освен някои дребни аспекти, и то твърде слабо. Не зная как тъй се отворих за

теб.

— Искрен, момче, не „принце“. Че кой принц ще стои с потна риза и двудневна брада? Но какви са тези глупости? Нали те пратиха да се учиш на Умението? Помня много добре престрелките по този повод между лейди Търпение и баща ми. — Той се усмихна уморено.

— Гален се опита да ме обучава, но каза, че не съм имал наклонности. Така ставало често с копелетата, така каза...

— Почакай — изръмжа той и след секунда отново се озова в мислите ми. — Така е по-бързо — каза извинително. — Какво е това, дето те замъглива? Ax! — И той отново напусна ума ми с бързината, с която Бърич vadеше осил от ухото на някое куче.

— Виждаш ли? Бива ме в това, също като баща ти. Гален не е толкова добър.

— Тогава защо той е Магистър?

— Хъм... не знаеш значи? Гален беше любимец на кралица Желана. Фаворит. Кралицата настоя той да бъде единственият ученик на Солисити. Често си мисля, че тогава Солисити бе твърде отدادена на страданието си. Тя умираше и мисля, че си позволи да действа прибързано по въпрос, който не търпи подобни действия. Ако питаш мен, Гален не е получил и половината от обучението, което е необходимо, за да стане майстор. Но какво да се прави, такива бяха времената.

Искрен се прокашля и ме погледна с видимо неудобство.

— Ще бъда максимално откровен с теб, момче, защото виждам, че знаеш как да си държиш езика зад зъбите. Гален получи този пост като награда, а не защото доказа, че е способен за него. Не мисля, че той има пълна представа за отговорността да си Магистър на Умението. О, той знае, че постът му дава неограничена власт, и няма никакви скрупули относно това как да я използва. Но Солисити бе много повече от това, което е той сега. Тя беше съветник на Щедър и връзка между него и останалите Умели. За нея бе въпрос на дълг да издирва и подготвя хора, способни да овладеят това изкуство. Тази котерия е първата, която Гален създаде. Да ти призная, не ги намирам за много подгответи. Е, знаят някои неща, като маймуните или папагалите, които имитират гласовете и жестовете на хората, но въобще не разбират какво правят. Но те са всичко, което имаме. — Той погледна през прозореца и добави по-тихо: — Гален няма финес. Той е

недодялан и самонадеян като майка си. Умението е като езика, момче. Не е необходимо да ти крещя, за да разбереш какво ти казвам. Мога да те помоля вежливо, или дори да ти намекна. Мога да те накарам да вярваш, че това е било твоя идея. Всичко това е чуждо на Гален и той нито умее да го прилага, нито да учи другите на него. Той използва сила, за да постигне онова, което е намислил. Смята, че чрез болката и страданието ще свали естествените защити на ума. Солисити прибягваше до измама. Оставяше ме да зяпам някое хвърчило или танцуващи на слънчева светлина прашинки, докато фокусирам вниманието си върху тях сякаш целият останал свят не съществува. И тогава внезапно се озоваваше в мен и ми се усмихваше, доволна от постигнатото. Учеше ме как да отварям ума си, без да се съпротивлявам. За да влезеш в нечий ум, трябва просто да поискаш да излезеш от своя. Разбираш ли?

— Донякъде — смотолових аз.

— Донякъде. — Той въздъхна. — Бих могъл да те науча на Умението, стига да имах време. Но за съжаление нямам. Я ми кажи нещо — смяташ ли, че напредваше добре с уроците, преди да дойде онова изпитание?

— Не. Аз просто нямам наклонности... Не! Това не е вярно! Защо говоря нещо, което не съм мислил? — Макар да седях на пода, се олюлях и Искрен протегна ръка да ме хване.

— Май бях твърде бърз. Успокой се, момче. Успокой се. Някой е бърникал в ума ти. Замъглил е мислите ти, също както аз постъпвам с лоцманите и кормчите на алените кораби. Убеждавам ги, че следват правилния курс, докато в действителност се носят в друга посока. Така някой е убедил теб, че не можеш да се учиш на Умението.

— Гален — казах. Вече си спомнях и кога бе станало това. В онзи проклет следобед, когато всичко се промени. Оттогава бях живял като в мъгла.

— Вероятно. Но ако беше успял да се поразровиш из мозъка му, щеше да видиш какви ги е свършил там Рицарин. Той мразеше баща ти с неистова страсть преди Рицарин да го превърне в послушно куче. После и двамата съжалявахме за това. Дори искахме да върнем нещата по старому, но не знаехме как да го направим, а и се бояхме, че Солисити ще ни открие. Риц бе истински майстор на Умението и когато пожелаеше, можеше да ни командва като кукли на конци. Да те

халоса с Умението бе равносилно на това да те прегази галопиращ кон. Или да се хвърлиш в буйна река. Докато се усетиш, вече е в теб, прави каквото е намислил и изчезва яко дим! — Той млъкна и посегна към купата със супа. — Все си мислех, че може да ги знаеш тези неща. Но пък кой би ти ги разказал?

Вкопчих се в единственото нещо, което сега имаше значение за мен.

— Можеш ли да ме научиш на Умението?

— О, стига да имам време. И то много време. Да знаеш само колко приличаш на Риц. Бърз, силен, трескав, когато се запали. А Гален... той просто те е изплашил. Имаш в себе си стени, които дори аз не мога да преодолея. Трябва да се научиш как да си сваляш защитата. Това е най-трудното. Но да, бих могъл да те науча. Ако разполагахме с една година и никаква друга работа. — Той се усмихна вяло. — Само че не разполагаме.

Надеждите ми се изпариха. Този път разочарованието бе почти катастрофално. Бях разгневен заради онова, което ми бяха направили. Ако не беше Смити, сигурно в онази нощ щях да се метна от кулата. Гален се бе опитал да ме убие, много по-сигурно и безопасно за него, отколкото с нож. Никой нямаше да узнае чия е вината. Но след като се бе провалил, той ми бе отнел единствената възможност да научи Умението. Беше ме осакатил и аз... Скочих гневно на крака.

— Ехей! По-бавно, ако обичаш. Сега не е моментът за подобни вълнения. Запази си проблемите за теб и се пострай да ги решиш сам — без никой да разбере. — Погледнах го и изведнъж разбрах, че ми дава ценен съвет. Бавно кимнах. — Въщност за какво ти трябва да изучаваш Умението? Това не е дарба, а проклятие. Виж ме на какво съм заприличал.

— За да ти помогна — отвърнах почти без да мисля. Но после си дадох сметка, че това е самата истина.

— За да ми помогнеш — повтори той и поклати глава. — Отнеси храната, момче. Бурята утихва. Нямам време за това сега.

— Но на теб ти е нужна сила! — възразих аз. Изпитвах известна вина, че му бях отнел от времето за почивка.

— Зная. Но не сега. Храненето отнема енергия. Странно е, като си го помисля. — Погледът му бе зареян през прозореца, мислите му вече бяха другаде.

— Аз бих ти дал от моята сила, Искрен. Ако можех.

— Сигурен ли си? — Той ме погледна изненадано. — Съвсем сигурен?

Не разбирах какво толкова го учудва.

— Сигурен съм, разбира се. Аз съм кралски поданик. Трябва да служа на краля.

— И мой близък роднина — добави той и въздъхна. След това погледна със съжаление към храната. — Е, всъщност имаме съвсем малко време. Може и да ни стигне. Проклет да си, татко! Трябва ли винаги да побеждаваш? Ела тук тогава, момче.

В гласа му се долавяше сила, на която не смеех да се съпротивлявам. Подчиних се, застанах пред креслото, а той протегна ръка. Постави я на рамото ми, сякаш му трябваше подкрепа, за да се надигне...

Отворих очи. Лежах на пода, под главата ми беше подложена възглавница и бях завит с одеялото, което му бях донесъл. Искрен стоеше при прозореца. Целият трепереше от усилие и аз долавях почти осезаемо вълните, които изльчваше.

— Точно така — върху скалите каза той соловимо задоволство и се обърна към мен. Лицето му грееше от щастие. — Като агне на заколение — добави той. — Трябваше да се досетя, че въобще не знаеш за какво говориш.

— Какво е станало с мен? — едва успях да попитам. Зъбите ми тракаха и тялото ми се тресеше, сякаш имах треска.

— Ами нали ми предложи силата си. А аз я приех. — Той наля чаща чай и я поднесе към устните ми. — Пий бавно. Трябваше да бързам. Казах ли ти вече колко силен бе Риц в Умението?

Беше си възвърнал предишната енергичност и постоянно доброто настроение. Това беше Искрен, какъвто го помнех отпреди много време. Едва успях да преглътна няколко гълтки чай. Треперенето ми поутихна.

— Навремето — продължи той — кралете често притягвали до енергията на своите лични котерии. Шестима мъже и жени са в състояние да изльчат грамадно количество енергия, повярвай ми. Всъщност точно за това най-често са ги ползвали. Кладенец с резервна енергия за краля или за онзи, който е на върха на острието. Съмнявам се Гален да е наясно с тази възможност. Неговата котерия отговаря на

представите му по въпроса, а те са доста ограничени. Възпитал ги е като мулета, които носят товар, но не могат да надскочат себе си. И това ми било котерия! Липсва им самостоятелност.

— От мен ли почерпи сила?

— Ами да. Ако искаш ми вярвай, но нямаше да го направя, ако не изпитвах такава грамадна нужда, пък и повярвах, че разбираш как ще стане. Нали каза, че си поданик на краля и прочее? И понеже сме кръвни роднини, знаех, че мога да черпя сили от теб. — Той оставил чашата на масата. — Ах, този Умен! И това ако не е негова работа! Умее да подрежда нещата. Сега вече зная защо избраха тъкмо теб да ми носиш храната. Той просто е искал да си ми подръка. Повече няма да се повтори.

— Не е толкова лошо.

— Не е ли? А защо не опиташ да станеш например? Или поне да седнеш? Ти си само едно момче, дори не си част от котерия. Как не си дадох сметка с какво се захващам! Та аз можех да те погубя! Повече няма да заемам енергия от никого. Чакай... — Той се наведе, вдигна ме и ме сложи без никакво усилие на креслото. — Поседи малко. И си хапни. На мен сега храна не ми е нужна. Когато се пооправиш, ще те пратя право при краля. Кажи му, че ме разсейваш. Нека вече прислужниците от кухнята ми носят храна.

— Но, Искрен...

— Никакво „но“. И вече ще ми казваш „принце“. А сега яж.

Отново отпих от чая, тъй като още нямах сили да прегъльщам. След известно време вече можех да стана. Събрах съдовете в подноса и ги понесох към вратата. Тъкмо вдигнах резето, когато ме застигнаха думите:

— ФицРицарин Пророк.

Замръзнах като парализиран от тези думи. Обърнах се бавно.

— Това е името ти, момче. Сам го записах, в дневника, в деня, когато те донесоха. Още нещо, което смятах, че знаеш. Престани да мислиш за себе си, че си копеле, Фиц Рицарин Пророк. И не забравяй да посетиш краля още днес.

— Довиждане — промърморих аз, но той отново се бе извърнал към прозореца.

А лятото не свършваше. Сенч бе погълнат от свитъците и плочките си, Искрен не се откъсваше от прозореца, Славен търсеше

подходяща партия за брат си, а аз убивах безшумно и незабележимо в името на моя крал. Вътрешните и крайбрежните херцогства продължаваха да се дърлят около масата на Съвета. Пиратите от алените кораби нанасяха своите смразяващи удари, късайки от живата плът на кралството, както плъх би откъснал от провесен в килера бут. „Претопените“ бяха истинско проклятие и тероризираха мирното население. Рибарите се бояха да излизат в морето, търговците не смееха да напускат с корабите си пристанищата. На всичко отгоре данъците растяха, за да се изхранват войниците и съглеждачите по кулите и крайбрежните постове. Макар и неохотно, кралят бе склонил да ме освободи от служба при Искрен. Не беше ме търсил близо месец, когато една сутрин ми наредиха да се явя при него на закуска.

— Сега не е време за годежи — възрази Искрен. Погледнах измършавелия, стопен човек, който седеше вдясно от Краля, и се зачудих къде е отишъл жизнерадостният принц от моето детство. Играеше си с парченце хляб, но го оставил. Бузите му бяха хълтнали, косата му беше разчорлена, яките му някога ръце бяха изтънели. Бялото на очите му беше пожълтяло. Ако беше куче, Бърич щеше да каже, че има глисти.

Без да ме питат, взех че се намесих в разговора.

— Преди два дни излизах на лов с Леон. Той улови заек.

Искрен се обърна и ме погледна засмяно.

— Ходите с кучето ми на лов за зайци, така ли?

— Ами... на него му харесва. Да знаеш колко му липсваши. Донесе ми заек, аз го похвалих, но не видях да е останал доволен. — Не смеех да им кажа как ме бе погледнало кучето, нито какво прочетох в очите му.

Искрен вдигна чашата си. Ръката му лекичко трепереше.

— Радвам се, че излиза с теб, момче. По-добре, отколкото да стои...

— За годежа — прекъсна го крал Умен. — Това ще вдъхне увереност на хората. Аз вече оstarявам, синко, а времената са размирни. Народът не вижда край на страховете си, а аз не смея да им обещая решение, с каквото не разполагаме. Островитяните са прави в едно, синко. Ние не сме войнственият народ, какъвто сме били някога. Превърнахме се в домашари. А домашарите са най-лесна плячка за

номади, пирати и разбойници. Ако продължаваме така, краят ни е неизбежен. Хората имат нужда от поне малко сигурност.

Погледнах го учудено. Това бяха думи на Сенч. Значеше ли това, че Сенч стои зад идеята за сватбата? Почувствах, че интересът ми се изостря. Питах се само защо ли бяха повикали мен на тази закуска.

— Трябва да им вдъхнем увереност, Искрен. Ти не притежаваш чара на Славен, нито осанката на Рицарин, но затова пък имаш талант за Умението, какъвто не е имало отдавна в нашия род. Хората те уважават заради воинските ти подвизи, а това понякога е по-важно от дипломатическите умения, които притежаваше Рицарин.

Заподозрях нещо, защото речта му звучеше така, сякаш е подгответена предварително. Искрен мълчеше и не сваляше очи от баща си. Не знаех какви мисли се въртят в главата му. Кралят премести поглед от него към мен и после пак към него.

— Казано с две думи, време ти е да се ожениш. И още повече — да си подсигуриш наследник. Ей това най-много ще зарадва хората. Ще си кажат: е, не е чак толкова страшно положението, щом принцът мисли за потомство. Значи не му е дошъл още краят на кралството.

— Но ние с теб, татко, знаем, че не е така, нали?

— Искрен... — почна кралят, но синът му го прекъсна.

— Ваше величество — почна той официално, — двамата с вас сме наясно, че се намираме на границата на катастрофа. И точно сега, в този момент, нищо не бива да отслабва нашата бдителност. Нямам време за сватби, годежи, още по-малко да подсигурявам престолонаследник. Времето се задържа добро, а това означава още набези на пиратите. А когато дойде есента и ветровете прогонят негодниците в пристанищата им, ще е по-добре да се заемем с укрепване на бреговата линия и подготовка на екипажи за корабите, които строим. Ето това искам да обсъждаме. Нека построим собствен флот, не тромавите търговски кораби, които са лесна плячка за пиратите, а бързи бойни кораби, такива, каквито сме имали в отминалите времена на величие. И нека пренесем тази война в земите на островитяните — да, дори през бурните зимни месеци. Някога народът ни можеше да се похвали с такива моряци и войници. Ако започнем да строим и да подгответяме хората още сега, следващата пролет ще бъдем далеч по-добре подгответи...

— За това са нужни пари. А парите не идват от ръцете на изплашени хора. Народът би плащал данъци, ако вижда, че в кралството всичко е спокойно. Което пак ни връща на въпроса за твоята сватба.

Искрен, който се бе оживил, докато говореше за бойните кораби, отново се отпусна в стола си.

— Както пожелае ваше величество — едва чуто каза той и поклати глава. — Ще изпълня каквото ми наредите. Това изисква от мен дългът пред краля и кралството. Но отново подчертавам, за мен това е безсмислено усилие. Още повече, че Славен ще избира кандидатката. И как ще изглеждам в очите ѝ, след като е видяла първо него? Аз винаги съм бил твой втори син, татко. След Рицарин, с неговата горда осанка, красиво лице, сила и мъдрост. А сега и след Славен, изящен, чаровен и остроумен. Зная какво си мислиш — че той ще е по-добър крал от мен, ако получи тази възможност. Така е и този път съм съгласен с теб. Аз съм се родил втори и съм бил отгледан да бъда вторият човек в кралството. Винаги съм смятал, че мястото ми е до трона, не на него. Никога, нито веднъж не съм завиjsдал на Рицарин. Той ме обичаше и това ми беше достатъчно. По-добре да си дясна ръка на такъв крал, отколкото да седнеш на престола. Аз вярвах в него и той вярваше в мен. Но Рицарин го няма. Едва ли ще те изненадам, ако ти кажа, че не изпитвам никакви чувства към Славен, и това е взаимно.

— Той ти избира кралица! — прекъсна го остро Умен. — Славен не избира жена за теб или по твой вкус, избира кралица на тази страна, на Шестте херцогства. Жена, която да ти осигури богатство и нови поданици, както и търговски облаги — все неща, от които се нуждаем отчаяно, ако искаме да спрем тези проклети пирати. Нито пухковите ръце, нито уханието на парфюм ще построят твоите мечтани кораби, Искрен. Трябва да забравиш ревността към брат си, не можеш да се бориш с врага, ако нямаш вяра в собствените си роднини.

— Казано съвсем точно — рече тихо Искрен и стана.

— Къде отиваш? — попита раздразнено кралят.

— Връщам се при прекъснатите си задължения. Къде другаде мога да ида?

— Но ти... почти не яде — възклика стреснато кралят.

— Умението убива апетита, татко. Знаеш го не по-зле от мен.

— Така е. Но знам и друго. Когато това стане, значи човек е близо до предела на силите си. Защото апетитът към Умението унищожава човека.

И двамата сякаш бяха забравили присъствието ми. Мъчех се да бъда колкото се може по-малък и незабележим и хрупах кротко бисквита, като свръяна в ъгъла мишка.

— Какво значение има здравето на един човек, сравнено с благополучието на цялото кралство? — попита с нескрита горчивина Искрен. — Пък и нали имаш още един син, който също може да носи короната? При това не е обременен от тегобата на Умението. Свободен е да се ожени по своя воля.

— Славен няма вина, че не владее Умението. Той беше болnavо дете, едва ли би издържал упражненията на Гален. Пък и кой можеше да предвиди, че двама Умели принцове няма да са достатъчни? — Кралят се изправи и закрачи из стаята. Спря при прозореца, опря се на перваза и се загледа към морето. — Направих каквото можах, сине. Нима вярваш, че не ме е грижа, като гледам как това нещо те изяжда отвътре?

Искрен въздъхна тежко.

— Не. Зная. Сигурно в мен говори умората. Но поне един от нас трябва да запази ума си бистър за това, което ще става. Едва ли аз съм този — през цялото време виждам само алени кораби, лоцмани, които напрягат очи да зърнат брега, и седнали на веслата пирати. Дори когато заспя, ги сънувам, а опитам ли се да хапна, храната спира в гърлото ми като рибена кост. Никога не съм почитал това нещо, татко. Умението не е занимание за войник, нечестно е да се ровичкаш в мозъците на други хора. Дай ми меч и аз ще ги изкормя. Предпочитам да спра врага с острие, вместо да пробуждам кошмарите в душата му, за да си плюе на петите.

— Зная, синко, зна — поклати глава Умен и в гласа му се долови нежност и състрадание. Аз поне можех да разбера защо Искрен изпитва отвращение към тази работа. Трябва да призная, че споделях мислите му и се чувствах донякъде омърсен от това, което се искаше от мен. Но когато погледна към мен, лицето ми не издаваше нищо. Усещах дълбоко в себе си разяждащото угрizение, че се бях провалил в изучаването на Умението и точно сега, когато имаше нужда, не можех да бъда от полза на чично си. Зачудих се дали няма да поискам

отново да почерпи сила от мен. Не зная защо, но тази мисъл ми се стори страшна. Но той само ми се усмихна добродушно и малко замислено, сякаш подобна мисъл въобще не му бе минавала през главата. После разроши косата ми и каза:

— Да не забравиш да изведеш кучето на лов за зайци. Мразя да го оставям всяка сутрин в стаята, но сигурно разбираш, че нямам нито сили, нито време, за да се грижа за него.

Кимнах, изненадан от това, което усетих да се изльчва от него. Сянката на същата онази болка, която бях изпитвал всеки път, когато се разделях с моите кучета.

— Искрен.

Той се обърна към краля.

— За малко да забравя за какво те повиках тук. Мисля, че името й беше Кеткин, планинската принцеса...

— Кетрикен. Помня дори повече от теб. Беше слабичко момиче, когато я видях за последен път. На нея значи е паднал изборът?

— Да. По всички причини, които вече обсъждахме. Уговорен е и денят. Това ще е десет дни преди Празника на жетваря. Ще трябва да тръгнеш малко по-рано, за да си там навреме. Церемонията ще се състои в планините, пред нейните роднини и поданици, и ще сключите брачен съюз и всички необходими договори. И после ще я доведеш. Славен прати вест, че ти трябва да...

Искрен спря и лицето му потъмня от яд.

— Не мога. Знаеш го не по-зле от мен. Ако оставя работата си точно сега, островитяните ще се възползват. Напоследък са станали още по-алчни и безжалостни, сигурно защото идва есента и ще трябва да се прибират в земите си. Точно сега ли трябваше да го правим? Нима искаш, когато се върна, да заваря главата ти забучена на копие?

Крал Умен също беше ядосан, но успя да сдържи гнева си и попита:

— Наистина ли смяташ, че могат да стигнат чак дотук, ако спреш работата си само двайсетина дни?

— Сигурен съм — отвърна уморено Искрен. — Зная го точно толкова сигурно, колкото зная и че сега трябва да съм вече горе на поста си, а не да споря тук с теб. Татко, кажи, че трябва да отложат церемонията. Ще отида да я взема веднага щом падне първият сняг и морските бури прогонят корабите на враговете.

— Това не може да стане. Планинците са хора, които държат да се спазва дадената дума. Освен това там вярват, че сватба през зимата предрича лоша реколта. Трябва да я вземеш до края на лятото, или в късна пролет, когато хората им излизат по планинските си нивички.

— Не мога, казах ти вече. Когато пукне пролетта, алените кораби вече се доближават до нашите брегове. Колко пъти трябва да ти го повтарям? Не ме ли разбиращ? — Той пристъпваше от крак на крак като неспокоен кон преди надбягване. Не искаше да остане повече тук. Колкото и да ненавиждаше онова, което вършеше горе, дългът го зовеше да се върне към него. А може би го зовеше привикването към Умението? Дали от това не се страхуваше кралят?

— Едно е да разбиращ, друго е да поискаш от тези фанатици да забравят традициите си. Искрен, синко, мисля, че просто нямаме друг избор. — Кралят потърка ръце. — Ние се нуждаем от този съюз. Необходими са ни още войници, сватбените им дарове, баща й, който да застане зад гърба ни. Това не може да чака. Защо не заминеш в затворена носилка, а по пътя можеш да продължиш дейността си? Ще се почувствуваш добре на свеж въздух...

— Не! — извика Искрен и кралят се отдръпна, сякаш в лицето го бе бълснал силен вятър. Принцът се наведе над масата и удари с юмрук. Никога не го бях виждал толкова ядосан. — Не, не и пак не! Не мога да върша това, което трябва да върша, и същевременно да се люшкам на кон по пътя към планинското кралство. Няма да отида при тази, която сте ми избрали и която едва си спомням — при това да ме носят в носилка, сякаш съм сакат или инвалид. Не желая, когато пристигна, хората ѝ да си шушукат: „А, това значи е храбрият принц Искрен, когото носят на ръце при бъдещата му жена“. Как може да измислиш толкова глупав план? Та ти си живял сред планинците и познаваш обичаите им. Мислиш ли, че ще приемат за крал някой, който се появява по този начин? Дори кралете им хвърлят на бунището недъгавите си деца. Не разбиращ ли, че по този начин не само ще ни скараш с планинците, но и ще позволиш на пиратите да ударят право тук?

— Тогава може би...

— Няма „тогава“, нито „може би“. Точно в този момент отвъд Яйчния остров се навърта пиратски кораб и капитанът му вече е успял да прогони от мислите си предзнаменованието за зла поличба, което

успях да му пратя снощи по време на сън. Лоцманът променя курса и се чуди как е могъл да обърка посоката вчера. Скоро работата, която свърших снощи, докато ти си спал, а Славен е танцуval, ще иде на вятъра, а ние стоим тук и се караме. Не зная как и по какъв начин, но искам ти да уредиш тази работа със сватбата. Остави на мен да спасявам страната, разбра ли ме? — Той рязко се изправи, излезе и хлопна вратата.

Кралят също стана и няколко минути гледа замислено вратата. След това прокара длан през лицето си, сякаш за да прогони умората или може би да избърше сълзите си. Огледа се, смръщи вежди, когато ме видя, след това, изглежда, си спомни защо съм тук и сухо каза:

— Е, това е, видя ли? Трябва да се намери някакъв изход. А когато Искрен потегли, за да поискава ръката на бъдещата си съпруга, ти ще бъдеш с него.

— Както наредите, ваше величество.

— Така ще наредя. — Той се прокашля, обърна се и погледна през прозореца. — Принцесата има само един брат. Казват, че здравето му било разклатено. По време на някакво сражение горе на Ледените полета го повалила стрела и оттогава все боледувал. През зимата го мъчела кървава кашлица, а лятно време не можел да стои дълго на седлото. Чудно е как още го смятат за наследник на престола.

— Защото обичаят им, кралю, е същият като нашия — отвърнах хрисимо. — Мъж или жена, правото е на първородния.

— Да, така е — кимна кралят и аз знаех какво си мисли: че седем херцогства ще са още по-силни от шест.

— А как е със здравето бащата на принцеса Кетрикен?

— Здрав като бик за човек на неговите години. Сигурен съм, че ще управлява дълго, поне още десетина години, докато принцесата роди наследник.

— Може би дотогава пиратите ще бъдат прогонени от бреговете ни. И принцът ще има възможност да насочи вниманието си другаде.

— Може би — съгласи се кралят и ме погледна в очите. — Когато принцът отиде да поискава ръката й, ти ще бъдеш до него — повтори той. — Знаеш какви са ти задълженията, нали? Разчитам на твоята дискретност.

Бавно склоних глава.

— Както пожелаете, ваше величество.

---

[1] Под «Фалстар» (англ. Falling star) се има предвид «Звездопад». — Бел. Диан Жон ↑

19

ПЪТУВАНЕТО

Да се говори за Планинското кралство като за обикновено кралство би означавало липса на елементарни познания за този район и хората, които го населяват. Също толкова неправилно е, когато наричат тази страна Чурда, макар преобладаващата част от населението ѝ да принадлежи към чурдейския народ. Планинското кралство няма точно обособена територия, а е по-скоро низ от селца, вкопчени в стръмните хълмове на планинската верига и разделени от малки долини с обработваема земя, между които се извиват тесни черни пътища. Високите плати и горите се обитават от различни номадски кланове и племена на планински ловци. Един толкова разнороден народ едва ли може да се похвали със стремеж към единение, защото интересите на отделните му етнически групи често са в противоречие. Колкото и да е странно обаче, тези хора са пословични с вярата и предаността си към своя крал.

Според поверията на планинците тази традиция води началото си от една легендарна жена, която не само била провъзгласена за оракул, но и за духовен водач на народа. Казват, че тя била селски съдия в Джсаампе и до нея се допитвали стари и млади за различни проблеми, ала съветите ѝ били толкова мъдри, че скоро започнали да се спазват безпрекословно от всички и придобили силата на закон. За съвет при Джсаампейската пророчица идвали хора от съседни селца, после от още по-далечни и така авторитетът ѝ набирал сили и разширявал влиянието си, докато накрая не решили да я провъзгласят за кралицата на планините. Дори на този висок пост тяхната избранничка запазила мъдростта си и проповядвала, че кралят трябва да е в услуга на народа — а не обратното — и че трябва да

бъде готов на саможертва за благото на всички. Ето защо Джампейските легенди са пълни с примери за крале и кралици, които се пожертввали за своя народ по всякакъв възможен начин — от борба с диви животни, нахвърлили се върху невинни пастирчета, до доброволно пленничество във времена, когато противникът имал надмощие.

Има и много легенди, които обясняват защо планинците са традиционно сурови и непреклонни люде. Ала истината е, че страната, в която живеят, е сурова и негостоприемна и на тях не им е останало друго, освен да се приспособят към нея. Вярно е, че недъгавите новородени биват хвърляни от скалите или удавяни в някое студено планинско езеро. Хората на преклонна възраст пък избират Уединението — доброволно изгнание, при което студът и гладът слагат край на мъките им. Планинец, който наруши думата си, се наказва с отрязване на езика и глоба в размер два пъти по-голям от това, което е обещавал. Подобни обичаи могат да се сторят варварски на останалите народи от Шестте херцогства, но те са напълно подходящи за суровия живот в Планинското кралство.

В края на краищата стана така, както искаше Искрен. Едва ли е имал желание, да не говорим за време, за да се радва на триумфа си, защото междувременно пиратите утроиха усилията си. Само за месец бяха опожарени две села и общо трийсет и трима души бяха отведени за „претопяване“. Деветнадесет от тях бяха открити мъртви — вероятно се бяха възползвали от отровните семена, които почти всички носеха пришити в дрехите си. Беше нападнато и едно малко градче, което обаче съумя да отблъсне атаката, но не с помощта на кралските войници, а с наемна милиция, събрана от градската управа. Мнозина от членовете ѝ бяха бегълци островитяни и явно се уповаваха на опита си от борбата с пиратите по техните земи. Всичко това естествено подсили недоволството срещу нерешителността на кралската власт.

Никой не искаше да чуе за усилията на Искрен или за котерията на Гален. Това, което искаха хората, бе по-голям флот, който да защитава успешно бреговете. Но корабите се строятбавно, а да се

преустрояват търговски в бойни съдове няма смисъл. Обещанията за нови бойни кораби напролет бяха малко успокоение за селяните и търговците, които не знаеха как да защитават имота и семействата си. Във вътрешността се ширеше недоволство от удвоените данъци за кораби, които щяха да защитават нещо, което беше далеч — крайбрежието. Сякаш никой не се замисляше, че ползата от пристанищата за търговията е обща. Стигна се дотам, че по време на един от Съветите на херцогствата възникна шумен спор след предложението на херцог Рам от Тилт да бъдат предадени на пиратите Вътрешните острови и Фюр Пойнт срещу обещанието да прекратят набезите си — загубата според него нямало да е от значение. На свой ред херцог Броунди от Беарния предложи да бъде преустановено корабоплаването по Мечата река, за да се провери дали загубата ще е от значение за Тилт. Крал Умен едва успя да овладее положението преди да се стигне до размяна на удари, но за негова неприятна изненада се оказа, че Фароуският херцог е на страната на Тилт. Така противниците вече се бяха прегрупирали и противоречията им се задълбочаваха с всеки изминал месец и поредното повишаване на данъците. Очевидно трябваше да се предприеме нещо, за да се заздрави единството на кралството, и Умен бе уверен, че проблемът ще реши кралската сватба.

Ето защо Славен получи нови поръчения за преговори, в резултат на които бе уредено той да поиска ръката на принцеса Кетрикен от името на брат си на церемония пред планинските благородници. Подготвяше се и втора церемония, в Бъкип, където щяха да присъстват избрани благородници от Планинското кралство. Дотогава Славен щеше да живее в Джампе — столицата на Планинското кралство. Всеки ден от Бъкип потегляха кервани, натоварени с подаръци по поръчка на Славен. В крепостта цареше трескава активност.

Дори аз, който познавах нещата отвътре, смятах, че са се спрели на един доста нескопосан начин за брачна церемония. Всеки от главните действащи лица щеше да се обрече на другия месец преди да са се видели. Но в случая много по-важни бяха политическите съображения, отколкото чувствата на участниците, и подготовката продължаваше в пълен ход.

Отдавна се бях възстановил, след като Искрен бе почерпил енергия от мен. Доста повече време ми отне да осъзная напълно какво бе направил Гален със замъгления ми мозък. Надявах се някой ден отново да се изправя срещу него и да му поискам сметка за стореното, но засега поне това беше невъзможно — Гален бе напуснал Бъкип. Беше потеглил с един от керваните за Джампе, но щеше да пътува с него само до Фароу, където имал някакви роднини, които искал да посети. По времето, когато щеше да се върне, аз самият щях да съм на път за Джампе, тъй че засега срещата с него се отлагаше.

Отново разполагах с много свободно време. Продължавах да се грижа за Леон, но той ми отнемаше само час или два на ден. Не успях да открия нищо важно по въпроса за нападението срещу Бърич, а той все така не проявяваше никакво желание за помирение с мен. Само веднъж слязох до града, но когато доближих свещарницата, открих, че е затворена и със спуснати кепенци. Попитах за вести в съседния магазин и ми казаха, че дюкянът на свещарницата не работи от десетина дни и че ако искам да си купя свещи, трябва да потърся на пазара. Помислих си за младия моряк, с когото бях видял да излиза Моли, и мислено им пожелах да бъдат щастливи.

Без друга причина, освен постоянно измъчващата ме самота, реших да потърся шута. Никога не бях опитвал да се срещна с него. Okaza се по-неуловим, отколкото предполагах. След няколко часа безрезултатно скиторене из коридорите на крепостта, прекарано в напразни надежди да го срещна, реших да опитам с неговите стаи. От години знаех къде е настанен, но никога не бях ходил там, може би защото беше в едно странично крило на крепостта. Шутът не беше общителен и нямаше приятели, освен тези, които сам избираше. Staite му бяха на върха на една полуразрушена кула. Федрен ми бе казал, че някога там се рисували карти, защото от мястото се разкривала широка панорама около града и крепостта. По-късно обаче други сгради запречили гледката и картографите се преместили в по-висока кула.

Един ден в началото на жътвата се изкачих доторе. Беше горещо и задушно. Стълбището нямаше прозорци, а само амбразури, през които се прецеждаха тесни снопове ослепително ярка слънчева светлина. В основата й въздухът ми се стори прохладен, но колкото понагоре се изкачвах, толкова по-топло ставаше. На последното стъпало

имах чувството, че ще се задуша. Вдигнах уморено юмрук и ударих няколко пъти по массивната врата.

— Ей, аз съм — Фиц — извиках, но гласът ми проехтя приглушено в коридора. Усещах, че вътре няма никой, и въпреки това натиснах дръжката. Вратата изскърца и се отвори бавно. — Може ли да вляза?

Не последва отговор. Стаята бе светла, изпълнена с живот, по ъглите бяха подредени вази с цветя, а стените бяха боядисани в жизнерадостни тонове. Плетената покривка на леглото и завесите на прозорците бяха изрисувани с геометрични фигури, които наподобяваха цветни полета под синьо небе. Опитах се да си представя безцветния циничен шут, но някак не си вървеше с тази весела обстановка. Пристъпих към средата на стаята и зърнах нещо, което накара сърцето ми да подскочи.

Беше съвсем малко детенце — още бебче. В началото го помислих за такова и се наведох към плетения кош, загърнат с дантела. Но не беше живо дете, а кукла, изработена толкова изкусно, че почти очаквах да видя как мъничките гърди се повдигат. Протегнах ръка към бледото нежно лице, но не посмях да го докосна. Извивката на веждите, спуснатите клепачи, нежната розовина по бузките, дори миниатюрните ръчички, положени върху завивките — всичко бе изработено много по-съвършено, отколкото смятах за възможно. Нямах представа какъв материал е бил използван при изработката, освен някоя много фина глина, за която не бях чувал. Възглавницата беше сатенена, с бродерия на цветя в единия ъгъл. Не знай колко време съм прекарал там, коленичил до бебешкото легълце. Но накрая се изправих, излязох заднишком от стаята и внимателно затворих вратата, сякаш се боях да не събудя с хлопването ѝ спящото бебе. Спуснах се бавно по стълбите — очаквах всеки миг да срещна шута. Но в този ден не го видях.

Същата нощ ме повика Сенч. Когато се качих при него, останах с впечатлението, че този път няма конкретна причина да ме вижда. Поседяхме известно време мълчаливо пред незапаленото огнище и си помислих, че никога не ми е изглеждал толкова остарял. И той, също като Искрен, изглеждаше изтощен от нещо, което се бе загнездило в него. Костеливите му ръце бяха покрити със сбръчкана кожа, а в бялото на очите му се виждаха кървави жилки. Нуждаеше се от сън, а

вместо това ме беше повикал. А ето че седеше неподвижно, смълчан и умислен. Не издържах и реших да му помогна.

— Да не те е страх, че този път няма да се справя?

— С какво да се справиш? — подскочи той.

— Ами да убия планинския принц например. Руриск.

Сенч ме погледна. Тишината ставаше все по-непоносима.

— Не знаеше ли, че кралят го е поискал от мен?

Той бавно извърна поглед към огнището, сякаш там можеше да забележи сенките на отдавна угасналите пламъци.

— Аз съм този, който направлява ръката ти. Другият само се възползва от деянията й.

— Мислиш ли, че тази задача е... лоша? Погрешна? — Поех си дъх. — Доколкото разбрах, на него не му оставало да живее много. Може да бъде и проява на милост, съгласен съм, но...

— Слушай, момчето ми — прекъсна ме тихо Сенч. — Никога не претенддрай, че ние с теб сме нещо повече от това, което сме. Убийци. Не жалостиви агенти на мъдър крал. Политически убийци, които използват смъртта като залог за просъществуването на монархията. Ето какви сме всъщност.

Мой ред беше да се любувам на несъществуващите пламъци.

— Добре де, но кажи ми едно нещо. Защо? Защо ме направи такъв, какъвто съм сега?

— Мисля си... няма значение. Не знам, може и да е от ревност. Понякога се чудя защо кралят използва теб вместо мен. Може би се боя, че вече не мога да му бъда полезен. Може би сега, когато те познавам по-добре, ми се иска никога да не бях подхващал това твое обучение...

След тези думи настъпи продължително мълчание. Всеки от нас вероятно обмисляше поредната задача. Знаехме, че не служим на кралското правосъдие. Че не изпълняваме смъртна присъда заради тежки престъпления. Ставаше въпрос за най-безогледно премахване на човек, който просто се явяваше пречка към още по-голяма власт. Докато седях, замислен над всичко това, неволно вдигнах поглед и зърнах сребърния нож за плодове, забоден в перваза над огнището. Изведнъж си помислих, че зная отговора.

— Искрен поиска обяснение за теб — произнесе неочеквано Сенч.

— Обяснение?

— От краля. Първо, задето Гален се е държал по този начин с теб, и освен това че те бил измамил. Според чичо той съзнателно отклонил един перспективен за овладяване на Умението младеж от вярна служба на кралството — и то в момент, когато си щял да бъдеш особено полезен. Освен това намекнал пред краля, че ще е по-добре той да уреди въпроса, вместо да го оставя на теб.

Дадох си сметка, че и този път той знае всичко за нашия разговор с Искрен. Не бях изненадан. Не знаех обаче какво да мисля за това.

— Не биваше да се беспокои. Не смятам да си отмъщавам на Гален. Не и след като той самият ме помоли да не го правя. Говоря за Искрен.

Сенч кимна одобрително.

— И аз така казах на Умен. Но той ми отвърна, че трябва да разговарям с теб, преди да уреди въпроса. Този път трябало да се прибегне до кралското правосъдие. Каза да потърпиш, и че ще останеш доволен.

— И какво смята да прави?

— Виж, това не зная. Не мисля, че и той има представа. Но онзи човек трябва да си получи заслуженото. От друга страна, не бива да забравяме, че подготовката на единствената ни котерия е негова работа. Щях да забравя — имало още един въпрос, който Искрен обсъдил с краля. Обвинил него и мен, че сме били готови да те пожертваме в името на кралството.

Вече знаех защо ме е повикал тази нощ. Но мълчах.

— Крал Умен отвърнал, че това дори не му било минавало през ума. Е, ние с теб знаем истината. Но той е кралят, момче. За него интересите на кралството стоят над всичко.

— Значи смяташ, че той е в състояние да ме пожертва, така ли?
Без угризения?

— И теб, и мен. Дори Искрен, ако е необходимо. Никога не го забравяй.

През нощта преди керванът за брачната церемония да напусне Бъкип Лейси дойде и почука на вратата ми. Беше доста късно и когато ми предаде, че лейди Търпение искала да ме види, попитах глупаво:

— Сега ли?

— След като утре вече няма да си тук — отвърна тя и аз я последвах.

Открих лейди Търпение в едно меко кресло, сред множество възглавници, облечена в екстравагантно избродиран халат, под който се подаваха полите на нощницата ѝ. Косата ѝ бе разпусната до раменете и когато седнах на мястото, което ми посочи, Лейси се захвани с прекъснатата плетка.

— Очаквах да дойдеш и да ми се извиниш — подхвани лейди Търпение.

Отворих уста, но тя ме спря с жест.

— Само че докато снощи обсъждахме този въпрос с Лейси, установих, че вече съм ти простила. Момчетата, според мен, просто са груби и недоделяни и си остават такива, докато порастат. Реших, че не си имал никакви лоши мисли към мен, и затова ти прощавам.

— Госпожо, но аз наистина съжалявам за поведението си. Просто не знаех как да ви изкажа...

— Вече е късно да ми се извиняваш. Казах, че ти прощавам. Освен това сега нямаме време. Трябва да се наспиш. И тъй като това ще е първият ти опит в светския живот, бих искала да ти дам нещо преди да тръгнеш. Седни тук. — Тя посочи мястото в краката си.

Изправих се и се настаних послушно. Едва сега забелязах една малка кутийка в ската ѝ. Беше изработена от тъмно дърво и на капака ѝ имаше резбован елен. Когато я отвори, отвътре ме лъхна миризмата на ароматично дърво. Лейди Търпение бръкна вътре, извади една обеца и я приближи до ухото ми.

— Прекалено е малка — промърмори тя. — Какъв смисъл да носиш нещо, което никой няма да забележи? — Порови вътре и извади още няколко бижута, които бяха отхвърлени с подобни коментари. Накрая отново се спря на обеца, но тази приличаше на сребриста мрежа с уловен вътре синкав скъпоценен камък. Тя я погледна, на лицето ѝ се изписа недоволна гримаса, но все пак кимна неохотно. — Този човек имаше вкус. Може друго да му е липсвало, но това не бива да се отрича. — Тя отново приближи обецата до ухото ми и без никакво предупреждение го прободе.

Извиках от болка и посегнах към ухото си, но тя ме плесна по ръката.

— Я не се глези като дете! Ще те боли само минута. — И докато говореше, се пресегна и закопча иглата от другата страна. — Готово. Отива му, нали, Лейси?

— Аха — кимна Лейси, без да откъсва очи от плетката си.

Лейди Търпение ме освободи с царствен жест. Когато се надигнах да си вървя, тя каза:

— И помни едно нещо, Фиц. Независимо дали владееш Умението, или не, независимо дали носиш името му, ти си единственият син на Рицарин. Гледай да се държиш както подобава. А сега иди да поспиш.

— С това на ухото? — попитах и ѝ показах кръвта по пръстите си.

— Е, съжалявам... не помислих за последствията.

— Късно е да ми се извинявате. Вече ви простих.

Докато излизах, чух кикота на Лейси.

На следващата сутрин станах рано, за да заема отреденото ми място в сватбената процесия. Имаше безброй товари със скъпи подаръци за принцеса Кетри肯, между които една прекрасна породиста кобила, скъпоценности, сандъци с платове, слуги и редки парфюми. Имаше също подаръци за нейните роднини — коне и ловни соколи, златни накити за брат ѝ и баща ѝ, но най-скъпите бяха отредени за нея. В опашката на кервана видях стада крави, овце и коне, каруци, натоварени с яки лъкове, каквито планинците особено ценяха, както и метални доспехи, мечове и кинжали. Знаех също, че Федрен е заделил няколко особено ценни ръкописа, съдържащи полезни съвети за лечението на най-различни болести, както и един трактат, посветен на лова със соколи. Тези последните бяха официалната причина за моето участие — аз трябваше да отговарям за тях и за множеството целебни билки, треви и отвари, подбрани по мой списък и с добавка на някои неща, които само аз знаех за какво служат. Всичко това бе прилежно увито и прибрано в здраво заключен сандък. Когато проверявах за последен път състоянието им в стаята си, преди да заключа сандъка, на вратата неочаквано се появи шутът.

— Донесох ти нещо.

Обърнах се. Подаваше ми кожена торбичка.

— Какво има вътре?

— Морска сол.

— Като очистително? Сватбен подарък? Не зная на кой може да му потрябва. Подбрал съм само семена, които могат да се засаждат в планината...

— Това е за теб. Не е сватбен подарък.

Приех торбичката със смесени чувства. Знаех, че морската сол е едно от най- мощните очистителни средства.

— Благодаря ти, че си помислил за мен. Но обикновено не прибягвам до подобни средства...

— Обикновено не те заплашва опасността да бъдеш отровен.

— Има ли нещо, което искаш да споделиш с мен? — Опитах се да говоря с безгрижен тон, но просто не знаех какво да мисля.

— Само да внимаваш какво ядеш, или по-добре да се храниш с храната, която сам си приготвяш.

— При толкова много празненства и тържествени церемонии?

— Аха. Сигурно би искал да оцелееш, нали?

— Извинявай. Не исках да бъда груб. Знаеш ли, един ден те търсих. Изкатерих се до вратата ти, а тя се оказа отключена. И влязох. Не съм мислил да шпионирам...

— И откри ли нещо интересно? — попита той, вече извърнат с гръб към мен.

— Аз... — Не знаех какво да кажа и в този момент той прекоси прага и започна да затваря вратата. — Завидях ти за чудесната стая. Иска ми се и аз да си имам такава. Място, където да пазя тайните си.

Вратата замръзна.

— Послушай съвета ми и може би ще останеш жив след това пътуване — каза той. — Никога не преценявай хората със своя аршин. Може да използват съвсем различен стандарт от този, който познаваш.

Вратата се хлопна. Последните му думи бяха загадъчни и объркващи, но все пак ми дадоха да разбера, че ми е простили, че съм влязъл неканен в стаята му.

Прибрах торбичката с морската сол в един от вътрешните джобове на кафтана си. Сега вече за нищо на света не бих се разделил с нея. След това нарамих сандъчето със свитъците и тръгнах надолу по стълбите към двора.

Докато слизах, срещнах Искрен — вървеше в обратна посока. Преди няколко дни бях получил от Чевръстка нови дрехи и наметало, на качулката на което гербът бе на елен със склонени за бой рога.

Когато я попитах кой е наредил да сменят герба ми с този на Рицарин, тя ми отвърна, че е работа на Искрен.

За малко да не го забележа, защото се изкачваше като изнемощял старец. Направих му път и го познах едва когато ме погледна. Останах като втрещен от ужасяващата промяна в него — дрехите му висяха като на закачалка, а черната му коса бе прошарена и оредяла. Той ми се усмихна отсъстващо, но след това, изглежда, му хрумна нещо, защото спря.

— Да не тръгваш за Планинското кралство? За сватбената церемония?

— Да.

— Момче, ще ми направиш ли една услуга?

— Разбира се — отвърнах, стреснат от хрипливия му глас.

— Кажи ѝ няколко добри думи за мен. Но само истината — не искам да лъжеш. Винаги съм смятал, че се отнасяш добре към мен.

— Така е — отвърнах, но той вече бе поел нагоре. — Така е, господарю.

Не получих отговор.

Дворът гъмжеше от хора и животни. Този път нямаше каруци — планинските пътища бяха твърде тесни и стръмни за тях и затова багажът бе пристегнат върху седлата на конете.

Стадата с добитък бяха изпратени още предния ден. Очакващ се пътуването да отнеме две седмици, но за всеки случай бе предвидена още една седмица в резерва. Погрижих се да завържат здраво сандъка с моите вещи на гърба на един товарен кон, след това застанах до Сажда и зачаках. Беше горещ летен ден и паветата на двора бяха покрити с дебел слой прах. Наоколо цареше хаос. За миг мярнах Севренс, любимия слуга на Славен. Принцът го бе изпратил преди месец обратно в Бъкип с точни инструкции относно дрехите, които трябвало да му вземе. Севренс следващ по петите Хендс и непрестанно го убеждаваше в нещо, но изглежда, засега не срещаше разбиране. Спомних си, че когато отскочих до Чевръстка, за да си взема новите дрехи, я чух да се оплаква, че Севренс поръчал толкова много шапки, ризи и наметала за Славен, та вероятно щели да му трябват поне три товарни коня, за да ги откара. Предположих, че грижата за споменатите коне е паднала на плещите на Хендс, тъй като Севренс не обичаше да се занимава с подобни неща. Род,

оръженосецът на Славен, вървеше зад тях и се мръщеше на нещо. Крепеше на едното си рамо голям куфар и сигурно той бе причината за беспокойството на Севренс. Скоро ги изгубих сред тълпата.

На свой ред бях изненадан и объркан, когато забелязах Бърич, който тъкмо преглеждаше табуна коне за разплод, както и кобилата, предназначена за подарък на принцесата. Помислих си, че това е работа на този, когото са назначили да отговаря за тях. След това забелязах неговия кон, при това оседлан, и изведнъж си дадох сметка, че Бърич също ще идва с нас. Огледах се да видя кой го придружава, но не забелязах нито един от конярите, с изключение на Хендс. Коб беше вече в Джампе със Славен. Значи Бърич потегляше сам.

Скоро изникна и Август — яздеше чудесна сива кобила и очакваше сигнала за тръгване с почти нечовешко спокойствие. Очевидно времето, прекарано заедно с котерията, го бе променило. Някога той бе жив и общителен младеж, който умееше лесно да се сприятелява. Имаше същата черна и гъста коса като на Искрен. Помислих си, че с течение на времето и увеличаването на задълженията му, свързани с Умението, приликата с Искрен ще се увеличава. Август щеше да присъства на сватбата като прозорец за Искрен, докато Славен произнасяше думите, които трябваше да каже брат му. Гласът на Славен, очите на Август — интересно какво щях да бъда аз?

Молех се шепнешком на Еда час по-скоро да потеглим и да излезем от града. Сякаш измина цяла вечност, докато извиращата се като гигантска змия колона се раздвижи, някъде отпред се развяха знамена, отекна призив на рог и конете, товарните животни и пешите войници пристъпиха едновременно напред. Вдигнах глава и в същия миг забелязах Искрен — стоеше на кулата и ни гледаше. Помахах му, но се съмнявах да ме забележи в местещото се множество. Малко след това минах през портата и излязох на прашния път, който слизаше към полето.

Пътят следваше брега на река Бък, която щяхме да пресечем през един брод недалеч от границата с Фароуското херцогство. Оттам щяхме да продължим през Фароуските равнини, без сенчица и под палещите лъчи на слънцето, чак до Синьото езеро. От него щяхме да вървим покрай река Студ, която извира някъде в Планинското царство. От крепостта Студ започва търговският път, който минава през

планините, издига се високо до Бурния проход и след това се спуска надолу към зелените хълмове над Дъждовните равнини. Но ние нямаше да идем чак дотам, а щяхме да се установим в Джампе, единственото селище в Планинското царство, което би могло да се нарече градче.

До голяма степен пътуването не се отличаваше с нищо особено. След първите три дни всичко си застана на мястото и животът потече в едно относително познато и повторяемо русло, като промените идваха единствено от пейзажа около нас. Всяко селце по пътя излизаше да ни посрещне с цялото си население и да проводи най-добри пожелания за предстоящата сватбена церемония.

Но след като излязохме в безлюдните равнини на Фароу, крайпътните селца постепенно изчезнаха. Богатите чифлици и търговски селища на Фароу се намираха далече на север от нашия път, по поречието на река Вин. Равнините, които пресичахме, се обитаваха единствено от чергарски племена, които вдигаха жилища само когато задуха студеният зимен вятър, в очакване да настъпи отново това, което наричаха „зеления сезон“. Често доближавахме стада овце и кози или табуни коне, но срещите ни с хората от тази равна страна се ограничаваха до вида на коничните им палатки в далечината или самотен пастир, щръкнал на някой от редките хълмове и вдигнал ръка за поздрав.

Двамата с Хендс отново имахме повод да се сближим. Вечер деляхме храна и топлината на огъня и той ми разказваше с присмех за тревогите на Севренс, че прахолякът щял да похаби скъпите одежди на господаря му, или мрачно ми се оплакваше от Род. Аз самият не познавах добре оръженосеца на Славен, но Хендс твърдеше, че бил мнителен и недоверчив човек и че непрестанно го подозирал в опити да открадне нещо от багажа на Славен. Една вечер самият Род се появи до огъня ни и отправи злобна, макар и индиректна закана към всеки, който би се опитал да поsegне на богатството на неговия господар. Но ако не обръщаме внимание на подобни досадни дреболии, пътуването бе доста приятно.

Времето се задържа топло и слънчево и ако през деня се потяхме, нощите бяха приятно прохладни. Спях върху одеялото и рядко се налагаше да се завивам с нещо. Всяка вечер проверявах съдържанието на моя сандък, за да се уверя, че всичко с моите

безденни треви и билки, както и със свитъците и плочиците на Федрен, е наред. Една нощ се събудих от пръхтенето на Сажда и когато се огледах, ми се стори, че сандъкът едва забележимо е изместен от мястото, където го бях оставил. Но една бърза проверка на съдържанието му бе достатъчна да ме увери, че всичко си е на мястото, а когато споделих това с Хендс, той ме обвини, че съм прихващал болестта на Род.

Редките селца, през които минавахме, ни снабдяваха с пресни продукти и вода, тъй че пътуването ни не беше придруженено от никакви лишения.

Почти не се виждахме с Бърич. Той ставаше по-рано от останалите и тръгваше да търси подходящи пасища за животните из околността. Август също ми се губеше често от погледа. Макар официално да ръководеше нашата експедиция, той предпочиташе да преотстъпва задълженията си на капитана на своята почетна гвардия. Не знаех дали го прави от леност, или поради други съображения, във всеки случай се държеше доста усамотено и допускаше само Севренс да споделя неговата палатка и храната му.

За мен това пътуване бе като завръщане в детството. Задълженията ми бяха ограничени. Хендс се оказа приятен събеседник, както и неизчерпаем източник на полезни сведения, клюки и истории. Често минаваше почти цял ден преди да се сетя, че съм тръгнал на това пътуване със задачата да убия един принц.

Подобни мисли обикновено ме спохождаха, когато се будех през нощта. Небето на Фароу изглеждаше много по-богато на звезди, отколкото това на Бъкип, и докато лежах и им се любувах, обмислях различни планове за премахването на Руриск. Имаше още едно сандъче, много по-малко, скрито на дъното на торбата, в която държах личните си вещи. Бях го опаковал изключително грижливо и с много тревоги. Защото тази задача трябваше да бъде изпълнена безпогрешно, без да бъде предизвикано и най-малкото подозрение. Много важно бе да се подбере най-подходящият момент. Принцът не биваше да умира, докато ние сме още в Джампе. Не биваше да издъхне и преди края на церемонията в Бъкип, за да не хвърли сянка на зла поличба върху бракосъчетанието и договора между двете кралства. Това допълнително усложняваше нещата.

Понякога се питах защо кралят я повери на мен, а не на Сенч. Дали това бе поредното изпитание и ако се проваля, ме очакваше смърт? Или Сенч беше твърде стар и ценен, за да бъде рискуван по този начин? Докато подобни въпроси терзаеха ума ми, се питах дали да използвам прахчетата, които щяха да разпалят допълнително тлеещата в гърдите на Рурик болест и да породят кашлица, която да го задави до смърт. Бих могъл да посипя с тях завивките и възглавницата му например. Или да му предложа цар за постоянните болки, към който да привикне дотолкова, че накрая да издъхне в съня си? Имах един чай за разреждане на кръвта. Ако кървенето от дробовете му продължаваше, той също можеше да свърши работа. Носех също отрова, бърза и смъртоносна и безкусна като водата, но трябваше само да измисля как да я получи, когато всичко приключи. Подобни мисли естествено прогонваха желанието за сън, но за щастие свежият въздух и постоянните физически усилия ме държаха бодър през деня.

Когато най-сетне доближихме Синьото езеро, го помислихме за някакво чудодейно видение. Не бях очаквал, че видът на неговата гладка водна повърхност може да ми се стори толкова привлекателен и освежаващ. Дори животните напънаха мускули, за да стигнат по-скоро до брега. Местността ставаше все по-зелена и вече имаше достатъчно паша за конете.

Посрещна ни цяла флотилия от търговски ладии с разпънати разноцветни платна. Селищата на търговците бяха построени върху наколни жилища по крайбрежието на езерото. В наша чест бяха докарали прясна риба, каквато опитвах за пръв път през живота си, и вода от планинските ручеи. Вечерта край огъня ни се появи цяло семейство, въоръжено с мънички барабани и тамбури. Членовете му се заеха да ни изпълняват странны и причудливи мелодии, едно зеленооко момиче пееше. Децата ни наобиколиха с весели крясъци и скоро настъпи такава радостна суматоха, че съвсем забравих мрачните си мисли за принц Рурик и отредената му участ.

Пътят ни продължаваше първо на запад, а после право на север, но преди това се натоварихме на многобройни лодки, с които да пресечем продълговатата част на езерото. На другия бряг се озовахме в гориста страна и горещите дни на Фароу останаха само бързочезнещ спомен. Потънахме в гигантски кедрови гори, сред които се мяркаха белезникавите стебла на ниски брези и тъмните петна на

опустошението от планински пожари участъци. Видяхме непознати птици, а веднъж зърнах елен с цвят на козината, какъвто не бях виждал никога. Тревата не беше подходяща за паша на конете и ги хранехме с овес от запасите. Нощем палехме огън и се приютияхме в палатката на Хендс.

Скоро започнахме да изкачваме първия дълъг склон. За никого вече нямаше съмнение, че наближаваме планините. Един следобед срещнахме пратеници от Джампе, дошли да ни приветстват и да ни показват пътя. След това поехме още по-бодро, а всяка вечер ни забавляваха поети и жонгльори и ни глезеха с непознати деликатеси. Полагаха се огромни старания, за да почувсткаме, че ни се оказва голяма чест. Но за мен много от това, което ставаше, изглеждаше странно, дори страшно, заради откровените различия от представите ми. Все по-често си спомнях разказите на Сенч и Бърич, посветени на страниния живот на планинците.

Повечето от тях бяха типични чурдайци — високи, бледолики, със светли коси и сини очи, някои с червеникови коси като лисича козина. Всички — и мъжете, и жените — носеха лъкове или прашки и се чувстваха по-добре пешком, отколкото на седлото. Обличаха се с вълнени и кожени дрехи, каквито в Бъкип щяха да се ценят особено високо. Обикновено пееха, докато вървяха — дълги протяжни песни на странен древен език: приличаха на погребални химни, ако не бяха прекъсвани от войнствени крясъци или въздоржени викове. По-късно узах, че възпявали пред нас героичната си история, за да си дадем сметка с какви хора ни предстои да се съюзим. Предполагах, че са ни пратили все певци, менестрели и поети, привикнали към подобен род „задължения“.

След още няколко дни пътят се разшири, защото преди Джампе в него взеха да се вливат нови пътища. На места дори беше павиран с площи от бял камък. Колкото повече наближавахме Джампе, толкова по-многолюдна ставаше процесията ни, тъй като към нас се присъединяваха пратеници от различни села и племена, тръгнали да видят как едничката им принцеса ще се сгодява за богатия и могъщ принц от далечните земи. Гледката беше наистина незабравима, защото тук освен конете за товарни животни се използваха козите и дори кучетата.

20

ДЖААМПЕ

... и нека дойдат те, онези, от които съм и аз, и когато стигнат града, нека винаги да могат да кажат: „Това е нашият град и нашият дом за всеки, който пожелае да остане“. Нека винаги има свободни простори, нека (думите са замазани) на стадата. И тогава няма да останат странници в Джампе, а само съседи и приятели, които ще идват и ще си тръгват по своя воля. И свободата на Саможертвата ще бъде запазена, както е била пазена сред народа ни винаги.

Това бях прочел преди години върху парче от стар чуйрдейски ръкопис, а ето че най-сетне ми се удаде възможност да посетя легендарния Джампе. Но трябва да призная, че когато го зърнах, бях едновременно разочарован и объркан.

Храмовете, дворците и обществените сгради приличаха на грамадни каменни цветя, както по цвят, така и по форма. Изглежда, всички бяха боядисвани наскоро, по случай предстоящото празненство, в най-любимите на планинците ярки окраски. И тъй като градът бе построен на един доста стръмен склон, отдалеч представляваше ниво след ниво от различни по цвят, форма и линия постройки, като подредени в кошница планински цветя.

Но когато се приближихме, открихме, че между сградите са разпънати платнени навеси и палатки. Оказа се, че в Джампе само кралският дворец и обществените сгради са постоянни. Всички останали са най-вече палатки и шатри на ежедневно пристигащите поданици, дошли да искат разрешение за Саможертува, да потъргуват или да позяпат приготовленията за брачната церемония. Въпреки това имаше установлен ред, тъй като улиците бяха точно очертани, а на по-

стръмните места имаше и каменни стъпала. Имаше също кладенци за вода, бани и уловени в дялани корита планински ручеи, а боклуците се събираха и изхвърляха съобразно наложените правила. Като цяло това бе един град, изпълнен с много зеленина, тъй като бе заобиколен от затревени пасища, където пристигащите оставяха конете и товарните си животни. Между постоянните каменни къщи имаше градини с овощни дръвчета и цветни лехи.

Нашите водачи спряха на едно от пасищата пред града и ни дадоха да разберем, че е отредено за нас. След известно време стана ясно, че очакват да слезем от конете и да продължим пеша, а животните да оставим тук. Август, който, както вече казах, бе определен за водач, не се справи особено дипломатично с този проблем. Потреперих, когато го чух да обяснява ядосано, че сме имали твърде много багаж, за да го отнесем на ръце до града, и че хората били твърде изморени, за да им се понрави идеята да се катерят нагоре по хълма пеша. Прехапах устни, забелязал объркването на нашите посрещачи. Вероятно Славен бе известен за тези техни обичаи, въпросът бе защо не бе намерил начин да ни предупреди за тях?

Но гостоприемните планинци се пригодиха бързо към нашите желания, колкото и странни да им се сториха. Те ни поканиха да си отдъхнем и да проявим известно търпение и снизходжение. Слязох от коня, Хендс се присъедини към мен, а след малко дойдоха Севренс и Род. Докато чакахме, си предавахме един неголям кози мях с вино — Хендс го бе извадил отнякъде. Само Род отказа свъсено. Разговаряхме, но аз почти не обръщах внимание на разменяните реплики. Бях впечатлен от нескопосаното поведение на Август и изпитвах желание да отида при него и да го помоля да се държи малко по-любезно с тези очевидно доста кротки хора. В края на краишата ние бяхме техни гости, а на всичко отгоре идвахме тук дори без да водим с нас годеника. Наблюдавах отдалече, докато Август се съветваше с неколцина по-възрастни хора, но от начина, по който кимаха на всяка негова дума, стигнах до извода, че само се съгласяват с него.

Ала ето че в този момент откъм града се зададе голяма тълпа млади чуйрдейци — носачи, които бяха повикали да ни помогнат с багажа или да наглеждат конете и мулетата. Предадох Сажда на едно момче с ведро лице, метнах на рамо сандъка, на другото закачих торбата с личните си принадлежности и се присъединих към пешата

процесия, която беше поела към града. Посрещна ме миризмата на печено. Нашите посрещачи бяха вдигнали открити от три страни шарени павилиони, в които върху метални скари цвърчеше месо. Двамата с Хендс не чакахме да ни подканят два пъти.

Навярно още премлясквахме доволно, когато край нас спря голяма група високи чуйрдейки — водеха коне с носилки. Поканиха ни доста настойчиво да се възползваме от услугите им и ни подкараха към центъра, като през цялото време сипеха извинения, задето сме се били изморили по пътя към техния град. Ако се съдеше по лицата на Август, Севренс и някои други, те изглеждаха доволни от развоя на събитията, но лично аз се чувствах унижен, че трябва да бъда носен до града. Все пак се съгласих, защото сметнах, че отказът ми може да бъде сметнат за проява на грубост. Целият се изчервих, когато се озовахме на една многолюдна улица и хората спираха, за да ни гледат, или ни сочеха и си говореха усмихнато. Не видях много подобни носилки и сметнах, че наистина ни е оказана голяма чест.

Забелязала, че зяпам любопитно наоколо, моята водачка забави хода на коня и взе да ми обяснява на чуйрдейски забележителностите, край които минавахме. За моя изненада установих, че разбирам отделни думи от този древен език — отново благодарение на уроците при Сенч. Изглежда, имах добро ухо и бърз ум за езиците, защото докато приближим двореца, вече разпознавах отделни фрази и можех да разменя няколко думи с носачите. Жената, която ме развеждаше, се представи като Джоунки, а аз ѝ казах, че името ми е ФицРицарин. Тя го повтори няколко пъти, сякаш за да го запомни по-добре.

Накрая стигнахме двореца, който наподобяваше грозд от пъпковидни постройки. Главната сграда беше оранжева с белосан покрив. Слязох от носилката и взех да ѝ се любувам, но когато се обърнах, за да споделя възхищението си с носачите, от тях нямаше и следа. Появиха се след малко, издокарани с ажурни мантии и се запрокрадваха между нас, предлагайки ни да се освежим с ароматизираната вода, която носеха в широки купи. Момчета и момичета в сини туники, пристегнати със златисти коланчета, предлагаха плодово вино и захаросани сладкиши. Когато всички гости се измиха и освежиха, ни поканиха да влезем в двореца.

Вътрешността му ми се стори точно толкова странна и причудлива, колкото всичко останало в Джаампе. Една гигантска

централна колона носеше тежестта на главната структура и когато я разгледах по- внимателно, установих, че това е стебло на грамадно дърво, чиито могъщи корени все още се виждаха между каменните плохи в основата му. Страниците подпори също бяха от нарочно засадени дървета и както научих на следващия ден, „израстването“ на двореца бе отнело близо сто години. Първо избрали централното дърво, почистили района, след това посадили в кръг останалите дървета, като им придавали нужната посока на растеж с помощта на скелета и въжета, та да се огъват към средата. В определения момент излишните клони били отрязани, а върховете на дърветата сплетени по такъв начин, че да образуват обща корона. След това били вдигнати стените, като първо опънали няколко слоя фин вълнен плат, който боядисали и лакирали, за да се втвърди, а след това залепили отгоре по-плътни парчета плат, които да образуват нещо като кора на дърво. Така и не разбрах дали и останалите сгради в града са построени по същия начин, но „израстването“ на двореца бе позволило на създателите му да му придават една естествена, природна грациозност, каквато не би могла да притежава нито една каменна сграда.

Озовахме се в голяма зала, не като тронната зала на Бъкипския дворец, но все пак достатъчно просторна. Вътре бяха подредени маси, а от двете ни страни на много етажи се виждаха завесите към отделните стаи или се издигаха вити стълби към щръкнали на „пачи крак“ над залата затворени помещения. Дадох си сметка, не без неудоволствие, че това място не предлага кой знае какви възможности за пълно уединение.

Междувременно ме отведоха в отредената ми „стая“. Вътре открих моя сандък и торбата с вещите ми, както и дървен леген с топла ароматизирана вода и купа с плодове. Преоблякох се, като с удоволствие смъкнах покритите с прахоляк дрехи и ги смених с бродирана роба с широки ръкави и гамashi в същия цвят, ушити специално за случая. Откъм централната зала вече се носеше тържествена музика и аз побързах да напусна стаята, за да присъствам на онова, което щеше да последва.

Август и Славен стояха на постаменти пред един облечен в бяла туника старец, застанал в основата на голямото стебло. Зад тях в полукръг вече се бе събрала неголяма тълпа и аз бързо се присъединих

към нея. Скоро до мен застана една от жените с носилките, която също се бе облякла официално, и ми се усмихна.

— Какво става? — набрах смелост и попитах.

— Нашият Пожертвовател, тоест, ах, вие как го назвате... крал Ейод ще ви приветства. Той също така ще ви представи дъщеря си, която ще бъда вашата Пожертвователка, а... кралица.

Очевидно не ѝ беше никак лесно да подбира думите, които да разбера. Все пак с доста усилия ми обясни, че жената, застанала до крал Ейод, е нейна племенница, и прие с видимо смущение моя комплимент, че изглежда здрава и силна. В този момент това ми се струваше най-любезната забележка по отношение на импозантната жена, застанала до краля. На главата си носеше грамадна маса жълтеникова коса, по мода, вероятно типична за Джампе, защото бях видял подобни прически на улицата. Мъжът от другата страна на крал Ейод бе по-възрастен, но си приличаше с жената, като да бяха близнаци — разликата бе само в прическата. Инак имаше същите нефритени очи, прав нос и пълни устни. Попитах жената до мен дали той също ѝ е роднина и тя отвърна с усмивка, че ѝ е племенник. След това ме сгълча да не вдигам шум, сякаш бях малко дете, защото кралят се готвеше да произнесе реч.

Крал Ейод говореше бавно и обмисляше всяка дума, преди да я произнесе, но благодарение на жената до мен успях да разбера поголямата част от неговата реч. Той ни поздрави официално, включително и Славен, когото — както не пропусна да обясни — преди посрещнал само като пратеник на крал Умен, а сега го приемал като символ за присъствието на принц Искрен. Август също бе включен в приветственото слово и двамата получиха различни дарове — обсипани със скъпоценни камъни кинжали, стъкленици с ароматни течности и кожени наметала. След като ги отрупаха с дарове, двамата взеха да контрастират ярко с крал Ейод с неговата обикновена бяла роба, но на мен ми изглеждаха някак глупаво.

Когато свърши с тази част, кралят повика своя главен помощник при раздаването на даровете и ни го представи като принц Руриск. Жената, разбира се, се оказа принцеса Кетрикен, годеницата на Искрен.

Едва сега си dadoх сметка, че мъжете и жените, които ни бяха посрещнали с носилки и ни бяха докарали тук заедно с багажа,

всъщност не са прислужници, а знатни дворяни, роднини на кралското семейство. Засрамих се, като си спомних колко фамилиарно бях разговарял с тях, и за пореден път мислено укорих Славен, задето не ни бе предупредил за тези обичаи, вместо да ни праща списъци с накити и дрехи, които би желал да му донесат. Възрастната жена до мен бе сестрата на самия крал. Мисля, че тяолови смущението ми, защото ме потупа добродушно по рамото и ми се усмихна открито, докато се опитвах да изломотя някакво извинение.

— Не се беспокой, момче, не си направил нищо срамно — прекъсна ме тя, след това ме помоли да не я наричам „милейди“, а Джоунки.

Наблюдавах как Август поднася на принцесата даровете, пратени й от Искрен. Имаше мрежа от фини сребърни нишки, бродирана с червеникави скъпоценни камъни, с която да покрие косата си. Сребърно колие с по-едри рубини. Също сребърен обръч, с формата на лоза, на който бяха окачени множество подрънквачи ключета — Август побърза да обясни, че това били ключовете от нейния дом, когато тя пристигне в Бъкип. Принцесата се поклони и на лицето ѝ се изписа широка усмивка. Помислих си, че сребърните накити щяха да отиват повече на някоя мургава жена, но такъв бе изборът на Искрен. Тя обаче очевидно харесваше даровете от далечната страна.

За моя радост речта на краля се оказа необичайно кратка. След като приключи с официалното обръщение, той ни покани да се чувстваме в двореца му като в свой дом. Ако имаме никакви нужди, те щели да бъдат посрещнати с открито сърце. Утре по обяд щеше да започне тридневната церемония на Единението и той ни пожела да си отдъхнем добре, за да можем да ѝ се насладим. След тези думи кралят и роднините му се сляха с тълпата, сякаш всички бяхме равни.

Джоунки очевидно бе решила да ми прави компания и аз не можех да измисля никакъв любезен начин да се освободя от нея, затова реших да науча колкото се може повече за местните обичаи. Но една от първите й постъпки бе да ме представи на принца и принцесата. Двамата стояха до Август, който се бе заел да им обяснява как — чрез него — принц Искрен ще присъства на церемонията. Говореше малко по-високо от приетото, като че ли силният глас щеше да им помогне да го разберат. Джоунки го изслуша до първата пауза, когато, изглежда, реши, че той е приключил с това, което има да казва, и се намеси:

— Рурик, Кетрикен, този млад човек проявява голям интерес към нашите градини — каза тя. — Дали по-късно да не го запознаем с някой от хората, които се грижат за тях? — Тя се наведе към Кетрикен и добави: — Казва се ФицРицарин.

Август се намръщи от неочекваното прекъсване и това, което последва.

— Фиц — копелето — поправи я грубо той. Кетрикен го погледна потресено, а светлото лице на Рурик потъмня. Той се обърна към мен, като почти забърса с рамо носа на Август — жест, който не се нуждае от обяснение на никой език.

— Да — произнесе той, като премина на чуйрдейски. — Баща ти ми говори за теб последния път, когато го видях. Трябва да призная, че бях потресен от новината за смъртта му. Той направи много, за да подсили връзката между нашите два народа.

— Познавали сте баща ми? — попита смяяно. Той ми се усмихна.

— Разбира се. Двамата с него преговаряхме за използването на прохода Сините скали в Мунсай, на североизток оттук. Това беше точно по времето, когато му докладваха за теб. А след като приключихме с обсъждането на търговските и военни условия, останахме насаме и си поговорихме като мъже за онова, което трябва да предприеме. Трябва да призная, че още не разбирам защо той не желаше да наследява кралската корона. Но обичаите на един народ се различават от тези на друг. И все пак с тази сватба правим още една крачка към сближаването на нашите народи. Мислиш ли, че той щеше да я одобри?

Рурик бе разговарял само с мен, а използването на чуйрдейски бе изключило напълно участието на Август. Кетрикен изглеждаше заинтересувана. Лицето на Август беше замръзнало. И изведнъж той неочеквано ме дари с усмивка, в която се четеше нескрита омраза, обърна ни гръб и се присъедини към групата около Славен, който разговаряше с крал Ейод. По някаква неизвестна причина продължавах да съм в центъра на вниманието на Кетрикен и Рурик.

— Не познавах баща си, но съм сигурен, че той щеше да одобри... — подех аз, но в този момент принцеса Кетрикен ми се усмихна сияещо.

— Но разбира се, как може да съм толкова глупава. Та ти си този, когото наричат Фиц! И си чирак на лейди Дайми, отровителката на крал Умен. Славен ни разказа за теб.

— Колко мило от негова страна — казах вцепенено. Нямах представа какво ми говорят, нито какво отвръщам. Не зная как не се строполих на земята. Това, което изпитвах в този момент към Славен, едва ли би могло да се определи само като неприязън. За щастие един от прислужниците беше заангажирал вниманието на Руиск. Хората около мен разговаряха приветливо и жизнерадостно, но аз имах чувството, че червата ми са се превърнали в ледени висулки.

Дойдох на себе си, когато Кетри肯 ме задърпа за ръкава.

— Ела да видим градините. Или може би си прекалено изморен? Ако искаш, можеш да се оттеглиш в стаята си, никого няма да обидиш. Разбрах, че мнозина от вас били толкова изморени, та не могли да стигнат пеша до града и се наложило да ги носят.

— Е, не всички. Някои с удоволствие биха се разходили по улиците на града. Вече чух за Сините фонтани и очаквам с нетърпение да ги видя — отвърнах, докато все още правех отчаяни опити да се съзвзема.

— О, в такъв случай ще се погрижа да те отведат при тях още тази вечер. А сега ме последвай. — Без повече излишни формалности тя ме хвана за ръката и ме поведе навън. Видях, че Август ни изпраща с поглед, Славен също се извърна и ни потърси с очи, след което като че ли даде някакъв знак на Род. Крал Ейод бе напуснал шумната тълпа и наблюдаваше с доволен вид тържеството от един постамент. Зачудих се защо Род не е останал при конете, където бяха останалите слуги, но в този момент Кетри肯 дръпна разноцветната завеса в стената и пред нас се откри тясна каменна стълба под тунел от сплетени върбови клони.

— Тази алея води към сенчестите градини. Те са любимото ми място. Но може би предпочиташ първо да ти покажа хербария?

— С удоволствие ще разгледам всяка една от вашите градини, госпожо — отвърнах и поне това бе самата истина. Далеч от шумотевицата на тълпата най-сетне имах възможност да си посъбера мислите. Сетих се, че принц Руиск не бе показал ни най-малки признания на лошо здраве, за каквito бе докладвал Славен. Трябваше

да се съсредоточа и да обмисля ситуацията. А сигурно щяха да се случат още неща, за които не бях подготвен.

Не без усилие откъснах мислите си от собствената си дилема и съсредоточих вниманието си върху онова, което ми казваше принцесата. Произнасяше думите бавно и ясно и открих, че сега я разбирам много по-добре, отколкото сред гълчката в голямата зала. Изглежда, знаеше много за градините и ми даде да разбера, че не става въпрос за хоби, а за познания, които се очаквали от нея като принцеса.

Докато се разхождахме и разговаряхме, трябваше непрестанно да си напомням, че тя е принцеса и бъдеща съпруга на Искрен. Държеше се с нужното достойнство, но в никакъв случай не важничеше, нито проявяваше надменността, толкова типична за хората с извисено положение в Бъкип. Не пропускаше възможността да се усмихне, да ми обясни нещо или просто да се наведе и да разрови коренчетата на някое залиняло растение. Показа ми едни лютиви билки, които се използваха за подправки на месни ястия, и настоя да опитам по едно листенце от трите вида, защото макар растенията външно да си приличали, вкусът им бил различен. Напомняше ми на лейди Търпение, с нейните ексцентрични интереси, а също, не зная защо, и на Моли, макар да не беше толкова непосредствена.

Ала никаква частица от мен продължаваше да се беспокои за това как щеше да я възприеме Искрен. Той не беше женкар, но и вкусът му към жените бе добре известен на всички, които бяха прекарали известно време с него. Тези, които даряваше с усмивка, бяха обикновено ниски, закръглени и мургави, често с къдрави коси и момичешки смях, както и с мънички пухкави ръце. Какво щеше да си помисли за тази висока жена, облечена простовато като прислужница, която открито заявяваше, че обича да се занимава с растенията в градината си? Говореше с познание за конете и ловните соколи, сякаш бе прекарала половината от живота си в конюшня. Когато я попитах кое е любимото й занимание, тя ми показа една малка ковачница и инструменти за обработка на метал, след което отметна коси, за да разгледам обеците, които бе изработила сама. Интересно какво щеше да каже за това Искрен. Със сигурност обаче щеше да спечели уважението му. Но дали уважението между краля и кралицата щеше да е достатъчно за брака им?

Избрах подходящ момент и я запитах дали принц Славен ѝ е разказвал нещо за бъдещия ѝ съпруг. Тя внезапно мълкна. Помисли малко и внимателно обясни, че вече знаела за проблемите, пред които трябвало да се изправи престолонаследникът на Бъкип. Славен я предупредил, че Искрен е много по-възрастен от нея и че едва ли щял да има възможност да ѝ обръща много внимание. Ето защо ѝ обещал винаги да е до нея и да се постарае дворецът в Бъкип да не се превърне в място за усамотение. Ето как я подготвяше...

— На колко сте години? — попита химпултивно.

— На осемнадесет — отвърна тя и се усмихна, зърнала изненадата на лицето ми. — Но хората ме мислят за по-възрастна заради високия ми ръст.

— Е, значи наистина сте по-млада от Искрен. Но не чак толкова, колкото при други бракове. Напролет той ще навърши трийсет и три.

— Аз пък го мислех за много по-възрастен. Славен ми каза, че имали общ баща.

— Вярно е, че Рицарин и Искрен са синове на крал Умен от първата кралица, но разликата им не е чак толкова голяма. А що се отнася до Искрен, когато не е зает с проблемите на кралството, той е много мил и забавен човек. Бих казал, че е от хората, които притежават заразителен смях.

Тя ме погледна внимателно, сякаш за да провери дали не се опитвам да украся бъдещия ѝ съпруг повече от това, което отговаря на истината.

— Така е, принцесо. Виждал съм го да се смее като дете на едно куклено представление по време на Пролетното празненство. А когато всички се събраха при пресата за вино, както повелява обичаят за добра реколта, той бе сред първите. Но най-любимото му занимание е ловът. Има една хрътка, Леон, която обича всеотдайно.

— Но... може и да е било така — отвърна смутено Кетрикен. — Само че според Славен сега изглеждал доста по-стар от възрастта си и прегърben под тежестта на грижите за своя народ.

— Прегърben като затрупано от сняг дърво, което обаче ще се изправи веднага щом пукне пролетта. Принцесо, последната му заръка, преди да тръгна насам, бе да кажа поне няколко добри думи за него пред вас.

Тя сведе очи засрамено, сякаш за да скрие внезапно блесналата в очите ѝ надежда.

— Представям си съвсем различен човек, когато ми говориш така за него.

— За мен той винаги е бил един много добър човек. Въпреки бремето на задълженията, което носи непрестанно. Той се отнася много сериозно към тях и няма да пожали усилия и време за добруването на своя народ. Точно по тази причина не можа да дойде сега тук. Счепкал се е в битка с пиратите от алените кораби — битка, която не би могъл да води оттук. Загърбва чисто човешките си интереси, за да изпълни дълга си на принц и престолонаследник.

Тя продължаваше да ме разглежда внимателно и забелязах, че по лицето ѝ трепка топла усмивка.

— Той е по-висок от мен, но не много. Косата му е черна, както и брадата, когато я остави да порасте. Има черни, блестящи очи. Вярно е, че в косата му се мяркат бели нишки, каквито допреди няколко години нямаше. Истина е също, че работата му напоследък го държи далеч от слънцето и свежия въздух и че плещите му не изпълват както преди ризата. Но аз вярвам, че когато опасността премине и пиратите напуснат нашите брегове, той отново ще стане такъв, какъвто беше.

— О, ти ми връща надеждите — прошепна тя, след това се отдръпна, сякаш уплашена, че е проявила слабост. — А защо Славен не говори така за брат си? — попита ме почти строго. — Мислех, че ще се омъжвам за старец с разтреперани ръце, твърде обременен от задължения, за да обръща внимание на жена си.

— Може би той... — Не знаех как най-точно да ѝ обясня, че Славен е преследвал чисто свои цели. Истината е обаче, че нямах никаква представа какви точно са те.

— Значи възможно е да не е бил толкова... справедлив и в преценките си за други неща — продължи тя. Изглежда, нещо не ѝ даваше покой. — Една вечер бяхме само двамата и той пийна малко повечко вино. След това взе да ми разказва за теб — че си бил разгледено дете, твърде амбициозно още по раждане, и че си станал особено надменен, откакто кралят те изbral за свой отровител. Довери ми също, че тази роля ти подхождала, защото от малък си проявявал склонност към подслушване, доносничество и подобни неща. Казвам ти го само за да разбереш защо отначало се отнасях с известно

предубеждение към теб. Още на следващия ден Славен ме помоли да го извиня и да отdam бръщолевенията му на виното, както и да не обръщам внимание на нещата, които mi е казал под негово въздействие. Но едно нещо онази нощ ме накара да замръзна от ужас. Той каза, че ако кралят праща тук теб или лейди Дайми, то е за да отровите брат mi и az да остана едничката наследничка на Планинското кралство.

— Говорите твърде бързо, принцесо — оплаках се az, надявайки се да я разоръжа с усмивката си, макар да усещах, че стомахът mi се е свил на топка. — Не разбирам всичко, което mi казвате. — Докато дърдорех тези глупости, отчаяно се опитвах да измисля нещо. Ала колкото и опитен да бях в лъжите, този път бях заварен напълно неподготвен.

— Съжалявам. Но ти говориш толкова добре нашия език, сякаш си местен. Като че ли си го припомняш след като от много време не si го използвал. Преди няколко седмици, не, по-скоро преди месец, Славен дойде в покоите mi. Беше me помолил да вечеряме заедно, за да се опознаем по-добре...

— Кетрикен! — чух гласа на Руриск, който ни викаше от другия край на алеята. — Славен помоли да слезеш долу и да се запознаеш с благородниците, които са дошли от Бъкип, за да те видят.

До него стоеше Джоунки и az си помислих, че в погледа ѝ се чете известна напрегнатост. Как би постъпил Сенч, ако някой прати отровител в двора на крал Умен, за да елиминира Искрен? Отговорът не будеше съмнение.

— А може би — подхвърли тя — ФицРицарин би искал междувременно да види Сините фонтани? Литрес каза, че с радост би го завела при тях.

— Защо не? Но по-късно днес. Трябва да призная, че съм малко уморен. Мисля, че ще се прибера за малко в стаята.

Никой от тях не изглеждаше изненадан.

— Искаш ли да ти поднесат вино? — попита Джоунки. — Или може би супа? Останалите скоро ще бъдат поканени на обяд. Но ако си много изморен, могат да ти поднесат храната в стаята.

Годините на упорита подготовка си казваха своето. Продължавах да се държа невъзмутимо въпреки лумналия в стомаха mi огън.

— Това ще бъде много любезно от ваша страна — едва успях да промълвя и се поклоних. — Уверен съм, че скоро ще се присъединя към вас.

След което се извиних, но не се затичах, нито се свих на кълбо, въпреки желанието ми да го направя. Напротив, излязох бавно, като се преструвах, че продължавам да се любувам на растенията. Тримата ме изпратиха с погледи, като тихично си говореха нещо.

Разполагах с една-единствена възможност и много малка надежда тя да се окаже ефикасна. Веднага щом се върнах в стаята, извадих пакетчето с морска сол, което ми беше дал шутът. Колко ли време бе минало, откакто бях опитал от медените сладкиши? Защото това бе начинът, който бих изbral аз. Нямах друг избор и трябваше да се доверя на чистотата на водата в стаята. Нещо вътре в мен не спираше да повтаря, че постъпвам глупаво, но тъй като вълните на гадене и световъртеж следваха все по-често една след друга, изгубих всяка способност да разсъждавам трезво. С разтреперани ръце изсипах морската сол във водата — беше примесена с очистителни и лечебни треви, които придадоха на крайния разтвор блатист, мътнозеленикав цвят. Въпреки това го изпих на един дъх. Знаех, че ще се погрижи да изпразни стомаха и червата ми. Въпросът беше дали ще подейства бързо — достатъчно бързо, та да изпревари действието на чуйрдейската отрова.

Прекарах отвратителна вечер, която не бих желал да си спомням. Никой не дойде в стаята ми с вино или супа. „Вероятно — мислех си в кратките мигове на прояснение — ще се появят едва когато сметнат, че съм издъхнал. Да речем, на сутринта. Ще пратят слуга да ме събуди и той ще открие вкочанения ми труп.“ Значи разполагах с времето до сутринта.

Едва след полунощ събрах сили да се надигна. Излязох безшумно от стаята си — дотолкова, доколкото позволяваха разтрепераните ми крака. Намерих една бъчонка с вода и пих, докато не си помислих, че ще се пръсна. След това се отправих към градината, но вървях бавно, защото ме болеше всяка фибра на тялото. Най-сетне се добрах до района с плодните дръвчета и напълних пазвата си с узрели плодове. Отнесох ги в стаята си и ги скрих грижливо, защото това щеше да е храната ми през следващите дни. По някое време утре сутринта щях да се извиня и да отида да нагледам Сажда. В дисагите

все още имаше сушеното месо и сухари. Надявах се да ми стигнат до края на посещението.

Докато се връщах в стаята, се зачудих какво ще опитат, когато разберат, че отровата не е подействала.

21

ПРИНЦЕСА

За чуирдейската билка кариме казват: „Листенце за сън, две срещу болка, три за гроб.“

Унесох се в дрямка чак призори, но скоро след това ме събуди принц Руриск, който отметна завесата, служеща за врата на моята стая, и нахлу със зачервено лице. Беше по нощница и халат. Изтърколих се от леглото и успях да стана, но застанах от другата страна на масата. Бях отпаднал, болен и невъоръжен, ако се изключеше камата на колана ми.

— Ти още си жив! — възклика той с нескрита почуда, после пристъпи към мен и ми подаде една манерка. — Бързо, изпий това.

— По-добре да ме одерат жив — отвърнах и отстъпих назад.

Забелязал объркването ми, той спря и втренчи поглед в мен.

— Вчера си погълнал отрова — обясни ми със спокоен глас. — Истинско чудо на Чранзули е, че си още жив. Това е очистително, което ще я прогони от тялото ти. Изпий го и може би ще живееш.

— В тялото ми няма нищо за очистване — отвърнах грубо, но изведнъж се олюолях и се подпрях на масичката. — Знаех, че съм отровен, още когато се разделихме вчера следобед.

— И не ми каза нищо? — попита недоверчиво той. Извърна се към вратата, зад която надничаше Кетрикен, Косата й беше разчорлена, а очите — зачервени от плач. — Предотвратено е, но не и благодарение на теб — каза й брат й. — А сега върви и му направи солен бульон. И му донеси няколко сладкища. Нека има и за двама ни. А също и чай. Хайде, побързай, глупаво момиче!

Кетрикен изприпка като малко дете. Руриск ми даде знак да легна.

— Отпусни се преди да си съборил масата с треперещите си ръце. Послушай ме, ФицРицарин, нямаме време да си печелим доверието. Има много неща, за които трябва да разговаряме.

Седнах, не толкова защото му повярвах, колкото от страх, че в противен случай ще падна. Без излишни формалности Рурик се настани на леглото до мен.

— Сестра ми — подхвана той — е доста необуздана. Бедният Искрен, ще я намери по-скоро дете, отколкото жена, и за всичко това съм виновен аз, защото я разглезих. Но макар това да обяснява привързаността ми към нея, не я извинява за опита й да отрови един толкова почетен гост. Особено в навечерието на сватбата с неговия чичо.

— Склонен съм да се съглася с вас по последния въпрос — отвърнах отпаднало и той отметна глава и се засмя.

— Има много от баща ти у теб. И той щеше да се съгласи, ако беше тук. Но нека ти обясня. Преди няколко дни тя дойде при мен и взе да ме убеждава, че са те пратили тук, за да ме отровиш. Казах й, че това не е нейна грижа и да остави въпроса на мен. Но както вече споменах, Кетрикен е много импулсивна. Вчера зърната подходяща възможност и решила да се възползва от нея. Без да се замисли, че смъртта на един от гостите ще опорочи предстоящото тържество. Бързала да се отърве от теб преди да се закълне във вярност към Шестте херцогства. Трябваше да се досетя, че е в състояние да действа прибързано и необмислено.

— Листата, които ми даде?

Той кимна и аз се почувствах като глупак.

— Но след като го направила, ти си й заговорил за Искрен и то по такъв начин, че съжалела за деянието си. Ето защо решила да те попита за намеренията ти, но ти си се направил, че не разбиращ въпроса. Тогава отново те заподозряла. Накрая решила да дойде при мен, но едва призори, когато вече можеше да е твърде късно. Приеми извиненията й, както и моите.

— Късно е за извинения. И без това вече ви простих — чух с изненада да казвам.

Рурик ме погледна внимателно.

— Все едно, че го каза баща ти — рече той. В този момент влезе Кетрикен и Рурик дръпна завесата и взе подноса от ръцете й. —

Сядай — нареди й строго. — Виж сега как се печели доверието на убиец. — Той надигна каната, отпи няколко гълтки, след това ми я даде. — Ако е отровна, този път първи ще си иде брат ти. — Пресегна се, взе един ябълков сладкиш и го разчути на три части. — Избери си една част — нареди ми, втората взе за себе си, а третата подаде на Кетрикен. — Сам виждаш, че в храната не е сложено нищо.

— По-точно, не виждам никакъв смисъл да ми давате отрова на сутринта, след като сте го направили снощи — отвърнах, но въпреки това отхапах от сладкиша. Беше невероятно вкусен.

— Истина е — съгласи се Рурик и също прегълтна. — И ако ти беше убиец — тук той стрелна предупредително Кетрикен, — щеше да се озовеш в същото положение. Някои убийства носят успех само ако никой не узнае, че са такива. Така щеше да е и с моята смърт. Но ако ме убиеш сега, или ако издъхна от неясна смърт до половин година, Кетрикен и Джоунки ще вдигнат врява до небесата, че съм бил отровен. Доста несигурна основа за развиване на двустранните ни взаимоотношения. Съгласен ли си?

Едва успях да кимна. Настина се чувствах малко по-добре, след като бях утолил жаждата и глада си.

— Добре. Значи се съгласихме, че ти си убиец, който обаче не би имал никаква полза от моята смърт. Защото, повярвай ми, малцина ще спечелят от нея. Не зная дали ти е известно, но за разлика от мен, баща ми не гледа с добро око на този съюз. О, той знае, че изборът е мъдър. Но въпросът не е само в мъдростта на избора. Въпросът е и в неговата необходимост. Ето какво трябва да кажеш на крал Умен. Народът ни се множи, а обработваемата земя е малко. С лов не можеш да из храниш толкова много хора. Дошло е време страната ни да се отвори за света, да приема и праща търговци, особено планинска страна като нашата. Вероятно си чувал, че според нашите обичаи кралят на Джампе е служител на народа? Е, аз също му служа, и при това както смятам за най-добре. Сватбата на любимата ми сестра е и възможност да получим нови плодородни земи и да увеличим търговския си оборот. Да свалим добитъка от високите пасища, където зимата го кара да студува и гладува, и да го изведем в равнините. Ето срещу какво съм готов да разменя нашата ценна дървесина, от която се нуждае Искрен, за да построи бойните си кораби. Белият дъб, който расте по склоновете на нашите планини, е най-удобен за тази цел. Но тук баща

ми се противи. Той е възпитан в старите традиции, които повеляват, че да сечеш дърво е като да убиваш живо същество. Също като Славен той вижда в брега ви не само положителни, но и отрицателни страни, а океанът му се струва непреодолима бариера. А за мен той е широк път, който води в много посоки, а вашето крайбрежие е вратата към него. И не виждам нищо лошо в това да се използват дървета, за да се строят кораби.

Едва сега си дадох сметка, че кимам, слушайки изповедта му.

— Ето това ще предадеш на твоя крал и ще му кажеш, че е по-добре да ме има за жив приятел.

Не виждах причина да не се съглася.

— А сега няма ли да го попиташи наистина ли е възнамерявал да те отрови? — попита Кетрикен.

— Ако отговори с „да“, ти никога няма да му вярваш, ако пък каже „не“, не само ще го смяташ за лъжец, но и за убиец. Пък и той не е единственият отровител в тази стая, нали?

Кетрикен сведе глава и бузите й се изчервиха.

— Да вървим — рече Рурист и й протегна ръка. — Нашият гост има нужда от почивка преди да се включи в дневните тържества. А ние с теб трябва да се приберем в покоите си преди прислугата да вдигне шум, че ни няма.

След което двамата излязоха, а аз останах да лежа в леглото. Що за хора бяха това — не преставах да се питам. Трябваше ли да повярвам на думите им, или само ме заплитаха още повече в своите интриги? Колко жалко, че Сенч не беше с мен, за да ми помогне.

Днес бе денят на голямото празненство. Порталите на двореца бяха широко отворени и от всички краища на долината се стичаха хора, жадуващи да присъстват на даването на обета. Добитъкът, докаран от Шестте херцогства като сватбен дар за планинския народ, бе разпределен сред най-нуждаещите се или тези, които биха могли да го оползотворят най-добре. Всички останали дарове бяха изложени в двореца, където народът можеше да им се любува.

За пръв път, откакто пристигнахме, видях Бърич. Вероятно бе станал още преди зазоряване, за да нагледа животните. Копитата на всички коне бяха прясно намазани с олио, гривите им — сресани и украсени със звънчета и панделки. Кобилата, която бяха довели за Кетрикен, вече беше оседлана и завита с красива разноцветна мантия,

а по опашката ѝ бяха навързани сребърни звънчета, които дрънкаха като многогласен хор. Нашите коне се отличаваха от дребните космати кончета на планинците и около всеки от тях винаги имаше малка тълпа зяпачи. Бърич изглеждаше изморен и същевременно горд. Кетрикен прекара доста време да се любува на своята кобила и забелязах, че това достави голямо удоволствие на Бърич. Когато се приближих, бях изненадан да чуя, че разговаря с нея на чуйрдейски.

Но още по-голяма изненада ме очакваше следобед. Храната, която се поднасяше в двореца, беше донесена в голямата си част отвън. Планинците с гордост разнасяха и предлагаха сред множеството собствената си продукция, която благородниците приемаха без никакво колебание. Имаше нещо много привлекателно в това равенство между благородници и селяни. Забелязах също, че при вратите няма никакви войници. Всички се бяха смесили с тълпата и се хранеха и пийваха безгрижно.

Точно по обед обаче гълчката неочеквано утихна. Принцеса Кетрикен се изкачи сама на централния постамент и с простички думи се обърна към народа и обясни, че вече се е заклела във вярност към Шестте херцогства и се надява да служи добре на своята нова родина. Благодари на хората за всичко, което са сторили за нея, за храната, която са донесли, и за труда, който са положили. Не пропусна да им напомни, че Планинското кралство ще остане завинаги в сърцето ѝ, но сега го поставя редом с новата си родина. Докато говореше, в залата цареше пълна тишина. Когато свърши, тя се спусна тържествено по стълбите и с това бе дадено началото на тържеството.

Отнякъде изникна Руриск, който заяви, че ме търсел, за да види как се чувствам. Бях напълно възстановен, освен че малко ми се спеше. Притесняваха ме дрехите, ушити от госпожа Чевръстка — дългите ръкави ми пречеха да се пресягам към подносите с храна. Истината беше, че не се чувствах добре сред тълпата, и Руриск, изглежда, го забеляза, защото неочеквано ми предложи да се разходим до неговите кучкарници.

— Искам да ти покажа някои екземпляри, които кръстосах и получих от кучета, взети преди няколко години от вашето кралство.

Напуснахме двореца и слязохме по една тясна пътека към някакви дървени постройки. Свежият въздух проясни мислите ми. Влязохме в първата къщурка, където имаше кучка с малки кутрета.

Бяха здрави мънички същества и лакомо сучеха. Когато привършиха с храненето, дотичаха при нас без следа от боязнь. Руриск ги тупаше доволно по гръбчетата, докато ми обясняваше, не без гордост, как е получил тази кръстоска. Показа ми и други кучета, включително едно дребничко псе с тънички крачета, което според него можело да се покатери дори на дърво в преследване на дивеч.

Отвън ни чакаше ведро слънце. Едно старо куче се излежаваше на купчина слама.

— Спинкай, старче — успокои го Руриск. — Достатъчно се наловува, време ти е да си почиваш.

Но чуло гласа на господаря си, кучето се надигна и се приближи до него, като махаше доволно с опашка. Не зная по каква причина ми заприлича на Носльо.

Погледнах го учудено и то отвърна на погледа ми. Пресегнах се към него и в първия миг долових изненада. След това прилив на топлота, на спомен за обич, каквато е споделяло някога. Нямаше никакво съмнение, че сърцето му принадлежи на Руриск и че връзката, която някога бе имало между нас, е прекъсната. Но кучето ми предложи отново безкрайната си преданост и топли спомени за времето, когато е било малко кутре в скита ми. Отпуснах се на коляно и погалих червениковата му козина, загледан в очите, които вече бяха почнали да помътняват от възрастта. За един миг, след физическия допир, връзката помежду ни възвърна предишната си сила. Знаех, че обича да дреме на припек, но не си пада много по преследването на дивеч. Особено когато наблизо е Руриск. Потупах го по гърба и се отстраних от ума му. Когато вдигнах глава, забелязах, че Руриск ме разглежда със странно изражение.

— Познавам го от ей такова кутре — показах му аз.

— Бърич ми го прати като подарък преди много години — обясни ми той. — Трябва да призная, че двамата ги прекарахме в щастливо приятелство.

— Виждам, че сте се грижили добре за него — казах аз. Върнахме се в двореца, но при първата възможност се извиних на Руриск и тръгнах да търся Бърич. Открих го тъкмо когато бе получил разрешение да изведе конете на разходка. Изглеждаше изморен и нещо не му даваше покой.

— Ако ми позволиш, ще ти помогна да ги изведеш — предложих му аз.

Лицето му остана безстрастно, но любезно. И изведенъж чух зад гърба си друг глас:

— Това е мое задължение, господарю. Инак току-виж сте си нацепали ръкавите.

Обърнах се. Зад мен стоеше Коб. Никога не бях виждал такава злоба, изписана на лицето му. Преместих поглед от него към Бърич, който все така мълчеше.

— Тогава ще дойда с вас, защото имам важен разговор с Бърич — заявих решително. — Ти вземи кobilата на принцесата, а аз ще хвана оня, сивия. Така ще е по-бързо.

Ето че тримата тръгнахме през поляната към близкия ручей. В началото всички мълчахме. Копитата на конете тропаха приглушено в меката трева. Стигнахме ручея и там им отпуснахме юздите. За момент ме споходи усещането, че всичко е както преди и аз отново работя при Бърич. Разседлах кobilата и избърсах със суha трева мокрия й гръб. Бърич застана до мен.

— Ама каква красавица само — похвалих я аз. — От конюшните на лорд Рейндър ли е?

— Да. Искаше да говориш с мен.

Въздъхнах и реших да бъда максимално прям.

— Току-що видях Носльо. Съвсем добре си е. По-стар, вярно, отколкото го помня, и в края на един щастлив живот. Бърич, през всичките тези години мислех, че онази нощ си го убил. Какво ли не си представях — че си смазал главата му с камък или си го удушил... През всичките тези години.

Той ме погледна скептично.

— Нима си вярвал, че мога да убия куче?

— Знаех само, че го няма. Не виждах друга причина за това.

Смятах, че това е моето наказание.

— Сигурно страшно си ме ненавиждал.

— И се боях от теб.

— През всичките тези години? Дори след като ме опозна? Не си ли каза поне веднъж: той е неспособен на подобно нещо.

Поклатих бавно глава.

— О, Фиц — рече той тъжно. — Аз те мислех за мълчаливо и инатливо дете, а ти си се боял от мен. Нищо чудно, че накрая се скарахме.

— Това може да се поправи. Знаеш ли — признах му аз, — страшно ми липсваше. Въпреки всичко, въпреки различията ни.

Той се замисли и аз реших да не нарушавам мълчанието му. След това бавно кимна.

— Обаче това не те спря. Исках да те стресна, за да не използваш никога вече Осезанието, но ти не се отказа.

— Не виждах защо да го правя — повдигнах рамене, но той отново поклати глава.

— Момче, по-добре да си останем разделени. И за двама ни е по-добре. Не може да има неразбиране там, където няма разбиране. Никога не бих могъл да одобря, или да се съглася с това, което правиш. Никога. Ела при мен, когато можеш да заявиш с открито сърце, че си приключил с това. Ще повярвам на думата ти. Но дотогава по-добре да сме разделени.

Остави ме при ручея и отведе конете. Стоях там дълго, нещастен и потиснат, не само заради отровата на Кетрикен. Накрая се върнах в двореца, смесих се с хората, разговарях, похапвах от ястията и дори понасях мълчаливо тържествуващите усмивки на Коб.

Когато хората взеха да си тръгват, аз вече жадувах за мириса на завивките. Истинско облекчение бе да дръпна завесата на стаята. Но тъкмо си свалях ризата и чух чукване на стената.

Преди да успея да отвърна Севренс дръпна завесата и се вмъкна вътре.

— Славен нареди да се явиш при него.

— Сега ли точно? — попитах недоволно.

— Иначе защо ще ме праща?

Нахлузих изморено ризата си и го последвах в коридора. Покоите на Славен бяха разположени в една по-горна част на двореца — на нещо като дървена тераса от едната страна на Голямата зала. Стайте тук бяха доста по-богато обзаведени и украсени. По стените висяха чуйрдейски пана — ярки копринени птици върху тъмносин фон. Стоях в преддверието и чаках, докато Славен приключи с банята. Толкова ми се спеше, че едва си държах очите отворени.

— Е? — попита той.

— Ами нали вие ме повикахте — рекох объркано.

— Да. Така е. Бих искал да разбера дали си е заслужавало. Смятах, че са те научили на тези неща. Кога най-сетне възнамеряваше да се явиш при мен на доклад?

Не знаех какво да му отговоря. Въобще не ми бе минавало през ум да му докладвам. На Умен, Сенч или Искрен — да, но защо и на този?

— Необходимо ли е да ти напомням за твоите задължения? Докладвай!

— Какво ви интересува по-точно? Наблюденията ми за чуйрдейския народ? Или сведения за местните треви и билки?

— Искам да знам кога най-сетне ще се заемеше с изпълнението на своята... задача? Или може би вече си предприел нещо? Ако е така, кога очакваш резултатите? Не бих желал принц Руриск да тупне в краката ми, без да съм подготвен за случая.

Не можех да повярвам на ушите си. Дори кралят не би си позволил да обсъжда толкова открито моята работа, да не говорим за предохранителните мерки, които вземаше преди всеки разговор. А Славен ме питаше така, сякаш ставаше дума за нова подкова на коня ми.

— Ти какво, инатиш ли ми се, или се правиш на глупав? — изръмжа той.

— Нито едно от двете — отвърнах, като с мъка се стараех да бъда любезен. — Просто съм предпазлив... мой принце — добавих с последна надежда разговорът да запази официален тон.

— Предпазлив и глупав. Отвън е само слугата, комуто вярвам, и никой друг. А сега докладът — копеле-убиец.

Последните думи бяха произнесени с нескрита насмешка.

Въздъхнах, но си спомних, че аз съм служител на краля. Не ми оставаше друго освен да се подчиня.

— Вчера, докато се разхождахме в градината, принцеса Кетрикен ми каза, че вие сте й разкрили замисъла да отровя брат Й Руриск.

— Това е лъжа — отвърна невъзмутимо Славен. — Не съм й казвал нищо подобно. Или си се издал с непредпазливост, или тя просто е събирадала информация. Надявам се да не е първото.

Бих могъл да лъжа много по-добре от него. Вместо това му разказах за опита на принцесата да ме отрови и за ранното посещение

на Руриск и Кетрикен. Повторих разговора ни дума по дума. Когато свърших, Славен известно време си разглежда ноктите, после попита:

— И тъй — избра ли начина и времето?

— При тези обстоятелства — отвърнах, като едва криех изненадата си — реших, че ще е по-добре да се откажа от задачата.

— Не ти стиска значи — рече той с отвращение. — Бях помолил баща ми да прати онази стара мръсница лейди Дайми. Досега да е свършила работата.

— Господарю? — попитах аз, преструвайки се, че не разбирам за кого говори. Вероятно не знаеше, че Сенч и лейди Дайми са едно и също лице.

— Господарю? — изимитира ме той. Изведнъж разбрах, че е пиян. Държеше се наистина, но миришеше на вино. Той се обърна и се просна върху леглото. — Нищо не се е променило — чух гласа му. — Задачата остава. Изпълни я, както ти е било наредено. Никой няма да очаква, че ще го сториш, след като веднъж вече са те разкрили. Преди утре вечер.

— Преди сватбата? — попитах невярващо. — Не смятате ли, че това може да доведе до отмяната ѝ?

— И да е така, ще е само временно. Държа я в ръцете си, момче. Тя лесно се лъже. Тази част е моя грижа. Твоята е да ни отървеш от брат ѝ. Сега. Как ще го направиш?

— Нямам представа — отвърнах, защото наистина не знаех какво да кажа. По-добре да се върна в Ъкип и да докладвам на Сенч и краля. Ако те сметнат, че съм сгрешил, нека решат какво да правят с мен. Спомних си гласа на Славен от толкова отдавна: „не прави нищо, което не би могъл да промениш, докато не разбереш какво не бива да правиш, след като си го направил.“

— И кога ще имаш представа? — попита той насмешливо.

— Не зная. Тези неща не се вършат прибръзано. Трябва да наблюдавам обекта, да опозная навиците му, да изучава покоите му, да опозная слугите му. И тогава ще открия как...

— Сватбата е само след два дни — прекъсна ме той. — Аз вече знава доста от нещата, които смяташ да научиш. По-лесно ще е аз да планирам всичко. Ела утре вечер и ще ти кажа какво да правиш. Гледай да си свършиш добре работата, копеле. Не бих искал да действаш, преди да си ме информирал за намеренията си. Не обичам

изненадите — зле ще си изпариш тогава. — Той вдигна очите си към моите, но аз го гледах все така невъзмутимо.

— Свободен си — добави тържествено той. — Утре вечер на доклад. По същото време. Не ме карай да пращам Севренс да те вика. Той има по-важни задачи. И да знаеш, че ще разкажа на баща ми за твоето нехайство. Сигурно ще съжалат, задето не прати онай кучка лейди Дайми. — Той се прозя, пращайки към мен облак от винени пари, и ми махна да си вървя.

Прибрах се в стаята си с намерението да обмисля всички възможности и да съставя поне някакъв план. Но бях толкова изтощен, че заспах в мига, когато подуших възглавницата.

22

ДИЛЕМИ

Сънувах, че до леглото ми е застанал шутът. Погледна ме и поклати глава. „Защо не мога да говоря разбираемо? Защото ти объркваш всичко. Виждам забулени в мъгла пътища, които се пресичат, и кой стои на кръстопътя? Ти. Да не мислиш, че ти спасявам живота, защото съм привързан към теб? Не. Истинската причина е, че ти създаваш безброй възможности. Така е поне, докато си жив. А колкото повече възможности, толкова по-лесно ще открием пътя към спокойни води. Тъкмо затова трябва да съхраня живота ти — защото си полезен за Шестте херцогства. Твой дълг е да направиш същото. Да живееш така, че да подсигуриши движението ни по пътя, който сме избрали.“

Събудих се в същото объркане, с което бях заспал. Все още нямах представа как да постъпя. Трябваше да се посъветвам със Сенч, а това беше невъзможно. Затворих очи и се опитах да разсъждавам така, както ме беше учили той. „Какво знаеш?“ — щеше да попита. „И какво подозираш?“ Ето така.

Славен беше излъгал краля относно здравословното състояние на Руриск и отношението му към Шестте херцогства. А може би крал Умен бе скрил от мен онова, което му е казал Славен? Или пък Руриск ме мамеше за намеренията си? Замислих се и реших да се спра на първата възможност. Кралят никога не ме бе лъгал, а пък Руриск можеше спокойно да ме остави да умра в стаята.

Тогава? Тогава Славен искаше Руриск да умре. Това ли искаше всъщност? Защо в такъв случай ме е издал на Кетрикен? Ами ако не ме е издал, а тя си го е измислила? Не, това беше малко вероятно. Може и

да е смятала, че Умен ще изпрати отровител, но защо ще спира избора си на мен? А тя вече знаеше името ми, също и за лейди Дайми.

Снощи на два пъти Славен призна, че е поискал от баща си да прати лейди Дайми. Каква полза ще има за него, ако задачата му е да организира сватбата? Защо ще иска да бъде премахнат Рурик, когато той ни носи полза само когато е жив?

Ох, защо не можех да се посъветвам със Сенч? Не, не можех. Трябваше да решава сам. Освен...

Прислугата ми донесе пресни плодове и вода. Станах, измих се и облякох вече омръзналите ми нови дрехи. Атмосферата отвън по нищо не се различаваше от вчерашната, но на мен цялото това шумно празненство започваше да ми действа на нервите. Реших да оползотворя времето си, като се разходя из двореца и се запозная с обстановката и навиците на слугите и охраната. Видях къде са покоите на Ейод, Кетри肯 и Рурик. Освен това огледах внимателно стълбището, което водеше към помещенията на Славен. Забелязах, че Коб спи пред конюшните, а вътре е Бърич. Севренс и Род се бяха настанили в преддверието към покоите на Славен, въпреки че наоколо имаше много свободни стаи. Най-вече се затрудних с разположението и придвижването на охраната — защото такава нямаше. Освен това потърсих Август. Открих го едва малко преди обед в един закътан ъгъл.

— Трябва да говоря с теб — рекох му.

Погледна ме с досада и раздразнение, след това се озърна да види дали някой не ни наблюдава.

— Но не тук, Фиц. Може би като се върнем в Бъкип. Имам служебни задължения, които...

Бях подгответен за това. Разтворих ръка и му показах иглата, която кралят ми бе подарил преди много години.

— Виждаш ли това? Дадено ми е лично от крал Умен, преди много време. Заедно с обещанието, че трябва да бъда допускан в покоите му винаги, когато решава, че се налага да разговарям с него.

— Колко трогателно — отвърна цинично Август. — И каква е причината да ми разказваш тази история? Навярно за да ме шашнеш с това колко си важен?

— Трябва да разговарям с краля. Веднага.

— Той не е тук — отбеляза Август. След това ми обърна гръб и понечи да си върви.

— Използвай Умението, за да го повикаш — казах зад гърба му.

— О, няма да го направя — поклати глава Август. — Нима смяташ, че всеки, който владее Умението, има право да прекъсва заниманията на краля?

— Нали ти показах иглата? Обясних ти, че имам право да говоря с него по всяко време.

— Но не и аз.

— Тогава повикай Искрен.

— Няма да се свързвам с Искрен, освен ако той не ме потърси пръв. Не разбираш ли, копеле? Ти беше член на нашата група, но се провали. Нямаш никаква представа какво е Умението. Не е като да викаш на някое приятелче от върха на планината. Това е сериозно занимание и се прилага само когато причините също са сериозни. — Той отново ми обърна гръб.

— Спри, Август, или ще съжаляваш — казах заплашително и го дръпнах. — Кралят няма да е никак доволен, когато разбере как си се отнесъл към знака, който ми даде.

Август отново се извърна. Лицето му беше изкривено от злоба.

— Е, добре. Ще направя каквото искаш, но ми обещай да поемеш цялата вина върху себе си.

— Обещавам. Сега би ли дошъл в стаята ми? Искам да се свържем оттам.

— Няма ли друго място?

— Твоята стая? — предложих.

— Не, там е по-неудобно. Не ме разбирай погрешно, копеле, просто не желая да се сближавам с теб.

В края на краищата избрахме каменния бряг край градината на Кетрикен. Август затвори очи и ме попита:

— Какво съобщение искаш да пратя на краля? Замислих се. Август не биваше да узнае за същината на проблема, значи трябваше да използвам иносказание.

— Кажи му, че принц Руриск е в чудесно здраве и ние всички се надяваме да доживее до дълбоки старини. Славен все още настоява да си получи избрания подарък, но аз не мисля, че това е целесъобразно.

Август отвори очи.

— Казах ти вече, че Умението е предназначено за важни...

— Зная. Просто му предай това.

Той въздъхна, затвори очи, помълча близо минута, после пак ги отвори.

— Той каза да послушаш Славен.

— И това е всичко?

— Беше зает. И много ядосан. А сега ме остави на мира. Боя се, че ме изложи пред краля.

На езика ми пареха поне половин дузина хапливи отговори, но аз премълчах. Зачудих се дали въобще се е свързал с краля. Приседнах на каменния бряг, изпълнен с дълбоката увереност, че не съм постигнал нищо, а само съм си загубил времето. Изкушението набираше сили в мен и аз му се поддадох. Затворих очи, съсредоточих се, както ме бяха учили, и опитах:

„Умен, кралю мой?“

Нищо. Никакъв отговор. Не бях способен на нищо. Надигнах се и се върнах в двореца.

И отново по обед принцеса Кетрикен се изкачи сама на постамента. Повтори същите думи от вчера и добави, че от днес тя става Пожертвование на своя народ за всичко, което би послужило на добруването му. След това благодари на своите поданици, кръв от кръвта ѝ, и отново им напомни, че им остава също толкова вярна, колкото ще бъде на новата си родина. Доколкото знаех, утрешният ден бе предназначен за обета за вярност между двамата младоженци. Тогава до нея щяха да застанат Славен и Август, които да заместват Искрен.

И този ден беше запълнен. Първо се появи Джоунки и ме отведе при Сините фонтани. Полагах усилия да се преструвам, че ми е интересно и приятно. Сетне се върнахме в двореца да слушаме изпълненията на менестрелите и да се наслаждаваме на движенията на танцьорките, жонгльорите и акробатите. На много места бяха поставени медни вази, от които се вдигаше синкав дим. Стояха настани от тях, защото знаех, че димът опиянява ума, а аз имах нужда от ясна глава. Намерих един сравнително спокоен ъгъл, откъдето да следя движенията на Славен.

Принцът бе настанен на централното място на масата, до него седеше намусеният Август. Двамата разговаряха, Август сериозно,

Славен — презрително. Не бях достатъчно близо, за да чуя думите, но прочетох по устните на Август моето име и „Умението“. Видях, че Кетрикен се приближава към принца, и забелязах, че тя също като мен избягва вазите, две от които бяха поставени пред самия Славен. Принцът ѝ заговори нещо усмихнато, малко по-късно дори се пресегна и я потупа по ръката. Изглежда, синкавият дим вече беше започнал да му действа. Тя пърхаше като птичка на клонче, ту се приближаваше усмихната към него, ту се дърпаše назад. После дойде Руиск и застана до сестра си. Подхвърли нещо на принца и дръпна Кетрикен настрани. Появи се Севренс и допълни димящите вази на Славен. Принцът благодари с глуповата усмивка и махна с ръка към залата. Севренс се засмя и си тръгна. Малко след това дойдоха Коб и Род и също го заговориха. Август се надигна и с недоволен вид напусна компанията. Славен се облечи и прати Коб да го върне. Август дойде, но промърмори нещо, което накара принца да отвърне ядно. Ужасно ми се искаше да знам за какво си говорят. Усещах, че се готови нещо, но какво? Може въобще да нямаше връзка с моята задача. Но се съмнявах.

Премислих отново оскъдните факти, с които разполагах, изпълнен с увереността, че ми липсва доста важно парче от мозайката. Може би виждах сенки там, където ги нямаше? Не беше ли най-добре просто да изпълня поставената ми от Славен задача и да оставя на него да се грижи за последиците? Или пък да си спестя тревогите и да си прережа гърлото?

Бих могъл например да ида при Руиск и да му разкажа всичко откровено. Да му кажа, че този, който желае смъртта му, е Славен. А накрая да поискам от него убежище. Кой би се отказал от един добре подготвен отровител?

Можех да кажа на Славен, че ще убия Руиск, и да не го направя. А вместо него да премахна Славен. Виж, това също беше добра възможност. „Димът — рекох си. — Май започва да ми действа.“

Можех също да ида при Бърич, да му призная, че съм убиец, а после да поискам съвет.

Можех да се метна на гърба на кобилата и да препусна към долината.

— Забавляваš ли се, момче? — чух гласа на Джоунки. Тя застана до мен и ме хвана за ръката. Осьзнах, че съм се втрещил в жонгльора на ножове.

— Никога няма да забравя това посещение — казах й. След това й предложих да се разходим из градината. Имах нужда от свеж въздух, за да си проясня мислите.

Късно вечерта се явих на доклад в покоите на Славен.

Този път ме посрещна Род и мазно усмихнат ме покани в леговището на вълка. Въздухът вътре бе изпълнен със синкав дим, който, изглежда, бе и причината за поведението на Род. Славен отново ме накара да чакам и аз стиснах носа си с пръсти, за да огранича количеството на погълщания синкав дим. Гадеше ми се дори само от миризмата му. Не зная доколко успях да се предпазя от опияняващото му въздействие.

Завесата към вътрешната стая се отмести, но влезе Севренс. Погледна Род, след това дойде и седна при мен. Губех търпение и затова попитах:

— Кога ще ме приеме принцът?

Севренс поклати глава.

— В момента... има компания. Предаде ми всичко, което трябва да знаеш. — Той разтвори ръка и ми подаде мъничка бяла кесийка. — Това е за теб. Надява се да го одобриш. Малко от него, смесено с вино, ще убие със сигурност, но не веднага. Няколко седмици жертвата няма да почувства нищо. Сетне ще я налегне летаргия, от която няма да има спасение. Човекът няма да страда — добави той, сякаш това бе едничката ми грижа.

— Да не е киксова смола? — Бях чувал за тази отрова, но никога не я бях виждал.

— Не ѝ зная името, нито как действа. Казах, каквото имах да ти казвам. Принцът нареди да я използваш тази нощ. От теб зависи кога и как.

— Какво очаква от мен? Да ида в покоите му и да почукам на вратата?

— Е, не чак толкова открыто. Предполагам, че са те учили как се правят тези неща.

— Учили са ме да не обсъждам подобни въпроси с прислугата. Искам да го чуя от устата на принца, инак нищо няма да предприема.

Севренс въздъхна.

— Господарят се сети, че ще го кажеш. Това е неговото съобщение: подчинявай се на клетвата, която си дал, и на иглата, която

носиш скришом. Откажеш ли му, все едно че отказваш на своя крал.
Ще бъдеш съден за измяна.

— Но аз...

— Вземай торбичката и изчезвай. Колкото повече се бавиш,
толкова по-трудна ще е задачата ти.

И Севренс стана и излезе. Род седеше въгъла и ми се блещеше
усмихнато. Бях готов да убия и двамата, а после да се върна в Бъкип и
да се оставя на милостта на краля. Чудех се дали знаят, че го мисля.
Усмихнах се на Род и почувствах вкуса на дима в гърлото си. Взех
отровата и излязох.

Щом слязох по стълбата, се скрих в сянката под терасата и
започнах да се катеря по грапавата вътрешна стена, като се хващах за
подпорите. Успях да се прилепя към пода под стаята на Славен и
зачаках. Димът вече беше започнал да ми въздейства и всичко ми се
струваше малко нереално. Славен ми бе признал, че е поискал да му
пратят лейди Дайми. Сенч също го знаеше и беше изненадан от това.
Ала кралят бе избрал мен. Спомних си и думите му. Нима ме беше
оставил във властта на Славен? Ако бе така, какво дължах на него —
на всеки от тях? След известно време Род излезе и след малко се върна
с Коб.

Не чуха добре през дъслечния под, но чух достатъчно, за да
различа думите на Славен. Вечерният ми план бе разкрит пред Коб.
Веднага щом се уверих в това, напуснах скривалището си и се прибрах
в стаята. Тук първо се подсигурих с необходимите припаси. Пътьом
отново си припомних, че съм слуга единствено и само на краля. Нали
така бях казал и на Искрен? Излязох от стаята и тръгнах тихично из
двореца. В Голямата зала гостите спяха върху килими, подредени в
концентрични кръгове около постамента, за да си запазят отсега места
за утрешната церемония. Докато си проправях път между тях, никой не
помръдна. Какво необичайно доверие цареше на това място!

Помещенията на кралските особи бяха в далечния край на
двореца — най-отдалечения от входа. Тук също нямаше стражи.
Минах покрай вратите към покоите на възрастния крал, на Руриск и на
Кетрикен. Вратата на принцесата беше украсена с рисунки на пойни
птички и розови цветове. Спрях, вдигнах колебливо ръка и почуках.
Измина близо минута без отговор. Почуках отново.

Чух тропот на боси крака по пода и сетне изрисуваният параван се отмести. Кетрикен беше облечена с дълга бяла нощница и косата ѝ беше леко разчорлена.

— Какво искаш? — попита тя сънено.

— Да ми отговорите на един въпрос. — Димът все още замъгливаше мислите ми. Исках да се усмихна, да бъда интересен и духовит. „Бледа красавица — помислих си. — Бледа почти колкото шута.“ — Ако убия тази нощ брат ви — какво ще направите?

Тя дори не отстъпи назад.

— Ще те убия, разбира се. Или поне ще поискам да го направят. Защото след като се сгодя за твой роднина, нямам право да го извърша собственоръчно.

— Значи въпреки това ще се омъжите за Искрен?

— Защо не влезеш?

— Нямам време. Отговорете ми — ще се омъжите ли за Искрен?

— Вече дадох обет да стана кралица на Шестте кралства. Утре ще го повторя пред вашия престолонаследник. Аз вече съм обвързана. Въпросът не е само в моята дума, но и в тази на баща ми. Както и на брат ми. Не бих се омъжила за човек, който е наредил да убият брат ми. Но както ти казах, над него стои обетът ми към Шестте кралства и той ме обвързва всецяло. Там е моето бъдеще.

Кимнах.

— Благодаря ви, принцесо. И простете, че наруших покоя ви.

— Къде отиваш сега?

— При брат ви.

Отидох до вратата на Руриск и също почуках. Той вероятно не спеше, защото ми отвори почти веднага.

— Мога ли да вляза?

— Разбира се. — Любезен, както и очаквах. Кой знае защо, ме изби на смях. Сенч едва ли щеше да се гордее с мен в този момент.

Влязох и Руриск затвори вратата.

— Искаш ли да пийнем вино?

— Ако и вие ще пиете — отвърнах в същия тон, макар да бях леко изненадан. Настаних се в едно кресло. На масичката пред него димеше малка ваза. Изглежда, принцът беше сметнал за поцелесъобразно да се усамоти, преди да се отдаве на опияняващия дим. Вазата беше почти загасната. Руриск постави до нея две пълни чаши.

Наведох се бавно напред и извадих хартиеното пакетче. Вдигнах го така, че да го вижда, след това изсипах съдържанието в неговата чаша, разклатих я, за да се разтвори, и му я подадох.

— Както виждате, дошъл съм, за да ви отровя. Когато умрете, Кетрикен ще ме убие. А след това ще се омъжи за Искрен. — Взех моята чаша и отпих малка гълтка. Ябълково вино. От Фароу, предполагам. Вероятно сватбен подарък. — Въпросът е какво ще спечели Славен?

Руриск разгледа чашата си с нескрито отвращение и я побутна настрани. Взе моята и също сръбна от нея, после каза съвсем невъзмутимо:

— Първо, ще се отърве от теб. Изглежда, не цени особено компанията ти. Освен това, когато умра, Кетрикен ще остане единствена наследница на Планинското кралство. Сигурно Херцогствата ще спечелят от това, не мислиш ли?

— Едва ли. Та ние не сме в състояние да защитаваме дори земята, която притежаваме. От гледна точка на Славен, ползата ще е единствено за принц Искрен. — Чух шум при вратата. — Това сигурно е Коб, който идва да ме залови в момента, когато те отравям. — Станах, приближих се до вратата и я отворих. Кетрикен ме изблъска встрани и влезе. Затворих след нея.

— Дошъл е да те отрови — каза тя на Руриск.

— Зная — отвърна той. — Вече ми сипа отровата във виното. Затова пия от неговото. — Той напълни чашата от каната и й я подаде. — От ябълки е — предупреди я, когато тя поклати глава.

— Не виждам нищо смешно в ситуацията — озъби се принцесата. Двамата с Руриск се спогледахме и изведнъж прихнахме. Държахме се като глупаци.

— Виждаш ли, сестричке, тази вечер ФицРицарин осъзна, че песента му е изпята. Твърде много хора знаят, че е убиец. Ако ме премахне, ти ще отмъстиш. Ако пък не го стори, как ще се върне в страната си ще застане лице в лице със своя крал? Дори и кралят да му прости, половината кралски двор ще знае, че е отровител. Това го прави безполезен. А безполезните копелета нямат бъдеще.

— Кетрикен ми заяви, че дори да те отровя тази нощ, тя пак ще се омъжи за Искрен.

И този път не го изненадах.

— Че какво ще спечели, ако се откаже? Само вражда с Шестте херцогства. Това едва ли ще ме върне сред живите.

— Но народът ви сигурно няма да е съгласен да се омъжва за такъв човек?

— Никой нямаше да му каже истината. Защо да се вдига на война цяло кралство заради смъртта на един-единствен човек? Нали и без това сме обречени да се Пожертваме?

Едва тогава взех да схващам какво има предвид.

— Опасявам се, че ще се изложа — предупредих го. — Казаха ми, че отровата е бавнодействаща. Но аз я огледах и мисля, че не е такава. Това е екстракт от мъртво коренче — действа много бързо, стига да е в достатъчно количество. Първо започва треперене. — Руриск протегна ръце над масата и те започнаха да треперят. Кетрикен ни изгледа гневно. — След това идва смъртта. Предполагам, че според плана е трябвало да бъда заловен при още топлото ви тяло.

Руриск се стисна за гърлото, отметна глава и изхърка театрално:

— О, аз съм отровен!

— Омръзна ми вече! — махна с ръка Кетрикен и тъкмо щеше да излезе, когато Коб нахлу през вратата.

— Предателство! — изкрештя той. Изведнъж зърна Кетрикен и лицето му пребледня. — Милейди, кажете му да не пие от това вино! Измамният копелдак го е отровил!

Искрено се забавлявах на изпълнението му — което не се отличаваше с нищо особено. Двамата с Кетрикен се споглеждахме. Руриск се изтърколи от креслото на пода.

— О, я престани! — сопна му се принцесата.

— Аз сипах отровата в чашата — обърнах се тържествено към Коб. — Точно както ми беше наредено.

И тогава по тялото на Руриск премина първата конвулсия.

Като гръм от ясно небе ме тресна мисълта, че съм бил измамен по такъв лесен начин. Разбира се — виното е било отровно. Славен просто не е вярвал, че ще си свърша работата. Руриск отново се замята по пода, а аз го гледах безпомощно. Цялата ми уста беше изтръпната. Интересно, кога ли започват първите симптоми? Бях отпил съвсем малка гълтка. Сега ли ще умра, или на бесилото?

Изглежда, едва сега Кетрикен осъзна, че брат ѝ наистина умира.

— Ах ти, бездушна твар! — изсъска ми тя и коленичи до брат си.
— Примами го с шеги и усмивки, а ето, че сега е свършен! — Тя се обърна към Коб. — Този човек трябва да умре. Кажи на Славен веднага да дойде тук!

Тръгнах към вратата, но Коб беше по-чевръст. Естествено, за разлика от мен, той бе избягал всякаакви срещи с опияняващия дим. Беше по-бърз, по-здрав от мен и с ясна глава. Ръцете му се сключиха около гърдите ми и той ме събори на пода. Удари ме с глава, сетне с юмрук в корема. Усетих дъха му и го познах. Дъхът, който бе доловил Смити, преди да умре. Но този път ножът бе в моя ръкав, а острието му бе намазано с най-силната отрова, която ми бе показал Сенч. Дори след като го прободох, той успя да ме удари два пъти, преди да се вцепени и да издъхне. Сбогом, Коб. Бърич сигурно щеше да ми е много сърдит.

Всички тези мисли отнеха само частица от секундата. Още ръката на Коб не беше ударила в пода, а аз вече бързах към вратата.

Този път ме изпревари Кетрикен. Мисля, че ме удари с медната канна за миене. Въщност видях само ярко проблясване.

Когато дойдох на себе си, установих, че ме боли всичко. Най-силна обаче беше болката от здраво стегнатите ми с въже китки — бяха вързали ръцете ми зад гърба. Носеха ме. Не съвсем — защото нито Род, нито Севренс се беспокояха от това, че понякога падам и ме влакат. Зърнах Славен, който държеше факла, и един чуйрdeeц, когото не познавах — той сочеше пътя. Нямах представа къде се намирам — само, че съм някъде на открито.

— Няма ли някое сигурно място по-наблизо? — попита настойчиво Славен. Не чух какво му отвърнаха, но той продължи: — Добре де, няма значение. Не е необходимо да вдигаме чак такъв шум. Мисля, че ще изкара до утре.

Чух скърцане на врата, после полетях върху под, който бе застлан с тънък слой слама. Вдъхнах въздух с мирис на влага и прах. Закашлях се. Славен махна с факлата и нареди на Севренс:

— Върви при принцесата. Кажи й, че скоро ще бъда там. Виж дали можеш да помогнеш с нещо на принца. А ти, Род, иди повикай Август. Ще ни е нужно неговото умение, за да уведомим краля, че е помагал на един скорпион. Искам също неговото разрешение за

смъртната присъда на копелдака. Ако доживее до нея, разбира се. Хайде, тръгвай.

Севренс и чуйрдеецът изчезнаха, а Славен остана, загледан в мен. Когато стъпките им стихнаха, той ме изрига няколко пъти в ребрата.

— Май и друг път сме стигали до това положение, а? Странно, как се повтарят някои неща. Така е и с правосъдието — то винаги се връща. Виждаш ли — а ти се учеше да тровиш другите. Досущ като майка ми. А, ококори се. Мислеше, че не знам, нали? Знаех, всичко знаех. Знаех толкова много, колкото не можеш да си представиш. Всичко — като се почне от онази кучка лейди Дайми до това как Бърич се намеси, за да те спаси — и без това си бил некадърен да научиш Умението. Само че бързо те заряза, като видя, че това едва не му струва живота.

По тялото ми премина лека конвулсия. Славен отметна глава и се засмя. След това въздъхна и се обърна.

— Жалко, че не мога да остана, за да гледам. Но трябва да успокоявам принцесата. Нещастната, сгодена за мъж, когото вече мрази.

Дали той си тръгна, или просто изгубих съзнание? Не си спомням. Сякаш се разтвори небето и аз пропаднах в него. Сънувах Искрен, който ме учеше как да отварям ума си. Сънувах шута. После пак Искрен, обхванал главата си с длани, сякаш да задържи вътре мислите си. Чух гласа на Гален да отеква в студената гола стая: „Утре е по-добре. Дори и да използва сега Умението, той не знае къде се намира. А и не е толкова лесно да бъде сторено от разстояние. Ще трябва поне едно докосване.“

„Направи го сега“ — отвърна друг глас, последван от тихо цвърчене.

„Не бъди глупав — отвърна Гален. — Нима искаш да загубим всичко, заради едно необмислено действие? Утре няма да е късно. Остави на мен да се погрижа за това. Ти гледай да оправиш нещата там. Род и Севренс знаят твърде много. И онзи проклет коняр отдавна ни ходи по нервите.“

„Да, и ще ме оставиш насред тази кървава баня“ — отново зацвърча невидимата мишка.

„От нея та на трона“ — рече Гален.

„Коб е мъртъв. Кой ще се грижи за конете ми по обратния път?“

„Добре — не пипай коняря. Аз ще се справя с него, когато се върнете. Но ти не се бави с останалите. Може копелето да е отровило другото вино — онова в твоята спалня. Жалко, ако прислугата го напипа.“

„Нищо чудно да си прав. Сега трябва да ми намериш нов паж.“

„Жена ти ще свърши тази работа. Иди при нея. Все пак е изгубила брат си. Гледай да се държиш както подобава. Свали цялата вина на копелдака — не закачай Искрен. Е, хубаво е да не си много убедителен в последната част. А утре, като се успокои, да видим докъде ще доведе тази ваша взаимна симпатия.“

„Тя е едра като крава и бледа като риба.“

„Затова пък сложиши ли ръка на Планинското кралство ще разполагаш със сигурна опора. Знаеш, че крайбрежните херцогства няма да издържат дълго на натиска. Пък и не е необходимо тя да преживее повече от раждането на първото отроче.“

„ФицРицарин Пророкът“ — произнесе Искрен в съня си. Крал Умен и Сенч играеха на зарове. Лейди Търпение промърмori нещо на сън. „Рицарин? — попита тя тихо. — Ти ли си?“

„Не — рекох. — Тук няма никой.“

Тя кимна и отново заспа.

Когато погледът ми се проясни, беше съвсем тъмно и бях сам. Зъбите ми тракаха, по брадичката ми се стичаше слюнка. Въпреки това устата ми вече не беше толкова изтръпнала. Чудех се дали това не означава, че отровата вече ме е довършила. Всъщност това едва ли имаше някакво значение, след като никой нямаше да повярва в невинността ми. Не усещах ръцете си. Е, поне не ме боляха. Измъчваше ме жажда. Интересно дали Руиск вече бе мъртъв? Той пи доста повече вино от мен. Сенч ми бе казал, че тази отрова е от бързите.

Като че в отговор на моя въпрос отнякъде долетя болезнен вик, последван от протяжен, тъжен вой, който сякаш се издигна към луната. Носъло бе разбрали, че господарят му е мъртъв. Пресегнах се към него и го обгърнах с Осезанието. „Зная, зная“ — рекох му и двамата затреперихме заедно, всеки обречен на самотата си.

„Момче?“ — чух съвсем слабо. Нечия лапа побутна вратата и тя изскърца. Носъло дотича при мен и чрез сетивата му долових колко

лошо мириша. На кръв, дим, пот и страх. Претърколи ме и сложи глава на гърба ми. С допира се възстанови и старата ни връзка. По-силна сега, когато Руриск вече го нямаше.

„Той ме изостави. О, така боли.“

„Зная.“ След време: „Ще ме освободиш ли?“ Старото куче повдигна глава. Хората не могат да скърбят толкова дълбоко, колкото кучетата. Трябва да се радваме на това. Но въпреки това усетих, че дърпа въжетата със зъби. Нямаше сила да ги прегризе.

Поне възлите се разхлабиха. Измъкнах ръцете си през примката. Болката отново се пробуди. Претърколих се по гръб, Ноство положи глава на гърдите ми и аз го прегърнах. Още една конвулсия. Мускулите ми се свиваха и разпускаха с такава сила, че виждах само точкици светлина. Премина и този път и аз въздъхнах.

23

ОБРЕДЪТ

Изкуството на дипломацията се въстои в това да знаеш повече тайни за своя съперник, отколкото той за теб. Винаги действай от позиция на силата. Това е основният принцип на крал Умен. И Искрен се придържаше към него.

— Трябва да откриеш Август. Той е единствената надежда за Искрен.

Седяхме върху един хълм над двореца, обгрннати в сивкавия здрач преди зазоряване. Не можахме да стигнем по-далече. Теренът беше стръмен, а аз не бях във форма да се катеря. Започнах да се съмнявам, че ритникът на Славен ми е счупил някое ребро — прорязваше ме при всяко по-дълбоко вдишване. Отровата на Славен все още пращаше конвултивни вълни по тялото ми и краката ми се подгъваха. Жivotът наоколо се пробуждаше — чуха се песни на птички и цвъртене на насекоми, ала нямах сърце да им се зарадвам. Боях се, че ще си остана същият лишен от сила инвалид до края на дните си. Нима младостта ми щеше да си иде толкова лесно? Опитах се да прогоня тези нерадостни мисли от ума си, но без особен успех. Накрая се сетих за едно упражнение за овладяване на духа, на което ме беше учил Сенч, и прибягнах към него. Имаше известен успех.

Край мен се издигаха дървета с приказни размери и форми. Сега вече разбирах защо Ейод се противопоставя на изсичането им. Усещах мекия бодеж на игличките им под мен и долавях омайния им аромат. Щеше ми се да мога да си лежа такаечно, прегърнал с една ръка Носльо.

— Какво те кара да смяташ, че Август ще ти помогне? — попита Бърич. — Ако въобще се съгласи да дойде тук.

— Не мисля, че участва в заговора на останалите. Според мен той все още е лоялен към краля. — Бях разказал на Бърич за подозренията си. Не беше от хората, които да скачат от едно предположение към друго без основания за това. Нямаше смисъл да му разказвам за гласовете, които бях чул в главата си, и за плановете на Гален да убият Август — Бърич не би повярвал на подобни неща. Но тъкмо този факт ме караше да смяtam, че Август не е в течение на заговора. Все още не бях сигурен какво точно бях преживял в просьница. Славен не владееше Умението. Но дори и да можеше, как би могъл да подслуша разговор от разстояние между други двама? Значи е нещо друго, някаква магия може би. Или Гален крои нещо? Всъщност способен ли е на толкова силна магия? Не знаех отговора. Толкова много неща не ми бяха известни. Сега не беше най-подходящият момент да си блъскам главата над всичко това.

— Ако наистина е лоялен към краля и няма причини да подозира Славен, значи ще бъде лоялен и към него — отбеляза Бърич.

— В такъв случай ще се наложи да го принудим по някакъв начин. Искрен трябва да бъде предупреден.

— Защо пък не? Отивам, опирам нож в гръкляна му и го докарвам тук. Никой няма да ми попречи.

— По-добре подкупи някой да го примами.

— И да открия подходящ субект, с какво да го подкупя?

— Имам това — докоснах обещата на ухото си. Бърич я погледна и едва не подскочи.

— Откъде я взе?

— Лейди Търпение ми я даде. Тъкмо преди да потеглим.

— Тя не е имала право! — разгневи се той, но после добави покротко: — Мислех, че е отишла с него в гроба.

Мълчах и чаках. Бърич отмести поглед.

— Обещата принадлежеше на баща ти. Аз му я подарих.

— Защо?

Той се пресегна и понечи да я свали. После поклати глава.

— Нека си остане. Не мога да я дам на чужд човек. Пък и чуйрдейците не се подкупват.

Знаех, че е прав. Опитах се да измисля някакъв друг план. Слънцето се подаде над хоризонта. Настъпваше утрото, в което Гален щеше да изпълни злокобния си план. Може би вече го беше

осъществил. Жалко, че нямаше начин да узнае какво става сега долу в двореца. Дали Кетрикен наистина се готвеше да се обрече на человека, когото бе намразила? А Севренс и Род — мъртви ли бяха вече? Ако не, бих могъл да използвам показанията им, за да изоблича Славен.

— Някой идва! — обяви Бърич и се сниши. Лежах по гръб, безразличен към това, което ставаше около мен. — Познаваш ли я? — прошепна ми той.

Извих глава. Беше Джоунки с малкото си кученце.

— Това е сестрата на краля.

Дори не си дадох труда да шепна — кученцето вече ни беше подушило и скачаše радостно около нас. Опита се да заиграе Ноство, но не спечели взаимност. Скоро Джоунки застана пред нас.

— Трябва да се върнеш — обърна се тя направо към мен. — И да побързаш.

— Защо да бързам — кой бърза към смъртта си? — Огледах се, но тя бе съвсем сама. Бърич се бе надигнал и стоеше до мен, сякаш беше на пост.

— Не те чака никаква смърт — обеща ми тя със спокоен глас. — Кетрикен вече ти прости. Аз също помогнах за това. Според нашите закони има право да го стори, защото сте далечни роднини. Славен се опита да я разубеди, но само я ядоса. „Докато съм в този дворец, ще спазвам обичаите на моя народ“ — рече му тя. Крал Ейод се съгласи с нея. Не защото не скърби по Руриск, а понеже смята, че законите и обичаите на нашия народ трябва да се спазват — при всякаакви обстоятелства. Затова трябва да се върнеш.

— А ти прости ли ми? — попитах я.

— Не — изсумтя тя. — Никому не бих простила убийството на моя племенник. Всъщност не мога да ти прощавам за нещо, което не си направил. Не вярвам, че би пил от вино, за което знаеш, че е отровено. Дори и гълътчица. Никой, който познава добре силата на отровата, не би рискувал. По-скоро щеше само да се престориши, че отпиваш от него. Не, този, който го е извършил, е изключително хитър и същевременно смята останалите за глупаци.

Видях, че Бърич въздъхва с облекчение.

— Но защо Кетрикен не ме пусне да си вървя, след като ми е простила? Защо иска да се връщам?

— Сега няма време за това! — сопна се Джоунки. — Трябва ли да изгубя безценни часове или дори дни, за да те науча на политика и дипломация? Знаеш ли какво е баланс на силите? Какво е да премине властта от едни ръце в други? Една принцеса не би позволила да я разменят като крава. Тя не е пешка, която да бъде спечелена на игралното поле. Който и да е убил моя племенник, очевидно е желаел и твоята смърт. Нима трябва да го оставя да спечели?

— Виж, тази логика ми е понятна — съгласи се Бърич, протегна ръка и ме дръпна да се изправя. Светът около мен се люшна. Джоунки се приближи и ме подпра от другата страна. Но сълъни последва, докато слизахме към Джаампе.

Бърич и Джоунки ме отведоха в моята стая право през тълпата, скучена в голямата зала. Никой не ми обърна внимание — бях само още един чужденец, попрекалил с виното и опияняващия дим. Хората бяха твърде заети със задачата да си осигурят подходящи места за предстоящото тържество. Изглежда, вестта за смъртта на Руиск все още се пазеше в тайна.

Когато влязохме в моята стая, лицето на Джоунки потъмня и тя каза:

— Това не е моя работа. Аз взех само едно шалче, за да го помирише Рута.

„Това“ беше бъркотията в моята стая. Всичко бе преобърнато с главата надолу. Джоунки веднага се зае да подрежда вещите ми и след кратко колебание Бърич се присъедини към нея. Отпуснах се в едно кресло, опитвайки се да си поясня причината за станалото. Но сълъни се сви в ъгъла и аз, без да мисля, се опитах да му внуша малко спокойствие. Бърич веднага ме стрелна с очи, но не каза нищо и само завъртя глава. Когато Джоунки излезе да ми донесе храна и вода, го попитах:

— Намери ли едно малко дървено сандъче? С резован капак?

Той поклати глава. Ето че ми бяха взели тайното сандъче с отровите. Щеше ми се да подгответя още една кама с отровно острие, или поне заслепяваща пудра. Бърич нямаше да е винаги до мен, за да ме защитава, но вече ме бяха изпреварили. Можех само да се надявам, че няма да ми потрябват. Подозирах, че тази работа я е свършил Род. Джоунки се върна с храната и водата, а после се извини и си тръгна. Двамата с Бърич се подкрепихме. При първите хапки стомахът ми се

сви, но аз упорствах, защото имах нужда от сили. Най-трудно бе да преодолея съпротивата на здраво стиснатото си гърло.

Усещах как минутите се низват, а времето работеше в полза на Гален.

Някой дръпна завесата. Вдигнах глава, очаквайки да зърна Джоунки, но този път беше Август. Той заговори веднага, нетърпелив да си свърши задължението и да си тръгне.

— Не съм дошъл по своя воля. Бях помолен да го сторя от самия престолонаследник, от Искрен, който очаква от мен да произнасям гласно думите му. Ето и неговото послание. Той няма думи да изрази мъката си от...

— Ти си се свързал с него? Днес ли стана това? Той добре ли е?

Август ме погледна със зачервено от гняв лице.

— Не бих казал, че е добре. Много е наскърбен от смъртта на Руриск и заради твоята измяна. Надява се да се възстанови, като почерпиш сили от тези, които те обкръжават, защото ти предстои да се изправиш лице в лице с него.

— И това ли е всичко?

— Да — от престолонаследника. Принц Славен нареди да му прислужваш, защото до церемонията остава съвсем малко време. Освен това отровата, която страхливата ти ръка е сипала във виното на Руриск, по някакъв начин е достигнала до Севренс и Род. Сега Славен ще трябва да се задоволи с неподгответен паж новобранец. Кой знае колко време ще му е нужно, за да се облече. Тъй че не го карай да чака. Бягай бързо при него.

— Какво нещастие — подсмихна се Бърич. — Паж новобранец значи.

Август пухтеше като жаба.

— Не виждам нищо смешно. Ти също загуби Коб. Сега как ще се справяш без него?

— Това е мой проблем, Август — отсече невъзмутимо Бърич.

— За теб също има съобщение — добави злобно Август. — Принцът ми предаде, че е разгневен, задето си помогнал на копелето да избяга. Като се върнеш, ще бъдеш съден.

— Искрен ли каза това? — учуди се Бърич.

— Каза, че може да си бил най-добрият войник на Рицарин, но оттогава си забравил как се служи на краля. Уверява те, че не се ли

смириш, цялата сила на неговия гняв ще стовари върху теб.

— Зная много добре как се служи на краля. Аз ще отведа Фиц при Славен.

— Сега ли?

— Веднага щом се нахрани.

Август го погледна ядосано и си тръгна.

— Бърич, не ми се яде — примолих му се аз.

— Зная. Но сега не е време за това. Струва ми се, че Искрен е вложил съвсем друг смисъл в думите, които ни предаде Август. Ти не забеляза ли нищо?

— Има нещо такова. Но не зная как да го направя.

— Сигурен ли си? Изглежда обаче Искрен не смята така, а той разбира от тези неща. Нали каза, че Коб се опитал да ме убие, защото подозирали, че черпиш от моята сила. Следователно и Гален смята, че можеш да го правиш. — Бърич дойде при мен и се подпра на коляно. След това вдигна безчувствената ми ръка и я положи на рамото си. — Аз бях най-близкият съратник на Рицарин и Искрен го знае. Аз не владея Умението, но Рицарин не смяташе, че това би могло да е важно от приятелството. Затова пък притежавам сила и имаше няколко случая, в които му я преотстъпвах доброволно. С други думи, вече съм го правил, макар и при по-различни обстоятелства. Може би дори полоши. Опитай, момче. Ако не успеем, поне ще знаем, че не сме се отказали предварително.

— Не зная как. Не владея Умението, нито разбирам как може да се черпят сили от друг човек. А дори и да се получи, може да те погуби.

— Затова пък успеем ли, ще спасим живота на краля. А аз в това съм се клел. Ти също.

Не можех да му откажа. Опитах. Отворих ума си и се пресегнах към Искрен. Опитах, без да зная как, да почерпя сили от Бърич. Но всичко, което чуха, бе чуруликането на птичките зад стените на двореца, а рамото на Бърич бе единственото място, където можех да поставя ръката си. Отворих очи. Не беше нужно да му казвам, че не съм успял. Той въздъхна тежко.

— Добре. Май трябва вече да те отведа при Славен.

— Ако не отидем, никога няма да разберем какво точно иска от мен.

Бърич дори не се усмихна.

— Виждам, че си във весело настроение. Сега говориш като шута.

— Че шутът разговарял ли е с теб?

— Понякога — отвърна уклончиво той и ми помогна да се надигна.

— Колкото съм по-близо до смъртта — признах му, — толкова по-смешно ми изглежда всичко.

— На теб може би. Питам се какво ли иска той.

— Сделка. Нищо друго не може да бъде. И ако иска сделка, значи има какво да спечелим.

— Говориш така, сякаш Славен се придържа към същите правила на здравия разум, към които и ние. Но той не е такъв човек, повярвай ми. Да ти призная, ненавиждам дворцовите интриги.

Тръгнахме. Краката ми трепереха неудържимо и се чувствах като ходещ труп. Сърцето ми бълскаше в собствен ритъм, също и дробовете. Тялото ми само решаваше накъде да върви. Ако не беше Бърич, никога нямаше да стигна.

Казаха ни, че Славен е в банята. Оказа се самостоятелно помещение, което заграждаше един горещ минерален извор. Пред вратата беше станал на пост чуйрдеецът, който носеше факлата предната нощ. Дори да се бе учудил на неочекваната ми поява, не си пролича. Отмести се встрани и Бърич ме затегли по стълбите.

Въздухът бе изпълнен с влажни облаци с миризма на минерали. Подминахме две празни каменни пейки — Бърич пристъпваше внимателно по хълзгавия под, докато приближавахме извора. Водата се издигаше в централен фонтан, около който бе построен басейн, където да се събира. От него пък се разпределяше в множество канали, като температурата ѝ вариаше според дълбочината, от която съответният канал черпеше своя дебит. Беше горещо, трудно се дишаше и веднага почувствах, че отново ми призлява. Забелязах Славен едва когато очите ми попривикаха със сумрака — лежеше в една от големите вани.

— Август ми каза, че Бърич ще те доведе — каза той доволно. — Чудесно. Изглежда, принцесата ти е простила, задето отрови брат ѝ. Размина ти се и този път, копеле. Аз не бих постъпил така, но какво да се прави — трябва да спазваме местните обичаи. Разправяше, че сега

вече сте били родници и трябвало да се отнася с теб като с такъв. Май не разбира, че си незаконороден и следователно нямаш никакви права да претендираш за родствени връзки с нея. Както и да е. А сега, ако освободиш Бърич, можеш да се присъединиш към мен. Като те гледам, имаш нужда от известно освежаване. — Говореше добродушно, сякаш въобще не забелязваше изпълнения ми с омраза поглед.

— Искали сте да ми съобщите нещо, принце — казах.

— Няма ли първо да отпратиш Бърич?

— Не съм чак такъв глупак.

— Бихме могли да поспорим, но сега не му е времето. В такъв случай ще го отпратя аз.

Шумът от течащата вода, изглежда, бе заглушил стъпките на чуйрдееца. Беше по-едър от Бърич и тоягата му вече се спускаше, когато Бърич се извърна. Въпреки това, ако не се налагаше да ме подкрепя, сигурно щеше да я избегне. Но сега ударът попадна странично върху темето му. Чу се остьр, хрущащ звук. Бърич падна и ме повлече след себе си. Проснах се в една локва, успях да се претърколя, но нямах сили да се изправя. Бърич лежеше до мен съвършено неподвижно.

Славен се изправи и махна на чуйрдееца.

— Уби ли го?

Той побутна Бърич с крак и кимна отсечено.

— Добре. — Славен очевидно беше доволен. — Издърпай го зад казана в ъгъла. После можеш да си вървиш. — Той се обърна към мен. — Съмнявам се някой да дойде тук точно преди церемонията. Всички са твърде погълнати от подготовката. Тъй че нито него ще открият скоро... нито теб.

Мълчах. Чуйрдеецът се наведе, хвана Бърич за краката и го повлече към ъгъла, оставяйки дълга кървава диря. Целият треперех от омраза и безсилие. Завладя ме хладна решимост. Нямаше на какво да се надявам повече, нито за какво да живея. Освен да предупредя за опасността Искрен и да отмъстя за Бърич. Нямах нито план, нито оръжие, нито подходяща възможност. „Опитай се да спечелиш време — би ме посъветвал Сенч. — Колкото повече време имаш, толкова повече възможности ще се появят. Забави го. Може все пак някой да влезе. Някой, който би искал да се изкъпе преди церемонията. Отвлечи му вниманието.“

— Принцесата... — подех аз.

— Не е проблем — прекъсна ме той. — Тя не беше простила на Бърич. Само на теб. Тъй че това, което направих с него, е напълно в моите права. Той беше предател. Трябаше да си плати за това. Човекът, който свърши тази работа, беше верен слуга на Руриск. Мисля, че го направи с удоволствие.

Чуйрдеецът беше излязъл, без да ни погледне. Отново направих безуспешен опит да стана. Славен се бършеше с кърпа. Когато останахме сами, той се надвеси над мен и попита насмешливо:

— Е, няма ли да повикаш помощ?

Поех с пълни гърди противния, влажен въздух и се опитах да прогоня страхът.

— От кого? Кой ще ме чуе през този шум?

— Значи си решил да си пазиш силата. Умно. Безсмислено, но умно.

— Нима смятате, че Кетрикен няма да узнае за случилото се?

— Ще узнае, разбира се. Решил си да се изкъпеш, но си се подхълзнал и си паднал в един от басейните с гореща вода. В най-горещия. Колко жалко, наистина.

— Принце, това е безумие! Колко трупа смятате да оставите след себе си? И как ще обясните смъртта на Бърич?

— На първия ти въпрос — няколко, но на хора, които нямат значение. — Той се наведе и ме сграбчи за ризата. — А на втория — нима смяташ, че ще вдигнат шум за смъртта на един коняр? Вие плебеите все не можете да разберете, че животът ви не струва пукната пара. — Той ме издърпа към ъгъла и ме претърколи върху тялото на Бърич, който лежеше по лице в локва вода и кръв. От устата му излезе малко мехурче и се пукна върху червеникавата й повърхност. Беше жив — поне засега. Преместих се така, че да скрия лицето му от Славен. Ако оцелеех, шансовете на Бърич също се увеличаваха.

Славен не беше забелязал нищо. Клекна и ми смъкна ботушите.

— Виждаш ли, копеле — продължи с доверителен тон, — безпощадността създава свои правила. Така ме е учила майка ми. Хората често се плашат от онзи, който действа, без да се беспокои за последиците. Дръж се така, сякаш си недосегаем, и никой не ще посмее да ти посегне. Но да погледнем на твоето положение. Вярно, смъртта ти ще ядоса някои хора. Ала дали ще предприемат нещо,

когато това би означавало да изложат на рисък безопасността на Шестте херцогства? Мисля, че не. Освен това твоята жалка кончина ще бъде затъмнена от други събития. Тъй че би трябвало да съм пълен глупак, ако не се възползвам от този подходящ момент. — Той ми дръпна ризата. Опитах се да се съпротивлявам, но бях като мишка в ръцете на котка. Той ми съмъкна дрехите, после ги сгъна акуратно и ги подреди на близката каменна пейка. — Трябва да поработим върху правдоподобността на обстановката — обясни той. — Що се отнася до моето алиби, няма да се престаравам, за да не излезе, че ме е грижа. Просто ще заявя, че не зная нищо. Моят прислужник ви е видял да влизате с Бърич, след като съм си тръгнал. Като свърша с теб, ще ида право при Август и ще му се оплача, че въобще не си се появявал при мен. Даже ще му се скарам. — Той се огледа. — Я да видим. А, ето онзи басейн е достатъчно дълбок и горещ. Там ще бъде. — Докато ме влечеше към ръба, успях да го стисна за гърлото, но той се освободи без никакво усилие.

— Сбогом, копеле. Извинявай, че бързам, но ти и без това доста ме забави. Време е да се облека подобаващо. Инак току-виж съм закъснял за церемонията.

След което ме претърколи.

Басейнът беше по-дълбок от мен, а водата — болезнено гореща. Изпуснах въздуха от дробовете си и потънах. Отгласнах се от дъното и когато отново изскочих на повърхността, успях да викна: „Бърич!“ Вик към човек, който едва ли можеше да ми помогне. Ръцете и краката ми отказваха да ме слушат. Блъснах се в стената и започнах да потъвам преди да успея отново да си поема дъх. Горещата вода разпускаше бързо и без това омекналиите ми мускули. Бих се удавил в нея дори и да беше дълбока до колене.

Не помня колко пъти изплувах на повърхността, за да си поема въздух. Гладко издяланият камък на стените не позволяваше да се вкопча в ръба, дробовете ми се разкъсваха от горящата в тях болка. Топло и дълбоко. Да се удавя като малко кученце, само това оставаше.

„Момче?“ — попита някой, но наоколо имаше само непрогледен мрак.

Толкова много вода, дълбока и гореща. Не можех да открия дъното, камо ли стените. Шляпах из басейна в отчаяно усилие да се задържа отгоре, но водата не оказваше никакво съпротивление. Нито

нагоре, нито надолу. Какъв смисъл да се опитвам да задържа живота в това тяло? Нямаше какво повече да защитавам, тъй че по-добре да съборя всички прегради и да проверя дали не ще мога да изпълня последния си дълг пред своя крал. Ето че стените на моя свят рухнаха и аз се понесох напред като хвърлена от тетивата стрела. Гален беше прав. За Умението нямаше разстояние. Изведнъж се озовах в Бъкип, пред краля, и почти изкрешях от отчаяние. Но моят крал бе зает с други неща. Беше вдигнал стена пред мен и аз не можех да я преодолея, колкото и да се опитвах. Тук не можех да разчитам на помощ.

Силите ме напускаха. Някъде там тялото ми се давеше и връзката ми с него отслабваше. „Искрен, Искрен!“ — извиках. Открих го, да, намерих го, но не знаех как да се заловя за него. Той беше навсякъде, обгръщащ ме от всички страни и същевременно бе затворен за мен. „Искрен!“ — крещях отчаяно. И изведнъж сякаш нечии силни ръце ме сграбчиха над ръба на пропастта. Задържаха ме и ме изтеглиха назад, където бях в безопасност.

„Рицарин? Не, не може да бъде! Но това си ти, момче! Фиц?“

„Принце, давате воля на въображението си. Тук няма никой. Върнете се към това, с което се занимавахме.“ Гален, хладнокръвен и коварен като отрова, ме избута встрани. Не можех да му се противя, беше твърде силен.

„Фиц?“ — попита неуверено Искрен.

Не зная откъде, но намерих нови сили. Нещо се вля в мен, като могъща река. Вкопчих, се в Искрен — като ловен сокол в ръката му. Бях в него, виждах с неговите очи: току-що украсената тронна зала, „Книгата на битието“ на голямата маса пред него, разтворена така, че да съхрани на поредната празна страница предстоящата сватба. Наоколо бяха строени придворните, с най-хубавите си одежди, блъскави накити и украсения. И Гален, застанал зад Искрен, очакващ мига, в който вместо да му предложи силата си, да почерпи от неговата, докато го пресуши. Кралят седеше на трона, с корона на главата и облечен в червена мантия, ала не виждаше нищо от това, което ставаше, защото Умението му отдавна бе източило вътрешната си енергия, пропиляно в безплодни усилия. А той бе твърде горделив, за да го признае.

Като ехо, виждах през очите на Август бледата Кетрикен, изправена на пиедестала пред своите сънародници. Тъкмо им съобщаваше с печален глас, че предната нощ Руиск получил нов пристъп на кашлица заради старата рана от стрелата, ала този път не могъл да го преодолее. Каза им, че се надява да почете паметта му, като още съществи с чест свързването на Планинското кралство с Шестте херцогства.

В Бъкип, сгърчената като зловеща лапа ръка на Гален се спусна върху рамото на Искрен.

Разкъсах връзката му с принца и го избутах настани.

„Принце, пазете се от Гален. Пазете се от предателя, който се готови да пресуши вътрешната ви сила. Не го докосвайте.“

Ръката на Гален стисна още по-здраво рамото на Искрен. Изведнъж отнякъде се появи злокобна вихрушка, която се опитваше да засмуче всичко, което кипеше със сила в Искрен. А там като че ли не беше останало толкова много. Последните месеци бяха изчерпали дори резервите. Всеки друг на негово място би послушал гласа на инстинкта и би оставил поне малко сила в запас. Но не и Искрен, който бе продължил борбата с алени кораби до пълно изтощение. Имаше толкова малко, предназначено за церемонията, а ето че сега Гален искаше да вземе и него. С всеки миг той ставаше все по-сilen. Вкопчих се в Искрен, опитвайки се поне да забавя мъничко този ужасен процес.

„Принце!“

Усетих, че се опитва да си възвърне контрола, но сетне погледът му се замъгли. Дочух развлнувани гласове, когато тялото му се люшна и той се подпра на масата. Неверникът Гален не сваляше ръка от рамото му, наведен над него, сякаш за да даде воля на тревогата си.

— Добре ли сте, принце? — попита той с привидно беспокойство.

Запратих от силата си към Искрен, открил резерви, каквито не очаквах да намеря в себе си. Свалих бариерите и ги оставих да литнат, също както правеше Искрен, когато практикуваше своето Умение. Не знаех, че мога да дам толкова много. „Вземете всичко. И без това скоро ще умра.“ Чух тези думи, сякаш ги бях произнесъл на глас, и усетих как силата ми се излива в Искрен. Той се надигна, внезапно ободрен, силен и ядосан, и стисна ръката на Гален.

— Нищо ми няма — дочух гласа му, докато се оглеждаше. Накрая спря погледа си върху Гален. — Всъщност бях малко обезпокоен за теб. Струва ми се, че трепериш. Сигурен ли си, че имаш достатъчно сили да издържиш това, което ни предстои? Нали знаеш, не бива да надхвърляш способностите си? Помисли какво може да се случи.

И както градинарят извлича бурен от земята, така Искрен се усмихна и извади от предателя всичко, което беше в него. Гален падна, притиснал гърдите си с ръце, сега вече само черупка с форма на човек. Зрителите се завтекоха да го задържат, но принцът вдигна ръка и ги спря с властен жест. Умът му вече беше фокусиран другаде.

„Август. Чуй ме добре. Предупреди Славен, че доведеното му братче е мъртво. — Искрен кипеше като бурно море и аз почувствах, че Август се огъва пред силата на неговото Умение. — Гален беше твърде амбициозен. Жалко, че не се задоволи с поста, който му осигури кралицата. Принцът е виновен, че не го спря навреме. Гален се самозабрави и сега си получи заслуженото. И Август. Гледай това да остане само между теб и Славен. Малцина знаят, че Гален беше копеле от кралицата и доведен брат на Славен. Сигурен съм, че би желал да избегне един скандал, който ще омърси името на майка му. Подобни семейни тайни трябва да се охраняват зорко.“

И после, със сила, която накара Август да падне на колене, Искрен го избути встани и застана пред Кетрикен — в ума ѝ. Долових опитите му да бъде нежен. „Очаквах те, кралице моя. Кълна се в честта на името си, че нямам нищо общо със смъртта на брат ти. Не знаех нищо за това и сега скърбя заедно с теб. Не бих желал да идваш при мен, ако смяташ, че ръцете ми са изцапани с неговата кръв.“ Като разтваряща се бисерна мида бе сърцето на Искрен, когато той се разкри пред нея, за да види сама, че няма нищо общо с убийството. Направи го, макар да се предаваше изцяло на властта ѝ, предлагайки доверие в замяна на доверие. Тя се олюя, но се задържа. Август изгуби съзнание. В този момент контактът бе преустановен.

И тогава Искрен се извърна към мен. „Връщай се, бързо се връщай, Фиц. Твърде много е за теб, ще умреш. Назад, хайде, пусни ме!“ И ме изтласка, и се озовах отново в смълчаното си, незрящо тяло.

24

ПОСЛЕДИЦИ

В Голямата библиотека на Джсаампе виси един гоблен, за който слуховете казват, че съдържа карта на пътищата, водещи през планините до Дъждовните равнини. Подобно на множество джсаампейски книги и карти, информацията, която се съдържа вътре, се смята за толкова ценна, че е закодирана под формата на гатанки и скрити изображения. Сред множеството фигури на този гоблен има и една на тъмнокос мургав мъж, добре сложен, плещест, който носи червен щит и се е извърнал към срещуположния ъгъл, където пък се вижда същество със златиста кожа. Златокожото същество е пострадало от молците и износването, но въпреки това все още може да се види, че по ръст е значително по-едро от человека и има криле. В една бъкипска легенда се казва, че крал Мъдрост търси и намерил родината на Праотците, до която се стигало по един потаен път през Планинското кралство. Дали действително тези фигури олицетворяват крал Мъдрост и някой Праотец? В такъв случай може би там наистина е обозначен пътят към родината на Праотците?

Много по-късно научих как съм бил намерен, облегнат на тялото на Бърич върху мокрия под на банята. Треперел съм от крайно изтощение и не съм можел да се изправя. Открива ни Джоунки, но и до днес не зная как се е сетила да ни търси точно на това място. Подозирам обаче, че тя изпълнява за Ейод същата роля, каквато Сенч за крал Умен — не като убиец, а по-скоро като съветник и информатор.

Тя веднага взе нещата в свои ръце. Двамата с Бърич бяхме изолирани в едно странично помещение на двореца, където за нас се

грижеше само Джоунки. Предполагам, че малцина са знаели за присъствието ни там.

Събудих се два дни след венчавката. Бях прекарал в легло четири от най-ужасните дни през живота си. През това време често се унасях в дрямка, понякога виждах пред себе си Искрен или долавях опитите му да се свърже чрез Умението с мен. Единственото, което разбрах, бе, че е много загрижен за мен.

Периодите на бодърстване не бяха кой знае колко по-приятни. Бърич лежеше на съседното легло и дишаше на пресекулки, сякаш всеки миг щеше да издъхне. Лицето му беше подпухнало и отекло до такава степен, че изглеждаше почти неузнаваемо. От самото начало Джоунки ми призна, че почти не се надява да го спаси и че борбата за неговото оцеляване сега е в собствените му ръце.

Но Бърич и преди бе мамил смъртта. Отокът постепенно спадна, виолетовите петна се разсеяха и веднага щом отвори очи, той започна бързо да се възстановява. Нямаше спомен за събитията след момента, в който ме бе открил в конюшнята. От двама ни той пръв стана на крака, макар в началото да се оплакваше от известен световъртеж. Но щом се изправи, вече нищо не можеше да го задържи в стаята и той се върна при своите питомци в конюшнята. Идваше чак късно вечер и подхващахме дълги и тихи разговори. И двамата избягвахме опасните теми, разговаряхме най-вече за кучета, за коне и за ранните му дни с Рицарин. Една вечер му разказах за Моли. Изслуша ме мълчаливо, след което ми съобщи, че чул, че стопанинът на Беебламската свещоливница умрял, потънал в дългове, и че дъщеря му, която всички очаквали да наследи работата, заминала да живее при свои роднини на село. Не помнеше името на селото, но знаеше човека, който му бе разказал тази история. Каза ми, че ако искам, мога да я потърся, но ще е хубаво преди това да си изясня какво точно искам от нея. Беше съвсем сериозен, докато ми обясняваше тези неща.

Научих, че Август никога повече не използвал Умението си. Същия ден го отнесли от постамента, където се строполил пред очите на присъстващите, и още щом се възстановил, той настоял да се види със Славен. Предполагам, че му е предал посланието на Искрен. Славен не дойде да ни навести, докато двамата с Бърич лежахме и се възстановяхме, затова пък намина Кетрикен и сподели с нас, че Славен изразил пред нея тревогата си относно състоянието на всеки от

нас, както и надеждата да се оправим по-скоро. Каза ми как Бърич се подхълзнал, паднал и си удариł главата, докато се опитвал да ме извади от басейна, където съм бил получил пристъп. Не зная кой бе скальпил тази история. Трябва да е била Джоунки. Съмнявам се, че дори Сенч бе способен на по-добра легенда. Посланието на Искрен означаваше край на лидерството на Август в котерията, както и на всяка по-нататъшна употреба на Умението от негова страна. Не зная дали в Август се пробуди страхът, или просто онзи могъщ контакт с Искрен бе потиснал способностите му. Както и да е, той напусна двора и замина за Върбови гори, където никога бе управлявал Рицарин.

Веднага след сватбата Кетрикен се присъедини към обявения едномесечен траур в Джампе. Докато лежах в затворената стая, можех да чуя камбаните, печалните песни и пукота от горящите клади из градчето. Всички вещи на Рурик бяха предадени на пламъците. Една вечер при мен дойде Ейод и ми донесе сребърен пръстен. Каза, че принадлежал на сина му. Предаде ми също и металното острие на стрелата, с която е бил пронизан. Закле ме да почитам тези предмети като спомени от един изключителен човек. Така и не ми обясни защо ги дава тъкмо на мен.

В края на месеца Кетрикен обяви, че преустановява траура си. Преди да замине за Бъкип, отново се отби при нас и каза, че очаква с нетърпение да ни види в Бъкип. Краткият миг на откровение с Искрен бе унищожил и последните капчици на съмнение в добротата му. Говореше за съпруга си със спотаена гордост, очевидно чакаше с нетърпение мига, когато ще бъде при него, и бе изпълнена с дълбока увереност, че се е обрекла на един истински благороден човек.

Вече знаех, че по обратния път кавалкадата ще бъде предвождана лично от Славен. По всичко личеше, че е взел присърце предупреждението на Искрен. Не мисля обаче, че принц Искрен му бе простил докрай. Все пак реши да забрави интригите му, сякаш бяха детски игри на незряло момче, които не заслужават да бъдат изложени на общественото внимание. Вината за поставената отрова бе хвърлена върху Севренс и Род, които после — пак според набързо скальпената история — по погрешка също погълнали от нея. Тайната на моята истинска професия бе запазена в един относително тесен кръг. Каквито и мисли да таеше Славен, очевидно се стараеше да ги запази за себе си.

Оздравяването ми се проточи. Джоунки ме лекуваше с непознати за мен местни билки, понякога я разпитвах за тях, но тя бе сдържана в обясненията си. Разполагах с много свободно време, част от което прекарваше над свитъците в Голямата библиотека на двореца, но очите ми не издържаха на продължително напрягане. През останалата част от деня лежах и размишлявах. Понякога се чудех дали наистина искам да се върна в Бъкип. Трябаше да решава дали да продължавам да бъда тайният убиец на Умен. Знаех, че прибера ли се, ще трябва да свикна отново с лика на Славен, застанал от лявата страна на краля, и със стаената в погледа му омраза. Че ще трябва да се държа с него така, сякаш никога не е правил опити да ме убие, нито пък ме е използвал, за да отрови един човек, когото бях започнал да уважавам. Една вечер поведох разговор за всичко това с Бърич. Той отново ме изслуша мълчаливо и накрая каза:

— Ако питаш мен, на Кетрикен едва ли ще й е по-лесно, отколкото на теб. Също и на мен — откакто зная, че този човек се е опитал да ме премахне два пъти, а аз трябва да го наричам почтително „принце“. Тъй че решението си остава за теб. Не бива обаче с нищо да му показваш, че се боиш от него. От друга страна, ако решиш да заминем някъде другаде, аз съм с теб.

Мисля, че най-сетне бях разбрал скритото значение на обещата.

Зимата вече не чукаше на вратата, а бушуваше с пълна сила, когато Бърич, Хендс и аз най-сетне напуснахме планините. Уморявах се твърде лесно по пътя, понякога дори падах от седлото, скован и безпомощен, сякаш бях чувал с картофи. Тогава останалите спираха, за да ми помогнат да се кача отново. Много нощи се будех целият разтреперан, неспособен дори да извикам. Най-лошото обаче бе, когато сънувах или се мятах в непреодолима дрямка. При един подобен сън отворих очи и видях, че пред мен е застанал Искрен.

„Бива те даже да събудиш мъртвец — оплака ми се той. — Май трябва да ти намерим някой, който да те научи как да се владееш. Кетрикен е малко притеснена, задето сънувам толкова често, че се давя. Предполагам, трябва да съм ти благодарен, че спа толкова дълбоко през моята брачна нощ.“

— Искрен? — казах на глас.

„Хайде, заспивай — подкани ме той. — Гален е мъртъв, а Славен го държа изкъсо. Няма от какво да се страхуваш повече. Заспивай и

престани да сънуваш глупости.“

„Искрен, почакай!“

Но опитът ми да се пресегна към него само прекрати връзката ни и нямах друг избор, освен да послушам съвета му.

Продължихме пътуването, макар времето да ставаше все по-студено и неприятно. Бързахме да се приберем у дома. Изглежда, Бърич бе подценил способностите на Хендс — момъкът се справяше през целия път акуратно със задълженията си и отдавна бе спечелил доверието и обичта на конете и кучетата. Постепенно той измести както Коб, така и мен в Бъкипските конюшни и приятелството, което се породи между Бърич и него, понякога правеше самотата ми още по-нетърпима.

В двора гледаха на смъртта на Гален като на трагичен инцидент. Тези, които го познаваха, говореха за него със съжаление. Предполагаха, че се е пресилил, без да прецени докъде му стигат способностите. Говореше се да нарекат на негово име един от строящите се военни кораби, сякаш беше паднал в бой като герой, но Искрен не одобри идеята и накрая тя бе забравена. Тялото му бе изпратено за погребение във Фароу с всички необходими почести. Дори кралят да бе заподозрял, че между Гален и Искрен се е случило нещо, го запази за себе си. Нито той, нито Сенч някога отвориха дума за това пред мен. Загубата на нашия Магистър на Умението, без подходящ заместник, беше сериозна злополука, особено след като заплахата от алените кораби така и не бе отминала. Този въпрос на няколко пъти бе поставян за обсъждане, но Искрен категорично отказваше да назначи за негов заместник Серене или някой от останалите питомци на Гален.

Така и не узнах дали кралят ми бе предал онези заповеди. Не посмях да го попитам, нито пък споделих подозренията си със Сенч. Стараех се тези мои мисли по никакъв начин да не повлияят на лоялността ми. Но когато казвах „моят крал“, дълбоко в сърцето си имах предвид Искрен.

Дървесината, обещана от Рурик, пристигна в Бъкип посред зима. Първият завършен боен кораб бе кръстен на негово име.

Планът на краля в края на краишата успя. Пристигането на Кетрикен — първата кралица от много години насам, посъбуди дворцовия живот. Трагичната смърт на брат й в навечерието на

сватбата и волята, с която тя бе преодоляла скръбта си, буквально завладяваха въображението на хората. Нескритото ѝ възхищение пред Искрен го превърна в герой в очите на собствения му народ. Двамата бяха забележителна двойка, винаги в центъра на вниманието на баловете, които кралят устрояваше доста често и които привличаха благородници от всички краища на Шестте херцогства. Кетрикен често произнасяше пламенни речи за нуждата да се даде решителен и единен отпор на пиратите с алените кораби и призовите ѝ не оставаха глас в пустиня. Хазната на краля се пълнеше постоянно и скоро започнаха укрепителни работи по цялото крайбрежие — въпреки че бе още зима. Селяните излизаха с радост да помогнат за строежите. Корабостроителниците се надпреварваха да предлагат услугите си при строежа на новия боен флот, а Бъкип гъмжеше от доброволци, чакащи да бъдат взети на борда. За един кратък период през онази зима хората повярваха в легендите, които сами бяха измислили, и на всички им се струваше, че алените кораби могат да бъдат, унищожени дори само с просто усилие на волята. Аз самият не се придържах към подобно становище, но наблюдавах как крал Умен се старае да го подкрепя. Питах се какво ще стане, когато дойде пролетта и надеждите ни се пукнат като сапунен мехур — заедно с първото „претопено“ селце.

А сега ще кажа няколко думи за едно същество, което бе забъркано в този конфликт само благодарение на мен и което запази верността си до последния си дъх. По ръката ми още има белези от зъбите му, когато ме е изваждал от горещия басейн. Когато най-сетне ни намерили, главата му била положена на гърдите ми, ала духът му вече витаел в един друг свят. Никога няма да забравя това чисто сърце, способно само да обича. Надявам се да е по-щастлив там, където е сега. Хората не могат да скърбят както кучетата. Но ние скърбим дълги години.

ЕПИЛОГ

„Изморен си“ — казва моето момче. Стои до лакътя ми и аз не зная от колко време е там. Посяга бавно, за да вдигне перото от слабите ми пръсти. Поглеждам тъмната, насечена диря, която съм оставил върху белия лист. И преди съм я виждал, но тогава не беше причинена от мастило. Струйка засъхнала кръв върху палубата на ален кораб — нима пролята от моята ръка? Или беше виещ се в небето дим над селце, което бях закъснял да предупредя за предстоящия набег? А може би няколко капчици отрова, които се разтварят бързо в чаша бистра студена вода, преди да ги подам на поредната жертва? Женска къдрица, останала върху смачканата ми възглавница? Или следите от краката на убития, когото сме извлечили по пясъка след атаката на Силбей? Дирята на търкулнала се по майчина буза сълза, докато нещастницата притиска към гърдите си своето „претопено“ детенце, а то надава безумни писъци? „Трябва да си почиваш“ — повтаря момчето и аз осъзнавам, че седя и гледам с празен поглед мастиленото петно. Още един лист хартия, похабен безцелно.

„Махни ги оттук“ — казвам му и момчето се навежда и събира изписаните листа. Хербари и история, карти и забележки, ръцете му превръщат всичко в безредна бъркотия. Вече не мога да си спомня какво съм възнамерявал да свърша. Ето че болката се завръща и аз знам, че не е никак трудно да я надмогна. Само че пътят, по който мога да го направя, води към безумието, както е било доказано вече много пъти. Ето защо предпочитам да пратя момчето да намери листа от кариме, джинджифилово коренче и мента и да ги смеси, за да ми запари чай. Чудя се дали някой ден няма да го накарам да ми донесе три листенца от онези чуйрдейски растения.

„Не“ — чувам да казва наблизо приятелски глас.

Издание:

Придворният убиец: Книга 1. Тайните на занаята — Робин Хоб.
2001.

Изд. Амбър, София.

Превод: от англ. Юлиян Стойнов [Farseer Trilogy: Assassin's Apprentice / Robin Hobb (1995)].

Формат: 60/90/16. Офс. изд.

Страници: 448 с.

Цена: 7.99 лв.

ISBN: 954-585-231-3

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.